

ΣΗΜΕΡΑ

ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ Μ. ΧΑΡΑΡΙ

Γάζα: Η λύση πρέπει να είναι πολιτική

Οι βομβαρδισμοί και ο θάνατος αμάχων, οι στόχοι του Ισραήλ, οι όροι που τίθενται στη Χαμάς, η σύγκριση με τον Αμπάς και τη Δυτική

Όχι είναι ανάμεσα στα ερωτήματα που θέσαμε στον πρόεδρο του Ισραήλ στη Λευκωσία Μάικλ Χαράρι, σε μία συνέντευξη με αφορμή την τραγική κατάσταση στη Λωρίδα της Γάζας. «Αν η Χαμάς θέλει να νομιμοποιηθεί, θα πρέπει να αποκηρύξει τη βία και να αποδεχτεί προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων» λέει ο Μ. Χαράρι. **Σελ. 6**

ΜΑΡΙΟΣ ΧΑΝΝΙΔΗΣ

Θέλουμε τουρίστες με γερά πορτοφόλια

Τουρίστες με υψηλά εισοδήματα και η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου αποτελούν δύο μεγάλα στοιχεία για τον ΚΟΤ προκειμένου να καταστεί πιο ανταγωνιστικό το τουριστικό μας προϊόν, αναφέρει σε συνέντευξη στην «Κ» ο γ.δ. του Οργανισμού Μάριος Χαννίδης. Σημειώνει, επίσης, ότι δρομολογούνται διαδικασίες ώστε να μη χρειάζεται βίζα για επισκέπτες από το Κατάρ και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. **Οικονομική, σελ. 6**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Αγορές μέσω FB και Twitter

Η είσοδος στο ηλεκτρονικό εμπόριο, στο οποίο σήμερα κυριαρχούν εταιρείες όπως η Amazon και το eBay, αποτελεί εξέλιξη για τα sites κοινωνικής δικτύωσης. **Ζωή, σελ. 8**

«Δεν προέχουν οι εκποιήσεις ακινήτων»

Με όλα τα χαρτιά του επί τάπητος, ο διευθύνων σύμβουλος της Τράπεζας Κύπρου Τζον Χούρικαν μιλά στην «Κ»

Την επίγνωση της υποχρέωσης της Τράπεζας Κύπρου για αποφυγή των μαζικών εκποιήσεων και την ανάγκη για προστασία των εύλωτων ομάδων πληθυσμού υπογραμμίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος του Συγκροτήματος. Επισημαίνει ότι

σκοπός της Τράπεζας είναι να παρέχει δάνεια για τα οποία θα πληρώνεται, ο Τζον Χούρικαν ξεκαθαρίζει ότι δεν υπάρχει καμία πρόθεση εκ μέρους της Τράπεζας να μετατραπεί σε εταιρεία εκποιήσεων. Σημείο καμπής τόσο για τα κεφάλαια και τη ρευστότητα όσο

και για την εμπιστοσύνη στην Τράπεζα, χαρακτηρίζει την επερχόμενη έγκριση από τη Γενική Συνέλευση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, με την εκτίμηση ότι θα θέσει το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα σε τροχιά σταθεροποίησης, που θα του επιτρέψει να αρχίσει

να παρακωρεί πιστώσεις μετά από την πάροδο κάποιου διαστήματος. Παράλληλα, ο CEO της Τράπεζας Κύπρου στέλνει το μήνυμα ότι η εταιρική διακυβέρνηση αναμένεται να βελτιωθεί σημαντικά με την είσοδο της EBRD στο Δ.Σ. της Τράπεζας. **Οικονομική, σελ. 4**

«Η Αργεντινή δεν έχει πτωχεύσει»

Αυτή ήταν η οργισμένη αντίδραση της Προέδρου της χώρας Κριστίνα Φερνάντες ντε Κίρνερ στους οικους πιστοληπτικής αξιολόγησης πως η Αργεντινή έχει πτωχεύσει. Η δυναμική 61χρονη πρόεδρος, σφείλει σε μεγάλο βαθμό τη δημοτικότητα της στη διαμάχη της με τους «γύψες» των hedge funds, καθώς νυχθημερόν διακηρύσσει πως δεν πρόκειται να υποκύψει στους εκβιασμούς τους. Ευρισκόμενη στο τιμόνι της χώρας από το 2007, πιστώνεται σε μεγάλο βαθμό για τη δημοσιονομική εξυγίανση της Αργεντινής. **Οικονομική, σελ. 11**

Ξαναμοιράζεται η τράπουλα στην ανατολική Μεσόγειο

Μοναδική ευκαιρία της Κύπρου να παίξει συνδυητικό ρόλο

Το εκρηκτικό μίγμα στην περιοχή, η κατάσταση στη Γάζα, η στάση της Τουρκίας και η αντίδραση των ενεργειακών παικτών παρέχουν μοναδική ευκαιρία στην Κύπρο, ως τη μόνη χώρα-μέλος της Ε.Ε. στην ανατολική Μεσόγειο, να δραματίσει συνδυητικό και υποβου-

θητικό διπλωματικό ρόλο, κερδίζοντας πόντους και στη διαδικασία λύσης δικών της ανοικτών ζητημάτων. Η Γάζα ήταν ένας βασικός λόγος για να αποφασίσει η Noble Energy να αναβάλει την εκμετάλλευσή του «Λεβιάθαν» για αρκετούς μήνες. **Σελ. 4**

Η Γάζα δεκανίκι της ενδιάμεσης στο Φ.Α.

Μπλόκο σε τερματικά Αιγύπτου - Επανερχεται το Βασιλικό

Οι τραγικές εξελίξεις στη Γάζα πιθανότατα θα αποτελέσουν τροχοπέδη στην εξαγωγή ισραηλινού φυσικού αερίου στην Αίγυπτο. Σε μία τέτοια περίπτωση, όπως εκτιμάται από αρμόδιες πηγές, αναβιώνουν οι προοπτικές για τερματικό στο Βασιλικό, το οποίο όπως αφήνεται

ήδη να εννοηθεί θα στηριχθεί από τα ισραηλινά κοιάτσματα. Παράλληλα, το ενδεχόμενο Noble και Delek να πάρουν από τη Λευκωσία το συμβόλαιο της ενδιάμεσης σε συνδυασμό με προοπτική συνεργασία σε κυπριακό τερματικό συγκεντρώνει ισχυρές πιθανότητες. **Σελ. 5**

Η μπάλα μοιράζει ξανά την πίτα

Αλμυρό ακόμα το ματς στην TV

Ανακατατάξεις στα μερίδια αγοράς στις πλατφόρμες συνδρομητικής τηλεόρασης εκτιμάται ότι θα φέρει η απορρόφηση του ποδοσφαιρικού περιχομένου, που μεταδίδεται από την LTV, την ώρα που το κόστος παρακολούθησης των αγώνων του κυπριακού πρωταθλήματος εξακολουθεί να είναι απαγορευτικό για την πλειοψηφία των φιλάθλων. **Οικονομική, σελ. 7**

Η τριάδα Ερντογάν μετά τις εκλογές

Τα σχέδιά του για την προεδρία

Ο Ερντογάν που θεωρείται σίγουρος νικητής των προεδρικών εκλογών θα επιδιώξει να ελέγξει τα πάντα, έχοντας δίπλα του μια τριπλέτα που τη θεωρεί ικανή να εκτοπίσει από το πολιτικό τοπίο ακόμα και τον νυν Πρόεδρο Αμπ. Γκιουλ. Πρόκειται, για τους Μπεσίρ Αταλάι, Αχμέτ Νταβούτογλου και τον αρχηγό της ΜΙΤ Χακάν Φιντάν. **Σελ. 11**

Πολιτική άνοιξη για Νικο-Αντώνη

Επιχείρηση αναθέρμανσης των σχέσεων Αναστασιάδη και Σαμαρά

Ένα νέο κεφάλαιο στις ταραγμένες την τελευταία δεκαετία σχέσεις τους επιχειρούν να ανοίξουν οι Νίκος Αναστασιάδης και Αντώνης Σαμαράς. Το πρόσφατο ταξίδι του Προέδρου στην Αθήνα μπορεί να αποτελέσει τη βάση, λένε πηγές σε Αθήνα και Λευκωσία, για να σπάσει ο πάγος που είχε δημιουργηθεί από την εποχή που ο Νίκος Αναστασιάδης

ήταν στο τιμόνι του ΔΗΣΥ και ο Έλληνας πρωθυπουργός ευρωβουλευτής. Αφορμή φαίνεται να έδωσε η προστριβή Ελένης Θεοχάρους και Ευάγγελου Βενιζέλου, η ρηματική διακοίνωση που ακολούθησε και που προκάλεσε μεγάλο προβληματισμό στις κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Κύπρου αλλά και σε ΝΔ και ΔΗΣΥ. **Σελ. 7**

Ζοφερή η επόμενη μέρα στη Γάζα

Παλαιστίνιοι, που έχουν εγκαταλείψει την πόλη της Γάζας εξαιτίας των επιχειρήσεων του ισραηλινού στρατού, επιστρέφουν για να ελέγξουν τα σπίτια τους κατά τη διάρκεια μιας από τις ολιγόωρες εκκλιήσεις. **Σελ. 22**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Συνέλθετε

Δεν υπάρχουν προς το παρόν οι συνθήκες για έναρξη της επόμενης φάσης της διαδικασίας των συνομιλιών, λόγω των απαράδεκτων θέσεων Έρογλου, κατέληξε το συμβούλιο αρχηγών που συνεδρίασε την Παρασκευή και αποφάσισε να συνεδριάσει επί τριήμερο όλο το Εθνικό Συμβούλιο πριν από τη μετάρσια του Προέδρου στη Γ.Σ. του ΟΗΕ. Δουλειά στο χέρι σας αξιότιμοι αρχηγοί των κομμάτων οι σύνδοδοι για το Κυπριακό και παιχνιδί που το παίζετε με κλειστά τα μάτια. Η απορία ημών των πληβείων υπηκόων σας είναι γιατί δεν κάθεστε επί τριήμερο στο Προεδρικό, να συζητήσετε και να βρείτε λύσεις ουσιαστικές επί ζητημάτων που καινοενο δυσπραγούντα πολίτη. Για τις τόσο επικαιρές εκποιήσεις, για τα υψηλά επιτόκια, για τη δύσπνοια που νιώθουμε, όταν βλέπουμε τη δικαιοσύνη να κωλαίνει και τους αιτούργους του οικονομικού εγκλήματος να δηλώνουν πίστη σε αυτή.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

DISNEY

ΤΟΝΚ

Ζωή, σελ. 8

© DISNEY

Ο 7^{ος} ΤΟΜΟΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ Κ SPORTS

ΑΠΟΕΛ

Υπέρβαση για τον Δώνη

Οι γαλαζοκίτρινοι δίνουν στον Ραφίκ Τζιμπόκτορ το υψηλότερο συμβόλαιο που έδωσαν ποτέ σε ποδοσφαιριστή, ικανοποιώντας τον προπονητή τους.

ΑΕΛ

Για το θαύμα στην Αγία Πετρούπολη

Εφιαλτικές στιγμές θα ζήσει η κίτρινη άμμου στο «Πετρόφσκι» όμως υπάρχουν στοιχεία που θα βοηθήσουν την ομάδα του Πέτεφ.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Τα αισιόδοξα θετικά στοιχεία

Το «τριφύλλι» ήδη άρχισε να βγάζει στο γήπεδο δείγματα σωστής δουλειάς και οργάνωσης. Ένα εκατ. ευρώ έσοδα μέχρι στιγμής.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Το χρηματιστήριο των νέων παικτών

Ακριβότερος των νέων μέχρι στιγμής ο Σεράν. Μικρή υπέρβαση για ενίσχυση του άξονα. Όλα τα οικονομικά δεδομένα των νέων της «Κυρίας».

Στα Καταθετικά μας Σχέδια υπάρχει μια αξία πολύ πιο σημαντική.

Η Εμπιστοσύνη.
Γι' αυτό τα επιλέγεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Γάζα χωρίς αναισθητικό

Δεν μπορεί να είναι το αίσθημα ανασφάλειας που προκαλείται στους Ισραηλινούς, από τις αμφιβόλου αποτελεσματικότητας ρουκέτες «Κασάμ» της Χαμάς...

δύομιση εκατομμύρια Παλαιστίνων; Ή ακόμα χειρότερα, γιατί οι Παλαιστίνιοι της Δυτικής Όχθης δεν εξεγέρθηκαν προς συμπαράσταση των αδελφών τους στη Γάζα...

Το 1707 κοντά στο Derbyshire γεννήθηκε από πατέρα δάσκαλο ο μικρός, Jedediah Buxton. Εξαιρετική περίπτωση ανθρώπου ο οποίος ήταν από τους πρώτους ατόφιους αριθμομηνήμονες.

Ο Jedediah, χωρίς να χρησιμοποιήσει τίποτα άλλα παρά το μυαλό του, απάντησε ενάμισι λεπτό αργότερα: 1,520,640 σπόρους ή τρεις σπόρους στην ίντσα!

Να είσαι κάπου εξαιρετικά καλός, να θυμάσαι τα πάντα αλλά μόνο όταν το «πάντα» αφορά όσα κάνεις εσύ. Ή οι άλλοι και να ξεκινάς τα δικιά σου.

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

25 φορές «διάλυση»

«Κόκκινη γραβάτα ξεχασα να βάλω. Όλα τα άλλα τα θυμάμαι».

18 μήνες μετά την κατηγοριοποίηση του δανείου ως αποτυχόν (24 μήνες για την πρώτη κατοικία). Ωστόσο, ο όρος αυτό, που συνεπάγεται νομοσχέδιο, θα τεθεί σε ισχύ αρχές του 2014 και όχι άμεσα, έγραφε...

Ούτε εδώ πρέπει να είσαι Jedediah για να θυμάσαι αυτά που εν πρώτοις ως κόμμα συμφώνησες και όχι ως άτομο. Ο διαχωρισμός των ατόμων και των ενεργειών, έστω και μέσα στη συλλογικότητα ενός κόμματος, πρέπει να γίνεται ενόσω να μην προχωρούμε βάσει της συλλογικής ευθύνης.

του κράτους, μαζί και με τόσα άλλα που δεν έγιναν. Το blame game, εδώ που έχουμε φτάσει, είναι άτοπο. Οι αποφάσεις οδογηγόν, και την απόφαση με το όπιο κόστος, το πήρε η διακυβέρνηση Αναστασιάδη, δίνοντας στον Άντρο το ελεύθερο αλλά και τον χρόνο να συμπράξει «ιδεολογικά» εκ νέου με το ΔΗΚΟ του Νικόλα σαν σάρκα μία απέναντι στο μνημόνιο.

Ξανά. Κι αυτή η αγάπη είναι παλιά και όλοι τη θυμούνται, πως πέρασε από χίλια κύματα με τον σεισμό...

ζουν. Γιατί; Διότι από εκεί μέσα θα βγεις μόνο αν θεωρηθείς απολύτως ξεπλυμένος. Έτσι λένε οι κρατούντες την κάνουλα, εσύ τι λες; Το ζήτημα είναι λοιπόν, τι καλύτερο μπορείς να κάνεις, καθώς βρίσκεσαι μέσα και να μην αφίνεις να σε πιάνει πονοκέφαλος από τα «βγες, βγες» των απέξω που τάχα δεν θυμούνται πώς μπήκαμε ευθύς εξαρχής. Τα μέτωπα, και τα αντιμνημονιακά και άλλα, τα στήνουν οι αμέτοχοι και όχι οι εν πρώτοις συμμετοχικοί και μετά «δεν είδα, δεν θυμάμαι» αμέτοχοι. 25 φορές διάλυση για τις τράπεζες έλεγε, έγινε. Εκποιήσεις, έλεγε θα γίνουν! Όσο καλύτερα ελιπίζω, μπορούν να γίνουν και όσο πιο ανώδυνα για εκείνους που δεν έχουν.

Γιατί σίγουρα δεν χρειάζεται να είμαστε Jedediah για να θυμόμαστε αριθμούς αλλά ποτέ δεν θα ξεχάσουμε τα νούμερα που πληρώνουμε σαν κοινωνία στους δανειστές, συν τα διποδα ψηφία που μας έφεραν μέχρι εδώ...

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΘΟΣ

Με άριστα το 10

- 1 Στον Λαϊκισμό. Σαν νέο πειρατικό πλοίο η Βουλή υπό την άγρυπνη καθοδήγηση του Ναύαρχου Ομήρου και με κανονιοβολητές τους καπετάν Άντρο και καπετάν Famous Grouse...

Ο Μέγας Βασιλεύς, ο προστάτης των αδυνάτων.

- 2 Στους νόμους (της αγοράς). Αυτό που δεν μας λένε οι Πειρατές της Καρασούλας είναι ποιος θα έρθει να αγοράσει κυπριακές τράπεζες όταν μπορείς να τους χρωστάς και να μην πληρώνεις. Με πρώτο τον Καπετάν Άριστο.

#sayitwithasong

- 7 Στον Ροκ. Ήρθε λέει ένας Ροκ και πήρε την τράπεζα. Ελιπίζω να μην είναι η Νταϊάνα Ροκ...

Advertisement for Bank of Cyprus Visa cards, featuring a photo of children and a QR code.

Advertisement for H Kathimerini newspaper.

Advertisement listing the editorial board of H Kathimerini.

Τρία ορόσημα καθορίζουν τις συνομιλίες

Το Κυπριακό σε θερινή ραστώνη μεν, αλλά κάποιοι ετοιμάζονται για τις εξελίξεις του επικείμενου φθινοπώρου

Ανάλυση του
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Με την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στην Αθήνα και τη συνάντησή του την Τετάρτη με τη Λίτσα Μπατενχάιμ, έπεσε η αυλαία των συνομιλιών στο Κυπριακό, που βρίσκεται πλέον επισήμως σε... θερινές διακοπές, μέχρι τα τέλη Αυγούστου. Βεβαίως, έχει ολοκληρωθεί και η δεύτερη φάση της διαπραγμάτευσης –καθώς οι πλευρές επέδωσαν τις θέσεις

Καθώς ο διεθνής παράγοντας αναμένει μετά τον Οκτώβριο να ξεκινήσει η ουσιαστική διαπραγμάτευση, θεωρείται βέβαιο ότι η περίοδος από τώρα και μέχρι την επίσκεψη του Προέδρου Αναστασιάδη στις ΗΠΑ, για τη Γ.Σ. του ΟΗΕ, να αξιοποιηθεί για την προετοιμασία του εδάφους.

τους – όμως ελλείπει ουσιαστών συγκλίσεων και ξεκάθαρης διαδικασίας για το πώς θα προχωρήσει η φάση του παράδοσης, η έναρξη της παραμένει ακόμη ζοφερή κι αν δεν βρεθεί κάποια νέα «ευφάνταστη διαδικαστική πρόταση» από τη Λίτσα Μπατενχάιμ και τους συνεργάτες της, η συνάντηση των ηγετών στις 2 Σεπτεμβρίου μάλλον θα γίνει για να πουν πόσα μπάνια έκαναν και πως πέρασαν τις διακοπές τους.

Ωστόσο, καθώς ο διεθνής παράγοντας αναμένει μετά τον Οκτώβριο να ξεκινήσει η ουσιαστική διαπραγμάτευση, θεωρείται βέβαιο ότι η περίοδος από τώρα και μέχρι την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στις ΗΠΑ, για τις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης, να αξιοποιηθεί για την προετοιμασία του εδάφους.

Το πρώτο ορόσημο είναι οι επικείμενες

Οι Αμερικανοί έχοντας κρίσει ως αποκλειστικό –σχεδόν– συνομιλητή τους τον Αχμέτ Νταβούτογλου, αν στις επικείμενες εκλογικές εξελίξεις ο Τούρκος ΥΠΕΞ μείνει εκτός του πολιτικού παιχνιδιού, θεωρούν ότι θα υπάρξουν δυσκολίες στις συνομιλίες τους με την Αγκυρα στο Κυπριακό, αλλά και σε πολλά άλλα θέματα.

προεδρικές εκλογές στην Τουρκία. Αν –όπως αναμένεται– εκλεγεί Πρόεδρος της Τουρκίας ο Ταγίπ Ερντογάν, το επόμενο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι ποιος θα ηγηθεί της νέας κυβέρνησης. Οι Αμερικανοί –αλλά και οι δικοί μας– εύχονται αυτός να είναι ο Αχμέτ Νταβούτογλου, που για αρκετούς αναλυτές θεωρείται απίθανο, δεδομένου ότι ο νέος πρωθυπουργός θα πρέπει να ηγηθεί και του κυβερνώντος ΑΚΡ, όπου πολλά στελέχη βλέπουν με δυσπιστία τον σημερινό υπουργό Εξωτερικών. Υπάρχουν μάλιστα αρκετοί αναλυτές που φοβούνται μήπως αν δεν εκλεγεί πρωθυπουργός ο Νταβούτογλου χάσει και τον σημερινό του υπουργικό θώκο, από κάποιον που βρίσκεται πιο κοντά στις ισλαμικές αρχές του Ερντογάν. Έχοντας κρίσει οι Αμερικανοί ως αποκλειστικό –σχεδόν– συνομιλητή

τους τον Νταβούτογλου (τον Ερντογάν πλέον τον αποκαλούν Πούτιν), αν μείνει εκτός του πολιτικού παιχνιδιού, θεωρούν ότι θα υπάρξουν δυσκολίες στις συνομιλίες τους με την τουρκική ηγεσία και στο Κυπριακό, αλλά και σε πολλά άλλα θέματα. Το δεύτερο ορόσημο είναι η σύνοδος κορυφής του ΝΑΤΟ στην Ουαλία, στις αρχές Σεπτεμβρίου, όπου θα βρίσκονται οι κ.κ. Ερντογάν, Σαμαράς, Νταβούτογλου και Βενιζέλος, αλλά κι ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν. Αναμένονται αρκετές διμερείς συναντήσεις και σίγουρα σ' αυτές θα συζητηθεί το Κυπριακό. Η σύνοδος του ΝΑΤΟ κι οι συζητήσεις που θα γίνουν στο περιθώριο, απασχόλησαν και τις συνομιλίες που είχαν στην Αθήνα Αναστασιάδης – Σαμαράς. Αν ο Τζο Μπάιντεν φέρει θετικά μηνύματα από τη συνομιλία του με τον Ταγίπ Ερντογάν, αυτό θα δι-

μουργήσει νέα δυναμική. Τρίτο ορόσημο είναι η γενική συνέλευση του ΟΗΕ και οι συναντήσεις που θα έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με τον γ.γ. Μπαν Κι Μουν, τα πέντε μόνιμα μέλη του Σ.Α. κι άλλους διεθνείς ηγέτες, καθώς και τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν. Συνάντηση επίσης αναμένεται να έχουν κι οι υπουργοί Εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας, ενώ κι ο κ. Έρογλου που θα βρεθεί –όπως συνθίζεται– στη Νέα Υόρκη για την Ισλαμική, θα δει κι αυτός τον γ.γ.

Αν –πράγμα απίθανο– οι ηγέτες κατορθώσουν στις 2 του Σεπτεμβρίου να συμφωνήσουν τη μεθοδολογία, οι συναντήσεις τους με τον γ.γ. θα έχουν χαρακτήρα πανηγυρικό/παρανεϊτικό. Αν μέχρι τότε δεν επιλυθεί το ζήτημα αυτό, δεν αποκλείεται ο γ.γ. να προχωρήσει σε συστάσεις, ίσως μάλιστα να προχωρήσει και σ' ένα βήμα παραπέρα και να τους καλέσει στη Νέα Υόρκη τον Οκτώβριο για συνάντηση.

Ειδικός σύμβουλος

Μετά και την προτροπή του Σ.Α. στο ψήφισμα που υιοθετήθηκε την Τετάρτη, αναμένεται να προχωρήσει η διαδικασία επιλογής του αντικαταστάτη του Ντάουερ. Ο Λιν Πάσκο που ήθελε να διορίσει ο γ.γ. και προωθούσε πιεστικά ο Αμερικανός πρόεδρος στη Λευκωσία, έχει πλέον βγει από το παιχνίδι και πιθανόν μαζί με το όνομά του να κάνει και το «χαρτί» του Αμερικανού ειδικού συμβούλου.

Ο γενικός γραμματέας αναμένεται να κινηθεί περισσότερο προσεκτικά αυτή τη φορά, ωστόσο το πιθανότερο είναι να δώσει ο ίδιος το όνομα του εκλεκτού του στους ηγέτες, τον Σεπτέμβριο.

Την ίδια στιγμή καθώς η Λίτσα Μπατενχάιμ αναμένεται να επιστρέψει στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στα τέλη του έτους, θα πρέπει να διοριστεί αντικαταστάτης της ως ειδικός αντιπρόσωπος στην Κύπρο. Ένα από τα ονόματα που ακούστηκαν είναι αυτό της Ελίζαμπεθ Σπέχαρ, διευθύντριας Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, με βαθιά γνώση του Κυπριακού.

Μπάιντεν – Κέρι και τα απρόβλεπτα

Τις ίδιες περίπου μέρες που κυκλοφόρησε το όνομα του Λιν Πάσκο για τη θέση του ειδικού συμβούλου του γ.γ. στο Κυπριακό, ακούστηκε κι ότι ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών, Τζον Κέρι, που μέχρι τότε θεωρείτο παραγκωνισμένος από τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν, ετοιμαζόταν να διορίσει ειδικό συντονιστή για το Κυπριακό. Μάλιστα, ακούστηκε και το όνομα του υποψηφίου, ενώ προκλήθηκε και σύγχυση, γιατί θεωρήθηκε λανθασμένα πως προοριζόταν για τη θέση του ειδικού συμβούλου του γ.γ. του ΟΗΕ. Τελικά, ο υποψήφιος (ο πρώην γεωρυσιαστής και προεδρικός υποψήφιος Γκάρνι Χαρτ) διορίστηκε σε άλλη θέση, ωστόσο είναι πλέον προφανές πως η Ουάσινγκτον ετοιμάζεται να μπει δυναμικότερα στο Κυπριακό, διορίζοντας αξιωματούχο επιφορτισμένο με ειδική αποστολή και καθήκοντα. Ωστόσο, το ερώτημα που κυριαρχεί πλέον και στην κυβέρνηση, αλλά και στο ελληνοαμερικανικό λόμπι, είναι αν οι κινήσεις του Τζον Κέρι κι αυτές του Τζο Μπάιντεν (ο τελευταίος να θυμίσουμε προέβη σε ισχυρές δηλώσεις για την Κύπρο κι έδωσε πολλές υποσχέσεις) είναι ευθυγραμμισμένες. Διότι αν δεν είναι, δεν αποκλείεται ο Τζον Κέρι (που δεν διατηρεί τις καλύτερες σχέσεις με τον Μπάιντεν) να προσπαθή να πάρει πάλι το πάνω χέρι στο Κυπριακό. Κι αν συμβεί κάτι τέτοιο, οι επιπτώσεις θα είναι απρόβλεπτες. Πάντως, ήδη ξεκίνησαν από το ελληνοαμερικανικό λόμπι κινήσεις μέσω φίλων να διευκρινιστεί η κατάσταση, ενώ επίσημα η Λευκωσία, μετά τη νέα συνάντηση Αναστασιάδη – Μπάιντεν τον Σεπτέμβριο (αβέβαιο αν θα γίνει στη Νέα Υόρκη ή στην Ουάσινγκτον) θα επιδιώξει να καθορίσει τα επόμενα βήματα στις διμερείς σχέσεις Κύπρου – ΗΠΑ, με τις διμερείς υπουργικές επισκέψεις που θα πραγματοποιηθούν και τις διμερείς συμφωνίες που θα προγραμματιστούν, μέσα σε 6-8 μήνες και θα κορυφωθούν με μία επίσκεψη του Προέδρου Αναστασιάδη στο Λευκό Οίκο, για συνάντηση με τον Μπαράκ Ομπάμα.

Μειώνουμε τα δανειστικά επιτόκια.

Η Τράπεζα Κύπρου ανακοινώνει ότι από τις 4 Αυγούστου 2014, προχωρεί σε άμεση μείωση των βασικών δανειστικών επιτοκίων κατά **0,25%**.

Από τη μείωση αυτή θα επωφεληθούν ιδιώτες και επιχειρήσεις με δάνεια/τρεχούμενους που είναι συνδεδεμένα με τα Βασικά Επιτόκια της Τράπεζας, ως πιο κάτω:

- 38.000 κάτοχοι στεγαστικών δανείων
- 77.000 κάτοχοι τρεχούμενων λογαριασμών
- 200.000 κάτοχοι άλλων δανείων

Η απόφαση της Τράπεζας για άμεση μείωση των βασικών δανειστικών επιτοκίων είναι ακόμη ένα βήμα με στόχο τη στήριξη και την ενίσχυση της οικονομίας του τόπου.

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.bankofcyprus.com.cy

Τράπεζα Κύπρου

Η Γάζα επηρεάζει την ενδιάμεση στο Φ.Α.

Η έκρυθμη κατάσταση μπλοκάρει τα τερματικά της Αιγύπτου και επαναφέρει δυνατά το σενάριο τερματικού στο Βασιλικό

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Πάνω από τα 12 δολάρια και με εξανεμισμένες πιθανότητες επίτευξης του στόχου που είχε τεθεί πέρυσι τέτοια εποχή στην σύσκεψη του Προεδρικού, κινούνται σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές της «Κ», οι τρεις καλύτερες προσφορές που πήραν το πράσινο φως για τον τελευταίο γύρο της δημόσιας διαδικασίας εφοδιασμού της εσωτερικής αγοράς με φυσικό αέριο, γνωστής και ως ενδιάμεση λύση. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, οι τιμές που κατέθεσαν οι τρεις εταιρείες που πέρασαν στον τελικό γύρο, η κοινοπραξία «Μυτιληναίος Βαρδινογιάννης», «Noble-Delek» και η ολλανδική «VITOL» κινούνται με μικρές αποκλίσεις στα 14 δολάρια

Κοντά στα \$14 ανά mbtu κυμαίνονται οι τρεις καλύτερες προσφορές για την ενδιάμεση, με την κυβέρνηση να επιλέγει τον προμηθευτή μέχρι τα τέλη Αυγούστου.

ανά mbtu με στενά περιθώρια –όπως επισήμαναν αρμόδιες πηγές στην «Κ»– μείωσης της αρχικής προσφοράς στον τελευταίο γύρο των διαπραγματεύσεων, σε μορφή πάρε-δώσε, με τη ΔΕΦΑ, αλλά και τον αγοραστή του Φ.Α. σε πρώτη φάση, που είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού.

Όπως εκτιμάται και εκτός συγκλονιστικού απροόπτου, η τελική τιμή δεν μπορεί να πέσει κάτω από τα 13,5 δολάρια ανά mbtu, σαφώς πιο χαμηλά από τις τιμές της πρώτης δημόσιας διαδικασίας, αλλά αρκετά πιο πάνω από τον στόχο των 12 δολαρίων που είχε τεθεί προκειμένου να επιτευχθεί ο αντικειμενικός στόχος της όλης προσπάθειας που είναι η μείωση της τιμής του

Οι τραγικές εξελίξεις στη Γάζα ενδεχομένως να αποτελέσουν τροχοπέδη στην εξαγωγή ισραηλινού Φ.Α. στην Αίγυπτο. Σε μια τέτοια περίπτωση, όπως εκτιμάται από αρμόδιες πηγές, αναβιώνουν οι προοπτικές για τερματικό στο Βασιλικό, το οποίο θα στηριχθεί από τα ισραηλινά κοιτάσματα.

πλεκτικού ρεύματος μέχρι την τροφοδοσία της εσωτερικής αγοράς από τα κυπριακά κοιτάσματα Φ.Α. Η Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ), η οποία ανακοίνωσε επίσημα ότι άνοιξε και αξιολόγησε τους τέσσερις φακέλους των οικονομικών προσφορών, παρά το γεγονός ότι δεν έδωσε περισσότερες πληροφορίες, λόγω του ότι δεσμεύεται με συμφωνίες εμπιστευτικότητας, θα καλέσει τις τρεις εταιρείες για τον τελικό γύρο των διαπραγματεύσεων, μια διαδικασία, που, όπως μας ειπώθηκε, δεν αναμένεται να είναι χρονοβόρα και θα έχει ολοκληρωθεί περί τα τέλη Αυγούστου αρχές Σεπτεμβρίου.

Η τελική απόφαση

Νοούμενου ότι δεν υπάρχουν αποκλίσεις στις οικονομικές προσφορές των τριών εταιρειών που θα είναι μέρος της τελικής διαδικασίας, το έργο της

ΔΕΦΑ καθίσταται δύσκολο, αν ληφθούν υπόψη οι εκτιμήσεις των τεχνοκρατών της ΑΗΚ, οι οποίοι ούτε λίγο ούτε πολύ συνεχίζουν να υποστηρίζουν ότι η μόνη περίπτωση να πέσουν τα νούμερα στα τσουκτερά τιμολόγια του ημικρατικού οργανισμού είναι η εξασφάλιση μιας τιμής μέχρι τα 12 δολάρια ανά mbtu. Με τα δεδομένα αυτά ο στόχος για φθινόπλεκτικό ρεύμα απ' ό,τι φαίνεται δεν επιτυγχάνεται στην παρούσα φάση, μιας και όπως είχε γράψει παλαιότερα η «Κ», οι τεχνοκράτες της ΑΗΚ στην έκθεση που θα συντάξουν προς το Δ.Σ. του οργανισμού δεν θα είναι θετικοί. Σε μια τέτοια περίπτωση το Δ.Σ. της ΑΗΚ και κατ' επέκταση ο ιδιοκτήτης που είναι η κυβέρνηση θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν εάν η απόφαση θα ληφθεί με αυστηρά τεχνοοικονομικά κριτήρια ή θα ληφθούν υπόψη και οι ευρύτερες επιδιώξεις στα ενεργειακά. Οι εκτιμήσεις

που υπάρχουν κυρίως σε πολιτικό επίπεδο οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση θα καταλήξει στον προμηθευτή, δίνοντας βαρύτητα και στους γεωστρατηγικούς σχεδιασμούς της. Ενδεχόμενη συμφωνία με τις ισραηλινές εταιρείες, συνεταιίρους του στο τεμάχιο 12 («Noble» και «Delek») για θαλάσσιες υποδομές που θα εξυπηρετούν και το κοιτάσμα «Αφροδίτη», όταν θα αρχίσει η εμπορική εκμετάλλευσή του, θα γύρει την πλάστιγγα προς την πλευρά των δύο συγκεκριμένων εταιρειών. Αρμόδια πηγή προεξόφλησε ότι η κυβέρνηση θα ζητήσει κάτι περισσότερο για τους μελλοντικούς σχεδιασμούς, προτού καταλήξει στον προμηθευτή της ενδιάμεσης λύσης. Αλλά και από πλευράς Ισραήλ το τελευταίο διάστημα επιδεικνύεται ένα έντονο ενδιαφέρον για το αποτέλεσμα της δημόσιας διαδικασίας της ενδιάμεσης λύσης.

Το τερματικό βγαίνει από τη «ναφθαλίνη»

Τη στιγμή που οι προοπτικές των κεραιών υποδομών επεξεργασίας του Φ.Α. επί κυπριακού εδάφους εξασθενούσαν επικίνδυνα με τις εταιρείες πρωτίστως αλλά και το Τελ Αβίβ να παίζουν το χαρτί της Αιγύπτου, οι πολεμικές συγκρούσεις στη Γάζα αναδεικνύουν τον γεωστρατηγικό ρόλο της Κύπρου σε πολιτικό αλλά κυρίως σε ενεργειακό επίπεδο. Με τα δεδομένα που επικρατούν στα παλαιστινιακά εδάφη, σε διπλωματικό επίπεδο θεωρείται βέβαιο ότι επηρεάζονται άμεσα οι συμφωνίες των ισραηλινών για εξαγωγή Φ.Α. αερίου προς τα δύο τερματικά LNG στην Αίγυπτο. Οι απόψεις που επικρατούν είναι ότι η κυβέρνηση στο Κάιρο θα δεχθεί έντονες πιέσεις ακόμα και από υποστηρικτές της για το ενεργειακό φλερτ με τις ισραηλινές εταιρείες, κάτι που ενδεχομένως να «παγώσει» τους σχεδιασμούς Ισραηλινών-Αιγυπτίων. Οι ίδιες πηγές εκτιμούν ότι ο ρόλος της Κύπρου ενισχύεται και από ένα δεύτερο παράγοντα, που λέγεται Τουρκία, που, υπό προϋποθέσεις θα αποτελούσε για τις ισραηλινές εταιρείες μια διέξοδο στους ευρύτερους ενεργειακούς σχεδιασμούς. Παρά το γεγονός ότι σε επίπεδο εταιρειών υπάρχει ανοικτός διάυλος επικοινωνίας με επιχειρηματικούς κύκλους στην Άγκυρα, πιστεύεται ότι η εικόνα που παρουσιάζει η Τουρκία δεν εξυπηρετεί τους ενεργειακούς σχεδιασμούς σε βάθος χρόνου. Η Λευκωσία, η οποία παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, θεωρεί ότι το όλο τοπίο είναι ρευστό, υπάρχουν ενδείξεις που ενισχύουν τον πολύπλευρο ρόλο που επιδιώκει να διαδραματίσει η Κύπρος στην περιοχή, κάτι, που, όπως λέγεται, δεν περνά απαρατήρητο και από την άλλη πλευρά των κοιτασμάτων του «Ταμάρ» και «Λεβιάθαν». Το σενάριο η Noble και η Delek να πάρουν το συμβόλαιο της ενδιάμεσης λύσης σε συνδυασμό με ευρύτερες προοπτικές στο τερματικό του Βασιλικού, συγκεντρώνει ισχυρές πιθανότητες. Ανεπίσημα αφήνεται να αιωρείται από ισραηλινούς κύκλους ότι ένα μέρος των κοιτασμάτων της γειτονικής χώρας θα μπορούσε να υποστηρίξει το τερματικό στο Βασιλικό.

Αθλητική Επιστήμη και Φυσική Αγωγή

- Το πρόγραμμα στελεχώνεται από γνωσμένους ακαδημαϊκούς της Αθλητικής Επιστήμης και άλλων συγγενών κλάδων όπως Διατροφή, Φυσικοθεραπεία, Βιολογία και Ιατρική
- Οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν ανάμεσα στις κατευθύνσεις του «**Αγωνιστικού Αθλητισμού-Προπονητικής**» σε άθλημα της επιλογής τους, ή της «**Άσκησης και Υγείας**»
- Απόφοιτοι μπορούν να **εργαστούν ως εκπαιδευτικοί φυσικής αγωγής** σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες
- **Πρακτική άσκηση** σε δημόσια/ιδιωτικά σχολεία, αθλητικά σωματεία, αθλητικούς ομίλους, γυμναστήρια, εξειδικευμένα κέντρα άσκησης και αποκατάστασης
- Ιδιόκτητο Αθλητικό Κέντρο, γυμναστήριο και φυσικοθεραπευτήριο
- Γλώσσα διδασκαλίας είναι η Ελληνική

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES
η δύναμη της γνώσης

• /EUCyprus
• /EuropeanUniversityCyprus
• /EuropeanUniCy
www.euc.ac.cy
Διογένης 6, Έγκωμη Τ.Κ. 22006, 1516 Λευκωσία,
Τηλ.: 22713000/1, Φαξ: 22713172

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΤΔ

Πληροφορούνται οι Μέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η «Τράπεζα»), ότι θα πραγματοποιηθεί Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας στα Κεντρικά Γραφεία Διοίκησης του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (Στασίνου 51, Αγία Παρασκευή, Στρόβολος, Λευκωσία), **την Πέμπτη 28 Αυγούστου 2014 και ώρα 10:00 π.μ.**

Το πλήρες κείμενο της ειδοποίησης σύγκλησης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης καθώς και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας **www.bankofcyprus.com** (επιλέξτε Σχέσεις Επενδυτών/Αύξηση Κεφαλαίου 2014).

Περαιτέρω, η ειδοποίηση σύγκλησης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης καθώς και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής είναι διαθέσιμα και δύναται να παραληφθούν σε έντυπη μορφή από το Τμήμα Μετοχών και Χρεογράφων της Τράπεζας, στην οδό Εύρου 4, EuroLife House, 3ος Όροφος, Στρόβολος, Λευκωσία.

Διευκρινίζεται ότι η ειδοποίηση σύγκλησης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης και τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα δεν θα σταλούν ταχυδρομικώς στον κάθε Μέτοχο.

Υπενθυμίζεται ότι:

- Έντυπο Διορισμού Πληρεξουσίου πρέπει να κατατεθεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας (ως καθορίζεται στο εν λόγω έντυπο), τουλάχιστον 48 ώρες πριν από το χρόνο που ορίστηκε για τη διεξαγωγή της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, και
- οι μέτοχοι και/ή οι πληρεξούσιοι αντιπρόσωποί τους που θα παραστούν στη Συνέλευση, θα πρέπει να προσκομίσουν την πολιτική τους ταυτότητα ή άλλο πιστοποιητικό με το οποίο θα καθίσταται δυνατή η διακρίβωση της ταυτότητάς τους.

Τράπεζα Κύπρου

Η χαμένη άνοιξη στις σχέσεις Νίκου - Αντώνη

Προσπάθεια επανόδου στην ουσιαστική και όχι τυπική λογική των άρρηκτων δεσμών Αθηνών-Λευκωσίας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη στην Αθήνα, πέρα από τις συγκλίσεις θέσεων στο Κυπριακό, ίσως να αποτελέσει τη νέα αρχή στις σχέσεις του ιδίου με τον Έλληνα Πρωθυπουργό και αρχηγό του αδελφού κόμματος της ΝΔ, Αντώνη Σαμαρά. Μία σχέση που δοκιμάζεται άγρια τα τελευταία δέκα χρόνια και πολύ πριν ο Αντώνης Σαμαράς αναλάβει το πηδάλιο της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και του Μαξίμου. Παρά τις «θερμές» κοινές εμφανίσεις των δύο ανδρών στα σκαλιά του Μαξίμου, πίσω από τις κλειστές πόρτες ήταν γνωστό ότι οι σχέσεις του Έλληνα Πρωθυπουργού με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κινούνταν στα όρια των τυπικών σχέσεων και στη λογική «από μακριά και αγαπημένοι».

Ενδεικτικές του κλίματος είναι οι δημοσιογραφικές πληροφορίες και απόψεις στην ελληνική πρωτεύουσα για τις κοινές εμφανίσεις Σαμαρά - Αναστασιάδη, οι οποίες, όπως λέγεται στο παρασκήνιο, μοιάζουν με αυτές ανδρογύνου που ενώπιον των παιδιών του παρουσιάζεται αγαπημένο, ενώ στην ουσία βρίσκεται σε διάσταση από πολιτικές «τράπεζες και κλίβες» πολλά χρόνια. Ωστόσο, από την πρόσφατη επίσκεψη του Νίκου Αναστασιάδη στο Μαξίμου φαίνεται ότι κάτι πάει να αλλάξει, κάτι που δεν πέρασε απαρατήρητο, ούτε στη Λευκωσία ούτε και στην Αθήνα. Από κυπριακής πλευράς θεωρείται καλό σημάδι το γεγονός ότι η συνάντηση των δύο ανδρών ξέφυγε από το τυπικό πρωτόκολλο διάρκειας 45 λεπτών και επεκτάθηκε στις δύο ώρες.

Στην επιχείρηση «επαναπροσέγγισης» των δύο λειτουργούν πιεστικά, όπως λέγεται στο παρασκήνιο, δύο πρόσφατα περιστατικά που απείλησαν να θέσουν σε δοκιμασία τις σχέσεις Αθηνών - Λευκωσίας. Το πρώτο, ήταν η σφοδρή επίθεση που εξαπέλυσε η ευρωβουλευτής Ελένη Θεοχάρους κατά του υπουργού Εξωτερικών και αντιπροέδρου της Ελληνικής κυβέρνησης, Ευάγγελου Βενιζέλου, με αφορμή τις τουρκικές αναφορές περί εκλιπούσας Κυπριακής Δημοκρατίας και την αντίδραση της Αθήνας με την επίδοση ρηματικής διακοίνωσης στο Υπουργείο Εξωτερικών στη Λευκωσία. Το δεύτερο, έχει να κάνει με την προσφυγή της πρώην Λαϊκής στο Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο, διεκδικώντας από το ελληνικό δημόσιο αποζη-

τήν υπολοίπων ηγετών του ΕΛΚ διαφώνησε ανοικτά με τον Αντώνη Σαμαρά. Το τελευταίο περιστατικό που κατέδειξε τη ρήξη στις σχέσεις των δύο ήταν παραμονές των προεδρικών εκλογών του 2013, όταν οι ηγέτες του ΕΛΚ συγκεντρώθηκαν επί κυπριακού εδάφους, στη Λεμεσό, για να στηρίξουν την υποψηφιότητα Νίκου Αναστασιάδη. Η στάση του Έλληνα πρωθυπουργού να μην πει δημόσια το παραμικρό για τον Νίκο Αναστασιάδη, δεν πέρασε απαρατήρητη και σχολιάστηκε ποικιλοτρόπως. Έκτοτε, οι σχέσεις των δύο ήταν αυστηρά τυπικές, με εξαίρεση τη δημόσια εικόνα που εξυπηρετούσε τη διαχρονική ρητορική των «άρρηκτων σχέσεων Αθηνών - Λευκωσίας», ενώ δεν ήταν λίγοι εκείνοι που στις δύο πρωτεύουσες, σε κάθε ευκαιρία, υπενθύμιζαν την ανοχή που επεδείκνυε ο ένας για τον άλλον. Εν αντιθέσει με προηγούμενα ταξίδια στην Αθήνα, στο τελευταίο το κλίμα φαίνεται να άλλαξε με τους πιο αισιόδοξους να λένε ότι οι πάγοι μεταξύ των δύο ανδρών άρχισαν να λιώνουν, χωρίς όμως να βάζουν και το χέρι τους στη φωτιά γι' αυτό...

μίσωση για τον αποκλεισμό, όπως υποστηρίζεται, χρηματοδότησης των καταστημάτων στην Ελλάδα μέσω ΕΛΑ.

Κρατάει χρόνια η κρυάδα

Οι «ψυχρές» σχέσεις Αναστασιάδη-Σαμαρά χρονολογούνται τουλάχιστον από την εποχή των δημοψηφισμάτων το 2004. Η στάση που πήρσε τότε ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τον Νίκο Αναστασιάδη στον πέμπτο όροφο της Πινδάρου, δεν συμβάδιζε με τις απόψεις του τότε ευρωβουλευτή, Αντώνη Σαμαρά, αλλά και την υποτονική στήριξη της ηγεσίας του αδελφού στην ελληνική πρωτεύουσα δεξιού κόμματος. Το χάσμα που χώριζε τότε τον Αντώνη Σαμαρά από τον Συναγερμό και κατ' επέκταση τον πρόεδρό του φάνηκε, όταν ο Τάσος Παπαδόπουλος μετακόμισε στο Προεδρικό, αλλά και μετά τον θάνατό του και τις σχέσεις Σαμαρά με την οικογένεια του αιώνηστου προέδρου της Δημοκρατίας.

Η ομιλία του δε στο τέταρτο μνημόσυνο του Τάσου, που είχε σαφή πολιτική σημειολογία διά της οποίας εμμέσως καταγγέλλονταν οι πολιτικοί που υποστήριξαν το «Ναι», σε συνδυασμό με την πληθώρα εγκωμίων του Έλληνα πρωθυπουργού στη στάση του Τάσου Παπαδόπουλου στο δημοψήφισμα, απλώς πάγωσαν περισσότερο τις σχέσεις των δύο ανδρών. Είχε προηγηθεί η εκλογή του Αντώνη Σαμαρά το 2009 στην αρχηγία της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος, όπως λέγεται από κύκλους στην ελληνική πρωτεύουσα, δεν ξέχασε την «υποστήριξη» του Νίκου Αναστασιάδη στην Ντόρα Μπακογιάννη. Ένα περιστατικό που σημειώθηκε σε συνεδρία του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος την εποχή που ο κ. Σαμαράς ήταν αντιπολίτευση και με αντιμνημονιακές θέσεις προκάλεσαν την πλήρη ρήξη. Λέγεται ότι τότε ο Νίκος Αναστασιάδης ενώπιον

Τα χαμόγελα στα σκαλιά του Μαξίμου αλλά και το θερμό κλίμα εντός, φαίνεται ότι αυτή τη φορά είχαν κάτι από τη σφύρα και την αλληλοκατανόηση που κουβάλησαν μαζί τους οι πικρές εμπειρίες των μνημονίων. Κάτι τέλος πάντων που έδωσε τέλος στον χειμώνα των σχέσεων Σαμαρά-Αναστασιάδη ή αν προτιμάτε, Αντώνη-Νίκου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Γράψε το μέλλον σου!

Computing & Engineering

Βασικά Πλεονεκτήματα και Στοιχεία Προγραμμάτων

- Διαπρεπείς ακαδημαϊκοί με πείρα από γνωστά πανεπιστήμια του εξωτερικού
- Υπερσύγχρονα εργαστήρια τελευταίας τεχνολογίας
- Δυνατότητα εγγραφής των αποφοίτων στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ)
- Δυνατότητα συνέχισης σπουδών σε μεταπτυχιακό (MSc) και διδακτορικό (PhD) επίπεδο την Ηλεκτρολογική Μηχανική και στην Πληροφορική και σε μεταπτυχιακό (MSc) επίπεδο στη Μηχανική Ενέργειας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Προγράμματα Επιστημών - Μηχανικής

Μηχανική Υπολογιστών | Πληροφορική | Ηλεκτρολογική Μηχανική | Μαθηματικά
Μηχανική Ενέργειας Πετρελαίου & Φυσικού Αερίου
Πολιτική Μηχανική & Μηχανική Περιβάλλοντος

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841528, Email: admissions@unic.ac.cy, www.unic.ac.cy

Οι «ψυχρές» σχέσεις Αναστασιάδη-Σαμαρά χρονολογούνται τουλάχιστον από την εποχή των δημοψηφισμάτων το 2004.

Η τριπλέτα του Ερντογάν και ο εξοστρακισμός Γκιουλ

Ο Αχμέτ Νταβούτογλου στην πρωθυπουργία και ο αρχηγός της ΜΙΤ, Χακάν Φιντάν στο ΥΠΕΞ

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Πριν από λίγες μέρες ο Τούρκος αναλυτής Ιμπραχίμ Καραγκιουλ, ο οποίος παρακολουθεί από κοντά τις κινήσεις της τουρκικής πρωθυπουργίας στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, αναφέρθηκε στους νέους κινδύνους που απειλούν την ηγετική τριάδα της Τουρκίας. Ο αρθρογράφος της φιλοκυβερνητικής εφημερίδας «Γενί Σαφάκ», ο οποίος το τελευταίο διάστημα συνοδεύει τον Τούρκο Πρωθυπουργό στα ταξίδια του στο εξωτερικό, ανέφερε ότι κυρίως μετά την υπόθεση «Γκεζί», διάφορα ξένα κέντρα λήψης αποφάσεων έχουν ενώσει τις δυνάμεις τους κατά της ηγετικής τριάδας της Τουρκίας. Στο στόχαστρο των ξένων αξιωματούχων, μυστικών υπηρεσιών και αναλυτών βρίσκονται ο πρωθυπουργός της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο υπουργός Εξωτερικών Αχμέτ Νταβούτογλου

Ο κ. Ερντογάν ως ο «απόλυτος άρχοντας» του ΑΚΡ στηρίζεται στη συνεργασία των τριών ομάδων.

και ο αρχηγός των Μυστικών Υπηρεσιών (ΜΙΤ), Χακάν Φιντάν. Ενώ, λοιπόν, ο κ. Καραγκιουλ κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, η υπόλοιπη χώρα ετοιμάζεται για τις κρίσιμες σημασίας προεδρικές εκλογές. Οι τελευταίες σφυγμομετρήσεις δείχνουν ότι στις 10 Αυγούστου, ο κ. Ερντογάν θα εξασφαλίσει άνετη νίκη, η οποία θα σηματοδοτήσει την έναρξη μιας νέας περιόδου στη σύγχρονη ιστορία της Τουρκίας. Οι πληροφορίες της «Κ» από την τουρκική πρωτεύουσα αναφέρουν ότι μετά την ορκωμοσία του νέου Προέδρου στα τέλη του Αυγούστου η «ηγετική τριάδα», στην οποία αναφέρεται ο κ. Καραγκιουλ, ετοιμάζεται να αναλάβει τα νηπία της χώρας στη νέα περίοδο που ανατέλλει.

Καλά πληροφορημένες πηγές από τους κύκλους της τουρκικής πρωθυπουργίας αναφέρουν στην «Κ» ότι το τελευταίο διάστημα, τρεις ομάδες εντός της ηγεσίας του τουρκικού κυβερνητικού Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), δίνουν τον δικό τους άριστο δρόμο ώστε να επιδράσουν στις εξελίξεις στο τουρκικό πο-

λιτικό πεδίο. Ο κ. Ερντογάν ως ο «απόλυτος άρχοντας» του ΑΚΡ—και ενόψει κρίσιμων αποφάσεων και εξελίξεων—στηρίζεται στην συνεργασία των τριών ομάδων.

Ισχυροί, γιάπηδες και «ιδρυτές»

Της μιας ομάδας ηγείται τρόπος τινά ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και αρμόδιος για θέματα Τουρκοκυπρίων, Μπεσίρ Αταλάι. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ο κ. Αταλάι έχει καταφέρει να τοποθετήσει στην ηγεσία της ΜΙΤ, τον Χακάν Φιντάν και τους τελευταίους μήνες έχει προβάλει τον Αχμέτ Νταβούτογλου ως υποψήφιο για την πρωθυπουργία μετά την Ερντογάν στην προεδρία. Από τα τέλη του 2012, ο κ. Αταλάι διευθύνει και εντοχιστρώνει τις συνομιλίες του τουρκικού κράτους με το κούρδικό κίνημα για την τελική διευθέτηση του κούρδικου ζητήματος. Η δεύτερη ισχυρότερη ομάδα εντός του ηγετικού πυρήνα του ΑΚΡ απαρτίζεται από νέους πολιτικούς επιστήμονες, γραφειοκράτες, τεχνοκράτες και συμβούλους του πρωθυπουργού. Η ομάδα του Γαλτσίν Άκτογαν, του Εφκάν Αλά, του Εμρούλάχ Ιολέρ και άλλων νέων φιλόδοξων στελεχών του ΑΚΡ προσπαθεί να αποκτήσει έλεγχο στην τροπή των γεγονότων μετά τις 10 Αυγούστου. Στην τρίτη ομάδα ανήκουν τα υψηλόβαθμα ιδρυτικά στελέχη του ΑΚΡ, όπως ο νυν Πρόεδρος Αμπντούλάχ Γκιουλ και ο αντιπρόεδρος Μπουλέντ Αρίντς. Τα στελέχη της τρίτης ομάδας, το τελευταίο διάστημα, χάνουν σταθερά έδαφος έναντι των δύο αντίπαλων ομάδων.

Στην Άγκυρα, οι έμπειροι αναλυτές πιστεύουν ότι ο κ. Ερντογάν και η ομάδα του κ. Αταλάι θα καθορίσουν από κοινού τις εξελίξεις στο τουρκικό πολιτικό πεδίο. Πηγές της «Κ» σημειώνουν ότι ο κ. Νταβούτογλου βρίσκεται πλέον σε απόσταση αναπνοής από το αξίωμα του πρωθυπουργού. Την ίδια στιγμή ο αρχηγός της ΜΙΤ Χακάν Φιντάν φαίνεται να εκτοξεύεται στην κορυφή της πολιτικής πυραμίδας, καθώς εάν ο κ. Νταβούτογλου μετακινηθεί στην πρωθυπουργία, ο κ. Φιντάν ενδέχεται να αναλάβει και καθήκοντα υπουργού Εξωτερικών, διατηρώντας και τον έλεγχο της ΜΙΤ. Στη νέα περίοδο, οι Νταβούτογλου και Φιντάν απολαμβάνουν τη στήριξη του ισχυρού αντιπροέδρου Αταλάι, ο οποίος επιθυμεί να περάσει στη σύγχρονη πολιτική ιστορία της χώρας ως ο πολιτικός άνδρας που έλυσε το κούρδικό πρόβλημα.

Η επιτυχία της τριάδας του Ερντογάν και η αναβάθμιση του ρόλου των κ. Νταβούτογλου και κ. Φιντάν στο τουρκικό πολιτικό σκηνικό θα εξαρτηθούν από τη στάση την οποία θα τηρήσουν κατά τις επόμενες εβδομάδες οι δύο ισχυρές ομάδες της ηγεσίας του ΑΚΡ. Η ομάδα των ιδρυτικών στελεχών ενδέχεται εξωθηθεί εκτός ΑΚΡ και να στραφεί στην ίδρυση ενός νέου κόμματος ως τη μόνη λύση για τη συνέχισή της πολιτικής σταδιοδρομίας των μελών της. Η δε ομάδα των νέων φιλόδοξων στελεχών ενδέχεται να έρθει σε συνεννόηση με τον κ. Ερντογάν, ζητώντας κάποια σημαντικά ανταλλάγματα για τη στήριξη που θα του προσφέρει.

ASSOCIATED PRESS

ASSOCIATED PRESS

Ο Έρογλου και οι υποστηρικτές του θέλουν να συμμετάσχουν στις «προεδρικές εκλογές» από θέση ισχύος, έχοντας προηγουμένως οικοδομήσει ένα ενιαίο μέτωπο στην τ/κ Δεξιά.

Κόντρα νέων και παλιών στις «προεδρικές»

Ξεκινά η «προεκλογική» περίοδος για ανάδειξη ηγέτη της τ/κ κοινότητας

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγες εβδομάδες μετά τις «δημοτικές εκλογές» και τον «σεισμό» τον οποίο προκάλεσαν στο πολιτικό σκηνικό της τουρκοκυπριακής κοινότητας ξεκινά μια νέα «προεκλογική» περίοδος, αυτή των «προεδρικών εκλογών» της ερχόμενης άνοιξης.

Την προηγούμενη εβδομάδα, τα υψηλόβαθμα στελέχη του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ) πρότειναν τη διεξαγωγή πρόωγων «βουλευτικών» εκλογών. Το ΚΕΕ, το οποίο γνώρισε μια ιστορική ήττα στις πρόσφατες «δημοτικές εκλογές», φέρνει στο προσκήνιο την συγκεκριμένη πρόταση μέσα στο πλαίσιο της στρατηγικής την οποία ακολουθεί ο Ντερβίς Έρογλου για «πανεκλογή» τον Απρίλη του 2015. Ο κ. Έρογλου και οι υποστηρικτές του θέλουν να συμμετάσχουν στις «προεδρικές εκλογές» από θέση ισχύος, έχοντας προηγουμένως οικοδομήσει ένα ενιαίο μέτωπο στην τ/κ Δεξιά. Την παρούσα περίοδο, η συγκεκριμένη φιλοδοξία σκοντάφτει στη «συγκυβέρνηση» Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (ΡΤΚ) και Δημοκρατικού Κόμματος (ΔΚ). Παρά τα μεγάλα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει η «συγκυβέρνηση», τα δύο κόμματα εμφανίζονται αποφασισμένα να συνεχίσουν τη συνεργασία τους. Οκτώ μήνες πριν από τις «προεδρικές εκλογές», το ΡΤΚ, έχοντας χάσει τον έλεγχο των μεγάλων «δήμων», δεν επιθυμεί να χάσει και τα προνόμια της «πρωθυπουργίας» και της «κυβέρνησης».

Αριστερά πολλών μνηστήρων

Είναι αξιοσημείωτο ότι η νέα «προεκλογική» περίοδος ξεκινάει από τις φωνές αμφισβήτησης των ηγεσιών των

μεγάλων κομμάτων, οι οποίες προέρχονται από διάφορα υψηλόβαθμα στελέχη της τ/κ Αριστεράς και Δεξιάς.

Πρώτος, ο Μουσταφά Ακιντζί—παίζοντας τη μακρόχρονη σιωπή του—ανακοίνωσε ότι είναι έτοιμος να διεκδικήσει την ηγεσία της τ/κ κοινότητας στο όνομα της τ/κ Αριστεράς και όλων των προοδευτικών δυνάμεων της κοινότητάς του. Ανακοίνωση που προκάλεσε σημαντικές εξελίξεις και ζυμώσεις στους κόλπους των τ/κ πολιτικών δυνάμεων.

Το ενδεχόμενο της υποψηφιότητας του κ. Ακιντζί στις «προεδρικές εκλογές» προκαλεί μεγάλο προβληματισμό στους κόλπους του ΡΤΚ. Διάφορα στελέχη του μεγαλύτερου κόμματος της τ/κ Αριστεράς ισχυρίζονται ότι πίσω από την υποψηφιότητα Ακιντζί κρύβεται ο κ. Έρογλου, ο οποίος στοχεύει στην διάσπαση της εκλογικής βάσης της τ/κ Αριστεράς με απώτερο στόχο την παραμονή του στην «προεδρία». Ταυτόχρονα στους κύκλους του ΡΤΚ τρία πρόσωπα προβάλλουν ως επικρατέστερα για το χρίσμα του υποψηφίου του κόμματος: Ο Μεχμέτ Αλί Ταλάι, ήταν το πρώτο—ιδρυτικό—στέλεχος που εκδήλωσε πρόθεση. Στο νέο εγχείρημα του, ο κ. Ταλάι αντιμετωπίζει ωστόσο μεγάλα και πολλά προβλήματα. Μεγάλες ομάδες της κοινωνίας θεωρούν αποτυχημένη την προηγούμενη θητεία του στην ηγεσία της τ/κ κοινότητας, ενώ κάποιες ομάδες στην Αριστερά ασκούν στο πρόσωπό του δριμύτατη κριτική εξαιτίας των στενών σχέσεων που διατηρεί με την Άγκυρα. Αλλά και τα νέα στελέχη του ΡΤΚ αντιτίθενται στην επιστροφή του κ. Ταλάι στο πολιτικό προσκήνιο, επιθυμώντας να δουν τον «υπουργό εξωτερικών», Οζντίλ Ναμί να ανοίγει μια νέα σελίδα στην σύγχρονη ιστορία της τ/κ κοινότητας. Τις τε-

λευταίες εβδομάδες, διάφορα σημαίνοντα στελέχη του ΡΤΚ, πίσω από τις κλειστές πόρτες του κόμματος, υποστηρίζουν ότι, ο κ. Ναμί διατηρεί οδούς επικοινωνίας με την Άγκυρα, την ε/κ πλευρά και την διεθνή κοινότητα. Ακόμη, γνωρίζει πολύ καλά το Κυπριακό ενώ το κεντρικό προφίλ του δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μια άνετη νίκη στις επικείμενες «εκλογές». Στο πλαίσιο της συζήτησης για την υποψηφιότητα που θα υποστηρίξει το ΡΤΚ, εκτός από το όνομα του κ. Ναμί, ακούγεται και το αυτό της «προέδρου» της «βουλής», Σιμπέλ Σιμπέρ. Η πρόση «υπερρεσιακή πρωθυπουργός», το τελευταίο διάστημα έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με την Άγκυρα και έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη μεγάλων μεριδίων της τ/κ κοινότητας.

Όζερσαί εξ ευωνύμων Έρογλου

Τη στιγμή που το ΡΤΚ έχει θέσει στη βάση του προβληματισμού τα βιογραφικά των Ταλάι, Ναμί και Σιμπέρ, η τ/κ Δεξιά φαίνεται να τροκοδρομεί την μεγαλύτερη ανατροπή αυτών των εκλογών. Πληροφορίες της «Κ» από τον στενό κύκλο συνεργατών του Τουρκοκύπριου ηγέτη αναφέρουν ότι ο διαπραγματευτής της τ/κ κοινότητας ετοιμάζεται να καταθέσει την υποψηφιότητα του στις προσεχείς «εκλογές». Ο Κουντρέτ Όζερσαί, ο οποίος διαφωνεί με τις πρωτοβουλίες και τις κινήσεις του κ. Έρογλου και των κομμάτων της τ/κ Δεξιάς, αναμένει την τροπή των εξελίξεων στην τουρκική πρωτεύουσα για να ανακινώσει την υποψηφιότητα του. Ο κ. Όζερσαί εμφανίζεται αποφασισμένος να διεκδικήσει την «προεδρία» ακόμη και αν θα πρέπει να αγωνιστεί εναντίον του κ. Έρογλου στις επικείμενες «εκλογές».

FREDERICK

INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Η επιτυχία είναι επιλογή! Σπούδασε ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

**Διετής Φοίτηση
Κατεύθυνση: Ειδικός Συγκολλητής
Κατεύθυνση: Κατασκευαστής-Εγκαταστάτης**

Τηλ.: 22 431 355 Λευκωσία, 25 730 975 Λεμεσός | Email: admissions@fit.ac.cy | www.fit.ac.cy

FREDERICK

INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Η επιτυχία είναι επιλογή! Σπούδασε ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

**Αξιολογημένο Πρόγραμμα - Διετής Φοίτηση
Κρατική Χορηγία μέχρι €3417**

Τηλ.: 22 431 355 Λευκωσία, 25 730 975 Λεμεσός | Email: admissions@fit.ac.cy | www.fit.ac.cy

Οι εκποιήσεις στις κομματικές μυλόπετρες

Πιנגκ-Πονγκ ευθυνών κομμάτων-κυβέρνησης για τις ενδεχόμενες συνέπειες από την ψήφιση ή μη του κρίσιμου νομοσχεδίου

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Μεγάλες αντιδράσεις αλλά και προβληματισμό προκαλεί το επίμαχο νομοσχέδιο των εκποιήσεων. Η πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων το απορρίπτει ως έχει, ενώ κάποια από τα πολιτικά κόμματα προχωρούν σε κατάθεση τροποποιητικών προτάσεων, οι οποίες παρουσιάζονται ως ανέφικτες από την κυβέρνηση.

Δύσκολος προβλέπεται ο φετινός Αύγουστος τόσο για την κυβέρνηση όσο και για τα πολιτικά κόμματα, αφού οι πολιτικοί σχηματισμοί κα-

λούνται να επεξεργαστούν το τελικό νομοσχέδιο, να προχωρήσουν ενδεχομένως σε τροποποιητικές προτάσεις και να το εγκρίνουν ή να το καταψηφίσουν στην Ολομέλεια της Βουλής. Από την άλλη η κυβέρνηση, και ιδιαίτερα ο υπουργός Οικονομικών, μπαίνει στη μάχη διαπραγματεύσεως και ενημέρωσης των κομμάτων για τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Πάντως, όπως όλα δείχνουν το πιο πιθανό σενάριο είναι να δοθεί από την τριόκη παράταση στην Κύπρο σε ό,τι αφορά την τελική απόφαση για το νομοσχέδιο των εκποιήσεων.

ΑΚΕΛ απορρίπτει, ΕΔΕΚ τροποποιεί

Το ΑΚΕΛ, επιμένει στην απόφασή του να καταψηφίσει το νομοσχέδιο, γιατί, όπως σημειώνει, διαφωνεί με τη φιλοσοφία του. Κληθείς από την «Κ» να σχολιάσει σχετικά, ο αναπληρωτής εκπρόσωπος Τύπου του ΑΚΕΛ, Σταύρος Ευαγόρου σημείωσε πως το ΑΚΕΛ επιμένει στην πρόταση νόμου για την προστασία της πρώτης κατοικίας. «Θα πρέπει να σημειώσουμε πως δεν είμαστε εναντίον του να εκποιηθεί ο αφερέγγυος που έκανε υπερβολές. Εμείς θέλουμε να προστατεύσουμε τον νοικοκύρη που εξαιτίας των δυσκολιών οικονομικών καταστάσεων δεν μπορεί πλέον να πληρώσει τη δόση του» εξηγεί ο κ. Ευαγόρου. Παράλληλα, σημειώνει πως θα έπρεπε να έρθει ένα συνολικό πακέτο μπροστά στα πολιτικά κόμματα και όχι μεμονωμένα ο νόμος εκποιήσεων.

«Αν το νομοσχέδιο υλοποιηθεί ως έχει δεν θα λύσει το πρόβλημα, αντίθετα θα δημιουργήσει μεγαλύτερα προβλήματα και θα καταρρεύσει η κοινωνική συνοχή» επισημαίνει στην «Κ», ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΚΣ ΕΔΕΚ Μαρίνος Σιζόπουλος. Παρά την αρχική της άρνηση, η ΕΔΕΚ, αφήνει ανοικτή την πόρτα ψήφισης του νομοσχεδίου με τροποποιήσεις, αφού ήδη προχώρα στην επεξεργασία του και στην κατάθεση βελτιωτικών προτάσεων με τις οποίες θα αποφευχθεί η μαζική εκποίηση περιουσιών θα προστατευθούν με νομοθετικά μέτρα οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αλλά και θα τεθούν ασφαλιστικές δικλίδες, οι οποίες δεν θα επιτρέψουν την απότομη κατάρρευση της τιμής των ακινήτων. Στόχος σύμφωνα με τον κ. Σιζόπουλο είναι να βελτιωθεί το νομοσχέδιο σε ό,τι αφορά την κοινωνική πολιτική και να εξασφαλιστεί η μη θυματοποίηση των μικρομεσαίων πολιτών.

Ο αναπληρωτής εκπρόσωπος Τύπου του ΑΚΕΛ, Σταύρος Ευαγόρου.

Ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΚΣ ΕΔΕΚ, Μαρίνος Σιζόπουλος.

Ο λόγος του Προέδρου δεν έπεισε

Το μίνι διάγγελμα του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, το βράδυ της προηγούμενης Τρίτης, φαίνεται να μην έφερε τα επιθυμητά για την κυβέρνηση αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, δεν κατάφερε να πείσει τα πολιτικά κόμματα για την προστασία των δανειοληπτών αν και αυτό θεωρείτο ευθύς εξαρχής απομακρυσμένο ενδεχόμενο.

Όλα τα πολιτικά κόμματα πλην του ΔΗΣΥ επεσήμαναν πως η εξαγγελία του Προέδρου στηριζόταν σε προθέσεις και δεσμεύσεις και όχι σε συγκεκριμένες προτάσεις και εισηγήσεις. ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ καταγγέλλουν τον Πρόεδρο για έλλειψη διαλόγου με τα κόμματα, αλλά και για εφαρμογή πολιτικής εκβιασμού. Το γεγονός ότι και τα τρία πολιτικά κόμματα, δηλώνουν πως δεν εμπιστεύονται τις δεσμεύσεις Αναστασιάδη εντείνει την ανησυχία στην κυβέρνηση για το μέλλον του νομοσχεδίου. «Έχουμε πικρή πείρα, τόσο τα πολιτικά κόμματα όσο και η κυπριακή κοινωνία, από τις δεσμεύσεις του Προέδρου» σημειώνει ο Σταύρος Ευαγόρου, ενώ ο Μαρίνος Σιζόπουλος υποστηρίζει πως μετά από τις δεσμεύσεις για το κούρεμα, η ΕΔΕΚ δεν μπορεί να εμπιστευτεί ξανά

ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ καταγγέλλουν τον Πρόεδρο για έλλειψη διαλόγου με τα κόμματα, αλλά και για εφαρμογή πολιτικής εκβιασμού.

υποσχέσεις του Προέδρου. Πάντως, η κυβέρνηση πλέον εκφράζει επισημως φόβους για τις συνέπειες καταψήφισής του νομοσχεδίου, ενώ υποδεικνύει στη Βουλή ευθύνες που θα προκύψουν σε αυτό το ενδεχόμενο. Από την άλλη, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ σημειώνουν πως η ευ-

θύνη της ενδεχόμενης καταψήφισής βαρύνει την ίδια την κυβέρνηση και όχι τη Βουλή, αφού όπως χαρακτηριστικά δήλωσε το ΔΗΚΟ διά Μάρκου Κυπριανού, η κυβέρνηση κατέθεσε το νομοσχέδιο στο «παράπεντε».

Από την πλευρά της η ΕΔΕΚ,

Δύσκολος ο φετινός Αύγουστος για τον πολιτικό κόσμο του τόπου, αφού από τη μία τα κόμματα καλούνται να ψηφίσουν ένα από τα πλέον καυτά νομοσχεδία και από την άλλη η κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει για την αναγκαιότητα ψήφισής του.

μέσω του Μαρίνου Σιζόπουλου, επισφαιρίζει πως, όπως για το Γενικό Σύστημα Υγείας η κυβέρνηση έχει τη δυνατότητα να παίρνει παράταση και να επαναδιαπραγματευτεί, το ίδιο μπορεί να κάνει και για το νομοσχέδιο εκποιήσεων. Σκληρή επί του προκειμένου η θέση ΑΚΕΛ, αφού ο Σταύρος Ευαγόρου χαρακτηρίζει δολιχά τη μέχρι τώρα στάση της κυβέρνησης προς την τριόκη, επισφαιρίζοντας πως πατριωτισμός αποτελεί το να είμαστε σε θέση να της αντισταθούμε και όχι να μην τη δυσκολεύουμε καθόλου.

Κλειδί το ΔΗΚΟ - Ανησυχίες στην Πινδάρου

Προβληματίζει τους κομματικούς κύκλους η στάση που θα κρατήσει το ΔΗΚΟ σε ό,τι αφορά το μέλλον του νομοσχεδίου. Οι απόψεις διίστανται στο ΔΗΚΟ όπως όλα δείχνουν. Από τη μία υπάρχουν στελέχη που ακολουθούν πιο σκληρή στάση και στηρίζουν σε μεγάλο βαθμό το νομοσχέδιο, ενώ από την άλλη υπάρχουν στελέχη τα οποία, αν και προβληματίζονται αρκετά με πρόνοιες του νομοσχεδίου, είναι πιο ανοικτά στον διάλογο για τροποποιήσεις. Κληθείς να σχολιάσει στην «Κ» τη θέση του ΔΗΚΟ, ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ Μάρκος Κυπριανού ανέφερε πως το κόμμα δεν έχει καταλήξει σε κάποια τελική απόφαση.

Μάλιστα, αναμένεται να αποφασίσουν μετά από την ολοκληρωμένη εικόνα που θα αποκομίσουν από τη συνάντηση που θα έχουν με τον υπουργό Οικονομικών την Τετάρτη. Πάντως, σε δηλώσεις του ο κ. Κυπριανού εξηγεί πως αν και το νομοσχέδιο, αφορά ένα συνολικό πακέτο, τη δευτερεύουσα στιγμή έχει δοθεί απομονωμένα το σημείο που αφορά αποκλειστικά

Ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ, Μάρκος Κυπριανού.

τις εκποιήσεις και όχι πρόνοιες που αφορούν την προστασία του οφειλέτη αλλά και θέματα αναδιάρθρωσης δανειών. Σημαντικό είναι το γεγονός ότι ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ επισφαιρίζει πως το συγκεκριμένο νο-

Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ, Πρόδρομος Προδρόμου.

μοσχέδιο είναι αρκετά βελτιωμένο από το προηγούμενο, ωστόσο σημειώνει πως θα πρέπει να μπειν ταυτόχρονα σε εφαρμογή και τα μέτρα εκποιήσεως και τα μέτρα προστασίας, θέση που υιοθετεί και ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Γενική αμηχανία προκαλεί στο εσωτερικό του ΔΗΣΥ το μέλλον του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Ήδη, έχει στηριχτεί την κυβέρνηση και τις προσιτάθιες επαναδιαπραγματεύσεως όρων του μνημονίου με τους εκπροσώπους της τριόκης, χωρίς ωστόσο να στηρίζει πλήρως το νομοσχέδιο ως έχει. Σε δηλώσεις του στην «Κ» ο εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος Πρόδρομος Προδρόμου επισφαιρίζει πως το κόμμα είναι ανοικτό σε διάλογο για βελτιωτικές προτάσεις, αν και θεωρεί πως οι τροποποιητικές προτάσεις που καταθέτουν κάποια κόμματα, φαίνεται να ανεβάζουν πολύ ψηλά τον πήχη. Ο ΔΗΣΥ επιμένει στη θέση πως διδόντας το εργαλείο στις τράπεζες, θα πρέπει την ίδια στιγμή να δοθούν και στους δανειολήπτες ανάλογες δυνατότητες προστασίας των καλώς νοούμενων συμφερόντων τους. Στα ψηλά δώματα της Πινδάρου φαίνεται να υπάρχει έντονη ανησυχία για το ενδεχόμενο καταψήφισης του νομοσχεδίου, αναδεικνύοντας το πλήγμα που θα προκαλέσει στην αξιοπιστία της Κύπρου.

ΜΑΚΡΙΑ ΚΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟΙ...

...κλειστά μεταξύ 11-22/08/2014

Γη καλεσι Ledra!

LEDRA ADVERTISING

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παίξε το νέο παιχνίδι THE KARTOKINHTHS MTN Play&YouGo

Στάσεις οι συνομιλίες υπό αυτές τις συνθήκες

Πρόλογος για το κούρεμα

Καταργείται η εισφορά επί των ενοίκων

Τη δεύτερη επίσκεψη για το φόνο της Αίλις Χριστοφίτου

Ουλήσεις: Στις 11 Αυγούστου, έρχεται...

kathimerini.com.cy

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σε σοσιαλιστικό λίφτινγκ πάει το Κ.Σ. ΕΔΕΚ

Πρωθούνται νέοι σε θέσεις κλειδιά, μαλακώνει η γλώσσα στο Κυπριακό και δημιουργείται Γραφείο Τουρκοκυπριακών Θεμάτων

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Η τελευταία εκλογική αναμέτρηση, αναμφίβολα, προκάλεσε τον προβληματισμό και την ανησυχία στο εσωκομματικό τοπίο της ΕΔΕΚ. Τα χαμηλά ποσοστά που εξασφάλισε το κόμμα στις ευρωεκλογές έδειξαν ότι η αναγκαιότητα αλλαγής είναι μονόδρομος. Βέβαια η αλλαγή δεν θα αφορά την ηγεσία στο παρόν διάστημα, αλλά στην αναδιοργάνωση του κόμματος και ανανέωση των αρχών και αξιών του.

Η γενική αποχή αλλά και η μεγάλη διαρροή ψηφοφόρων της ΕΔΕΚ προς το κόμμα του Γιώργου

Κομματικά στελέχη παραδέχονται πως μεγάλη μερίδα πολιτών έχει ταυτίσει το σοσιαλιστικό κόμμα με εκείνους που δεν επιθυμούν λύση.

Λιλάκη, ήταν οι κύριοι λόγοι της μεγάλης ήττας της ΕΔΕΚ στις ευρωεκλογές του Μαΐου. Ωστόσο, το θλιβερό αποτέλεσμα κατέδειξε πιο σοβαρά προβλήματα και αδυναμίες του κόμματος. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι βγήκαν στην επιφάνεια οργανωτικές, επικοινωνιακές αδυναμίες αλλά και η απομάκρυνση του κόμματος από τις σοσιαλιστικές αρχές και αξίες. «Οι εκλογές του Μαΐου υπήρξαν το κατάλληλο καμπανάκι για την ΕΔΕΚ ούτως ώστε να δράσει» σημειώνει στέλεχος του κόμματος στην «Κ». Από την άλλη, η ήττα, έφερε στο προσκήνιο διαφωνίες στελεχών σε πολιτικές που ακολούθησε στο παρελθόν η ΕΔΕΚ, όπως «η απώλεια της σο-

σιαλιστικής της ταυτότητας αλλά και η άκαμπτη θέση που παρουσιάζει στο Κυπριακό». Πληγή για το κόμμα θεωρείται και η επιλογή της ΕΔΕΚ να στηρίξει στις προεδρικές εκλογές τον Γιώργο Λιλάκη, ο οποίος παρά την δέσμευσή του προς τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ ότι δεν θα προχωρήσει στη δημιουργία κινήματος, αθέτησε την υπόσχεσή του και λειτουργησε ανταγωνιστικά απέναντι στην ΕΔΕΚ κατά τη διάρκεια των ευρωεκλογών.

Νέοι σε θέσεις κλειδιά

Στο πλαίσιο της αλλαγής της εικόνας της, η ΕΔΕΚ προωθεί σε νέες θέσεις κλειδιά νέα στελέχη, ενώ παράλληλα στοχεύει στην αναδιάρθρωση των οργανωτικών της δομών. Συνεπώς το κόμμα ενισχύει την παρουσία νέων ατόμων στα συλλογικά όργανα. «Ήδη εκτιμάται πως θα αναδειχθούν σε 3-4 Επαρχίες νέοι πρόεδροι» σημειώνει στέλεχος του κόμματος με στόχο τον εμπλουτισμό νέων ιδεών. Μάλιστα, μετά και από πρόσφατες εσωκομματικές εκλογές, έχουν αναλάβει νέα άτομα αναπληρωτές εκπρόσωποι Τύπου, όπως οι Στέφανη Αντρέου και ο Γιώργος Σταματίου, ενώ καθήκοντα εκπροσώπου Τύπου αναλαμβάνει ο Κωστής Ευσταθίου. Πάντως, κομματικές πηγές αναφέρουν πως ο Κωστής Ευσταθίου, αν και παλιό στέλεχος της ΕΔΕΚ, μπορεί να βελτιώσει αρκετά το προφίλ του κόμματος, αφού οι ιδέες και οι θέσεις που προσβύει είναι αρκετά προοδευτικές. Την ίδια στιγμή η ΕΔΕΚ προχωρά στη σύσταση θεματικών επιτροπών, σε ομάδες μελετών δηλαδή, οι οποίες θα καλούνται να μελετούν και να ασχολούνται με θέματα που άπτονται της επικαι-

Η αλλαγή αυτή τη φορά αποτελεί το έσχατο μάλλον στόιχημα της ηγεσίας της ΕΔΕΚ με τον εαυτό της, που για να το κερδίσει επιχειρεί στελεχειακή ανανέωση, αναδιοργάνωση αλλά και εκσυγχρονισμό των θέσεών της στο Κυπριακό.

Stress test για τον Ομήρου το 2016

Οι αλλαγές που θα προωθήσει η ΕΔΕΚ, αποτελούν στόιχημα για την ίδια αλλά και ιδιαίτερα για την ηγεσία της στις επόμενες εκλογές του 2016. Η ΕΔΕΚ επιθυμεί μέχρι το 2016 να ανανεωθεί ιδεολογικά, να ενισχυθεί οργανωτικά και επικοινωνιακά, αλλά παράλληλα να αναδείξει τον ηγετικό σοσιαλιστικό της ρόλο. Αν τα εκλογικά αποτελέσματα εξακολουθούν να βρίσκονται τόσο χαμηλά, σίγουρα το κόμμα θα σκεφτεί την πιθανότητα αλλαγής ηγεσίας, αναφέρουν οι ίδιες πηγές. Πάντως, μέχρι στιγμής, η βάση αλλά και τα ανώτατα στελέχη του κόμματος, φαίνεται να μην αμφισβητούν την ηγεσία

και να μην τίθεται θέμα παραίτησης του Γιαννάκη Ομήρου από την προεδρία, όπως υποδεικνύουν κορυφαία στελέχη, σημειώνοντας χαρακτηριστικά, πως: «ούτως ή άλλως, τη δεδομένη στιγμή, δεν υπάρχει κάποιος καλύτερος να αναλάβει καθώς ο πρόεδρος αποτελεί συνενωτικό στοιχείο, αφού ο ίδιος σε αντίθεση με άλλους δεν ομαδοποιήθηκε. Σίγουρα υπάρχουν επίδοξοι διάδοχοι, τους οποίους ωστόσο δεν εγκρίνει το άλλο μισό του κόμματος». Καταλήγουν δε τονίζοντας ότι η αλλαγή ηγεσίας τη δεδομένη στιγμή, όχι μόνο δεν θα ωφελήσει το κόμμα, αλλά πιθανόν και να το διασπάσει.

ρότητας, όπως Περιβάλλον, Εργασία-Απασχόληση, Κυπριακό, Οικονομία, Ενεργειακή Πολιτική κ.α. Σημαντικό θεωρείται, πως στα πλαίσια της ενίσχυσης της παρουσίας νέων προσώπων στο κόμμα, δημιουργείται η Οργάνωση Νέων Επιστημόνων, μία δεξαμενή σκέψης όπου νέοι επιστήμονες θα έχουν συμβουλευτικό ρόλο παρέμβασης. Μάλιστα, για τη βελτίωση και την αναδιοργάνωση της ΕΔΕΚ, πρόκειται να διενεργηθεί τεχνοκρατική μελέτη, η οποία έχει ως στόχο τη λειτουργία του κινήματος και των συνδεδεμένων σ' αυτό οργανώσεων.

Πόρτες στην κοινωνία

Ένα από τα κυριότερα μειονεκτήματα που εντοπίζονται στο κόμμα, είναι η απομάκρυνσή του από τους πολίτες αλλά και η αδυναμία του να αφογκραστεί τα σύγχρονα προβλήματα της κοινωνίας. Σύμφωνα με κομματικούς κύκλους, η έλλειψη διαβούλευσης με τους πολίτες, απομάκρυνε την ΕΔΕΚ από τις ανάγκες και τα πραγματικά προβλήματά τους: «Ίσως αυτό να είναι και ένας λόγος του κακού εκλογικού αποτελέσματος του Μάη» σημειώνεται. Έτσι η ΕΔΕΚ μπαίνει πλέον σε μία διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με τους πολίτες και ιδιαίτερα τους νέους σε ανοικτές συγκεντρώσεις, ούτως ώστε να ακούσει τους προβληματισμούς, τις επιθυμίες αλλά και τις ανησυχίες τους.

Κυπριακό από την αρχή

Η ταμπέλα του απορριπτικού αλλά και η ταύτιση των θέσεων της ΕΔΕΚ στο Κυπριακό με ακραία στοιχεία, φαίνεται να προκαλεί μεγάλη ανησυχία στο κόμμα. Στόιχημα αποτελεί πλέον ο απεγκλω-

βισμός από μία ξύλινη γλώσσα στο Κυπριακό. Πάντως, κομματικά στελέχη, παραδέχονται πως μεγάλη μερίδα πολιτών έχει ταυτίσει το σοσιαλιστικό κόμμα με εκείνους που δεν επιθυμούν λύση. Στόχος, λοιπόν είναι να συγκεκριμενοποιηθεί τις θέσεις του στο Κυπριακό, αφού προηγουμένως αφογκραστεί τη θέση των πολιτών στο συγκεκριμένο θέμα και τη λύση που επιθυμούν, μέσα από μία δημόσια διαβούλευση. Στοιχείο το οποίο δείχνει βήματα απομάκρυνσης της ΕΔΕΚ από μία πιο αδιάλλακτη γλώσσα, είναι και η σύσταση «Γραφείου Τουρκοκυπριακών Θεμάτων». «Λανθασμένα, έχει δοθεί η εντύπωση στους πολίτες ότι η ΕΔΕΚ δεν επιθυμεί λύση» υποστηρίζει κομματικό πηγή. «Θα επιδιώξουμε συναντήσεις με Τουρκοκυπρίους. Εξάλλου, υπάρχουν προοδευτικές δυνάμεις Τουρκοκυπρίων με τους οποίους οι θέσεις μας συγκλίνουν» σημειώνουν.

Επιτροπή για διαφθορά

Παραμβατικό ρόλο στον τομέα της οικονομίας θέλει να παίξει η ΕΔΕΚ, προωθώντας βελτιωτικές πρόνοιες σε θέματα διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς. Για τον λόγο αυτό έχει προχωρήσει στη δημιουργία μιας ad hoc Επιτροπής Νομικών για θέματα διαφάνειας και διαφθοράς που, όπως ελέχθη στην «Κ», θα αποτελείται από προσωπικότητες του νομικού κόσμου, όπως οι Ξένιος Ξερόπουλος, Λουκίος Λουκαΐδης και Ευστάθιος Ευσταθίου. Η Επιτροπή θα έχει ως στόχο να μελετήσει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και να καταθέσει εξειδικευμένες νομοθετικές προτάσεις για την πρόληψη και την καταστολή φαινομένων διαπλοκής.

MTN ALL IN ONE CONCERT

BY &

MTN PayAsYouGo

BEACH CLUB - ΝΟΖΟΜΙ, ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ
ΤΡΙΤΗ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 4ΜΜ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

SPECIAL GUEST TAMTA

ΜΥΡΩΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΣ

ΗΣΑΪΑΣ ΜΑΤΙΑΜΠΙΑ

ΜΕΛΙΣΣΕΣ

DJ K, DJ LO, DJ ALEX CLE (MALOCHICO LOUD)

SO NICE, SO WHITE, FREAKY FORTUNE

POSSIBLE RESERVATIONS 99455163

MTN PAYG

Πανεπιστήμιο
Νεάπολις
Πάφου

ΑΠΟΓΕΙΩΣΕ
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
ΣΟΥ!

ΜΕΙΩΜΕΝΑ
ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Λεωφόρος Δανάης 2 8042 Πάφος, Κύπρος
Τηλ: +357 26843300 | info@nup.ac.cy | www.nup.ac.cy

Επιστημονική Κατάρτιση
Επαγγελματική Πιστοποίηση
Διεθνής Αναγνώριση

Κλάδοι Σπουδών

- Νομική
- Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Χρηματοοικονομικά
- Αρχιτεκτονική
- Αρχιτεκτονική Τοπίου
- Ψυχολογία
- Εκπαιδευτική Ψυχολογία
- Συμβουλευτική Ψυχολογία
- Real Estate
- Δημόσια Διοίκηση
- Διαχείριση Κατασκευών
- Θεολογία
- Ελληνικός Πολιτισμός

Για την καλή ζωή των δημοτών

Η σημαντικότητα της αναδιάρθρωσης και μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΣΙΓΚΗ

Εδώ και περίπου πέντε χρόνια κατά διαστήματα γίνεται δημόσιος διάλογος για το θέμα της αναδιάρθρωσης και της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΤΑ) στην Κύπρο. Το 2010 και το 2014 έγινε οργανωμένα από την κυβέρνηση μέσω διαφόρων μελετών προσπάθεια να εντοπιστούν οι πραγματικές ανάγκες και να δημιουργηθεί νέο μοντέλο διοίκησης των Τ.Α. Λόγω κυρίως πολιτικών και άλλων σκοπιμοτήτων (εκλογές, φέουδα τοπικών αρχόντων, καταστραφέντα κ.λπ.), από το 2010 δεν προχώρησε οποιαδήποτε αναδιάρθρωση, ούτε καν στα διάφορα συμπλέγματα υπηρεσιών και άλλων τομέων που στην ουσία ήταν η πάγια θέση όλων των πολιτικών δυνάμεων, της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σημειώνεται ότι ετοιμάστηκε η τελική έκθεση στις 8/04/14 των Βρετανών Εμπειρογνομητών - National School of Government International για την αναδιάρθρωση και τη μεταρρύθμιση της Τ.Α., η οποία κατατέθηκε στους διάφορους εμπλεκόμενους περί τα τέλη Ιουνίου 2014. Το νομοσχέδιο για την αναδιάρθρωση της Τ.Α. θα πρέπει να είναι έτοιμο προς κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τον ερχόμενο Σεπτέμβριο και να ψηφιστεί μέχρι το τέλος του 2014. Υπογραμμίζεται ότι η αναδιάρθρωση της Τ.Α. έχει συμφωνηθεί με τους δανειστές μας (Τρόικα - εδική πρόνοια μνημονίου).

Ανάλυση και δεδομένα Τ.Α.

Μετά τις δημοτικές εκλογές του Δεκεμβρίου 2011, στην Κύπρο υπάρχουν 39 Δήμοι, 30 δήμοι των ελεύθερων πόλεων και 9 δήμοι των κατεχομένων πόλεων, οι οποίοι συνεχίζουν να διατηρούν το νομικό τους καθεστώς. Η κρατική κορηγία από το κεντρικό κράτος στους δήμους τα τελευταία τρία χρόνια ανέρχεται στα €150 εκατομμύρια. Το 2012 δόθηκαν €60.796.000, το 2013 δόθηκαν €50.083.868 και το 2014 δόθηκαν €51.093.529. Οι κυριότερες πηγές εσόδων των δήμων πέραν της κρατικής κορηγίας (στη βάση κριτηρίων) που αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιβίωσή τους είναι οι διάφορες δημοτικές φορολογίες, τέλη και δικαιώματα (επαγγελματικές άδειες, τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, τέλη διανυκτέρευσης σε ξενοδοχεία, δικαιώματα έκδοσης αδειών, τέλη αποκομιδής σκουβάνων, πρόστιμα κ.ά.). Ο μύθος πλέον ότι η Τ.Α. είναι «πιο κοντά στον πολίτη» ισχυε πριν από την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ή μέρος αυτής. Δεν μπορεί για τα σημερινά αυτονόματα (άδειες, ανταπόκριση, καθαριότητα, πράσινο, καλή εμφάνιση χώρων κ.λπ.)

Ο πολίτης δεν ενδιαφέρεται αν τα σκύβαλα του θα τα μαζέψει ο Δήμος ή μια εταιρεία. Αναζητεί άμεση ανταπόκριση, σωστή εξυπηρέτηση με χρονοδιάγραμμα, βασική καθαριότητα, παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών που όλα μαζί συντελούν στην ποιότητα ζωής των πολιτών σε μια σύγχρονη τοπική κοινωνία.

που έπρεπε να γίνονται χωρίς παρεμβάσεις να συνεχίσουμε να τα επικροτούμε και να διατηρούμε στην ουσία «πελατειακή σχέση» μεταξύ Τ.Α. και πολιτών. Δεν γίνεται την ανικανότητα των Τ.Α. να είναι αποτελεσματικές, πρακτικές και γρήγορες να την ονομάζουμε για ευκολία εγγύτητα στον πολίτη.

Είναι ξεκάθαρο από όλες τις μελέτες τόσο για λογαριασμό της κυβέρνησης όσο και για λογαριασμό της Ένωσης Δήμων καταδεικνύουν την άμεση δημιουργία συμπλεγμάτων, την εξέταση της μείωσης των Δήμων, τη μείωση στα κόστη, κ.λπ. Είναι αποδεκτό σχεδόν από όλους τους εμπλεκόμενους ότι η Τ.Α., όπως την ξέρουμε σήμερα δεν έχει να προσφέρει κάτι περισσότερο από τη σημερινή της μορφή. Με την εισήγηση και την πολιτική βούληση από ότι ξεκάθαρα διαφαίνεται για τη δημιουργία 5 Δευτεροβάθμιων Οργάνων (Δ.Ο.)/Επαρχιακών Συμβουλίων (Ε.Σ.), το οποίο θα πρέπει να λειτουργεί για την ευρύτερη ανάπτυξη της επαρχίας, τη βελτίωση και την πιο άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, τη μείωση του κόστους λειτουργίας και των διαφόρων τεχνικών που καταβάλλουν οι δημότες,

έχοντας ως συμβουλευτικό και συν-ρεμβάσεις να συνεχίσουμε να τα επικροτούμε και να διατηρούμε στην ουσία «πελατειακή σχέση» μεταξύ Τ.Α. και πολιτών. Δεν γίνεται την ανικανότητα των Τ.Α. να είναι αποτελεσματικές, πρακτικές και γρήγορες να την ονομάζουμε για ευκολία εγγύτητα στον πολίτη. Είναι ξεκάθαρο από όλες τις μελέτες τόσο για λογαριασμό της κυβέρνησης όσο και για λογαριασμό της Ένωσης Δήμων καταδεικνύουν την άμεση δημιουργία συμπλεγμάτων, την εξέταση της μείωσης των Δήμων, τη μείωση στα κόστη, κ.λπ. Είναι αποδεκτό σχεδόν από όλους τους εμπλεκόμενους ότι η Τ.Α., όπως την ξέρουμε σήμερα δεν έχει να προσφέρει κάτι περισσότερο από τη σημερινή της μορφή. Με την εισήγηση και την πολιτική βούληση από ότι ξεκάθαρα διαφαίνεται για τη δημιουργία 5 Δευτεροβάθμιων Οργάνων (Δ.Ο.)/Επαρχιακών Συμβουλίων (Ε.Σ.), το οποίο θα πρέπει να λειτουργεί για την ευρύτερη ανάπτυξη της επαρχίας, τη βελτίωση και την πιο άμεση εξυπηρέτηση των πολιτών, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, τη μείωση του κόστους λειτουργίας και των διαφόρων τεχνικών που καταβάλλουν οι δημότες,

Ο ρόλος του Συμβουλίου του νέου Ε.Σ. θα είναι η ενίσχυση και το ευρύτερο καλό της επαρχίας με συγκέντρωση αρμοδιοτήτων που σήμερα είναι διάσπαρτες. Π.χ. ΣΑΔ (Αποκευτικό), ΣΥΔ (Υδατοπρομήθεια), Πολιτική Άμυνα, Ενιαία Πολεοδομική Αρχή (Τεχνικά Θέματα, Άδειες, Διάρθρωση Γης κ.λπ.),

Σχολικές Εφορείες της Επαρχίας, Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού (Οικονομικά Θέματα κ.λπ.), Διεύθυνση Διοίκησης και Προσωπικού (Λειτουργικά Διοικητικά Θέματα και Ενιαία Αρχή Προσωπικού κ.λπ.), Διεύθυνση Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Ανάπτυξης (Κήπων, Πρασίνου, Ενέργειας κ.λπ.), Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας (Κοινωνικά Παντοπωλεία, Ενιαία Κοινωνική Δράση, Διαχείριση Ίδρυμάτων, Λεσχών κ.λπ.), Διεύθυνση Πολιτιστικών Θεμάτων (Πολιτισμός, Γράμματα, Τέχνη κ.λπ.), Διεύθυνση Κατασκευών Έργων και Συντήρησης, Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Καθαριότητας και άλλες Διευθύνσεις που σήμερα υπάρχουν στους Δήμους και που πραγματικά θα εξυπηρετούν τους πολίτες.

Άνθρωποι και όραμα

Έχει ειπωθεί δημόσια από τον ΥΠΕΣ ότι μέχρι το τέλος Ιουλίου 2014 θα δοθεί επίσημα η θέση της κυβέρνησης για την αναδιάρθρωση της Τ.Α. που σκοπός της θα είναι η πραγματική αποκέντρωση και όχι η περαιτέρω συγκέντρωση εξουσιών με πιθανό αποτέλεσμα τις επιπλέον καθυστερήσεις και τα σημερινά αρρωστημένα δεδομένα. Πρέπει να ληφθούν υπόψη η τελική μελέτη των εμπειρογνομητών, οι διάφορες τοποθετήσεις των εμπλεκόμενων, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες και των Επαρχιακών Διοικήσεων, οι πρόσφατες αποφάσεις της Ένωσης Δήμων (8/07/14) και σίγουρα να μην αντιβαίνει στην Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.λπ. Επιπλέον, ο ΥΠΕΣ έχει υποσχεθεί ότι θα δοθεί μια τεχνοοικονομική μελέτη για το οικονομικό όφελος από τη δημιουργία των Δευτεροβάθμιων Οργάνων Τ.Α. μέχρι το τέλος Ιουλίου 2014. Μόλις δοθούν τα πιο πάνω από τον ΥΠΕΣ και μελετηθούν, πιστεύω ότι πρέπει να προσεγγίσουμε όλοι μας, το όλο θέμα με εποικοδομητική διάθεση και θετική προσέγγιση για τα περαιτέρω. Πρέπει να αρθθουν οι διάφορες επιφυλάξεις, οι ανησυχίες, η κατάργηση των «πελατειακών σχέσεων» και να κάνουμε το βήμα, να τολμήσουμε. Οι καλοί, εκείνοι που μπορούν να ανταποκριθούν, εκείνοι που πιστεύουν στον εαυτό τους και στις ικανότητές τους, εκείνοι που έχουν ένα μεγαλύτερο όραμα για το καλό του τόπου μας, δεν χάνονται είτε υπηρετούν και εργάζονται στο σημερινό καθεστώς των Τοπικών Αρχών (Δήμοι, Κοινοότητες, Συμβούλια κ.λπ.) είτε αύριο καλούνται να υπηρετήσουν και να εργαστούν μέσω των Δευτεροβάθμιων Οργάνων/Επαρχιακών Συμβουλίων.

Ο κ. Χρήστος Τσιγκής διετέλεσε δημοτικός σύμβουλος Στροβόλου (2006-2013)

Η αρχή των εκδηλώσεων, για τον αείμνηστο Μάριο Τόκα, θα γίνει τον Οκτώβριο στο Ηρώδειο και το κλείσιμό τους στη Λεμεσό.

Οι μουσικές του Μάριου Τόκα σε όλο τον κόσμο

Τον γύρο του κόσμου θα κάνουν τα τραγούδια του Μάριου Τόκα μέσα από μια μεγάλη πολιτιστική εκστρατεία, πρωτόγνωρη για τα ελληνικά δεδομένα. Ο κύκλος των παραστάσεων, με τον ενδεικτικό τίτλο «Σ' αναζητώ» ξεκινά στις 3 Οκτωβρίου στο Ηρώδειο και ολοκληρώνεται δύο χρόνια μετά, στη γενέτειρα του Μάριου τη Λεμεσό.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό των διοργανωτών θα γίνουν πάνω από 60 μουσικές εκδηλώσεις σε όλες τις ηπείρους. Μάλιστα, η παρουσίασή τους δεν θα περιοριστεί στους συννηθισμένους προορισμούς όπου ακμάζουν ελληνικές κοινότητες αλλά θα μεταφερθεί και σε χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, η Αργεντινή, η Χιλή κ.α.

Η πρώτη μουσική παράσταση - αφιέρωμα στα τραγούδια του Μάριου Τόκα και την αγάπη του για «τη δική του την πατρίδα που έχει μοιραστεί στα δύο» πραγματοποιείται στο πλαίσιο του εορτασμού της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης, συμπίπτει με τη συμπλήρωση 40 χρόνων από την τουρκική εισβολή και κατοχή του νησιού και θέλει να μεταφέρει, με τις μελωδίες του Μάριου, μήνυμα ελπίδας για την επανένωση με μια βιώσιμη λύση.

Στην παράσταση στο Ηρώδειο την Παρασκευή, 3 Οκτωβρίου θα συμμετάσχουν οι καλλιτέχνες Γιώργος Νταλάρας, Γλυκερία, Γιάννης Κότσιρας, Δώρα Δημοσθένους και Μίλτος Πασχαλίδης, με τη συνοδεία δεκαμελούς λαϊκής ορχήστρας που διευθύνει ο μαέ-

Δύο χρόνια, με 60 μουσικές εκδηλώσεις σε όλες τις ηπείρους με Νταλάρα, Γλυκερία, Κότσιρα και άλλους.

στρος Γιάννης Παπαζαχαριάκης. Το μουσικό επιμέλημα ανέλαβε ο Ηλίας Μπενέτος, τα κείμενα είναι του Μηνά Βιντιάδη, και η αφήγηση του Στέλιου Μάινα. Πρόκειται για ένα μουσικό αφιέρωμα, γεμάτο μνήμες, νοσταλγία, αρώματα και εικόνες της Κύπρου και της Ελλάδας, τραγούδια της παρέας, τραγούδια της ψυχής. Σε μια περίοδο που η ελληνική και η κυπριακή κοινωνία έχουν ανάγκη από ανάταση ψυχής, τα τραγούδια του Μάριου Τόκα μπορούν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης και δύναμης. Αυτή η μουσική διαδρομή στον ήχο και το χρόνο, θα διανθιστεί από προβολές και σπάνια ντοκουμέντα.

Ο κύκλος των παραστάσεων έχει τεθεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος θα τιμήσει με την παρουσία του και την εκδήλωση του Ηρώδειου.

Την ευθύνη της παραγωγής έχει η Cricos Productions, σύμβουλος επιμέλειας των παραστάσεων είναι η γυναίκα του Μάριου, Αμαλία Τόκα και τη διοργάνωση ανέλαβε η Newcelas Ltd.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσοι παρέστησαν στην κηδεία, κατέθεσαν στεφάνια και λουλούδια, έκαναν εισφορές ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος για τον θάνατο της πολυαγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, γιαγιάς και αδελφής

ΝΑΣΩ ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑ
(από τη Λευκωσία)

Οι τεθλιμμένοι:

Ο σύζυγος: Ανδρέας Παπαέλληνας
Τα παιδιά: Κάτια - Βάσος Θεοδότου
Μαρίνα - Δημήτρης Δημάδη
Χρήστος - Κλέα Παπαέλληνα
Εγγόνια: Ελίνα, Γιώργος, Χριστίνα, Ανδρέας

Αν δεις καπνό ή φωτιά
κάλεσε

112 ή 1407

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
MINISTRY OF INTERIOR
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

«Κούρεμα» των δράσεων θα ζητήσει η κυβέρνηση

Περί τις 600 βρίσκονται σε εκκρεμότητα και δεν μπορούν να είναι έτοιμες εγκαίρως

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Τη συρρίκνωση της μακράς λίστας των δράσεων που σύμφωνα με το Μνημόνιο πρέπει να υλοποιηθούν έως τα μέσα Οκτωβρίου θα ζητήσει το υπουργικό κλιμάκιο που θα συναντηθεί με τους επικεφαλής της τρώικας στις αρχές Σεπτεμβρίου, στο Παρίσι.

Όπως σημειώνει κορυφαίο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου, η μείωση του αριθμού των μέτρων είναι αναγκαία, όχι επειδή η κυβέρνηση δεν θέλει να τα υλοποιήσει, αλλά επειδή αντικειμενικά δεν έχει τον χρόνο να το κάνει. Η περίπτωση λίστα Κοντολαίμη (από το όνομα του μόνιμου εκπροσώπου της Κομισιόν στην Αθήνα, ο οποίος είναι επιφορτισμένος με την παρακολούθηση υλοποίησης του Μνημονίου) αριθμεί περί τις 750 δράσεις. Περί τις 600 βρίσκονται σε εκκρεμότητα. «Λόγω της δικής μας ανακολουθίας και των καθυστερήσεων τα προηγούμενα χρόνια, η τρώικα έχει φτάσει να κάνει micromanagement. Στο Μνημόνιο υπάρχουν λεπτομέρειες για όλες τις πιυχές της κυβερνητικής πολιτικής. Όλα αυτά δεν μπορούν να είναι έτοιμα εγκαίρως», σημειώνει το ίδιο στέλεχος.

Πράγματι, στη λίστα των εκκρεμοτήτων, μαζί με τα μεγάλα και σοβαρά διαρθρωτικά και δημοσιονομικά μέτρα υπάρχουν και κάποια του τύπου: «για τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων, η κυ-

βέρνηση δίνει άδειες για δύο τουλάχιστον χώρους διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων». Τέτοιες εκκρεμότητες, που δεν έχουν σχέση με το έργο της τρώικας υπάρχουν δεκάδες.

«Πρέπει να συμφωνήσουμε ποιες από την γκάμα των εκκρεμιών δράσεων μπορούμε να έχουμε έτοιμες έως το τέλος του Σεπτεμβρίου ή τα μέσα Οκτωβρίου. Αυτό θα γίνει στο Παρίσι με τους επικεφαλής της τρώικας», λέει.

Ως προς τον λόγο που επιλέγη να πραγματοποιηθεί η συνάντηση στο εξωτερικό και όχι στην Αθήνα, ο κυβερνητικός αξιωματούχος σημειώνει πως στόχο είχε να την αποδραματοποιήσει. «Θέλαμε να δούμε πού βρισκόμαστε και τι έχουμε ακόμη να κάνουμε. Εάν έρχονταν στην Αθήνα, όλοι θα έλεγαν πως άρχισε ο έλεγχος, ενώ θα ήταν απλώς μια προπαρασκευή της αξιολόγησης που θα αρχίσει στα μέσα Σεπτεμβρίου».

Η διαδρομή

Ωστόσο, τελικά ακόμη και η προπάραια αποδραματοποίησης, δραματοποιήθηκε, ειδικά με τον τρόπο που διέρρευσε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Προς στιγμήν δόθηκε η εντύπωση πως διακόπτονται οριστικά οι επισκέψεις της τρώικας στην Αθήνα και πως οι διαπραγματεύσεις θα πραγματοποιούνταν στο εξωτερικό. Επίσης, φάνηκε πως η τρώικα κάνει κινήσεις που βοηθούν πολιτικά την κυβέρ-

«Λόγω της δικής μας ανακολουθίας και των καθυστερήσεων τα προηγούμενα χρόνια, η τρώικα έχει φτάσει να κάνει micromanagement. Στο Μνημόνιο υπάρχουν λεπτομέρειες για όλες τις πιυχές της κυβερνητικής πολιτικής. Όλα αυτά δεν μπορούν να είναι έτοιμα εγκαίρως», τονίζει κορυφαίο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου.

Το κλιμάκιο των υπουργών θα συμφωνήσει με την τρώικα στο Παρίσι τι θα υλοποιηθεί και τι όχι και τα τεχνικά κλιμάκια στην Αθήνα θα πιστοποιήσουν την εφαρμογή των συμφωνηθέντων.

νση. Ειδικά το τελευταίο προκάλεσε τη δυσάρεσκεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία στην αρχή εμφανίστηκε να μην γνωρίζει τίποτα για το ραντεβού στο Παρίσι.

Πάντως, για τον υπουργό Οικονομικών κ. Γκίκα Χαρδούβελη, ο τόπος στον οποίο θα πραγματο-

ποιηθεί η προπαρασκευαστική συνάντηση είναι λιγότερο σημαντικό θέμα από το περιεχόμενό της. Μια συμφωνία με τους επικεφαλής της τρώικας για τον περιορισμό της λίστας των εκκρεμοτήτων θα αυξήσει κατακόρυφα τις πιθανότητες να ολοκληρωθεί γρήγορα-για τα ελληνικά δεδομένα- η αξιολόγηση.

Από το πρώτο Μνημόνιο έως τώρα, η τρώικα έρχεται στην Αθήνα και αφού γίνει από τα τεχνικά κλιμάκια μια καταγραφή της κατάστασης, αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις για το τι μπορεί να κάνει και τι όχι η ελληνική πλευρά. Αυτή τη φορά θα επιχειρηθεί η αντίστροφη πορεία. Το κλιμάκιο των υπουργών που χειρίζεται τα πιο καυτά θέματα του Μνημονίου και θα μεταβεί στο Παρίσι, θα συμφωνήσει με την τρώικα τι θα υλοποιηθεί και τι όχι και τα τεχνικά κλιμάκια στη

συνέχεια θα πιστοποιήσουν την εφαρμογή των συμφωνηθέντων. Οι επικεφαλής θα έρθουν στην Αθήνα για να διαμορφωθεί το επικαιροποιημένο Μνημόνιο και να ανοίξει ο δρόμος για την εκταμίευση των δόσεων.

Από την αξιολόγηση του Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου εξαρτάται ένα σημαντικό ποσό της τάξης των 5,7 δισ. ευρώ τουλάχιστον (1,8 δισ. η τελευταία δόση από την Ευρωζώνη, 2,1 δισ. από επιστροφές κερδών από ελληνικά ομόλογα που έχουν οι κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης και 1,8 δισ. η 3,6 δισ. από το ΔΝΤ). Εάν όλα εξελιχθούν έτσι, η κυβέρνηση θα προσέλθει στις διαπραγματεύσεις με τις αντίστοιχες της Ευρωζώνης για τη μείωση του χρέους χωρίς ταμειακή πίεση και την «καλή μαρτυρία» της τρώικας ότι ολοκλήρωσε επιτυχώς μια ακόμη αξιολόγηση.

Πώς φτάσαμε τελικά στο... Παρίσι

Της ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

«Αν η συνάντηση στο Παρίσι βοηθήσει να έχουμε μία συντομότερη αξιολόγηση, αυτό θα ικανοποιήσει όλους μας» έλεγε στην «Κ» αξιωματούχος της τρώικας, αναφερόμενος στην απόφαση να συναντηθούν οι εκπρόσωποι της με το ελληνικό υπουργικό κλιμάκιο στη γαλλική πρωτεύουσα αντί για την Αθήνα ώστε να προετοιμασθούν την επόμενη αξιολόγηση.

Η τελική απόφαση ελήφθη τη Δευτέρα το απόγευμα, έπειτα από εισήγηση του Έλληνα πρωθυπουργού, με σκοπό να αποφορτιστεί το κλίμα που υπάρχει σε κάθε επίσκεψη των εκπροσώπων της τρώικας στην Αθήνα αλλά και να τεθούν και από τις δύο πλευρές οι «κόκκινες γραμμές» στη διαπραγμάτευση από την αρχή.

Με αυτό τον τρόπο, η ελληνική πλευρά ευελπιστεί να κερδίσει χρόνο σε μία ιδιαίτερα δύσκολη διαπραγμάτευση, με το ρολόι να έχει αρχίσει να μετρά αντίστροφα, ενώ ο όγκος των δράσεων που πρέπει να ολοκληρωθούν είναι τεράστιος και τα θέματα «βαριά».

Ωστόσο, αυτή η αξιολόγηση έχει και μία επιπλέον δυσκολία και αυτή είναι η σαφής ημερομηνία λήξης της που δεν είναι άλλη από την τελευταία ημέρα της χρονιάς (31.12.14). Αν δεν έχει ολοκληρωθεί έως τότε, όλα τα σημαντικά-η ελάφρυνση του χρέους δεν θα μπορέσει να ολοκληρωθεί καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης.

Έτσι, υπό την πίεση του χρόνου αλλά και με την εμπειρία των προηγούμενων διαπραγματεu-

σεων, η ελληνική πλευρά ζήτησε να γίνει αυτή η «συνάντηση προετοιμασίας» με τους εκπροσώπους της τρώικας για πρώτη φορά σε ουδέτερο έδαφος -το Παρίσι- ώστε μακριά από τις εντάσεις, που υπάρχουν σε κάθε επίσκεψή τους στην Αθήνα, να προσπαθήσουν να βρουν κοινό έδαφος στα θέματα «αγκάθια» που θα προκύψουν, πριν ξεκινήσουν τις δύσκολες διαπραγματεύσεις.

Στο Παρίσι θα βρεθούν ο Έλληνας υπουργός Οικονομικών Γκίκας Χαρδούβελης μαζί με άλ-

Αξιωματούχος της τρώικας έλεγε στην «Κ» ότι τέτοια συνάντηση προετοιμασίας σε πόλη εκτός Φρανκφούρτης, Βρυξελλών, Ουάσιγκτον δεν έχει ξαναγίνει ποτέ.

λους τρεις υπουργούς και συγκεκριμένα τον Διοικητικούς Μεταρρυθμίσις, Κυριάκο Μητσοτάκη, τον Εργασίας, Γιάννη Βρούτση και τον Ανάπτυξης, Νίκο Δένδια αλλά και με την ομάδα διαπραγμάτευσης του Μεγάρου Μαξίμου, υπό τον σύμβουλο του πρωθυπουργού Σταύρο Παπασταύρου. Εκεί θα εξετάσουν με τους εκπροσώπους της τρώικας τις τρεις δυσκολότερες κατηγορίες θεμάτων τα εργασιακά, τα φορολογικά και τα θέματα της διοικητικής μεταρρύθμισης (απολύσεις, κινητικότητα κ.λπ.).

Θα εφαρμοσθούν δηλαδή αντίθετα από την έως τώρα πρακτική: τα δύσκολα θέματα θα τεθούν στο τραπέζι πρώτα ώστε και οι δύο πλευρές να έχουν καλύτερη εικόνα για το πού βρίσκονται με σκοπό

να επιταχυνθούν οι διαδικασίες.

Αξιωματούχος της τρώικας έλεγε στην «Κ» ότι τέτοια συνάντηση προετοιμασίας σε πόλη εκτός Φρανκφούρτης, Βρυξελλών, Ουάσιγκτον δεν έχει ξαναγίνει ποτέ με τους επικεφαλής της τρώικας και με καμία χώρα σε πρόγραμμα. «Όλα -όπως συνήθως συμβαίνει με την αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος- είναι απρόβλεπτα» έλεγε, ενώ συγχρόνως τόνιζε ότι κανένας δεν θέλει να στέλνει το προσοπικό του επί επτά μήνες στην Ελλάδα για διαπραγματεύσεις (όπως έγινε με την προηγούμενη αξιολόγηση) και μία συντομότερη διαδικασία θα βοηθούσε όλες τις πλευρές.

Το θέμα είχε θεθεί πρώτη φορά τον Ιούλιο, όταν βρίσκονταν στην Αθήνα οι εκπρόσωποι της τρώικας. Τότε δεν φάνηκε να προβάλουν μεγάλη αντίσταση στο να δεχτούν την ελληνική πρόταση για μία τέτοια συνάντηση προετοιμασίας εκτός Αθηνών. Γι' αυτό, άλλωστε, η τελική αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει ποθενά αλλού εκτός από την Αθήνα, οπότε αν η ελληνική πλευρά θέλει να γίνει κάποια συνάντηση προετοιμασίας πριν, δεν βλέπουν τον λόγο να μην πραγματοποιηθεί.

Για να μην υπάρξουν παρεξηγήσεις και καθώς οι εκπρόσωποι της τρώικας έβλεπαν ότι από τη Δευτέρα το βράδυ, που διέρρευσε η πληροφορία, το θέμα είχε λάβει διαστάσεις και ελληνικά Μέσα μιλούσαν για ολόκληρη την αξιολόγηση να λαμβάνει χώρα στο Παρίσι, εκπρόσωπος της Κομισιόν ξεκαθάρισε την Τρίτη ύστερα από ερώτηση της «Κ» ότι «η προπαρασκευαστική συνάντηση στο Παρίσι δεν αντικαθιστά την πλήρη αξιολόγηση της τρώικας» και ότι αυτές οι συναντήσεις δεν σημαντικόδοτούν την υποκατάσταση των ελέγχων της.

Αναβάθμιση Τόμσεν στο ΔΝΤ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ

Η τελευταία εβδομάδα πριν από τις διακοπές του Αυγούστου επιβόλασε ειδήσεις από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, που αλλάζουν τις ισορροπίες στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις της Ελλάδας με την τρώικα. Πρώτον, η θέση του επικεφαλής του ΔΝΤ για το ελληνικό πρόγραμμα Πόουλ Τόμσεν ισχυροποιείται, καθώς, κατόπιν αιτήματος της γενικής διευθύντριας Κριστίν Λαγκάρντ, ανέλαβε τα καθήκοντα του επί επτά μήνες στην Ελλάδα για διαπραγματεύσεις (όπως έγινε με την προηγούμενη αξιολόγηση) και μία συντομότερη διαδικασία θα βοηθούσε όλες τις πλευρές.

Το θέμα είχε θεθεί πρώτη φορά τον Ιούλιο, όταν βρίσκονταν στην Αθήνα οι εκπρόσωποι της τρώικας. Τότε δεν φάνηκε να προβάλουν μεγάλη αντίσταση στο να δεχτούν την ελληνική πρόταση για μία τέτοια συνάντηση προετοιμασίας εκτός Αθηνών. Γι' αυτό, άλλωστε, η τελική αξιολόγηση δεν μπορεί να γίνει ποθενά αλλού εκτός από την Αθήνα, οπότε αν η ελληνική πλευρά θέλει να γίνει κάποια συνάντηση προετοιμασίας πριν, δεν βλέπουν τον λόγο να μην πραγματοποιηθεί.

Εντός του ΔΝΤ, ο κ. Τόμσεν θα επιβλέπει τον... εαυτό του για το ελληνικό πρόγραμμα, υπό την υψηλή εποπτεία βέβαια της κ. Λαγκάρντ και του αναπληρωτή γενικού διευθυντή Ντέιβιντ Λιπτον. Αλλά κι αν ακόμη αναλάβει επισήμως τη θέση του κ. Μογκαντάμ, εκτιμάται ότι θα ορίσει ένα συνεργάτη της εμπιστοσύνης του στη θέση του επικεφαλής του ελληνικού προγράμματος. Ο κ. Μογκαντάμ ήταν από τους υπέρμαχους ενός «κουρέματος» του χρέους το 2010, ερχόμενος σε αντίθεση με τον κ. Τόμσεν που υιοθέτησε την ευρωπαϊκή θέση. Από το 2011 που ανέλαβε το Ευρωπαϊκό Τμήμα είχε την εποπτεία του ελληνικού προγράμματος και ηγήθηκε της δράσης του Ταμείου στην Ευρωζώνη.

Δεύτερον, η αλλαγή του τύπου διεξαγωγής της επόμενης συνάντησης με την τρώικα, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο Παρίσι, φιλοδοξεί να αλλάξει το παιχνίδι των εντυπώσεων. Το αίτημα έθεσε η ελληνική κυβέρνηση, με το σκεπτικό ότι ένα ουδέτερο μέρος θα ρίξει τους τόνους της αντιπαράθε-

Ο επικεφαλής του ΔΝΤ για το ελληνικό πρόγραμμα Πόουλ Τόμσεν ανέλαβε, κατ' αρχάς προσωρινά, τα καθήκοντα του προϊστάμενου του, Ρέζα Μογκαντάμ.

σεις, επιτρέποντας στους πρωταγωνιστές να εστιάσουν στα «μεγάλα θέματα». Το ΔΝΤ αποδέχθηκε το σκεπτικό, όπως ωστόσο έσπευδε να υπογραμμίσει εκπρόσωπος του Ταμείου, η επίσημη διαπραγμάτευση θα γίνει, όπως πάντα, στην Αθήνα. Το καταστατικό του Ταμείου δεν προβλέπει την πραγματοποίηση των επιθεωρήσεων σε τρίτο μέρος, παρά μόνον αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι ασφαλείας.

Περί αναδιάρθρωσης

Η πλέον ανοικτή σε ερμηνείες είναι η πρόσφατη δήλωση της Κριστίν Λαγκάρντ ότι όλα τα ενδεχόμενα είναι πιθανά ως προς την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, συμπεριλαμβανομένου να μη χρειαστεί. Το τελευταίο διάστημα δεν είναι λίγοι οι Ευρωπαίοι που, ερωτώμενοι για την ανάγκη αναδιάρθρωσης, απαντούν με νόημα ότι δεν είναι βέβαιο ότι θα χρειαστεί. Αυτήν τη θέση

Εν αναμονή νέων αναβαθμίσεων

Ακόμη μεγαλύτερη αναβάθμιση περιμένει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης τόσο από τον οικο Moody's όσο και από τους υπόλοιπους (Fitch και Standard & Poor's), εφόσον κλείσει το θέμα της νέας διευθέτησης του ελληνικού χρέους και αποσυρθεί από το σκηνικό η πολιτική αβεβαιότητα. Η Moody's κατέστρεψε σαφέως την Παρασκευή ότι οι δύο λόγοι που δεν προχωράει σε κάποια εντυπωσιακότερη αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας πέραν των δύο βαθμίδων που αποφασίσει είναι οι παραπάνω. Οι αναλυτές της περιμένουν να δουν πώς θα χειριστεί η Ευρωζώνη το ζήτημα της νέας ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους και εν γένει πώς θα κλείσει ο επόμενος έλεγχος της τρώικας. Επίσης, εξέφρασαν ανοικτά την ανησυχία τους για το ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών που θα οδηγήσει σε ανακοπή της εφαρμογής του προγράμματος.

Στο πλαίσιο αυτό, αρμόδια στελέχη αναφέρουν ότι, όταν εκλείψουν οι δύο αυτοί παράγοντες, τότε η Moody's και οι άλλοι οίκοι θα προχωρήσουν σε ένα «ράλι» αναβαθμίσεων της χώρας, δεδομένου ότι οι ίδιοι παραδέχονται ότι η δημοσιονομική κατάσταση είναι υπό έλεγχο και οι προοπτικές της οικονομίας βρίσκονται σε βελτιούμενες.

Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι η Moody's αναγνωρίζει τη βελτίωση που έχει ήδη επιτευχθεί στο προφίλ του ελληνικού χρέους με την επιμύνηση του χρόνου ωριμότητάς του και τη μείωση των επιτοκίων. Μάλιστα, αυτός ήταν και ένας από τους παράγοντες που την οδήγησαν στην αναβάθμιση της Παρασκευής.

υιοθέτηση και η κ. Λαγκάρντ σε συνέντευξη Τύπου την Τρίτη, απαντώντας σε ερώτηση της «Κ», όπου είπε πάντως ότι η μελέτη βιωσιμότητας του χρέους θα γίνει με βάση τα πρωτογενή πλεόνασμα του 2013 και τις εκτιμήσεις για εκείνο του 2014. Αντίθετα, κάποιοι Ευρωπαίοι υποστηρίζουν ότι το πρωτογενές πλεόνασμα του 2014 θα πρέπει να συνεχιστεί με βάση τις εκτιμήσεις αλλά το πραγματικό νόμιμο, όταν οριστικοποιηθεί επισήμως τον Απρίλιο του 2015.

Σε κάθε περίπτωση, το ΔΝΤ φαίνεται διατεθειμένο να ολοκληρώσει το συντομότερο δυνατόν τη διαπραγμάτευση, ξεκινώντας με τη μελέτη βιωσιμότητας του χρέους, που η κ. Λαγκάρντ είπε ότι θα γίνει τον Σεπτέμβριο.

Με δεδομένο ότι η επόμενη επιθεώρηση αναμένεται στα τέλη Σεπτεμβρίου, αν το χρέος ξεφύγει, η πίεση προς τους Ευρωπαίους για την αναδιάρθρωση του χρέους θα ξεκινήσει από νωρίς το φθινόπωρο. Ακόμη κι έτσι όμως, εκτιμάται ότι δεν μπορεί να ολοκληρωθεί αν δεν συνεκτιμηθούν τα στοιχεία για τις νέες κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών που θα προκύψουν από τα τεστ κοπώσεως των τραπεζών τον Οκτώβριο/Νοέμβριο.

Τέλος, το ΔΝΤ δεν προτιμάει να συζητήσει αλλαγή των όρων του προγράμματος όπως έναν μικρότερο στόχο για το πρωτογενές πλεόνασμα. Αν και την Τρίτη παραδέχτηκε ότι ο εν λόγω στόχος, στο 4,5% του ΑΕΠ για πολλά χρόνια, είναι «πολύ φιλόδοξος», η κ. Λαγκάρντ τόνισε ότι μείωση του αποκλείεται, καθώς θα δυσκόλευε ακόμη περισσότερο τον στόχο της βιωσιμότητας του χρέους. Εκτός από την ελάφρυνση του χρέους, η ελληνική πλευρά θα ήθελε να δει χαλάρωση των όρων του προγράμματος, ώστε να γίνει πιο ήπια η δημοσιονομική προσαρμογή και να υποθετηθούν πιο φιλικές προς την ανάπτυξη πολιτικές.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΚΙΚΑ ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ*

Η Ελλάδα μετά το Μνημόνιο: προς ένα νέο υπόδειγμα ανάπτυξης

Η Ελλάδα σταδιακά οδεύει προς το τέλος του Προγράμματος Προσαρμογής. Τώρα λοιπόν ήρθε η στιγμή για ένα Ελληνικό Σχέδιο Ανάπτυξης, στο οποίο θα δεσμευτούμε όχι διότι αποτελεί προϋπόθεση για τη λήψη δανείων, αλλά διότι πιστεύουμε σε αυτό ως αναγκαία συνθήκη για την ευημερία της χώρας και τη μακροοικονομική βιωσιμότητα εντός του απαιτητικού περιβάλλοντος του ευρώ.

Ο κεντρικός άξονας αυτού του Σχεδίου δεν μπορεί να είναι άλλος από την ενίσχυση της εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας και της ελκυστικότητας της Ελλάδας ως τόπου διεξαγωγής επενδύσεων. Το υπόδειγμα ανάπτυξης, που πριν από την κρίση είχε βασιστεί στη διόγκωση της κατανάλωσης, αποτελεί παρελθόν διότι δεν μπορεί πλέον να χρηματοδοτηθεί από δανητικά κεφάλαια. Η αναπόδραστη αυτή πραγματικότητα επιβάλλει έναν γιγάντιο μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας, από ένα πρότυπο προανατολισμένο στους τομείς εξυπηρέτησης της εγχώριας αγοράς, προς την ενίσχυση των τομέων που παράγουν εξαγωγίμα αγαθά και υπηρεσίες. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να τερματιστεί η λιτότητα, να αυξηθεί η απασχόληση και να βελτιωθεί το επίπεδο ζωής των Ελλήνων.

Το έδαφος γι' αυτόν τον μετασχηματισμό έχει ήδη διαμορφωθεί μεσούσης της κρίσης, με την έννοια ότι οι εξαγωγικοί τομείς συγκράτησαν πολύ καλύτερα το προϊόν τους από τους τομείς οι οποίοι εξαρτώνται αποκλειστικά από την εσωτερική ζήτηση. Ωστόσο, δεν έχουν διαμορφωθεί ακόμα οι συνθήκες που θα επιτρέψουν τη δυναμική και διατηρήσιμη αύξηση της προστιθέμενης αξίας των εξαγωγικών τομέων: Το υψηλό ενεργειακό κόστος επιβαρύνει το κόστος παραγωγής, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια εμποδίζουν την παροχή ρευστότητας σε υγιείς επιχειρήσεις, τα υψηλά επιτόκια δανεισμού αποπροσανατολίζουν την επιχειρηματική επέκταση, ενώ η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να είναι μία από τις πιο κλειστές στην Ευρώπη και οι ελληνικές εξαγωγές είναι επικεντρωμένες σε ένα μικρό φάσμα αγαθών, που στο μεγαλύτερο μέρος τους αφορούν προϊόντα χαμηλής και μεσαίας τεχνολογίας.

Ενώ ο τουρισμός καταγράφει

εξαιρετική πορεία και φέτος, όπως και πέρυσι, και η ναυτιλία σταδιακά ανακάμπτει, οι εξαγωγές των αγαθών δεν έχουν αναπτύξει ακόμα ισχυρή δυναμική. Οι εξαγωγές και η ανάπτυξη απαιτούν επενδύσεις, αλλά οι επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, μειώνονταν τα τελευταία 6 χρόνια. Κρίσιμα τμήματα των επενδύσεων, όπως οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, τα οποία ενσωματώνουν και την υψηλότερη τεχνολογία, παρουσιάζουν σταθεροποιητική τάση, αλλά δεν έχουν ακόμα ανακάμψει πλήρως. Συνεπώς, η στήριξη επενδύσεων και εξαγωγών πρέπει να είναι η βασική προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής εφεξής.

Για να έχουν οι μεταρρυθμίσεις και οι πολιτικές μας το επιθυμητό αποτέλεσμα, πρέπει να αποκτήσουν μια κρίσιμη μάζα και, παράλληλα, να πείθουν την κοινωνία ότι δεν προωθούν μόνο την οικονομική αποτελεσματικότητα αλλά και την κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή.

Κεντρικός άξονας του Σχεδίου Ανάπτυξης είναι η ενίσχυση της εξωστρέφειας της οικονομίας και της ελκυστικότητας της Ελλάδας ως τόπου επενδύσεων.

Με μία φράση, πρέπει όλες μαζί να συναποτελούν ένα συνεκτικό σύνολο, ένα Μοντέλο Ανάπτυξης που θα εμπνεύσει και θα κινητροδοτήσει. Η ελληνική κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας αυτή την αναγκαιότητα, έχει ξεκινήσει τη σκιαγράφηση του Σχεδίου.

Αρκετές από τις οριζόντιες πολιτικές στοχεύουν άμεσα στην άνοδο των εξαγωγών και την αύξηση της εξωστρέφειας της οικονομίας, π.χ. η ανάπτυξη οικονομικών διπλωμάτων ή η ψηφιοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών. Αλλά και έμμεσα, όλες οι παρεμβάσεις οι οποίες ωφελούν την παραγωγικότητα, ενισχύουν την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και τις εξαγωγές.

Ετσι, οι περισσότερες από τις πολιτικές στοχεύουν στην τόνωση των επενδύσεων μέσω της βελτίωσης του επενδυτικού κλίματος, της

Γκίκας Χαρδούβελης: «Η ελληνική οικονομία έχει όλα τα εκέγγα να αφήσει το παρελθόν της πίσω της».

εξάλειψης των εμποδίων εισόδου σε διάφορους κλάδους, της απλοποίησης της φορολογικής νομοθεσίας και της σταδιακής μείωσης των φορολογικών συντελεστών, της αύξησης της ευελιξίας με ασφάλεια στην αγορά εργασίας, της επιτάχυνσης στην απονομή της δικαιοσύνης, της μείωσης του κόστους που επιφέρει η γραφειοκρατία και η διαφθορά στην επιχειρηματικότητα και της ενθάρρυνσης της καινοτομίας και της συσσώρευσης γνώσης. Παράλληλα, προωθούνται πολιτικές και για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, η οποία είναι βασική προϋπόθεση για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε μεταρρύθμισης, με κύριο μέλημα την προστασία όσων πληγούν από τον διατομεακό μετασχηματισμό της οικονομίας, ιδίως των μακροχρόνια ανέργων.

Το ελληνικό Σχέδιο στηρίζει εξαγωγικούς κλάδους στους οποίους

η χώρα διαθέτει ισχυρά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Ενδεικτικά, αλλά όχι εξαντλητικά, τέτοιοι τομείς είναι ο τουρισμός, οι καλλιέργειες αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας, η ενέργεια, τα logistics, η ναυτιλία, τα φαρμακευτικά προϊόντα, οι βιομηχανίες μετάλλων και δομικών υλικών, οι επιχειρηματικές υπηρεσίες και η έρευνα. Καθώς μία ανεπτυγμένη χώρα όπως η Ελλάδα δεν μπορεί ποτέ να επικεντρώνεται σε κλάδους οι οποίοι βασίζονται στο φθηνό εργατικό κόστος, η γενική κατεύθυνση του ελληνικού Σχεδίου είναι η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και υπηρεσιών μέσω της ενσωμάτωσης μεγαλύτερου τεχνολογικού περιεχομένου, καινοτομίας και γνώσης.

Συγχρόνως, δεν έχουμε την πολυτέλεια να αντιμετωπίζουμε τίποτα από όλα αυτά με προσχηματικό τρόπο. Για παράδειγμα, οι ευρω-

παϊκοί πόροι που θα αντληθούν βάσει των κλαδικών πολιτικών που εμείς επιλέγουμε πρέπει να υποστηρίζουν τις κλαδικές πολιτικές και όχι οι κλαδικές πολιτικές να είναι απλώς και μόνο η αφορμή που θα μας επιτρέψει να δαπανήσουμε αυτούς τους πόρους. Στην ίδια λογική, οι μηχανισμοί αξιολόγησης της πολιτείας σε κλάδους όπως της υγείας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την πραγματική αναβάθμιση αυτών των υπηρεσιών, αν θέλουμε αυτές οι υπηρεσίες να διεθνοποιηθούν.

Η φορολογική πολιτική πρέπει πραγματικά να υποστηρίζει την καινοτομία και τις διεθνώς ανταγωνιστικές δραστηριότητες και όχι να είναι προϊόν πελατειακών διευθετήσεων, αποσυνδεδεμένων από την παραγωγικότητα. Την ευθύνη δηλαδή για την επιτυχή μετάβαση σε μια διεθνώς ανταγωνιστική οικονομία την έχουμε όλοι μας, πολιτική ηγεσία, δημόσια διοίκηση,

Η φορολογική πολιτική πρέπει να υποστηρίζει την καινοτομία και τις διεθνώς ανταγωνιστικές δραστηριότητες και όχι να είναι προϊόν πελατειακών διευθετήσεων.

δημόσιοι οργανισμοί και ιδιωτικές επιχειρήσεις, εργαζόμενοι και η συλλογική τους εκπροσώπηση. Ο βαθμός στον οποίο θα αναληφθεί αυτή η ευθύνη θα καθορίσει και το αν μπορούμε να υπερκεράσουμε τις απώλειες της κρίσης, προσωπικές και συλλογικές.

Στο βραχυπρόθεσμο διάστημα, σημαντική ατζέντα της προεργασίας παραγωγικών επενδύσεων μπορεί να είναι το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων. Οι ιδιωτικοποιήσεις προκαλούν επενδύσεις για την αναβάθμιση των αποκτώμενων περιουσιακών στοιχείων. Περαιτέρω, μια επιτάχυνση της εισροής άμεσων ξένων επενδύσεων είναι μία αντικειμενική ψήφος εμπιστοσύνης από καλά ενημερωμένους μακροπρόθεσμους επενδυτές του εξωτερικού και μπορεί να αλλάξει το κλίμα για τη χώρα συντομότερα από τις άλλες αλλαγές που συντελούνται.

Κατά συνέπεια, η προσέλκυση ξένων επενδυτικών κεφαλαίων όχι μόνο δεν οδηγεί στην περιθωριοποίηση του Έλληνα επενδυτή αλλά, αντιθέτως, μπορεί να επιταχύνει τον επαναπατρισμό ελληνικών κεφαλαίων τα οποία έφυγαν από τη χώρα λόγω της αβεβαιότητας για τις προοπτικές της. Επιπλέον, η παρουσία ξένων στρατηγικών επενδυτών θα δημιουργήσει επενδυτικές ευκαιρίες για ελληνικές επιχειρήσεις, μικρές και μεγάλες, θα δημιουργήσει διεθνή ζήτηση για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες και θα προκαλέσει διακρύψεις τεχνολογίας στις εγχώριες οικονομικές μονάδες. Αυτή η δυναμική μπορεί να επιφέρει και τη δημιουργία εντελώς νέων δραστηριοτήτων, τις οποίες σήμερα δεν μπορούμε να διαβάσουμε. Καλό είναι λοιπόν, όταν ακούμε ότι «πουλάμε τα ασημικά μας», να ξέρονται ότι η ελληνική οικονομία δεν είναι σαν μία παρκαμασμένη αστική οικογένεια που έχει προ πολλού απολέσει την ικανότητά της να παράγει πλούτο.

Η απελευθέρωση του αναπτυξιακού δυναμικού της ελληνικής οικονομίας είναι, με τη σειρά της, προϋπόθεση για την αξιοποίηση του υψηλού κεφαλαίου γνώσης που διαθέτει η Ελλάδα και το οποίο σήμερα διαρρέει στο εξωτερικό λόγω της έλλειψης οικονομικών δραστηριοτήτων με ένταση γνώσης. Οι θεσμικές παρεμβάσεις στον χώρο των ΑΕΙ λειτουργούν στην ίδια κατεύθυνση, προωθώντας τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγική διαδικασία και καταπολεμώντας τις παθολογίες της διακυβέρνησης των ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας.

Η ελληνική οικονομία έχει όλα τα εκέγγα να αφήσει το παρελθόν της πίσω της. Η εξεστία της ύφεσης, της ανεργίας, των μειωμένων εισοδημάτων, του πόνου και της οργής σταδιακά μας αφήνει. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουμε είναι να αντληθούμε ένα μέλλον διαφορετικό από το πρόσφατο παρελθόν μας χωρίς τον παραμορφωτικό φακό ιδεολογιών του παρελθόντος. Να αντιληφθούμε ότι το μέλλον δεν είναι η γραμμική συνέχεια του πρόσφατου παρελθόντος. Και να δράσουμε με βάση αυτή την αντίληψη. Η Ελλάδα μεταμορφώνεται προς το καλύτερο.

* Ο κ. Χαρδούβελης είναι υπουργός Οικονομικών.

Από την Αθήνα η «επίσημη πρώτη» του Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ

Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Δηλώνει φίλος της Ελλάδας. Οι πράξεις του δείχνουν έναν μαχητικό υπέρμαχο της ενωμένης Ευρώπης και της κοινοτικής αλληλεγγύης, και υπό αυτή την έννοια, μάλλον σύμμαχο της χώρας μας στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Σε συνομιλία με την «Κ», στο περιθώριο του συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στο Δουβλίνο, όπου εξελέγη υποψήφιος του Κόμματος για την προεδρία της Κομισιόν, ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ είχε δηλώσει «αλληλεγγύη στις διαιρέσεις που κάποιες κυβερνήσεις και κάποια κόμματα προωθούν στην Ευρώπη». Συνέδεσε, δε, τη θέρωση αυτή και με τους χειρισμούς του για την Ελλάδα. «Εχω μεγάλη αδυναμία στην Ελλάδα και αυτό το γνωρίζουν όλοι», σημείωσε ο 59χρονος πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου, ο οποίος τόνισε με έμφαση: «Το απέδειξα κατά τη θητεία μου ως πρόεδρος του Ευρογρουπ με τη στάση μου έναντι της Ελλάδας και την υποστήριξη που της παρήκα στην διάρκεια της προηγούμενης δύσκολης τριετίας».

Η επιλογή του να έρθει αύριο στην Αθήνα, αρχίζοντας τις επισκέψεις του στα κράτη-μέλη από τη χώρα μας, επιβεβαιώνει την ιδιαίτερη αυτή σχέση, ενώ είναι και απόρροια της ορθής απόφασης της Αθήνας να σπεύσει να τον προτείνει για το κορυφαίο αξίωμα του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. «Είμαι πολύ υπερήφανος που με υποστήριξαν τόσο η Χριστιανοδημοκρατική Ένωση (της Αγκελα Μέρκελ), ένα κόμμα από τη Βόρεια Ευρώπη, όσο και η Νέα Δημοκρατία

«Η υποστήριξη που μου έδωσαν οι Έλληνες φίλοι μου ήταν πολύ σημαντική από άποψη ουσίας, αλλά και συμβολισμού, και δεν θα την ξεχάσω».

από τον Νότο», είχε σημειώσει ο πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου στη συνομιλία του με την «Κ», συμπληρώνοντας με νόημα: «Θέλω να τονίσω ότι αυτή η υποστήριξη που μου έδωσαν οι Έλληνες φίλοι μου ήταν πολύ σημαντική από άποψη ουσίας αλλά και συμβολισμού, και δεν θα την ξεχάσω».

Η χρονική στιγμή κατά την οποία οι εταίροι μας και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί θα εξετάσουν τις δυνατότητες ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους συμπίπτει με την ανάληψη της προεδρίας της Κομισιόν από τον Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, την 1η Νοεμβρίου. Θα έχει προηγηθεί η ολοκλήρωση της επόμενης αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας από την τριάντα, τον Οκτώβριο. Σε αυτή την τόσο καθοριστική φάση για την Ελλάδα είναι αυτονόητη η σημασία που αποκτά η ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης με τον νέο ισχυρό άνδρα του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Αν και πολλοί Έλληνες εγείρουν ενστάσεις, η αλήθεια είναι ότι ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ όταν προήδρευε κρίσιμων συνεδριάσεων του Ευρογρουπ, όπου κρινόταν ουσιαστικά το μέλλον της Ελλάδας και η παροχή της στην Ευρωζώνη, διαδραμάτισε έναν κρί-

σιμο ρόλο. Το περιβάλλον ήταν αρνητικό και οι συσχετισμοί δύσκολοι. Όμως, τήρησε ισορροπίες ανάμεσα στις πιέσεις και στη συχνά τιμωρητική διάθεση Γερμανών και άλλων, υπεραιμμένων της αρχής της αλληλεγγύης και της κοινής ευρωπαϊκής πορείας. Δεσμεύθηκε, δε, ότι στο μέλλον κάθε πρόγραμμα στήριξης θα αναλύεται προεκτικά με σκοπό να περιορισθούν οι κοινωνικές του επιπτώσεις, και τάχθηκε υπέρ της δημιουργίας ενός διαφορετικού μηχανισμού που θα αντικαταστήσει την τριάντα και θα έχει μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση.

Στην αυριανή συνάντηση στην Αθήνα, αναμένεται να αναδειχθεί και η προσωπική χημεία που οικοδομείται ανάμεσα στον νέο πρόεδρο της Κομισιόν και τον Έλληνα πρωθυπουργό, την οποία υπογράμμισε ο κ. Γιουνκέρ στη συνομιλία του με την «Κ»: «Ο κ. Σαμαράς κάνει πολύ καλή δουλειά. Όλοι γνωρίζουν ότι προσπαθεί να κάνει αυτό που πρέπει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, και κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες».

Πιστεύω απόλυτα στην ικανότητά του να πετύχει και αυτό πρέπει να γίνει, διότι αυτή η πανέμορφη χώρα, αυτό το εκπληκτικό έθνος, αξίζει ένα καλύτερο μέλλον και προσωπικά πιστεύω ότι ο Αντώνης Σαμαράς είναι ο άνθρωπος που μπορεί να το κάνει αυτό πραγματικότερα». Τέλος, είναι θετικό ότι τόσο πριν όσο και, κυρίως, μετά την εκλογή του στην προεδρία της Κομισιόν, ο κ. Γιουνκέρ εμφανίζεται αποφασισμένος να εστιάσει στην ενίσχυση της ενδοευρωπαϊκής αλληλεγγύης και συνοχής, με ό, τι αυτό σημαίνει για την Ελλάδα.

Αποφασισμένος να εστιάσει στην ενίσχυση της ενδοευρωπαϊκής αλληλεγγύης και συνοχής και από τη θέση του προέδρου της Κομισιόν είναι ο κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ.

Ραντεβού στη Γαλλία με όλα τα ενδεχόμενα ανοιχτά

Η διαπραγμάτευση με την τρόικα θα καθορίσει αν η χώρα οδηγηθεί σε πρόωρες εκλογές

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Στη γαλλική πρωτεύουσα, στις αρχές Σεπτεμβρίου, θα αρχίσει να διαμορφώνεται το πλαίσιο βάσει του οποίου η κυβέρνηση θα αποφασίσει αν θα επιδιώξει να εξασφαλίσει την ψήφο της Βουλής για την ανάδειξη Προέδρου Δημοκρατίας ή αν αντιθέτως η χώρα θα οδηγηθεί στις κάλπες.

Στο Παρίσι, όπου θα βρεθούν στις 3, 4 και 5 Σεπτεμβρίου οι διαπραγματευτικές ομάδες Ελλάδας και τρόικας, θα διαφανεί άλλωστε πόσα από αυτά που επιδιώκει η ελληνική πλευρά, κυρίως φοροαπαλλαγές, θα γίνουν αποδεκτά και πόσα εξ αυτών που αναμένεται να ζητήσουν οι ελεγκτές, κυρίως στο ασφαλιστικό και τα εργασιακά, θα αποκρουστούν. Λίγες ώρες αργότερα, στις 6 Σεπτεμβρίου, ο πρωθυπουργός θα βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη, για την καθιερωμένη, οικονομικού χαρακτήρα, ομιλία στα εγκαίνια της Διεθνούς Εκθέσεως, η οποία και θα επικριρθεί να αποτελέσει εφαλτήριο αλλαγής σελίδας και κλίματος.

Οι κ. Αντώνης Σαμαράς και Ευάγγελος Βενιζέλος έχουν, μιν, συμφωνήσει στην εξάντληση του πολιτικού χρόνου που έχει στη διάθεσή της η κυβέρνηση, ωστόσο είναι σαφές ότι με δεδομένη την άρνηση της αξιωματικής αντιπολίτευσης στο ζήτημα της ανάδει-

ξης του διαδόχου του κ. Κάρολου Παπούλια, τα εκλογικά σενάρια βρίσκονται, εκ των πραγμάτων στο τραπέζι. Ηδη οι δύο κυβερνητικοί εταίροι προχωρούν με προσεκτικά βήματα στην υλοποίηση δεσμεύσεων που έχουν ήδη αναληφθεί, επιδιώκοντας να αποτρέψουν νέα μέτωπα που θα επιδεινώσουν το πολιτικό πλαίσιο

εντός του οποίου καλούνται να κινηθούν.

Οι διορθώσεις ως προς το ασφαλιστικό των ενστώλων, και το δεν αποτρέπουν τον κίνδυνο κατάρρευσης των Ταμείων σε ορατό χρόνο, τουλάχιστον μοιάζουν να εκτονώνουν την ένταση που είχε καταγραφεί στις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφα-

λείας, ειδικά μετά την εμπλοκή που έχει παρουσιαστεί ως προς τα αναδρομικά και την αποκατάσταση των αποδοχών στα προ μνημονίου επίπεδα.

Αντιστοίχως, η απόφαση να κατεβάσουν ταχύτιπες στο πρόγραμμα απολύσεων, ριχνοντας το βάρος στις, προφανώς, ευκολότερα αιτιολογούμενες απομακρύνσεις πειθαρχικώς ελεγκτών και παρανόμως προσληφθέντων δημοσίων υπαλλήλων, έχει ως στόχο να μην πυροδοτηθούν εντάσεις, πριν η κυβέρνηση έχει ένα ξεκάθαρο οδικό χάρτη για το πώς και το πόσο μακριά μπορεί να φτάσει.

Η πορεία της κυβέρνησης περνά από συγκεκριμένα ορόσημα και την επιτεύξει δεδομένων στόχων:

Αξιολόγηση προγράμματος. Η προπαρασκευαστικού χαρακτήρα συνάντηση με την τρόικα στο Παρίσι συνιστά κρίσιμο βήμα, καθώς εκεί θα διαφανεί η απόσταση που χωρίζει τις δύο πλευρές. Η Αθήνα φιλοδοξεί, και γι' αυτό έχει επιταχύνει τις προσπάθειες ολοκλήρωσης προαπαιτούμενων και άλλων δράσεων, η αξιολόγηση στα τέλη Σεπτεμβρίου να ολοκληρωθεί σε διάστημα μιας εβδομάδας, χωρίς να λάβει χαρακτηρισμό σειράς.

Φοροαλλαγές. Τον Σεπτέμβριο έχει ήδη προαναγγελθεί από τον κ. Αντώνη Σαμαρά ότι θα παρουσιαστεί ο χάρτης των φοροελα-

φρύνσεων για τα προσεχέ χρόνια. Η κυβέρνηση επιδιώκει οι πρώτες εξ αυτών να είναι άμεσες εφαρμογές.

Το βάρος πέφτει στον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης στο πετρέλαιο και στον περιορισμό της εισφοράς αλληλεγγύης. Στον αντίποδα, το οικονομικό επιτελείο καλείται να συνυπολογίσει τις επιβαρύνσεις που προκύπτουν για τα αναδρομικά και τη μισθολογική αποκατάσταση ενστώλων και δικαστικών. Είναι χαρακτηριστικό ότι κυβερνητικό στέλεχος υπογράμμιζε στην «Κ» ότι ενδεχόμενα επιπλέον έσοδα από τον Ενιαίο Φόρο Ακινήτων θα περιληφθούν, πιθανότατα, στο «καλάθι» της κυβέρνησης απ' όπου θα καλυφθούν μαύρες τρύπες ή το κόστος των φοροαπαλλαγών.

Χρηματοδοτικό κενό - κρέος. Το κλείσιμο της αξιολόγησης, μαζί με την ολοκλήρωση των stress tests των τραπεζών, αναμένεται να ανοίξει και επισήμως τη συζήτηση για το ελληνικό κρέος αλλά και για την επόμενη ημέρα του ελληνικού προγράμματος. Η Αθήνα απορρίπτει την υπογραφή ενός νέου μνημονίου και αναζητά ένα σαφές μήνυμα των εταίρων της για τη διαδικασία ελάφυνσης του κρέους που, κατ' επέκταση, θα περιορίσει το χρηματοδοτικό κενό και, αντιστοίχως, την πίεση για φορολογικά έσοδα.

Στην τελική ευθεία για το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ

Της ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Άμεσως μετά τον Δεκαπενταύγουστο εισέρχεται στην τελική ευθεία η διαδικασία ολοκλήρωσης του προγράμματος του ΣΥΡΙΖΑ. Ηδη, το προσέδιο έχει δοθεί στους τομείς αρχές και οι οποίες παρατηρήσεις από την εσωκομματική διαβούλευση θα τεθούν σε συζήτηση στη συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας, που προγραμματίζεται για τις 18 Αυγούστου.

Οι ημερομηνίες πέζουν από εκεί και μετά για διαδικασίες - εξπρές (για τα δεδομένα του ΣΥΡΙΖΑ), καθώς θα πρέπει μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου να είναι έτοιμο το τελικό κείμενο. Αυτό διότι ο κ. Αλέξης Τσίπρας σχεδιάζει να παρουσιάσει στη ΔΕΘ τα βασικά σημεία του, ως κορμό της πολιτικής που θα ακολουθήσει μια μελλοντική κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το πρόγραμμα χωρίζεται στις εξής βασικές ενότητες: οικονομία - αντιμετώπιση του μνημονίου και διαπραγμάτευση για το κρέος, παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και αντιμετώπιση της ανεργίας, κοινωνική και ανθρωπιστική κρίση και άμεσα μέτρα για την ανακούφισή τους, θεσμικά ζητήματα, όπως η λειτουργία της Βουλής, το εκλογικό σύστημα, θέματα που θα πρέπει να μπου για συνταγματική αναθεώρηση. Το ζητούμενο για τον ΣΥΡΙΖΑ είναι αυτό το πρόγραμμα να καταφέρει να απαντήσει πειστικά στα ερωτήματα «πώς θα υλοποιηθούν όσα υπόσχεσε;» και «πού θα βρει ο ΣΥΡΙΖΑ τα λεφτά;», που διατυπώνονται από πολιτικούς αντιπάλους αλλά και από τους πολίτες. Στη συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας την περασμένη Τρίτη συζητήθηκε η ιδέα, πέραν του βασικού άξονα του προγράμματος που θα παρουσιάσει ο κ. Τσίπρας στη ΔΕΘ, η παρουσίαση των επιμέρους ενστώτων να γίνει σε ειδικές εκδηλώσεις στην περιφέρεια και να λάβει χαρακτηριστικά πολιτικού γεγονότος.

Παράλληλα, σταδιακά η Κουμουνδούρου τίθεται σε ρυθμούς εκλογικής ετοιμότητας, καθώς τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ επιμένουν ότι είναι πολύ πιθανή η προσφυγή στις κάλπες μέσα στο φθινόπωρο, με πρωτοβουλία της κυβέρνησης. Έτσι, το άμεσως επόμενο διάστημα αναμένεται να τεθεί το θέμα ενός αρχικού σχεδιασμού των ψηφοδελτίων και, μέσω αυτού, να απαντηθεί στην πράξη η πολιτική συμμαχιών που το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης θα χαράξει και ποιο θα είναι το εύρος της. Η πλειοψηφία επιμένει στη γραμμή της αμφιπλευρής διευρύσεως και αναμένεται να διατυπώσει τη θέση της αυτή με προτάσεις επί συγκεκριμένων ονομάτων που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα κατά τόπους ψηφοδέλτια του κόμματος στις επόμενες εκλογές. Όπως, μάλιστα, αναφέρουν συνεργάτες του κ. Τσίπρα, η συγκρότηση των ψηφοδελτίων δεν μπορεί να γίνει όπως στις προηγούμενες εκλογές, όταν κανείς δεν περίμενε ότι το κόμμα θα έβρισκε τον ποσοστό που τελικά πήρε. Η πιθανότητα, πάντως, ο ΣΥΡΙΖΑ να είναι πρώτο κόμμα στις επόμενες εκλογές και να αυξηθεί το ποσοστό του, μάλλον θα δυσκολέψει τις διαπραγματεύσεις για την κατάρτιση των ψηφοδελτίων, λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος συμμετοχής σε αυτά.

Η Κουμουνδούρου βλέπει θετικά ένα άνοιγμα σε πρόσωπα που μπορεί να μιν είναι ενταγμένα κομματικά αλλά έχουν συγγενικές πολιτικές αναφορές. Μένει να φανεί πώς θα αντιδράσουν οι τοπικές οργανώσεις σε μια τέτοια κίνηση.

Οι κ. Αντώνης Σαμαράς και Ευάγγελος Βενιζέλος έχουν μιν συμφωνήσει στην εξάντληση του πολιτικού χρόνου που έχει στη διάθεσή της η κυβέρνηση, ωστόσο τα εκλογικά σενάρια βρίσκονται εκ των πραγμάτων στο τραπέζι.

Το ΠΑΣΟΚ κλείνει σαράντα χρόνια και ανησυχεί...

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΥ

Σε ένα μήνα από σήμερα, το ΠΑΣΟΚ θα συμπληρώνει 40 χρόνια από την ημέρα που το ίδρυσε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Αν και η ημερομηνία της 3ης Σεπτεμβρίου σημαίνει ολοένα και λιγότερα για όσους έχουν παραμείνει στο κόμμα, αυτή σηματοδοτεί την έναρξη ενός πολιτικού φθινοπώρου που ίσως αποδειχθεί το τελευταίο για το ΠΑΣΟΚ και τη μορφή που είχε ως σήμερα. Το κόμμα, ως το κατεξοχήν πολιτικό απότοκο των πρώτων χρόνων της μεταπολίτευσης, μοιάζει συνδεδεμένο με την περίοδο που ξεκίνησε το 1974 και άπαντες προσέχρουν ότι βγαίνει σταδιακά προς το ιστορικό τέλος της.

Ο ίδιος ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει επανειλημμένως αναφερθεί στην ιστορικότητα των στιγμών που διανύει η χώρα και -ως ένα βαθμό- το ΠΑΣΟΚ. Παρότι ο κ. Βενι-

ζέλος θα προτιμούσε να μιν ασχοληθεί με την ενδοκομματική και παραταξιακή πραγματικότητα στον βαθμό τον οποίο αναμένουν ότι θα πράξει τα λεγόμενα «πρωτοκλασάτα» στελέχη και όσοι εκτιμούν ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ιεραρχεί σαφώς υψηλότερα τις -εκ των πραγμάτων αυξημένες- κυβερνητικές δραστηριότητές του, το τραπέζι με τα πόνια του παιχνιδιού για την Κεντροαριστερά είναι ήδη στην θέση του.

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ θα επιδιώξει, αρχής γενομένης από την εκδήλωση της 3ης Σεπτεμβρίου, να επαναλάβει την άποψη του ότι το κόμμα πρέπει να μετασχηματισθεί σε παράταξη. Η σύνθεση της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου, η οποία θα έχει ανακωνωθεί λίγες ημέρες νωρίτερα (25 Αυγούστου) θα είναι όσο το δυνατόν πιο ευρεία, ώστε να περιλαμβάνει πρόσωπα από όλες τις ενδοκομματικές τάσεις. Τι ακριβώς θα τεθεί υπό συζήτηση ενόψει του συνεδρίου παραμένει άγνωστο, ωστόσο δεν είναι λίγοι όσοι εκτιμούν ότι η νέα Δημοκρατική Παράταξη θα πρέπει να μη θυμίζει σε τίποτα το παλιό ΠΑΣΟΚ. Αν και στην τρέχουσα περίοδο οι σχέσεις του κ. Βενιζέλου με τον κ. Ι. Δατοέρη περνούν κρίση, οι προτάσεις του παλαιότερου φίλου του προέδρου του ΠΑΣΟΚ για αλλαγή ονομασίας και κάλπες ακόμη και για τον επικεφαλής του κόμματος που θα προκύψει, έχουν αρκετούς υποστηρικτές.

Δεδομένου ότι η εποχή που στο κόμμα επικρατούσε εκείνος που επικρατούσε ως ο καταλληλότερος... «πρωθυπουργήσιμος» έχει παρέρθει ανεπιστρεπτή, η συζήτηση στο εσωτερικό για τον τρόπο με τον οποίο θα δρομολογηθούν οι διαδικασίες έχει οδηγήσει αναπόφευκτα και σε ιδεολογικού χαρακτήρα συγκρούσεις. Προφανώς προβλεπόμενα στελέχη όπως οι

Μιχ. Χρυσοχοϊδης, Φώφη Γεννηματά και Κ. Σκανδαλίδης, εξακολουθούν να επηρεάζουν τις ενδοκομματικές εξελίξεις. Ωστόσο, είναι πλέον προφανές ότι η βασική διαχωριστική γραμμή που αρχίζει να διακρίνεται, αφορά τη συμμετοχή του ΠΑΣΟΚ ή όχι σε κυβερνητικές συνεργασίες. Στελέχη όπως ο κ. Σκανδαλίδης, ο κ. Χρυσοχοϊδης και ο κ. Ν. Ανδρουλάκης, παρότι έχουν συχνά αποκλίνουσες απόψεις, συμφωνούν ότι μετά τις επόμενες εθνικές εκλογές, όποτε και αν αυτές πραγματοποιηθούν, το ΠΑΣΟΚ δεν πρέπει να συμμετάσχει σε μια κυβέρνηση, είτε με τη Ν.Δ., είτε με τον ΣΥΡΙΖΑ.

Ο κ. Γ. Παπανδρέου παραμένει πάντα μια μεταβλητή η οποία μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά τις ενδοκομματικές εξελίξεις. Και άπαντες αναμένουν με ενδιαφέρον ποια θα είναι η τοποθέτησή του, εφόσον το ΠΑΣΟΚ οδηγηθεί σε συνέδριο που θα επιφέρει την αυ-

τοδιάλυσή του και τη μετατροπή του σε Δημοκρατική Παράταξη. Εξίσου σημαντικές είναι και οι εξελίξεις εκτός και πέριξ του ΠΑΣΟΚ. Πέρα από τις συζητήσεις με τη ΔΗΜΑΡ, τις οποίες ο κ. Βενιζέλος συναρτά άμεσα με την ανάδειξη Προέδρου της Δημοκρατίας από την παρούσα Βουλή. Στη στρατηγική του κ. Βενιζέλου εντάσσεται, επίσης, σε σταθερή βάση πλέον και η σύγκρουση με το «Ποτάμι» του κ. Στ. Θεοδωράκη. Ο κ. Βενιζέλος φαίνεται να πείσθηκε από τις εισηγήσεις πουδέχεται τους τελευταίους μήνες από μερίδα συνεργατών του, για κλιμάκωση των επιθέσεων προς το «Ποτάμι». Στη Χαρά Τρικούπη εκτιμούν ότι η προσέγγιση με τη ΔΗΜΑΡ μπορεί ενόψει και του συνεδρίου της παράταξης -να «επαναπαρτίσει» ψηφους προς την Κεντροαριστερά, σηματοδοτώντας πώς, ούτως ή άλλως, ο κ. Θεοδωράκης την αποτάσσεται «μετά βδελυγίας».

ΕΥΡΩΚΙΝΗΣΗ/ΤΙΤΑΝΑ ΜΙΤΙΛΗΦΗ

Ροή μεταναστών από στεριά και θάλασσα

Πάνω από 170% αυξήθηκαν οι συλλήψεις στον Εβρο και τα νησιά κατά τον φετινό Ιούλιο σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα πέρυσι

Του ΚΩΣΤΑ ΟΝΙΣΕΝΚΟ

Σημαντική, συνεχόμενη και ανησυχητική είναι η αύξηση των μεταναστευτικών ροών μέσω της Τουρκίας προς τη χώρα μας. Οι αριθμοί των συλληφθέντων -στην πλειονότητα τους πρόσφυγες από τη Συρία- μεγαλώνουν σταθερά κάθε μήνα, ενώ δολιμορική σκάφη εντοπίζονται καθημερινά από τις λιμενικές αρχές σε διάφορα σημεία του Αιγαίου. Συνολικά, το πρώτο εξάμηνο φέτος, η αύξηση που σημειώθηκε ήταν 131,55% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Και έπεται συνέχεια, αφού τον Ιούλιο προστέθηκαν άλλοι 4.175...

Μάλιστα από τα στοιχεία που δημοσιεύει σήμερα η «Κ», προκύπτει και προσπάθεια των δολιμορικών δικτύων να «σπάσουν» έως και την «Ασπίδα» στον Εβρο, περίπου δύο χρόνια μετά την κατασκευή φράκτη 12,5 χιλιομέτρων και την εντατικοποιημένη αστυνόμευση με τη χρήση σύγχρονων τεχνικών μέσων και μεγάλου αριθμού αστυνομικών για τη φύλαξη στο «ποτάμι». Μόνο εκεί, η αύξηση στο εξάμηνο έφτασε στο 64,40% και από Ιούλιο σε Ιούλιο στο 112,70%.

Οι αριθμοί που περιγράφουν γενικότερα το φαινόμενο είναι αποκαλυπτικοί. Τον Ιούλιο συνελήφθησαν 4.175 άτομα που μπήκαν από θαλάσσιες παράνομα από την Τουρκία, όταν τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι ήταν 1.538. Δηλαδή, αύξηση 171,46%. Το πλέον ανησυχητικό; Όλους τους μήνες, φέτος, η τάση ήταν και παραμένει αυξητική. Και κάπως έτσι, ο συνολικός αριθμός των μεταναστών, σε επτά μήνες, έφτασε στα 15.104 άτομα, όταν πέρυσι στο αντίστοιχο διάστημα ήταν μόλις 6.200. Εν προκειμένω, η αύξηση έφτασε στο 143,61%.

Ίδια εικόνα παντού

Η εικόνα είναι ίδια σε όλο το Αιγαίο. Είναι χαρακτηριστικό το τι συνέβη στη Μυτιλήνη το α' εξάμηνο: πέρυσι είχαν συλληφθεί 1.998 άτομα. Φέτος, ο αριθμός των συλληφθέντων έφτασε τις 4.071. Επιπλέον, σε λιγότερο από ένα μήνα (1-29 Ιουλίου 2014) συνελήφθησαν στη Μυτιλήνη 949 άτομα που είχαν εισέλθει παράνομα από την Τουρκία, όσοι δηλαδή περίπου είχαν μπει τους πρώτους τρεις μήνες του 2013. Στη Σάμο μόνο τον Ιούλιο του 2014

είχαν συλληφθεί 1.025 άτομα όταν όλο το πρώτο εξάμηνο του 2013 στην ίδια περιοχή είχαν συλληφθεί 962. Στη Χίο τον προηγούμενο μήνα συνελήφθησαν 735 όταν όλο το πρώτο εξάμηνο του 2013 είχαν συλληφθεί μόλις 293 κ.ο.κ.

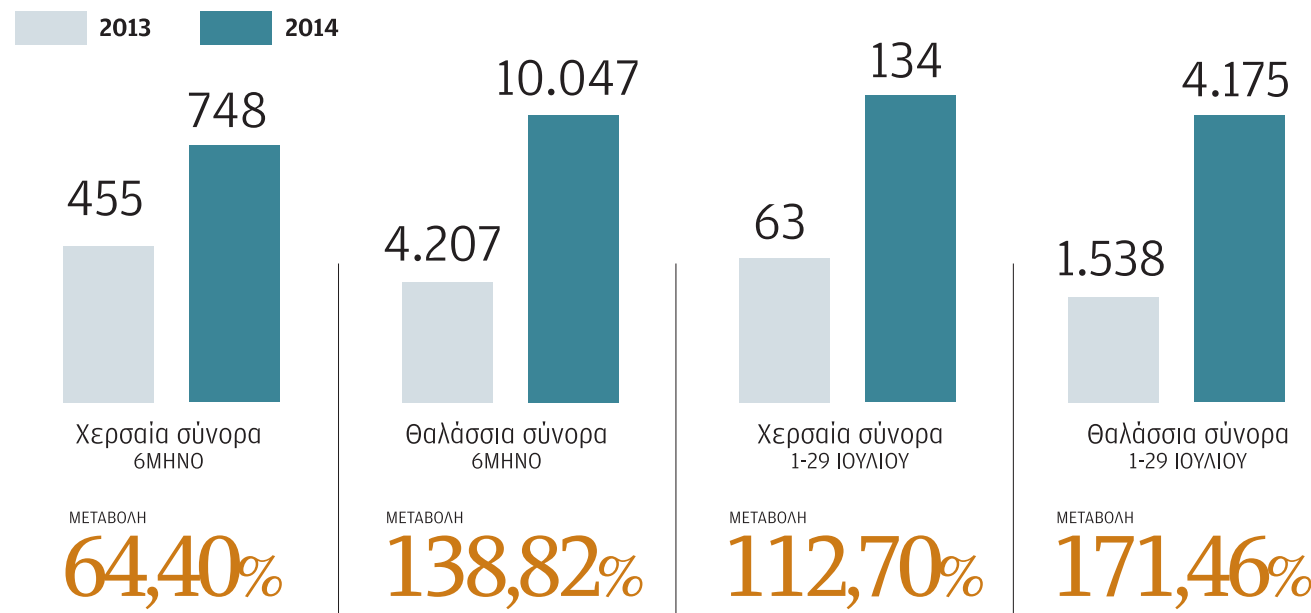
Όπως προαναφέρθηκε, αύξηση καταγράφεται και στις συλλήψεις μεταναστών που περνούν τα χερσαία σύνορα της χώρας, όπου το πρόβλημα είχε σχεδόν μηδενιστεί μετά την κατασκευή του φράκτη στον Εβρο. Εκεί, ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2013 είχαν συλληφθεί 455 άτομα, το 2014 στο ίδιο διάστημα έφτασαν στους 748, σημειώνοντας αύξηση 64,4%.

Το «σφυροκόπημα» της «Ασπίδας» από τα δολιμορικά δίκτυα επιβεβαιώνεται και από τις μαρτυρίες αστυνομικών που υπηρετούν στα σύνορα. Μόνο τον Ιούλιο, πέρασαν τον φράκτη 134 μετανάστες, από 63 πέρυσι. «Δεν μπορείτε να δείτε την πραγματική έκταση του προβλήματος. Εδώ και περίπου τέσσερις μήνες οι απόπειρες παράνομης εισόδου από τον Εβρο έχουν αυξηθεί κατακόρυφα. Εκεί που πριν από έναν χρόνο περίπου είχαμε ελάχιστα περιστατικά, σήμερα έχουμε καθημερινές επιχειρήσεις», λέει στην «Κ» ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Συνοριοφυλάκων Παναγιώτης Χαρέλας.

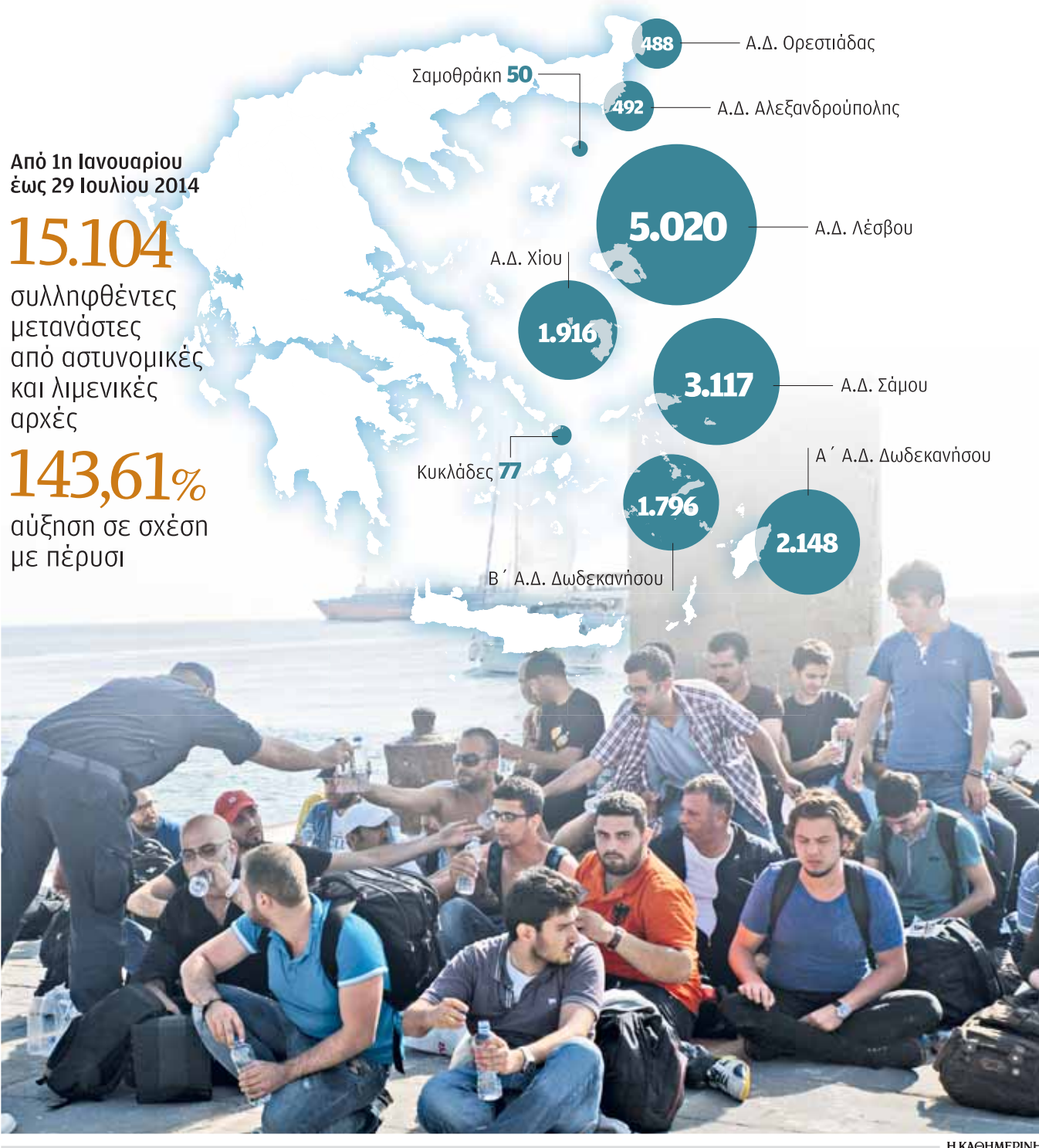
Από τη Συρία

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι μεταναστευτικές ροές αναμένεται να ενταθούν περαιτέρω εξαιτίας της εμπόλεμης κατάστασης στη Συρία. Ηδη, όπως φαίνεται από τα στοιχεία, η μεγαλύτερη αύξηση στα ποσοστά των συλληφθέντων για παράνομη είσοδο αφορά Σύρους. «Εάν αποφασίσουν να φύγουν από τους καταυλισμούς προσφύγων που έχουν δημιουργηθεί σε γειτονικές χώρες, η κατάσταση θα χειροτερεύσει. Παράλληλα, παρακολουθούμε με κομμένη την ανάσα και το πώς εξελίσσεται η κατάσταση σε Λιβύη, Αφγανιστάν, Ιράκ και άλλες χώρες», λέει στην «Κ» ο διευθυντής της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής Παναγιώτης Νίκας.

Ο ίδιος, όπως και οι περισσότεροι που ασχολούνται με το μεταναστευτικό, θεωρούν ότι η Ελλάδα έχει αναλάβει δυσανάλογο βάρος στη διαχείριση του προβλήματος σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Συλλήψεις παράνομων μεταναστών προερχόμενων από Τουρκία

Πολύ υψηλό το κόστος φύλαξης

Ο σχεδιασμός του υπουργείου Δημόσιας Τάξης για απόκτηση από την ΕΛ.ΑΣ. μη επανδρωμένων αεροσκαφών (όπως είχε αποκαλύψει η «Κ» στα τέλη Ιουνίου) προέκυψε από τη διαπίστωση ότι η διαρκώς αυξανόμενη μεταναστευτική πίεση που δέχεται η Ελλάδα απαιτεί τη χρήση όσο το δυνατόν πιο εξελιγμένων συστημάτων επιτήρησης της εκτενούς συνοριακής γραμμής. Τα δεδομένα στις μεταναστευτικές ροές μετέβαλε η κατασκευή του φράκτη στον Εβρο, που έκλεισε σημαντικό τμήμα των χερσαίων περασμάτων για τα κυκλώματα διακίνησης παράνομων μεταναστών. Φαίνεται όμως ότι κι εκεί αρχίζει να δημιουργείται ρήγμα. Παράλληλα, για τη φύλαξη των χερσαίων συνόρων η ΕΛ.ΑΣ. ενίσχυσε το ανθρώπινο δυναμικό με μετακινήσεις αστυνομικών από όλη τη χώρα. Για τη φύλαξη των περασμάτων στον Εβρο χρησιμοποιούνται θερμοκήπια κάμερες, ραντάρ, οχήματα με ενσωματωμένο σύστημα θερμικής

απεικόνισης, κινητά κέντρα συντονισμού. Παράλληλα, ήδη από τον περασμένο Απρίλιο, ενεργοποιήθηκε το Κέντρο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων και Μετανάστευσης, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα απεικόνισης της κατάστασης στα σύνορα σε πραγματικό χρόνο. Οσον αφορά τη φύλαξη των θαλάσσιων συνόρων, η μεγάλη έκτασή τους καθιστά εξαιρετικά δύσκολη και απαιτητική την αποστολή του Λιμενικού Σώματος. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, σε περιπολίες για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης συμμετέχουν 44 πλωτά μέσα του Λιμενικού, μικρού, μεσαίου και μεγάλου βελιπνοκού, και 4 πλωτά μέσα που διατίθενται από τη FRONTEX. Το ένα τρίτο του προσωπικού του Λιμενικού (2.500 άτομα επί συνόλου 7.310) διατίθεται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ποια είναι η στρατηγική της Αθήνας για αντιμετώπιση του προβλήματος

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Υστερα από ένα έτος, κατά τη διάρκεια του οποίου τα περισσότερα παράνομα εισόδου στην Ελλάδα εμφανίζονταν πτωτική πορεία, η τάση έχει ανατραπεί. Συνιστά πλέον καθημερινότητα για το Μαξίμου το δελτίο για τις νέες επιχειρήσεις του Λιμενικού και των συνοριοφυλάκων και για νέες συλλήψεις μεταναστών. Μαζί και η αγωνία για ένα δυστύχημα που θα μπορούσε να πυροδοτήσει τη γνωστή διαπάλη στο εσωτερικό της χώρας.

Στο πρωθυπουργικό γραφείο δεν κρύβουν την ανησυχία τους για την εκρηκτική κατάσταση που επικρατεί σε Συρία και Λιβύη, για τις συνέπειες που μπορεί να έχει η συνέχιση της αντιπαράθεσης στη Γάζα, για την ένταση στο Ιράκ. Από την άλλη, για πρώτη φορά φερό, μοιάζει να αναπτύσσεται ένα

συγκροτημένο σχέδιο αντιμετώπισης των μεταναστευτικών ροών και διαχείρισης του μεγάλου αριθμού μεταναστών που έχουν συγκεντρωθεί στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια των τελευταίων πολλών ετών. «Το κλίμα έχει πλέον αλλάξει, η Ελλάδα δεν βρίσκεται απολογούμενη, οι μεγάλοι ακόμη και του Βορρά αντιλαμβάνονται το πρόβλημα», σημειώνει στην «Κ» κορυφαίο στέλεχος του πρωθυπουργικού επιτελείου αναπτύσσοντας και την εφεξής στρατηγική της Αθήνας, σε συνεννόηση με την Ιταλία και τις υπόλοιπες χώρες που αντιμετωπίζουν αντίστοιχες προκλήσεις.

Εκτόνωση προς Ευρώπη

Οι τελευταίες μεταναστευτικές ροές οφείλονται, σε πολύ μεγάλο βαθμό, στην κρίση που σοβεί στην ανατολική Μεσόγειο και άρα εμπνύονται, πιθανότατα, στις προβλέ-

ψεις για τη χορήγηση ασύλου. Με άλλα λόγια, η προσπάθεια της ελληνικής πλευράς, μετά την αναγνώριση της εθνικότητας των μεταναστών, είναι να επιταχυνθεί η διαδικασία χορήγησης ασύλου και εν συνεχεία, με τη χορήγηση ταξιδιωτικών εγγράφων, να υπάρξει διανομή των μεταναστών και στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε., ανάλογα με το μέγεθος καθεμιάς. «Δεν είναι δυνατόν η χερσαία Ελλάδα, με μόλις το 2% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, να καλείται να σπώσει μόνη αυτό το βάρος», σημειώνει κυβερνητική πηγή, εκτιμώντας ότι πλέον υπάρχει και σε ευρωπαϊκό επίπεδο η κατανόηση για την προώθηση της ρύθμισης.

Το πρόβλημα εντοπίζεται, ωστόσο, στους μετανάστες που ήδη βρίσκονται στη χώρα και, πρακτικά, είναι εγκλωβισμένοι εδώ λόγω και των προβλέψεων του Δουβλίνου ΙΙ. Η Αθήνα δεν προτίθεται να αμ-

φισβητήσει το «Δουβλίνο», ούτε βέβαια και να χορηγήσει αδιακρίτως ταξιδιωτικά έγγραφα σε μετανάστες που έχουν εισέλθει παράνομα. Όπως εκτιμούν κυβερνητικές πηγές, από τους αλλοδαπούς που βρίσκονται σήμερα στη χώρα και οι οποίοι ανέρχονται σε περίπου ένα εκατομμύριο, ποσοστό κάτω από 7%-8% δικαιούνται ασύλου. Αυτοί, επίσης, θα αποκτήσουν ταξιδιωτικά έγγραφα για να μπορέσουν να κινηθούν εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως, όμως, καθίσταται σαφές η παραπάνω ρύθμιση αφορά ελάχιστο μέρος των παράνομων μεταναστών που βρίσκονται στην Ελλάδα. Για τους υπόλοιπους, η κυβέρνηση προσδοκά την ενίσχυση του σμηρινού μηχανισμού, τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και διαχείρισης, αλλά και στο πρόσωπο του... κ. Δημ. Αβραμόπουλου που, σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις,

θα αναλάβει το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο στη νέα Επιτροπή υπό τον κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ. Οι τελικές συζητήσεις αναμένονται αύριο, Δευτέρα, κατά τη συνάντηση που θα έχει ο πρωθυπουργός κ. Αντ. Σαμαράς με τον νέο πρόεδρο της Κομισιόν, σε τμήμα της οποίας δεν αποκλείεται να παρίσταται και ο υποψήφιος Έλληνας επιτροπός. Το Μαξίμου εκτιμά, κι αυτός μοιάζει να είναι και ο πυρήνας της συμφωνίας που έγινε με τον κ. Αβραμόπουλο, ότι με το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο μπορεί πιο δραστήρια να θέσει τις προϋποθέσεις ανάπτυξης κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής που θα περιορίσει το βάρος, με όρους κοινωνικούς, οικονομικούς και πόρων, που σπκώνεται η ελληνική πλευρά.

Πίεση για επαναπορισμό

Η Αθήνα διεκδικεί μεγαλύτερη εμπλοκή της Ε.Ε. στις διαδικασίες

χορήγησης ασύλου και διαχείρισης όσων το δικαιούνται, ενισχυμένη παρουσία -ακόμη και με δυνατότητα αποτροπής και όχι μόνον παρακολούθησης- της Frontex, απαστοποίηση του δόγματος αποτροπής, αυξημένες πόρους για την καταγραφή, στέγαση, φροντίδα των μεταναστών. Κυρίως, όμως, θέλει να ενταθεί η πίεση των Βρυξελλών προς τις χώρες προέλευσης για τον επαναπορισμό τους. Η οικονομικο-διπλωματική πίεση προς τις χώρες προέλευσης αναμένεται να ενταθεί, καθώς το μεταναστευτικό αποκτά χαρακτήρα κεντρικού ζητήματος στην Ε.Ε.

Τα αεροπλάνα, που ήδη απογειώνονται από το «Ελ. Βενιζέλος» με συνθήκες προορισμού τη Λακωπή του Πακιστάν και την Αίγυπτο, δεν είναι αρκετά, θεωρεί η ελληνική πλευρά, που θέλει να δει αυτές τις πιέσεις να πολλαπλασιάζονται.

Πώς οι θεσμοί ευθύνονται για τα αποτυχημένα κράτη

Τη θεωρία του με παραδείγματα αναλύει στην «Κ» ο καθηγητής Τζέιμς Ρόμπινσον

Συνέντευξη στη ΣΥΒΙΑ ΚΛΙΜΑΚΗ

Γιατί μερικά κράτη αποτυγχάνουν, ενώ άλλα ευπαιστών; Γιατί χώρες όπως οι ΗΠΑ και η Νότια Κορέα δημιουργούν πρωτοποριακά τεχνολογικά προϊόντα ενώ άλλες απλώς τα καταναλώνουν χωρίς να παράγουν καινοτομία; Γιατί μερικά χώρες μαστίζονται από ανεργία και χαμηλή ανάπτυξη, ενώ άλλες θεωρούνται εργασιάζα; «Ελ Ντοράντο»; Πόσο «τεμπέλνδες» είναι οι Έλληνες και πόσο φταίει το υποτροπικό κλίμα του Μεξικού για τα υψηλά επίπεδα ανομίας στη χώρα; Τελικά, τι καθορίζει την επιτυχία ή την αποτυχία των κρατών;

Δύο κορυφαίοι οικονομολόγοι της εποχής μας, ο James Robinson του Χάρβαρντ και ο Daron Acemoglu του MIT, ύστερα από έρευνα 20 ετών δίνουν απαντήσεις στο βιβλίο τους «Why Nations Fail» (Γιατί τα κράτη αποτυγχάνουν), ένα παγκόσμιο μπεστ-σέλερ που θεωρείται σταθμός στην παγκόσμια βιβλιογραφία για την οικονομική ανάπτυξη. Κατά τους δύο επιστήμονες, το πρόβλημα και οι λύσεις βρίσκονται στους θεσμούς και στα κίνητρα που δημιουργούνται μέσα από αυτούς. Πάνε για οι θεωρίες περί κοινωνικής σκληρότητας, κουλτούρας ανομίας ή γεωγραφίας. Δεν είναι ότι οι Έλληνες είναι τεμπέλνδ λαός ή

«**Η διαφθορά προκαλείται από τα λάθος κίνητρα που υπάρχουν σε μια χώρα και προκαλούν την ευημερία μιας μακρής ελίτ.**»

«Χώρες με περιεκτικούς θεσμούς είναι π.χ. η Αυστραλία ή οι ΗΠΑ», λέει ο κ. Ρόμπινσον, «οι οποίες αξιοποιούν στο έπακρο τα δημιουργικά ταλέντα τους, έχουν πιο δίκαιη κατανομή εισοδήματος και κάνουν το πολιτικό πεδίο προσβάσιμο σε όλους.»

«**Η διαφθορά προκαλείται από τα λάθος κίνητρα που υπάρχουν σε μια χώρα και προκαλούν την ευημερία μιας μακρής ελίτ.**»

«**Η διαφθορά προκαλείται από τα λάθος κίνητρα που υπάρχουν σε μια χώρα και προκαλούν την ευημερία μιας μακρής ελίτ.**»

institition) και «εξορυκτικός θεσμός» (extractive institution), μπορούμε χάριν ευκολίας να τους ονομάσουμε «μη διεφθαρμένους» και «διεφθαρμένους» θεσμούς;

– Οχι, διαφωνώ κάθετα. Είναι μια ερώτηση που μου γίνεται συχνά, αλλά είναι εντελώς λάθος παραλληλισμός. Η διαφθορά είναι το σύμπτωμα των εξορυκτικών θεσμών, δεν είναι ο λόγος που κράτη αποτυγχάνουν. Δεν ευθύνεται η κουλτούρα ενός έθνους ή η άγνοια των πολιτικών για την οικονομική δυσπραγία. Φταίει οι θεσμοί, πολιτικοί και οικονομικοί, όπως έχουν διαμορφωθεί μέσα από τους αιώνες και παράγουν στρεβλά κίνητρα. Η διαφθορά δεν είναι ο λόγος που στην Ελλάδα δεν έχετε ευημερία ως χώρα. Η διαφθορά προκαλείται από τα λάθος κίνητρα που υπάρχουν και προκαλούν την ευημερία μιας μακρής ελίτ.

– Διπλάδι, οι περιεκτικοί θεσμοί επιτρέπουν και επικροτούν τη συμμετοχή της πλειονότητας του πληθυσμού στις οικονομικές δραστηριότητες της χώρας, περιέχουν μέσα τους τα στοιχεία που δημιουργούν κίνητρα για μια πλατιά ευημερία, σωστά;

– Ακριβώς. Χώρες με τέτοιους θεσμούς είναι π.χ. η Αυστραλία ή οι Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες αξιοποιούν στο έπακρο τα δημιουργικά ταλέντα τους, υπάρχει πιο δίκαιη κατανομή εισοδήματος, ενδυναμώνοντας ένα ευρύ τμήμα της κοινωνίας και κάνοντας το πολιτικό πεδίο προσβάσιμο σε όλους.

– Έτσι περιορίζεται το τι μπορεί κανείς να επιτύχει με σφετερισμό της πολιτικής εξουσίας και κατάχρηση των πόρων.

– Η κατάχρηση των πόρων δίνει κίνητρο για να δημιουργηθούν εξορυκτικοί θεσμοί που είναι σχεδια-

σμένοι με τέτοιο τρόπο ώστε να απομυζούν το εισόδημα και τον πλούτο από την πλειονότητα του κόσμου προς όφελος της άρχουσας ελίτ. Οι αγορές μπορεί να κυριαρχούν από λίγες επιχειρήσεις, που χρεώνουν εξωφρενικές τιμές και αποκλείουν την είσοδο των πιο αποτελεσματικών ανταγωνιστών, καθώς και των νέων τεχνολογιών.

– Πολλά από αυτά που περιγράφετε είναι η καθυστερημένη μας στην Ελλάδα. Τι μπορείτε να μας πείτε για τη χώρα μας;

– Γνωρίζω για την κατάσταση μόνο από αυτά που διαβάζω. Γνωρίζετε ότι στην Αμερική δεν υπάρχει ούτε ένας πολιτικός οικονομολόγος που να εξειδικεύεται στην Ελλάδα;

– Καίρως να βρείτε έναν διδακτορικό φοιτητή που να εξειδικευθεί λοιπόν στην Ελλάδα υπό την επίβλεψή σας.

– Γιατί όχι. Καλή ιδέα.

Ο Α΄ Παγκόσμιος όπως τον έζησε ο αθώος ποιητής

Στη δημοσιότητα ημερολόγια του Σασούν

Του ALAN COWELL
THE NEW YORK TIMES

Αναζητούσε «μια γνήσια γεύση τρόμου». Ουδέποτε πίστεψε ότι θα γινόταν σπουδαίος ποιητής. «Κι αν δεν ήταν η μητέρα του και κάποιος φίλος», θα προσευχόταν για ένα «γρήγορο θάνατο». Σε έναν τόπο πολέμου, «δεν πίστεψε ποτέ πως θα μπορούσε να βρει τόση ειρήνη», όπως έγραψε χαρακτηριστικά. Σε μία μόνο σελίδα χειρόγραφων σημειώσεων, που χρονολογείται από τον Δεκέμβριο του 1915, ο Ζίγκφριντ Σασούν, που ενίοτε αποκαλείται ο πιο αθώος πολεμικός ποιητής της Βρετανίας, αποκάλυψε την ψυχική ενός στρατιώτη, γράφοντας σ' ένα δερμάτινο ημερολόγιο από ένα χωριό στη βόρεια Γαλλία, το Μπουρέκ, όπου οι σύντροφοί του στεγάζονταν «σε στάβλους σκοτεινούς και υγρούς». «Η εσωτερική μου ζωή είναι πολύ πιο πραγματική από τον φρικτό ρεαλισμό αυτής της χώρας, της εμπόλεμης ζώνης», έγραψε. Την περασμένη Παρασκευή, μέρες πριν συμπληρωθούν 100 χρόνια από την κήρυξη του πολέμου στη Γερμανία από τη Βρετανία, κατά την έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, τα γραπτά του δόθηκαν στη δημοσιότητα. Διατίθενται πλέον on line στο πλαίσιο ενός αξιοθαύμαστου αρχείου 4.100 χειρόγραφων σελίδων, που ψηφιοποιήθηκαν από το σχετικό πρόγραμμα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ. Κάποια από τα ημερολόγια φέρουν ακόμη ίχνη λάσπης από τα πεδία των μαχών, στα οποία έφτασε ο Σασούν το 1915. Ορισμένα είναι ποτισμένα με χυμένο κερδί, καθώς έγραφε στο σκοτάδι. Οι τακτικές, καθαρογραμμένες σελίδες, γεμάτες με οκτίσια, υπογραμμίσεις, ακόμη και σκληρό κριτικό σε ημερολόγια αρκετά μικρά όπως σε χωρούν στο χιτώνο ενός στρατιώτη, μεταφέρουν τους αναγνώστες σε μία εποχή προσωπικά καταγραφής πολύ πριν από την ύπαρξη του Twitter, των selfies ή

των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Γεννημένος το 1886 από Εβραίο πατέρα και καθολική μητέρα, ο Σασούν έμοιαζε προορισμένος για εύκολη ζωή, τα κόμπος του ήταν το κινήρι της αλεπούς και το κρίκετ, μέχρις ότου η αυξανόμενη βελιότητα του πολέμου τον έπεισε να καταταγεί στον βρετανικό στρατό. Για τις πράξεις ανδρείας του κέρδισε το παρατσούκλι «Τρελός Τζακ», ενώ ο αδερφός του Χάμο σκοτώθηκε στη μάχη της Καλλιπόλως, το 1915. Για τα γραπτά του όμως έγινε ένας από τους γνωστότερους ποιητές της Βρετανίας, φίλος και μέντορας του Ουίλφρεντ Ουεεν, πολεμικός ποιητής της Βρετανίας, αποκάλεσε την ψυχική ενός στρατιώτη, γράφοντας σ' ένα δερμάτινο ημερολόγιο από ένα χωριό στη βόρεια Γαλλία, το Μπουρέκ, όπου οι σύντροφοί του στεγάζονταν «σε στάβλους σκοτεινούς και υγρούς». «Η εσωτερική μου ζωή είναι πολύ πιο πραγματική από τον φρικτό ρεαλισμό αυτής της χώρας, της εμπόλεμης ζώνης», έγραψε. Την περασμένη Παρασκευή, μέρες πριν συμπληρωθούν 100 χρόνια από την κήρυξη του πολέμου στη Γερμανία από τη Βρετανία, κατά την έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, τα γραπτά του δόθηκαν στη δημοσιότητα. Διατίθενται πλέον on line στο πλαίσιο ενός αξιοθαύμαστου αρχείου 4.100 χειρόγραφων σελίδων, που ψηφιοποιήθηκαν από το σχετικό πρόγραμμα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ. Κάποια από τα ημερολόγια φέρουν ακόμη ίχνη λάσπης από τα πεδία των μαχών, στα οποία έφτασε ο Σασούν το 1915. Ορισμένα είναι ποτισμένα με χυμένο κερδί, καθώς έγραφε στο σκοτάδι. Οι τακτικές, καθαρογραμμένες σελίδες, γεμάτες με οκτίσια, υπογραμμίσεις, ακόμη και σκληρό κριτικό σε ημερολόγια αρκετά μικρά όπως σε χωρούν στο χιτώνο ενός στρατιώτη, μεταφέρουν τους αναγνώστες σε μία εποχή προσωπικά καταγραφής πολύ πριν από την ύπαρξη του Twitter, των selfies ή

4.100 χειρόγραφες σελίδες ψηφιοποιημένες από το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ διατίθενται πλέον on line.

μεγάλο θάρρος στο πεδίο των μαχών με μία διογκούμενη αποστραφή για τον τρόπο που διεξαγόταν ο πόλεμος. Μέχρι την Παρασκευή όλο το εύρος των αρχείων ήταν προσβάσιμο μόνο στον επίσημο βιογράφο του Σασούν, τον Μαξ Εγκρεμντ, αλλά δημοσιοποιήθηκαν στο Διαδίκτυο στο πλαίσιο των τελετών μνήμης του Α' Παγκοσμίου Πολέμου στη Βρετανία.

«Το αρχείο Σασούν είναι μια συλλογή μεγάλων σημασιών, όχι μόνο για τους ιστορικούς αλλά για όλους τους θύλους, γεμάτες με οκτίσια, υπογραμμίσεις, ακόμη και σκληρό κριτικό σε ημερολόγια αρκετά μικρά όπως σε χωρούν στο χιτώνο ενός στρατιώτη, μεταφέρουν τους αναγνώστες σε μία εποχή προσωπικά καταγραφής πολύ πριν από την ύπαρξη του Twitter, των selfies ή

Κέρδισε τη δική ο Χέλμουτ Κολ

Μία σκληρή δικαστική διαμάχη κέρδισε την Παρασκευή ο πρόην καγκελάριος της Γερμανίας, Χέλμουτ Κολ, καθώς δικαστήριο της Κολωνίας απεφάνθη ότι του ανήκουν τα πνευματικά δικαιώματα 200 ηχογραφημένων μαρτυριών για την πολιτική του σταδιοδρομία. Την πνευματική ιδιοκτησία τους διεκδικούσε ο Χέρμπερτ Σβαν, ο οποίος είχε αναλάβει να γράψει τη βιογραφία του και στο πλαίσιο αυτό μαγνητοφώνησε τις αφηγήσεις του Κολ το 2001. Υπενθυμάται ότι ο πρόην καγκελάριος κυβέρνησε τη χώρα του σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο, που σή-

μανε το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Κάποιος ήταν άλλωστε ο ρόλος του στη γερμανική ενοποίηση το 1990. Η καριέρα του έληξε άδοχα υπό το βάρος ενός σκανδάλου παρανόμων χρηματοδοτήσεων του κόμματός του. Ο δημοσιογράφος Σβαν είχε ηχογραφήσει συνολικά 630 ώρες συζητήσεων με τον Κολ και δημοσίευσε τρεις τόμους με τη βιογραφία του, από το 1930 ώς το 1994. Ωστόσο, οι σχέσεις των δύο ανδρών επιδεινώθηκαν λίγο πριν την κυκλοφορία του τέταρτου τόμου, μετά τη συγγραφή βιβλίου για την πρώτη σύζυγο του Κολ, Χαννελόρε.

Ενταση στην ιταλική Γερουσία

Ενταση επικράτησε στην ιταλική Γερουσία κατά τη διάρκεια της νύχτας την περασμένη Πέμπτη. Ο πρόεδρος του Σώματος, Πιέτρο Γκράσο, αποφάσισε ότι έπρεπε να συνεχισθεί η ψηφοφορία των τροπολογιών που αφορούν τη μελλοντική μορφή της Γερουσίας, προκαλώντας την αντίδραση των εκλεγμένων εκπροσώπων της αντιπολίτευσης. Ένας γερουσιαστής της Λέγκα του Βορρά παρουσίασε έντονη δυσπνοια και ξάπλωσε ανάμεσα στα έδρανα, ενώ μια συνάδελφός του, της Νέας Κεντροδεξιάς, οπότεν θάλαση στον ώμο. Ο Γκράσο, αρχικά, δεν διέκοψε τη συνεδρίαση, τονίζοντας ότι «έπρεπε να μπορέσουν να καταλάβουν όλοι τι ακριβώς συνέβαινε». Πείσθηκε να το πράξει μόνον όταν γερουσιαστής της συντηρητικής παράταξης τον πληροφοίασε και σε έντονο τόνο, του είπε ότι

Γερουσιαστής της Λέγκα του Βορρά διαμαρτύρεται για τις συνεχείς ψηφοφορίες.

ο εκπρόσωπος της Λέγκα, Νουντίντε Κοσσόλιο, είχε αισθανθεί άσχημα. Οι συνεχείς αυτές ψηφοφορίες οφείλονται στην απόφαση της κυβέρνησης Ρέντσι και της κοινοβουλευτικής της πλειοψηφίας να προσπαθήσει να εξασφαλίσει το πρώτο πράσινο φως για τη μεταρρύθμιση της Γερουσίας, μέχρι τις 8 Αυγούστου.

Θέσπιση κανόνων προς όφελος της κοινωνίας

– Επιστρέφοντας για λίγο στο βιβλίο σας, διακρίνω πολύ μεγάλη, δεν θέλω να πω υπέρμετρη, έμφαση στον τρόπο που επιτρέπουν οι εκάστοτε θεσμοί να δημιουργηθεί πλούτος. Είναι αλήθεια; Και αν ναι, γιατί δίνετε τέτοια έμφαση στο πώς δημιουργείται ο πλούτος;

– Είναι αλήθεια. Η έμφαση δίνεται διότι τα παραδείγματα απόκτησης πλούτου απορρέουν αλλά και επιπλέον καταλυτικά τους θεσμούς από τους οποίους έχουν προέλθει. Ας δούμε δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα: τον Μπιλ Γκέιτς, το γνωστό Αμερικανό δισεκατομμυριούχο, και τον Κάρλος Σλιμ, τον Μεξικανό μεγατοχάνη (σ.σ.: οι υπ' αριθμόν 1 και υπ' αριθμόν 2 πιο πλούσιοι άνθρωποι του πλανήτη). Και οι δύο αυτοδημιούργητοι με αμύηπτες περιουσίες. Ο πρώτος όμως δημιούργησε την περιουσία του βασιζόμενος στην ανάπτυξη τεχνολογίας και καινοτομίας, είχε πρόσβαση σε φτηνή χρηματοδότηση, ανέπτυξε συνεργασίες με καταρτισμένα άτομα, καινοτόμισε, δημιούργησε, πλούτισε. Ο Κάρλος Σλιμ αντίστοιχα δημιούργησε την

Οι πεφωτισμένοι ηγέτες μπορούν να αντιστρέψουν την κατάσταση σε μια χώρα, υποστηρίζει ο καθηγητής του Χάρβαρντ Τζέιμς Ρόμπινσον.

περιουσία του βασιζόμενος στις στενές σχέσεις που είχε με τις κυβερνήσεις του Μεξικού, στα μονοπώλια που εκμεταλλεύτηκε και στη διαφθορά, βασίστηκε στις πελατειακές σχέσεις. Όταν ο Κάρλος Σλιμ όμως προσπάθησε να διεισδύσει στην αμερικανική αγορά, απέτυχε παταγωδώς γιατί δεν είχε μάθει να παίζει με πιο διαφανείς όρους.

– **Ναι αλλά και ο Μπιλ Γκέιτς κατηγορήθηκε για μονοπώλιο...**

– Πολύ σωστά το είπατε, κατηγορήθηκε, δικάστηκε και πλήρωσε ένα πρόστιμο. Αυτό ακριβώς επιβεβαιώνει πως οι σωστοί θεσμοί, οι περιεκτικοί θεσμοί, παίζουν συνεχώς πολύ σημαντικό ρόλο στο κατά πόσον λειτουργεί ή όχι ένα κράτος, μια κοινωνία.

– **Ο Κάρλος Σλιμ βασίστηκε σε κάτι που είναι παγιωμένο χρόνια στην ελληνική κοινωνία, τις λεγόμενες πελατειακές σχέσεις. Στην Ελλάδα είναι μεγάλη η μερίδα του κόσμου που πιστεύει πως τέτοιου είδους «ετατισμός» πρέπει να εκλειφεί, πώς όμως μπορεί; Υπάρχει τρόπος μια χώρα που έχει εξορυκτικούς θεσμούς να αντιστρέψει την κατάσταση;**

– Ναι, υπάρχουν παραδείγματα επιτυχίας. Η Μποτσουάνα, το 1966 όταν ανεξαρτητοποιήθηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο, ήταν η πιο φτωχή χώρα της υποσαχάριας Αφρικής. Μόνον 22 πολίτες της είχαν πανεπιστημιακή μόρφωση, μόνο 100 είχαν τελειώσει το σχολείο και είχε μόνο 12 χιλιόμετρα «κανονικών» δρόμων. Σήμερα έχει το πιο υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα ανάμεσα στις χώρες της περιοχής, και έχει αποφυγεί τους επιβλαβείς πολέμους και τις στρατιωτικές επεμβάσεις που μαστίζουν άλλες χώρες της υποσαχάριας Αφρικής. Ο βασικός λόγος είναι οι πεφωτισμένοι πολιτικοί που είχε, οι οποίοι κατάφεραν να θεσπίσουν κανόνες προς όφελος της κοινωνίας. Σε αντίθεση με τις άλλες χώρες της Αφρικής, η Μποτσουάνα είναι η μόνη χώρα όπου, για παράδειγμα, τα λεγόμενα «ματωμένα» διαμάντια χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά για το καλό του έθνους. Πεφωτισμένοι ηγέτες, πολιτικοί πατριώτες, που καταλαβαίνουν ότι θα μείνουν στην ιστορία μόνο αν κοιτάζουν το αληθινό συμφέρον του λαού τους και όχι το προσωπικό.

Παλαιστίνιοι, που έχουν εγκαταλείψει την πόλη της Γάζας εξαιτίας των επιχειρήσεων του ισραηλινού στρατού, επιστρέφουν για να ελέγξουν τα σπίτια τους κατά τη διάρκεια μιας από τις ολιγώρες εκκελιρίες.

Σενάρια της επόμενης μέρας για την αιματοβαμμένη Γάζα

Οι επιχειρήσεις του Ισραήλ, η στάση των ΗΠΑ και οι αδιέξοδες προσπάθειες εκκελιρίας

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Δεκάδες εκατοντάδες νεκροί. Στην πλειονότητά τους Παλαιστίνιοι, άμαχοι, γυναίκες και παιδιά, ακόμη κι αν βρισκόταν σε ασφαλή -θεωρητικά- καταφύγια. «Είναι τα αντίποινα για τις παλαιστινιακές ρουκέτες, που συχνά εκπορεύονται από εγκαταστάσεις του ΟΗΕ», επιμένουν οι ισραηλινές ένοπλες δυνάμεις και ρίχνουν την ευθύνη στη Χαμάς που χρησιμοποιεί τους πολίτες της Γάζας ως ανθρώπινες ασπίδες. Ενώ ταυτόχρονα θρηνούν κι εκείνες τις δικές τους (ασύμμετρες, το αναγνωρίζουν) απώλειες. Πέντε τουλάχιστον αδιέξοδες προσπάθειες εκκελιρίας. Οργή της διεθνούς κοινής γνώμης για την πολιτική του Ισραήλ από τη μια. Εθνική συσπείρωση γύρω από την κυβέρνηση του Μπέντζαμιν Νετανιάχου από την άλλη. Πώς μπορεί να τελειώσει αυτός ο φαύλος κύκλος; Αυτή τη στιγμή είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς αν και πότε θα υπάρξει κατάπαυση του πυρός και μια λύση που δεν θα ταπεινώνει καμία από τις δύο πλευρές, ώστε αμφοτέρως να μπορούν να εμφανιστούν στο εσωτερικό τους ως «νικήτριες».

Ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου επαναλαμβάνει συνεχώς ότι στόχος της επιχειρήσεως είναι η καταστροφή των τούνελ που επιτρέπουν στους Παλαιστίνιους να πιάτσουν το Ισραήλ. Θα μπορούσε λοιπόν μόλις ολοκληρωθεί αυτή η αποστολή να αναφανήσει «Νενικήκαμεν», χωρίς να απαιτήσει ταυτόχρονα τον αφρόπλοιο της Χαμάς. Πολλοί αναλυτές θεωρούν ότι καιρό ρόλο στην επόμενη μέρα θα έχει η Παλαιστινιακή Αρχή του Μαχμούντ Αμπάς ή έστω μια κυβέρνηση εθνικής συμφιλίωσης, σαν αυτή του περασμένου Απριλίου που δεν θέλησε να αναγνωρίσει η ισραηλινή κυβέρνηση. Στο πλαίσιο αυτό, εικάζεται ότι η Παλαιστινιακή Αρχή θα μπορούσε να αναλάβει τον έλεγχο του περάσματος της Ράφα με την Αίγυπτο και να ανακουφίσει με το άνοιγμα

των συνόρων τους κατοίκους της «μεγαλύτερης υπαίθριας φυλακής του κόσμου», της Γάζας. Το δεύτερο και πιο προωθημένο σενάριο είναι να περιέλθει η διοίκηση της Γάζας σε μια κυβέρνηση στην οποία θα συμμετέχει και η Παλαιστινιακή Αρχή.

Εκνευρισμός στις ΗΠΑ

Ωραία πχούν όλα αυτά, αλλά ποιος μπορεί να παίξει τον ρόλο του μεσολαβητή; Είναι σαφές ότι ακόμη και οι ΗΠΑ μοιάζουν να έχουν χάσει την υπομονή τους με το Ισραήλ. Την Πέμπτη ο Λευκός Οίκος χαρακτήρισε απαράδεκτο τον βομβαρδισμό σχολείου του ΟΗΕ. Ο Σίβεν Ουόλτ, συγγραφέας μαζί με τον Τζον Μιρσάμπερ του αμφιλεγόμενου βιβλίου «Το ισραηλινό λόμπι και η πολιτική των ΗΠΑ» (στα ελληνικά κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Θύραθεν, 2006), λέει στην «Κ»: «Η σφαγή στη Γάζα ωθεί πολλούς Αμερικανούς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ασχολούνται επισταμένα με την εξωτερική πολιτική, να αμφισβητήσουν εκ νέου την πολιτική του Ισραήλ. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι το 51% των Αμερικανών, ηλικίας 18-29 ετών, θεωρεί λανθασμένη τη συμπεριφορά του Ισραήλ. Είναι επίσης σαφές ότι η κυβέρνηση Ομπάμα είναι βαθιά εκνευρισμένη με πολλές από τις πολιτικές της κυβέρνησης Νετανιάχου. Δύσκολα όμως ένας Αμερικανός πολιτικός θα επικρίνει δημοσίως το Ισραήλ. Το Κογκρέσο συνεχίζει να το στηρίζει 100%, λόγω της πολιτικής επιρροής του ΑΙΡΑΚ (Αμερικανοϊσραηλινή Επιτροπή Δημοσίων Υποθέσεων) και άλλων σκληροπυρηνικών οργάνων των ισραηλινών λόμπι. Αυτό είναι τραγικό για τους Παλαιστίνιους, αλλά βλάπτει τα εθνικά συμφέροντα των ΗΠΑ, ενώ τελικά αποδεικνύεται βλαβερό και για το ίδιο το Ισραήλ».

«Η προσωπική σχέση του Νετανιάχου με τον Μπαράκ Ομπάμα πάντα ήταν κακή», παραδέχεται στην «Κ» ο Νάχμαν Σάι, βουλευτής των Ισραηλινών Εργατικών και αντι-

πρόεδρος της Κνεσέτ. «Υπάρχουν άλλωστε κάποια στελέχη κοντά στον πρωθυπουργό που ενοχλούνται από τις ειρηνευτικές πρωτοβουλίες του Αμερικανού υπ. Εξωτερικών, Τζον Κέρρι», συμπληρώνει. «Είναι απλώς πλιθιοί, δεν έχω άλλο επιθετό για να τους χαρακτηρίσω», τονίζει, επαναλαμβάνοντας πόσο πολύτιμη είναι η συνεργασία του Ισραήλ με τις ΗΠΑ σε οικονομικό, αμυντικό και κοινωνικό επίπεδο. Ερωτηθείς να προβλέψει πότε θα τελειώσει αυτός ο πόλεμος, ο Ισραηλινός βουλευτής εμφανίζεται διστακτικός: «Δεν μπορώ να πω ποτέ. Σε δύο-τρεις εβδομάδες», αναρωτιέται. Η Ταμάρ Μάιζελς, καθηγήτρια Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ, από την πλευρά της είναι απαισιόδοξη για την προοπτική μιας σοβαρής ειρηνευτικής διαδικασίας στο άμεσο μέλλον. «Οι ίδιοι οι Παλαιστίνιοι είναι δικασμένοι μεταξύ της ησυχίας στη Γάζα και τη Δυτική Οχθη, με τη δεύτερη να είναι ο μοναδικός δυναμείο εταίρος του Ισραήλ. Αναμφισβήτητο όσο η Χαμάς δεν αφοπλίζεται και συνεχίζει τις τρομοκρατικές τακτικές της, δεν θα υπάρξει ειρήνη στην περιοχή. Αν οι Ευρωπαίοι θέλουν να προωθήσουν την ειρήνη, θα πρέπει να αντισταθούν σθεναρότερα στην τρομοκρατία», εκτιμά.

Παράλληλα, η αίσθηση ότι η πλειονότητα της ισραηλινής κοινής γνώμης έχει συσπειρωθεί γύρω από την κυβέρνηση Νετανιάχου αποτυπώνεται στις δημοσκοπήσεις: το 87% των Ισραηλινών είναι υπέρ της συνέχισης της στρατιωτικής επιχειρήσεως. «Το Ισραήλ είναι μια ελεύθερη χώρα και έτσι φυσικά υπάρχουν μικρές περιθωριακές ομάδες που επικρίνουν την κυβέρνηση και πραγματοποιούν μικροσκοπικές αντιπολεμικές διαδηλώσεις. Είναι επίσης μια πολυπολιτισμική κοινωνία κι έτσι η αραβική μειονότητα του Ισραήλ αντιτίθεται στον πόλεμο. Η Ακρά Αριστερά, τέλος, ασκεί τη συνήθη κριτική, αλλά είναι εντελώς περιθωριοποιημένη», εξηγεί η Μάιζελς στην «Κ».

Απαισιόδοξοι οι Παλαιστίνιοι

Λίγες ώρες αφότου εξαγγέλθηκε η 72ωρη ανθρωπιστική εκκελιρία, η «Κ» επικοινωνήθηκε με τον Παλαιστίνιο πρέσβη στην Αθήνα, Μαρουάν Τουμπάσι, για ένα πρώτο σχόλιο. Εμφανίστηκε μάλλον απαισιόδοξος. «Οπως ξέρετε η εκκελιρία έχει ήδη παραβιαστεί», είπε χαρακτηριστικά. «Εχουμε πέντε Παλαιστίνιους νεκρούς και κάθε στιγμή που μιλάμε ο αριθμός αυτός αυξάνεται». Επέμεινε, όμως, ότι η αιματοχυσία πρέπει να σταματήσει. «Οποιαδήποτε εκκελιρία πρέπει να ανοίξει τον δρόμο για να αρθεί ο αποκλεισμός της Γάζας και να ξεκινήσουν πολιτικές διαπραγματεύσεις για τον τερματισμό της κατοχής παλαιστινιακών εδαφών και της επέκτασης των εβραϊκών εποίκησών στη Δυτική Οχθη. Τελικός στόχος παραμένει η δημιουργία ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους στα σύνορα πριν από το 1967, με πρωτεύουσα την ανατολική Ιερουσαλήμ», ανέφερε ο κ. Τουμπάσι. Η 72ωρη εκκελιρία που ανακοινώθηκε από τον γ.γ. του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, και τον Αμερικανό υπ. Εξωτερικών, Τζον Κέρρι, ήταν η πιο φιλόδοξη προσπάθεια μέχρι σήμερα για τον τερματισμό των συγκρούσεων, που μαίνονται εδώ και τρεις εβδομάδες. Ωστόσο λίγες ώρες αργότερα, η φιλόδοξη πρωτοβουλία υπονομεύθηκε από την απαγωγή Ισραηλινού στρατιώτη και τους βομβαρδισμούς, που στοίχισαν τη ζωή σε τουλάχιστον πενήντα Παλαιστίνιους.

Η επιχείρηση διάσωσης από τη «Σαλαμίς»

Συνεχίζονται οι συγκρούσεις στη Λιβύη

Ενώ γράφονταν αυτές οι γραμμές, αναμενόταν από στιγμή σε στιγμή η άφιξη των Ελλήνων της Λιβύης, οι οποίοι διέφυγαν από την εμπόλεμη χώρα με τη φρεγάτα «Σαλαμίς», υπό τη συνοδεία μονάδας των ελληνικών ειδικών δυνάμεων. Το πλοίο μετέφερε περίπου διακόσια άτομα, ανάμεσα στα οποία και επτά μέλη του διπλωματικού προσωπικού, σύμφωνα με αξιωματούχο. Ανάμεσα στους επιβάτες βρίσκονται περίπου 70 Έλληνες, τουλάχιστον 15 Κύπριοι και 80 Κινέζοι.

Η λιβυκή πρωτεύουσα φλέγεται καθώς οι συγκρούσεις μεταξύ των ισλαμιστικών ενόπλων οργάνων μαίνονται πάνω από δύο εβδομάδες. Οι δύο ομάδες ανταρτών των πόλεων της Λιβύης, Ζιντάν και Μισράτα, ανταγωνίζονται για τον έλεγχο του διεθνούς αερολιμένα της Τρίπολης, ενώ την ίδια στιγμή εξτρεμιστές υποστήριξαν ότι έχουν καταλάβει τη Βεγγάζη, τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της χώρας, αφού εξόντωσαν τις κυβερνητικές στρατιωτικές δυνάμεις.

Μετά την πτώση του Μουαμάρ Καντάφι, η κυβέρνηση της χώρας και ο στρατός αδυνατούν να ελέγξουν τους ένοπλους ανταρτές, που επιδιώκουν να διατηρήσουν την κυριαρχία τους. Η λιβυκή κυβέρνηση έχει πραγματοποιήσει έκκληση στη διεθνή κοινότητα, ώστε η Λιβύη να μην καταλήξει ένα αποτυχημένο κράτος.

Το αεροδρόμιο της Τρίπολης λόγω της σύγκρουσης υπέστη ζημιές και έπαυσε τη λειτουργία του, καθώς η Λιβύη βρέθηκε από την περασμένη Κυριακή ενόπιον μιας πιθανής ανθρώπινης και περιβαλλοντικής καταστροφής με απρόβλεπτες συνέπειες. Υστερα από τη ρίψη ρουκετών στη μάχη για τον έλεγχο του αεροδρομίου, πυρκαγιές ξέσπασαν σε δύο δεξαμενές καυσίμων κοντά στον δρόμο που οδηγεί προς τον αερολιμένα της Τρίπολης. Οι πυρκαγιές βγήκαν αρχικά εκτός ελέγχου, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Εθνικής Επιχειρήσεως Πετρελίου (NOC) της Λιβύης, Μοχάμεντ αλ Χαράι, ο οποίος ανέφερε ότι οι πυροσβέστες αναγκάστηκαν να αποσυρθούν οριστικά από το σημείο λόγω των μαχών.

Εκκένωση

Η πρώτη φωτιά ξέσπασε το βράδυ της Κυριακής, όταν μία ρουκέτα έπληξε μία δεξαμενή, η οποία περιείχε πάνω από έξι εκατομμύρια λίτρα καυσίμων. Οι δεξαμενές της NOC συνολικά περιέχουν τουλάχιστον 90 εκατ. λίτρα πετρελίου. Τα Δεύτερα μία δεύτερη δεξαμενή χτυπήθηκε, με αποτέλεσμα να ξεσπάσει και δεύτερη πυρκαγιά. Η κυβέρνηση της Λιβύης είχε ζητήσει από τους πολίτες που κατοικούσαν σε απόσταση τριών χιλιομέτρων από το σημείο της πυρκαγιάς να εκκενώσουν τα σπίτια τους.

Προσωρινή εκκελιρία

Σταδιακά, αποφασίστηκε η πραγματοποίηση προσωρινής εκκελιρίας, ώστε να κατορθώσουν οι πυροσβέστες να περιορίσουν την πυρκαγιά, αν και οι συγκρούσεις σε πολλά σημεία συνεχίστηκαν. Οι Αρχές της Λιβύης ανακοίνωσαν ότι η ιταλική κυβέρνηση και η εθνική ιταλική ενεργειακή εταιρεία ENI αποφάσισαν να στείλουν επτά πυροσβεστικά αεροπλάνα για να βοηθήσουν στη μάχη ενάντια στις φλόγες. Η Ιταλία συμφώνησε, επίσης, να στείλει ομάδες πυροσβεστών, αφού η λιβυκή κυβέρνηση υπογράμμισε τον κίνδυνο η πυρκαγιά να επεκταθεί στην δεξαμενή φυσικού αερίου. Η Τρίπολη, λόγω της καταστροφής των δεξαμενών, αντιμετώπισε σοβαρές ελλείψεις σε καύσιμα, καθώς πολλά πρατήρια έκλεισαν υπό την απειλή των μαχών.

Εξάλλου, οι συγκρούσεις στη Βεγγάζη, οι οποίες εξανάγκασαν

σε απομάκρυνση τις ειδικές δυνάμεις της Λιβύης από την κεντρική τους βάση στην περιοχή, είχαν υποχωρήσει σε μεγάλο βαθμό την Τετάρτη. Τουλάχιστον 75 πτώματα, κυρίως στρατιωτών, εντοπίστηκαν την ίδια μέρα στην εν λόγω βάση.

Οι ξένες κυβερνήσεις παρακολουθούν με ανησυχία τη Λιβύη να βυθίζεται στο χάος, ενώ πολλές δυτικές χώρες έχουν συμβουλευσει τους πολίτες τους να εγκαταλείψουν τη χώρα. Οι πρεσβείες πολλών κρατών και του ΟΗΕ έχουν κλείσει και οι διπλωμάτες έχουν απομακρυνθεί. Η ιταλική πρεσβεία βοήθησε εκατό πολίτες της και άλλους ξένους επισκέπτες να διαφύγουν οδικώς ή με αεροπλάνα της πολεμικής αεροπορίας. Επίσης, η Μανίλα προειδοποίησε τους πολίτες της να εγκαταλείψουν τη Λιβύη. Η Γαλλία αποφάσισε να

Κινέζοι εγκλωβισμένοι στη Λιβύη επιβιβάζονται στη φρεγάτα «Σαλαμίς».

Το αεροδρόμιο της Τρίπολης λόγω των συγκρούσεων υπέστη ζημιές και έπαυσε τη λειτουργία του.

κλείσει την πρεσβεία της και να απομακρύνει τριάντα Γάλλους από την Τρίπολη, λίγες μέρες αφού η αμερικανική πρεσβεία μετέφερε το προσωπικό της στα σύνορα με την Τυνησία με στρατιωτική συνοδεία, ενώ την ίδια πορεία ακολούθησε και το προσωπικό της Ε.Ε. Πρέπει να σημειωθεί ότι μία αυτοκινητοπομπή της βρετανικής πρεσβείας, που κατευθυνόταν προς την Τυνησία, δέχτηκε επίθεση από ενόπιους, έξω από την Τρίπολη την περασμένη Κυριακή. Δεν υπήρξαν τραυματίες, ενώ ένα όχημα επέστη βλάβη.

Η κυβέρνηση της Λιβύης έχει απευθύνει έκκληση σε πολλές χώρες για βοήθεια, ενώ η Ιταλία και η Ελλάδα δήλωσαν πριν από μερικές μέρες ότι θα συμβάλουν στην προσπάθεια για την παύση των συγκρούσεων. «Πολλοί διαμεσολαβητές προσπαθούν να φέρουν τους ανταρτές στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και ελπίζουμε ότι θα συμφωνήσουν», δήλωσε πρόσφατα ο εκπρόσωπος της κυβέρνησης της Λιβύης Αχμέντ Λαμίμ.

REUTERS, AFP

Κυριακή 3 Αυγούστου 2014

Μικροί βρώμικοι πόλεμοι του 2014

Οι οικονομικές κυρώσεις εναντίον της Ρωσίας ίσως είναι πιο αποτελεσματικές από τα όπλα

Του **TIMOTHY GARTON ASH**
THE GUARDIAN

Αυτό που συμβαίνει στην Ανατολική Ουκρανία είναι πόλεμος – «πόλεμος γεμάτος αμφισβησία», όπως ανέφερε μια επιτροπή του βρετανικού Κοινοβουλίου, όχι κηρυγμένος πόλεμος ανάμεσα σε δύο κυρίαρχα κράτη. Πόλεμος μάλιστα και στις παρυφές της Ευρώπης, στη Συρία, στο Ιράκ και στη Γάζα.

Παρά τις διαφορές τους, οι μικροί βρώμικοι πόλεμοι του 2014 έχουν μια σημαντική σύνδεση με τον φρικτό «μεγάλο» πόλεμο που ξεκίνησε το 1914. Πολλοί απ' αυτούς είναι αγώνες για τον έλεγχο περιοχών που μοιάζουν με μωσαϊκά και οι οποίες αποτελούν κατάλοιπα των πολυεθνικών αυτοκρατοριών που συγκρούστηκαν πριν από 100 χρόνια, καθώς και των κρατών που τις διαδέχθηκαν. Ετσι, παραδείγματος χάριν, η μάχη για την Ανα-

τορίας φτιάχνοντας νέα προτεκτοράτα – το Ιράκ, τη Συρία, την Παλαιστίνη. Η μεγάλη εξαίρεση είναι φυσικά το κράτος του Ισραήλ, αλλά ακόμη και αυτό γεννήθηκε από τον θάνατο μιας ευρωπαϊκής αυτοκρατορίας – γιατί τι άλλο ήταν η ναζιστική Γερμανία, που προσπάθησε να εξολοθρεύσει τους Εβραίους, παρά η τελευταία φρικτή αναλαμπή γερμανικού φυλετικού και εδαφικού ιμπεριαλισμού;

Η Ευρώπη πρέπει να καταλάβει ότι ζούμε σε επικίνδυνη γειτονιά. Δεν είναι ούτε ηθικό ούτε πρακτικό να είμαστε μια μεγάλη Ελβετία. Δεν είναι ηθικό γιατί οι Ευρωπαίοι δεν πρέπει ποτέ να σιωπούν όταν διαπράττονται εγκλήματα πολέμου, ούτε πρακτικό γιατί δεν μπορούμε να απομονωθούμε από τα αποτελέσματα. Οι σημερινοί μαχητές της Συρίας μπορεί να είναι οι αυριανοί τρομοκράτες στην Ευρώπη, οι σημερινοί εκτοπισμένοι είναι οι αυριανοί λαθρομετανάστες. Αν αφήσουμε αυτούς τους μικρούς πολέμους να συνεχίζονται, το αεροπλάνο με το οποίο πηγαίνουμε από την Ολλανδία στη Μαλαισία μπορεί να καταρριφθεί.

Σημείο καμψής

Ενώ στο παρελθόν το σήμα συναγερμού ήταν η προσάρτηση περιοχών, οι περισσότεροι Δυτικοευρωπαίοι δεν θορυβήθηκαν καθόλου από την προσάρτηση της Κριμαίας στη Ρωσία. Ομως η κατάρριψη της πτήσης MH17 ήταν σημείο καμψής, γιατί οι αεροδρόμοι κατοικούνται από επιχειρηματίες. Χωρίς αυτό το καταλυτικό γεγονός, η καγκελάριος Μέρκελ δεν θα μπορούσε να πείσει τη γερμανική κοινή γνώμη και τις γερμανικές επιχειρήσεις ότι απαιτούνται αυστηρότερες κυρώσεις έναντι της Ρωσίας του Πούτιν.

Τι χρησιμεύει όμως η αργή, ήπια οικονομική ισχύς της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στην ταχεία, σκληρή ισχύ του Κρεμλίνου, ή των δυνάμεων της Μέσης Ανατολής; Τι χρησιμεύει το βούτυρο απέναντι στα όπλα; Η απάντηση είναι ότι χρησιμεύει περισσότερο από όσο μπορεί κανείς να φανταστεί.

Ακόμη και οι ήπιες κυρώσεις που είχε επιβάλει έως τώρα η Ευρώπη ψαλίδιζαν τις άκρες του καθεστώτος Πούτιν. Οι ευρύτερες κυρώσεις που συμφωνήθηκαν αυτή την εβδομάδα, θα έχουν, συν τω χρόνω, μεγαλύτερη επίδραση. Ο πόνος που προξενούν τα οικονομικά μέτρα αργεί περισσότερο από τον πόνο των στρατιωτικών μέτρων, αλλά μπορεί στο τέλος να είναι πιο αποτελεσματικός.

Πριν από εκατό χρόνια είχαμε «τα όπλα του Αυγούστου», όπως τα χαρακτήρισε η Μπάρμπαρα Τάχμαν. Τώρα έχουμε το βούτυρο του Αυγούστου. Σημειώστε τον διαφορετικό ρόλο της Γερμανίας τότε και τώρα. Βήμα προς βήμα, η κυβέρνηση του Βερολίνου κάνει το σωστό.

Η Γερμανία χρησιμοποιεί τη μοναδική ισχύ της οικονομικής σχέσης της με τη Ρωσία, ενώ ταυτόχρονα, πολύ λογικά επιμένει ότι η Γαλλία, η Βρετανία και η Ιταλία πρέπει να αναλάβουν μερίδιο των θυσιών. Τελικά, μερικά πράγματα αλλάζουν. Μερικά, μάλιστα, καλύτερου.

Διεθνείς ειδικοί στην περιοχή συντριβής του Μπόινγκ 777 των Μαλαισιανών Αερογραμμών. Στόχος της αποστολής είναι να εντοπίσει ό,τι απέμεινε από τις 80 σορούς που ακόμη αγνοούνται, καθώς και τα προσωπικά τους αντικείμενα.

Αν αφήσουμε αυτούς τους μικρούς πολέμους να συνεχίζονται, το αεροπλάνο με το οποίο πηγαίνουμε από την Ολλανδία στη Μαλαισία μπορεί να καταρριφθεί.

τολική Ουκρανία είναι μάχη για τα σύνορα της Ρωσικής Αυτοκρατορίας. Κάποιοι Ρώσοι που ηγούνται του ένοπλου φιλορωσικού κινήματος στην Ανατολική Ουκρανία αυτοχαρακτηρίζονται «αυτοκρατορικοί εθνικιστές». (Από τη δική τους οπτική γωνία, ο αγώνας τους δεν είναι αυτονομιστικός αλλά ενωτικός.)

Στους πολέμους της δεκαετίας του 1990 στα Βαλκάνια, τα κομμάτια του παζλ της Αυστροουγγρικής και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας πολέμησαν και μετά ανασυντέθηκαν σε μικρότερα παζλ, όπως η Βοσνία, το Κόσοβο και η ΠΓΔΜ. Τα σύνορα της σημερινής Μέσης Ανατολής σε μεγάλο βαθμό ακολουθούν τις χαραξίες που διαμορφώθηκαν μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν οι δυτικές αποικιακές δυνάμεις τεμάχισαν διάφορα τμήματα της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρα-

Με αντίμετρα απαντά στην Ε.Ε. η Ρωσία

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Την Πέμπτη, την ημέρα που ο σοσιαλιστής πρόεδρος της Γαλλίας Φρανσουά Ολάντ και ο σοσιαλδημοκράτης αντικαγκελάριος της Γερμανίας Ζίγκμαρ Γκάμπριελ τιμούσαν τη μνήμη του φιλειρηνιστή σοσιαλιστή Ζαν Ζορζ, ο οποίος δολοφονήθηκε το 1914 επειδή επιχειρούσε να αποτρέψει το ξέσπασμα του πολέμου, η επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οριστικοποίησε την κήρυξη, από την Ε.Ε., οικονομικού πολέμου κατά της Ρωσίας.

Η καθοριστική μεταστροφή της Γερμανίδας καγκελαρίου Αγκελα Μέρκελ και η ευθυγράμμιση της με τη στάση της Ουάσιγκτον οδήγησε στην επιβολή από την Ε.Ε. κυρώσεων «τρίτου σταδίου» σε βάρος της ρωσικής οικονομίας. Οπως συμβαίνει στις απαρχές κάθε πολέμου, η τροπή που μπορούν να πάρουν τα πράγματα μετά τους αρχικούς κανονιοβολισμούς, είναι αδύνατο να προβλεφθεί.

Με την απόφαση-σταθμό αυτής της εβδομάδας, η Ε.Ε. αποκλείει την πρόσβαση πέντε ρωσικών κρατικών τραπεζών (Sberbank, Gazprombank, Rosselkhozbank, VEB, VTB) στις ευρωπαϊκές χρηματαγορές, απαγορεύει τη μεταβίβαση στη Ρωσία ευρωπαϊκής τεχνολογίας για την εξόρυξη πετρελαίου, επιβάλλει εμπάργκο όπλων και απαγόρευση εξαγωγής ευαίσθητων τεχνολογιών.

Η Ρωσία εξέφρασε τη θλίψη της για την «αδυναμία των Βρυξελλών να παίξουν ανεξάρτητο ρόλο» και δήλωσε ότι η διαμάχη θα έχει «αντίκτυπο στο κόστος της ενέργειας στην Ευρώπη». Για την ώρα,

τα ρωσικά αντίμετρα αφορούν μόνο αγροτικά προϊόντα. Για συμβολικούς λόγους, που έχουν να κάνουν με την έντονη πίεση που άσκησε η Πολωνία, τα πρώτα που απαγόρευσε η Ρωσία ήταν τα πολωνικά αγροτικά προϊόντα. Σύμφωνα με ρωσικές ανακοινώσεις, την ερχόμενη εβδομάδα επικείται η επιβολή κυρώσεων και εναντίον των ελληνικών φρούτων για λόγους υποτιθέμενης «παράβασης υγειονομικών διατάξεων». Η Ελλάδα εξαγάγε πέρυσι στη Ρωσία 160.000 τόνους φρούτων αξίας 180 εκατ. ευρώ.

Ενώ Ευρωπαίοι οικονομικοί αναλυτές εστίαζαν στο κόστος που θα έχουν οι κυρώσεις για την ευρωπαϊκή οικονομία εν μέσω κρίσης (το πρώτο εξάμηνο φέτος, πριν δηλαδή εφαρμοστεί ο τελευταίος γύρος των σκληρών κυρώσεων, οι γερμανικές εξαγωγές προς τη Ρωσία και την Ουκρανία, που πέρυσι ανέρχονταν στα 36 δισ., είχαν συρρικνωθεί κατά 6 δισ. ευρώ), οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν με ικανοποίηση ότι 100 δισ. δολάρια έχουν ήδη εγκαταλείψει τη ρωσική οικονομία.

Πολλαπλές προεκτάσεις

Οι γεωπολιτικές προεκτάσεις της νέας πραγματικότητας μπορεί να είναι σοβαρότερες από τις οικονομικές. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ομπάμα ανακοίνωσε πως οι ΗΠΑ θα χορηγήσουν 1 δισ. δολάρια ώστε να ενισχυθεί η ενοχλητική για τη Ρωσία αμερικανική στρατιωτική παρουσία στην Ανατολική Ευρώπη, ενώ έκθεση της βρετανικής Βουλής πρότεινε να αναθεωρηθεί η χάρτα του ΝΑΤΟ, ώστε οι δυνάμεις του να μην κινητοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις «ένοπλης» απειλής αλλά πάσης φύσεως απειλής.

Με μοχλό την Ουκρανία, η Ουάσιγκτον επιχειρεί να συντριψεί κάθε προσπάθεια διαφοροποίησης στο εσωτερικό του διατλαντικού μπλοκ, συρρικνώνοντας την πρόσβαση της Γερμανίας σε μη ελεγχόμενες από τις ΗΠΑ ενεργειακές πηγές, όπως είναι το ρωσικό αέριο. Μέχρι στιγμής, το φυσικό αέριο έχει μείνει εκτός κυρώσεων, αλλά η απειλή της Ρωσίας για αύξηση της τιμής ενός προϊόντος κρίσιμου για τη γερμανική οικονομία καταδεικνύει ότι η κλιμάκωση έχει τη δική της δυναμική.

Ενώ τα ειδησιογραφικά περιοδικά βρίθουν από εξώφυλλα που παρουσιάζουν τον Βλαντιμίρ Πούτιν με τον «κολακευτικό» τρόπο που κάποτε παρουσίαζαν τον Σαντάμ Χουσεϊν ή τον Μουαμάρ Καντάφι, κάποιιοι κάνουν ένα βήμα πίσω, εκτιμώντας ότι το ψυχροπολεμικό κλίμα δεν συμφέρει την Ευρώπη.

Μια ομάδα πρώην υπουργών Εξωτερικών και Αμυνας, στους οποίους περιλαμβάνονται ο Βρετανός Μάλκολμ Ρίφκιντ, ο Γερμανός Φόλκερ Ρίε, ο Πολωνός Ανταμ Ρότφελντ και ο Ρώσος Ιγκόρ Ιβανόφ, συνέταξαν κείμενο-παρέμβαση που σημειώνει ότι οι μηχανισμοί διαχείρισης κρίσεων είναι εντελώς ανεπαρκείς και ότι απαιτούνται μέτρα που θα διασφαλίσουν ότι δεν θα υπάρξει «αθέλητη κλιμάκωση στην κρίση».

Οι πρώην υπουργοί χαρακτηρίζουν τις εντάσεις ως σπατάλη δυνάμεων. «Ο διαχασμός ανάμεσα στο ΝΑΤΟ, στην Ε.Ε. και τη Ρωσία θα ανεβάσει το οικονομικό κόστος και θα μειώσει την ικανότητα όλων των πλευρών να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά άλλες απειλές του 21ου αιώνα», επισημαίνουν.

tanlines

instead of deadlines

11-22 Αυγούστου

Καλές διακοπές και καλά μαυρίσματα! ;)

gnomi

www.gnomi.com.cy

ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Γαστρονόμος

Οι καλύτερες
συνταγές μας

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σταθεροποιούνται πλέον οι καταθέσεις

Απόλυτα αναμενόμενη η φυγή των δολαρίων, ενώ εξισορροπούνται οι «σημαντικές» κατηγορίες εισροών

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ουσιαστική έξοδο καταθέσεων κατέγραψαν για τον Ιούνιο τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, με τις συνολικές καταθέσεις να μειώνονται κατά 370 εκατ. ευρώ, μετά την εισροή 320 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

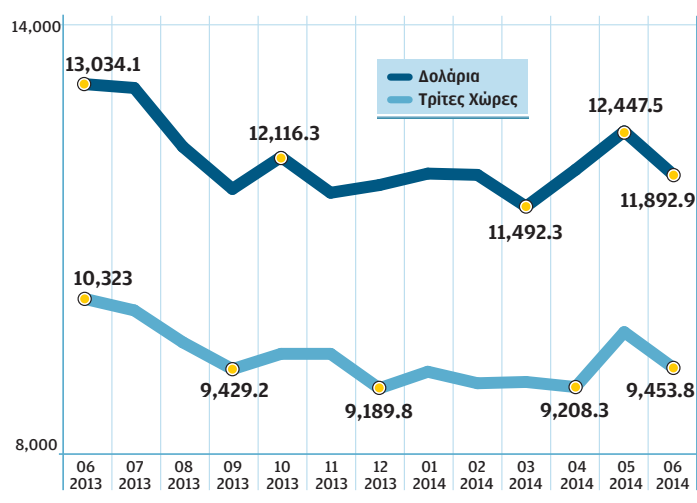
Η έξοδος οφείλεται κατά βάση στο γεγονός ότι οι καταθέσεις σε δολάρια Αμερικής έχουν εγκαταλείψει το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, μετά από μια σημαντική εισροή που καταγράφηκε τον πε-

Συνεχίζεται η θετική τάση για το τραπεζικό σύστημα, αλλά ανησυχίες προκύπτουν για νοικοκυριά και κατανάλωση.

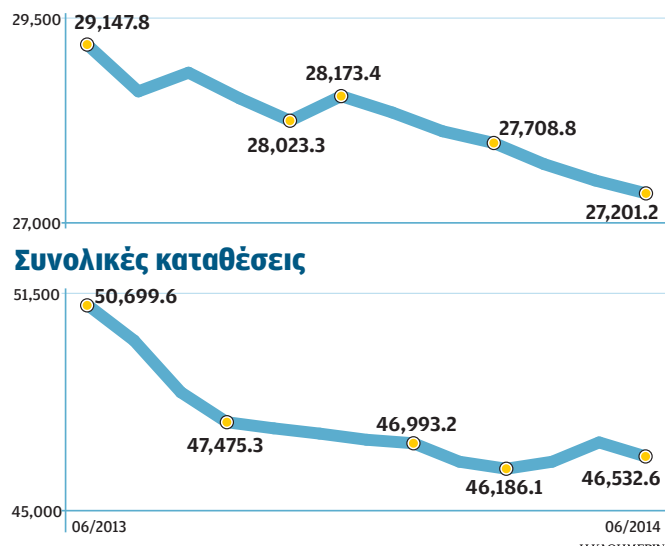
ρασμένο Μάιο. Η έξοδος των δολαρίων οφείλεται σε μια πολύ συγκεκριμένη κατηγορία, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από χώρες εκτός Ευρωζώνης. Αυτά τα ιδρύματα, όπως έχει σημειωθεί πολλές φορές, «ευθύνονται» για τις μεγάλες διακυμάνσεις στις καταθέσεις δολαρίων στο κυπριακό σύστημα, και φαίνεται πως «σταθμεύουν» χρήματα στην Κύπρο καθ' οδόν προς ολοκλήρωση συναλλαγών σε άλλες χώρες, κυρίως στον Κόλπο. Γι' αυτό και η μεγάλη διακύμανση στις καταθέσεις δολαρίων δεν πρέπει να προκαλεί, ούτε την ευφορία που προκαλεί συνήθως (όπως τον Ιούνιο όταν τα αποτελέσματα έδειξαν εισροές), αλλά ούτε και μεγάλη ανησυχία όταν εγκαταλείπουν την Κύπρο.

Προ μνός, αυτή η στήλη είχε σχολιάσει πως: «Δεν πρέπει να υπολογίζει κανείς πως αυτές οι καταθέσεις είναι «μόνιμες», αφού η έξοδος ενός σημαντικού μέρους αυτών των καταθέσεων δεν θα αποτελούσε έκπληξη. Και, εξίσου σημαντικό είναι, εάν τελικά επαληθευτεί το μήνυμα των στοιχείων, να μην προκληθεί πανικός εάν τους επόμενους μερικούς μήνες δούμε μείωση των ξένων καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα».

Καταθέσεις σε κυπριακές τράπεζες από τρίτες χώρες και σε δολάρια

Καταθέσεις κυπριακών νοικοκυριών

100%. Έτσι, η υποχώρηση των καταθέσεων τους δεν αντικατοπτρίζει μόνο τις πιέσεις που δέχονται και το γεγονός ότι οι καταθέσεις των νοικοκυριών αφιερώνονται στη στήριξη της κατανάλωσης εν μέσω μειωμένων εισοδημάτων λόγω μείωσης μισθών και ανεργίας. Αντικατοπτρίζει, ταυτόχρονα, και τη μείωση των υφιστάμενων χρεών των νοικοκυριών, τα οποία φαίνεται πως δεν «αναγεννώνουν» τα χρέη τους, κυρίως καταναλωτικά, ενώ δεν αναλαμβάνουν, πλέον, ούτε μεγάλα ανοίγματα (π.χ. στεγαστικά δάνεια).

Όσον αφορά στις επιχειρήσεις, οι ενδείξεις είναι πιο θετικές. Οι καταθέσεις των επιχειρήσεων αυξάνονται το τελευταίο διάστημα, έχοντας επιστρέψει στα επίπεδα που καταγράφονταν τον περσινό Ιούλιο. Σημαντικό είναι το στοιχείο πως οι καταθέσεις των επιχειρήσεων αυξάνονται με σταθερό ρυθμό τους τελευταίους μήνες παρά τη μείωση που καταγράφηκε τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο, όταν οι επιχειρήσεις αναπλήρωναν τα αποθέματα που μειώθηκαν στο τέλος του 2013.

Την ίδια στιγμή, ο συνολικός τους δανεισμός παραμένει περίπου σταθερός. Οι διακυμάνσεις που παρατηρούνται δεν διαγράφουν κάποια τάση, και οι πιστώσεις προς τις κυπριακές επιχειρήσεις παραμένουν μεταξύ 23,4 και 23,7 δισ. ευρώ, ένα ποσό πολύ σημαντικό αφού φτάνει στα 140% του ΑΕΠ. Πάντως, ο λόγος πιστώσεων προς καταθέσεις έχει μειωθεί, από τα 438% που ήταν στην αρχή του έτους, σε 416% τον Ιούνιο. Ωστόσο, το ύψος των δανείων σε σχέση με τις καταθέσεις των επιχειρήσεων, παραμένει εφιαλτικό.

Σε κάθε περίπτωση, οι γενικές ενδείξεις που προκύπτουν από τα στοιχεία των καταθέσεων, δείχνουν πως η εμπιστοσύνη επιστρέφει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, έστω και σιγά-σιγά, και πως άρχισαν να φαίνονται οι πρώτες ενδείξεις πως το σύστημα επιστρέφει σε στοιχεία ομαλότητας. Ωστόσο, την ίδια στιγμή προκύπτουν ανησυχίες για την πορεία των εγχώριων καταθετών και ιδίως των νοικοκυριών, με τις ενδείξεις να «θέλουν» πιέσεις στην κατανάλωση μέσα στο επόμενο διάστημα.

Η έξοδος των καταθέσεων που παρατηρείται, πρέπει να κρίνεται ως φυσιολογική αλλά και αναμενόμενη.

Αναφέρθηκε προ μνός, επίσης, πως: «Η εικόνα που δημιουργείται, κυρίως από τις καταθέσεις σε δολάρια, είναι διπλή: Από τη μια καταδεικνύεται σαφής αύξηση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα. Από την άλλη, όμως τα χρήματα αυτά δεν αποκλείεται να εγκαταλείψουν την Κύπρο τους επόμενους μήνες. Εάν συμβεί κάτι τέτοιο, δεν θα πρέπει να ερμηνευτεί ως ένδειξη απώλειας εμπιστοσύνης προς τις κυπριακές τράπεζες». Αυτή η εικόνα δικαιολογείται πλέον και από τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν την εβδομάδα που πέρασε.

Πάντως, οι καταθέσεις από τρίτες χώρες, πέρα από τα τραπεζικά ιδρύματα και άλλους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, στέλνουν ενθαρρυντικά μηνύματα, χωρίς ωστόσο να δικαιολογείται εφροσυχασμός ή ευφορία. Πρώτο, τα νοικοκυριά από τρίτες χώρες δείχνουν να έχουν σταθεροποιήσει το ύψος των καταθέσεών τους και να διατηρούν πλέον σταθερά ποσά εντός του κυπριακού συστήματος, τουλάχιστον τους

τελευταίους τρεις με τέσσερις μήνες.

Δεύτερο, οι επιχειρήσεις από τρίτες χώρες καταγράφουν σταθεροποίηση επίσης, αλλά και μια μικρή αύξηση. Η αύξηση αυτή είναι συνεχιζόμενη και ενδεχομένως να μπορούμε να μιλάμε για «τάση», όταν τα στοιχεία Ιουλίου θα ανακοινωθούν από την Κεντρική Τράπεζα. Πάντως, η αύξηση είναι αρκετά ρηχή και δεν αλλάζει ριζικά τα δεδομένα του τραπεζικού συστήματος. Στέλνει, ωστόσο, μήνυμα πως οι μεγάλες ανησυχίες για τις κυπριακές τράπεζες, έχουν ξεπεραστεί.

Όσον αφορά στις καταθέσεις που προέρχονται από άλλες χώρες της Ευρωζώνης, παρατηρείται μια σταθεροποίηση. Πλέον, και μετά τη μαζική έξοδο των τραπεζών της Ευρωζώνης κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία αυξανόταν αστρονομικά ο ELA στη Λαϊκή, τα νοικοκυριά αποτελούν τη σημαντικότερη κατηγορία καταθετών από το ευρωσύστημα. Αυτές οι καταθέσεις διατηρούν την τάση που άρχισε να διαφαίνεται πριν από μερικούς μήνες, με σταθερή αλλά ρηχή έξοδο των καταθεσεών τους. Η μείωση του περασμένου μήνα ήταν απόλυτα συμβατή με την τάση που άρχισε πριν από ένα ακριβώς χρόνο.

Θα πρέπει να αναμένεται ότι θα σημειωθεί κάποια σταθεροποίηση σε αυτές τις καταθέσεις σύντομα, καθώς θα βρίσκουν τον πάτο του. Πάντως, η σταδιακή μείωση των καταθέσεων από ξένα νοικοκυριά έφτασε τους τελευταίους 12 μήνες στα 551 εκατ. ευρώ, ένα σημαντικό ποσό, το οποίο ωστόσο δείχνει σταθερή τάση.

Όσον αφορά στις τράπεζες εντός της Ευρωζώνης κι εκεί φαίνεται πως υπάρχει κάποια σταθεροποίηση, με τις καταθέσεις να «κατασταλάζουν» κοντά στα 70 εκατ. ευρώ, όσα ήταν περίπου και τον Απρίλιο, πριν από την προσωρινή αύξηση του Ιουνίου.

Οι εγχώριες

Οι εγχώριες καταθέσεις παρουσιάζουν συνεχιζόμενη μείωση, η οποία προμηνύει πιέσεις στην κατανάλωση, μετά από τη σημαντική αντοχή που έδειξε τους τελευταίους 18 μήνες, κατά τη διάρκεια της κρίσης. Τα νοικοκυριά αποτελούν το πιο εντυπωσιακό στοιχείο, έχοντας μειώσει τις καταθέσεις τους κατά σχεδόν 1,2 δισ. ευρώ. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί πως τα νοικοκυριά διατηρούν σταθερό λόγο μόχλευσης (δάνεια-προς-καταθέσεις), λίγο πιο κάτω από το

ΜΟΝΟ €2

nomisma

ΜΟΝΟ ΣΤΟ nomisma

Ποια πολιτικά παιχνίδια "κρύβονται" πίσω από την οικονομία

➔ Η Τροϊκά, το Μνημόνιο και οι συνεργασίες κομμάτων

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ποια τα επόμενα βήματα για την αύξηση κεφαλαίου

ΑΚΙΝΗΤΑ

Στο 2006 έχουν επιστρέψει οι τιμές ακινήτων

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Οι 4 πυλώνες της γεωργίας για ανάπτυξη

- Τι θα γίνει με το χαλούμι
- Τα σχέδια για τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων
- Τα νέα μέτρα κατά των πυρκαγιών

ΣΥΝΔΕΘΕΙΤΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

www.nomisma.com.cy

132 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΜΟΝΟ ΜΕ ΝΕΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ
ΜΟΝΟ €1,90

© DISNEY

Κυριακή 3 Αυγούστου 2014

Νέοι επενδυτές στην Τράπεζα Κύπρου

Ήρθε για να φέρει δραστικές αλλαγές ο Γουίλμπουρ Ρος, με εμπειρία στη διάσωση προβληματικών εταιρειών

Των **ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**
και **ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Διάθεση ριζικών αλλαγών, περιτομών και απολύσεων, αλλά και επιτυχημένων αναδιαρθρώσεων χαρακτηρίζουν τον νέο ισχυρό άνδρα της Τράπεζας Κύπρου. Ο πρόεδρος της WL Ross & Co. LLC, όπως όλα δείχνουν, ήρθε για να φέρει δραστικές αλλαγές στο Συγκρότημα. Έχοντας φτάσει σε ηλικία 76 ετών, ο Αμερικανός επενδυτής φημίζεται για την ικανότητά του να φέρνει τα πάνω κάτω σε χρεοκοπημένες επιχειρήσεις, προχωρώντας σε αναδιαρθρώσεις εταιρειών που εξειδικεύονται σε διάφορους κλάδους, όπως ο χάλυβας, ο άνθρακας, οι τηλεπικοινωνίες και οι ξένες επενδύσεις.

Έκτισε την καριέρα (και τα πλούτη) του σώζοντας εταιρείες από την καταστροφή, αποκτώντας μυθική περιουσία που αγγίζει τα 2,9 δισ. δολάρια. Θεωρείται ως ο κορυφαίος «ειδικός» στις αναδιορθώσεις, ενώ του είχε δοθεί το προσωνύμιο «καλοντυμένο αρπακτικό», μιας και έχει τη δυνατότητα να εντοπίζει ευκαιρίες που αποδεικνύονται επικερδείς, αλιεύοντας περιπτώσεις εταιρειών με ενυπόθετο δανεισμό.

Πάντως, η εμπειρογνομosύνη του Γουίλμπουρ Ρος αξιοποιήθηκε από πολλούς επενδυτές της, οι οποίοι χρησιμοποίησαν την ευελιξία και τις ικανότητές του για να σταθριχθούν στον ίδιο και τελικά να επιβιώσουν.

Επί του παρόντος, βρίσκεται σε φάση που ως επί το πλείστον «ξεφορτώνει» επενδύσεις και γι' αυτό και η στροφή του προς την Τράπεζα Κύπρου κρίνεται ως σημαντική απόφαση. Διαβλέποντας τις προοπτικές αυτής της επένδυσης, ο Ρος συμμετέχει, μέσω των πε-

λατών του, με ποσοστό 40% στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Το μεγαλύτερο κομμάτι αυτής της επένδυσης, ωστόσο, δεν ανήκει στον ίδιο και κατά πάσα πιθανότητα δεν θα ελέγχεται από τον ίδιο μετά την αύξηση κεφαλαίου, αφού οι δυνητικοί επενδυτές αξιοποίησαν τον ρόλο του για να καλύψουν δικές τους ανάγκες, όπως το due diligence της τράπεζας.

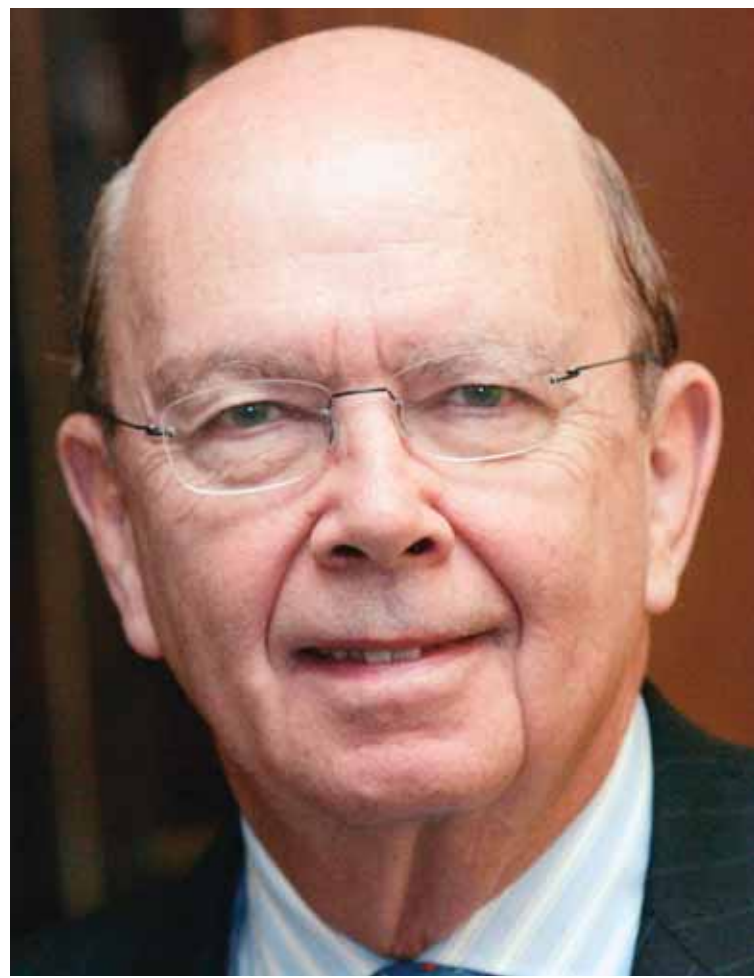
Η επένδυση στην Τράπεζα Κύ-

Ένας «λύκος» της Wall Street και ένας διεθνής οργανισμός κοινής ωφέλειας θα συνυπάρξουν με Ταμεία Προνοίας και Ρώσους επενδυτές...

πρου ταυτίζεται πλήρως με τη στρατηγική της WL Ross & Co, η οποία εξειδικεύεται στις αναδιορθώσεις εταιρειών που αντιμετωπίζουν έντονα οικονομικά προβλήματα. Μάλιστα, όπως έγραψε και παλαιότερα η «Κ», η Invesco, η οποία ελέγχει την WL Ross, έχει από καιρό αρχίσει να αγοράζει μετοχές της Τράπεζας Κύπρου εκτός πατώματος.

Μόνο θετικά μπορεί να εκληφθεί η αισιοδοξία του μεγιστάνα για την πορεία της κυπριακής οικονομίας. Ο δισεκατομμυριούχος επενδυτής εκτιμά ότι η Κύπρος θα καταφέρει να αναστρέψει τα αρνητικά δεδομένα που επικρατούν, γυρίζοντας σελίδα και κάνοντας την πολυπόθητη ανατροπή.

Παράλληλα, τονίζει ότι, παρά την ουκρανική κρίση, ο τουρισμός από Ρωσία παίζει κυρίαρχο ρόλο στην κυπριακή αγορά, παρουσιάζοντας

Ο Αμερικανός επενδυτής φημίζεται για την ικανότητά του να φέρνει τα πάνω κάτω σε χρεοκοπημένες επιχειρήσεις, προχωρώντας σε αναδιορθώσεις εταιρειών που εξειδικεύονται σε διάφορους κλάδους, όπως ο χάλυβας, ο άνθρακας, οι τηλεπικοινωνίες και οι ξένες επενδύσεις.

σημαντική αύξηση. «Πολλά εστιατόρια έχουν σερβιτόρες που μιλούν ρωσικά, τα μενού διατίθενται σε αυτή τη γλώσσα, ενώ υπάρχουν πολλά ωραία πράγματα για να κάνουν αρκετοί Ρώσοι και Ουκρανοί, που επιλέγουν την Κύπρο για τις διακοπές τους», δήλωσε σε συνέντευξή του δισεκατομμυριούχος.

Σημειώνεται ότι στο παρελθόν διαδραμάτισε ως επενδυτής σημαντικό ρόλο στην απομόχλευση τραπεζικών οίκων, ενώ είχε μερίδιο ευθύνης και για μαζικές απολύσεις – κυρίως ανάμεσα στους υπηλόμεθους. Καταφέρνει πάντως να διατηρεί καλές σχέσεις με τις συντεχνίες, μπαίνοντας σε ένα σκληρό

πάρε-δώσε και κτυτώντας, ταυτόχρονα, τα διευθυντικά στρώματα των εταιρειών που ελέγχει.

Θεωρείται ένα από τα λίγα πλέον δυνατά χαρτιά της Wall Street, καθώς είναι ένας από τους επενδυτές που κινεί τα νήματα στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Υπηρέτησε στο Διοικητικό Συμβούλιο του αμερικανορωσικού επενδυτικού ταμείου επί προεδρίας Μπιλ Κλίντον, ενώ ήταν εκ των συμβούλων του πρώην δημάρχου

σημασίας εξέλιξη. Η EBRD, η οποία δέχτηκε στενό φλερτ από τον υπουργό Οικονομικών τους προηγούμενους μήνες, είχε εξαρχής θέσει ως όρο συμμετοχής της, τις αλλαγές στην εταιρική διακυβέρνηση και «στον τρόπο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου» της Τράπεζας Κύπρου, πριν να υποποιήσει την πρόθεσή της για συμμετοχή μέχρι και 5% στο μετοχικό κεφάλαιο.

Με δεδομένο το ύψος, τους εσωτερικούς κανόνες αλλά και τη μέχρι σήμερα πορεία της EBRD, πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως, μετά την αύξηση κεφαλαίου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης θα εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επιπλέον, θα πρέπει να θεωρείται βέβαιο πως, εντός του Δ.Σ. ο εκπρόσωπος (ή εκπρόσωποι) της, θα θέσουν συνεχώς ζητήματα τάξης, λειτουργίας και διαδικασιών. Πολλά από τα σημερινά φαινόμενα θα πρέπει να διακοπούν αμέσως και απότομα, ενώ ενδιαφέρουσα άσκηση επί χάρτου, η οποία απασχολεί πολλές συζητήσεις στις καφετίερρες εσχάτως, είναι και το ποιοί θα αποχωρήσουν από το Δ.Σ. για να μπου μέσα οι νέοι μέτοχοι. Πάντως, υπάρχουν 4 κενές θέσεις αυτή την στιγμή στο Δ.Σ., χωρίς αυτό να σημαίνει πως θα έχουμε μόνο προσθήκες χωρίς αποχωρήσεις.

Η είσοδος της EBRD, πάντως, στον αντιποδο του κ. Ρος, αποτελεί σημαντικό στοιχείο σταθερότητας για την Τράπεζα. Ενώ η έξοδος του πρώτου κατά πάσα πιθανότητα θα σηματοδοτήσει την είσοδο μεγάλου επενδυτή στη θέση του (εικασίες κάνουν λόγο για μεγάλη τράπεζα), μια έξοδος της EBRD πριν από την πλήρη ολοκλήρωση του κύκλου της κρίσης, θα πρέπει να προκαλεί έντονη ανησυχία.

Το «καλοντυμένο γεράκι», Γουίλμπουρ Ρος, έκανε και λάθη, επενδύοντας μεταξύ άλλων σε ENRON και WorldCom.

της Νέας Υόρκης Ρούντι Τζιουλιάνι Giuliani. Δηλώνει μανιακός θαυμαστής της τέχνης, αφού η συλλογή του περιλαμβάνει περισσότερα από 20 έργα του Βέλγου σουρεαλιστή Rene Magritte, όπως επίσης και σύγχρονα έργα τέχνης Κινέζων και Βιετναμέζων καλλιτεχνών. Τα αποτελέσματα του Ρος είναι πάντως εντυπωσιακά, ενώ οι κινήσεις του είναι πάντα τολμηρές, γεγονός που οδήγησε το BusinessWeek να διερωτηθεί, πριν από μερικά χρόνια, αν είναι τρελός.

Και κοινωνική...

Την ίδια στιγμή που πρέπει να θεωρείται δεδομένο πως ο κ. Ρος θα εκπροσωπείται στο νέο Δ.Σ. της Τράπεζας Κύπρου, εάν η Γενική Συνέλευση εγκρίνει την αύξηση κεφαλαίου, σημειώνεται πως και η παρουσία της EBRD αποτελεί από μόνη της, άλλη μία εξαιρετικής

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Μνήμες και Προσδοκίες **ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ**

Σράντα χρόνια κατοχής. Σράντα χρόνια διαίρεσης. Οι μνήμες, το βάρος του χρόνου, το πείσμα της επιστροφής. Το χρέος στις συνειδήσεις.

Ένα ντοκιμαντέρ για την Αμμώχωστο και τη δύναμη των ανθρώπων που ψάχνουν μια προοπτική.

Παρουσίαση: Αγγέλα Νικηφόρου
Δημοσιογραφική επιμέλεια: Κυριακός Περίδης
Σενάριο-σκηνοθεσία: Έλλη Χαϊτηπαρασκευά

ΠΕΜΠΤΗ
14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
9:05 μ.μ.

www.cybc.com.cy

1974
ΡΙΚ ΕΙΚΟΝΑ ΗΧΟΣ

Σύντομα ιστορικά ντοκουμέντα για τα δραματικά γεγονότα από τις 15 Ιουλίου έως τις 16 Αυγούστου 1974.

Τα φιλμάρια είναι σύντομα και αποτυπώνουν τις πιο κρίσιμες ιστορικές στιγμές κάθε ημέρας κατά την οποία εξελισσόταν η κυπριακή τραγωδία, συνδυάζοντας οπτικό και ηχητικό υλικό του Αρχείου του Ραδιοφώνου και της Τηλεόρασης του ΡΙΚ.

ΑΠΟ ΤΙΣ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2014
καθημερινά στο πλαίσιο της ροής του προγράμματος

από το **ΡΙΚ 1** και το **ΡΙΚ 2**
www.cybc.com.cy

ΚΑΝΕΝΑΣ ΔΕΝ ΞΕΧΝΑ ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΞΕΧΝΙΕΤΑΙ

Πιο απασχολημένα από ποτέ τα εκτελεστικά στελέχη

Νέα έρευνα καταδεικνύει ότι αδυνατούν να αφιερώσουν χρόνο στις προτεραιότητές τους

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα εκτελεστικά στελέχη και οι ηγέτες των επιχειρήσεων είναι σήμερα πιο απασχολημένοι από ποτέ. Αφιερώνουν όμως τον πολύτιμο χρόνο τους στα θέματα με τη μεγαλύτερη σημασία τα οποία θα συμβάλουν στην ενίσχυση των επιδόσεων και της ανταγωνιστικής θέσης της εταιρείας τους. Σύμφωνα με νέα έρευνα που διεξήγει η Strategy&, μέλος του δικτύου εταιρειών της PwC, ανά-

Σύμφωνα με τη Strategy&, οι εταιρείες και οι ηγέτες τους δυσκολεύονται να ευθυγραμμίσουν τον χρόνο και τους πόρους που διαθέτουν με τις γενικότερες στρατηγικές ανάπτυξής τους.

Μάθετε να λέτε «όχι» για κάθε πρόσθετη εργασία που αναλαμβάνετε, συμβουλευόμενοι οι Ανώτεροι Συντάκτοι της Strategy&, εκ των συντακτών της έρευνας για τον Δείκτη «Fit for Growth».

μεσα σε περισσότερα από 500 εκτελεστικά στελέχη από όλο τον κόσμο, η απάντηση είναι όχι.

Στρατηγική και χρόνος

Στην ερώτηση σε ποιο βαθμό οι στρατηγικοί στόχοι της εταιρείας υπαγορεύουν τον τρόπο με τον οποίο τα εκτελεστικά στελέχη κατανέμουν το χρόνο τους, μόλις το 18% απάντησε «σε μεγάλο βαθμό». Κατ' ακρίβεια, το ένα τρίτο περίπου των στελεχών (29%) πιστεύει ότι η διεύθυνση αναλώνει το χρόνο της σε πράγματα που δεν σχετίζονται άμεσα με τις στρατηγικές της εταιρείας.

Επιπλέον, μόλις το 38% των εκτελεστικών στελεχών δήλωσε ότι οι πρωτοβουλίες και τα θέματα εργασίας με τα οποία καταπνούνται, συντάσσονται με τη γενικότερη στρατηγική της εταιρείας.

«Εξάγεται συνεπώς το συμπέρασμα ότι η προσοχή των πλείστων εταιρειών αποσιπάται από δραστηριότητες, πρωτοβουλίες, εργασίες και ευκαιρίες που δεν διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη στρατηγική τους», δήλωσε ο Vinay Couto, Ανώτερος Συντάκτος της Strategy& (πρώην Booz & Company) και ένας εκ των συντακτών του Δείκτη «Fit for Growth» και της σχετικής έρευνας. «Θεωρούμε ότι πρόκειται για σημαντικό πρόβλημα. Οι επιδόσεις στη χρηματιστηριακή αγορά ενδεχομένως να συγκαλύπτουν το γεγονός ότι τεράστιος αριθμός εταιρειών δεν ιεραρχεί τις πρωτοβουλίες, τις επενδύσεις και τις προτεραιότητές του με βάση τη στρατηγική του. Αυτή η έλλειψη ευθυγράμμισης έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη κατάλληλης προετοιμασίας για την αντιμετώπιση πιο

έντονου ανταγωνισμού αλλά και του ενδεχομένου ύπαρξης δυσκολότερων συνθηκών στην αγορά.»

Αποπροσανατολισμός

Τα συμπεράσματα του Δείκτη «Fit for Growth» υποδεικνύουν την έλλειψη εστίασης στην ευθυγράμμιση των όσων συμβαίνουν εντός του οργανισμού με τους στόχους της εταιρείας. Μόλις το ένα τέταρτο (24%) των εκτελεστικών στελεχών δήλωσε ότι η στρατηγική της εταιρείας τους μετουσιώνεται κατά τρόπο σταθερό σε συγκεκριμένους επιχειρησιακούς στόχους, πρωτοβουλίες και μέτρα. Τα δύο τρίτα σχεδόν (66%) των στελεχών δήλωσαν ότι στα χαρτοφυλάκια των εταιρειών τους περιλαμβάνονται σημαντικές εργασίες, προϊόντα και υπηρεσίες που δεν ευθυγραμμίζονται

με τη στρατηγική της εταιρείας. Το 66% των στελεχών δήλωσε ότι πρωτοβουλίες ή τομείς χαμηλής προτεραιότητας λαμβάνουν μεγαλύτερη χρηματοδότηση από ό,τι πραγματικά αξίζουν. Επίσης, μόλις το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων (24%) δήλωσε ότι οι πόροι και η ισχύς της εταιρείας τους είναι καλά ευθυγραμμισμένοι με τους τομείς που καταγράφουν ανάπτυξη.

Αξιοποίηση του χρόνου

Ο κ. Couto και ο ανώτερος συντάκτος της Strategy& John Plansky, εκ των συντακτών της έρευνας για τον Δείκτη «Fit for Growth», δηλώνουν ότι τα εκτελεστικά στελέχη θα πρέπει να εξετάσουν τη λήψη διαφόρων μέτρων ώστε οι προσπάθειες τους να καταστούν πιο αποτελεσματικές. Για παράδειγμα: Φροντίστε, σε συνεργασία με τα άλλα ηγετικά στελέχη της εταιρείας σας, να προσδιορίσετε τις ικανότητες που αποτελούν κλειδί για να μπορέσει ο οργανισμός σας να υλοποιήσει τη στρατηγική του. Να είστε σαφείς αναφορικά με το δικό σας ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής της εταιρείας σας – πώς εσείς και η ομάδα σας συμβάλλετε στην εξαιρετική απόδοση της εταιρείας στους τομείς που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία. Αξιολογήστε κατά πόσον κάθε έργο στο οποίο προτίθεστε να επενδύσετε υπηρετεί τη στρατηγική της εταιρείας. Δεσμεύστε πόρους και κεφάλαια μόνο στα έργα εκείνα που ενισχύουν τα δυνατά σημεία της εταιρείας σας. Να είστε ξεκάθαροι γι' αυτά που δεν είναι σημαντικά, σε ποιους τομείς αρκεί να είσαι «αρκετα καλός». Μάθετε να λέτε «όχι» - για κάθε πρόσθετη εργασία που αναλαμβάνετε, να είστε σαφείς για τις εργασίες που θα διακόψετε γιατί συνεισφέρουν σε μικρότερο βαθμό στην υλοποίηση της στρατηγικής της εταιρείας.

Υπερδιπλάσια τα ποσοστά ανεργίας για τους ξένους της Ε.Ε.

Ο δείκτης ανεργίας των υπηκόων τρίτων χωρών που ζουν στην Ε.Ε. είναι πάνω από δύο φορές μεγαλύτερος από τον δείκτη ανεργίας των Ευρωπαίων υπηκόων, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat που δόθηκαν πρόσφατα στη δημοσιότητα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη Eurostat, το 2013 ο δείκτης ανεργίας για τους υπηκόους τρίτων χωρών (ηλικίας 20 έως 64 ετών) στην Ε.Ε. ήταν 21,3%, έναντι 10% που είναι ο μέσος δείκτης ανεργίας για τους υπηκόους των κρατών-μελών της Ε.Ε.

Σε ό,τι αφορά τον δείκτη απασχόλησης το 2013, για τους υπηκόους τρίτων χωρών που ζουν στην Ε.Ε. ανήλθε στο 56,1%, έναντι 68,9% που είναι ο μέσος δείκτης απασχόλησης για τους υπηκόους των κρατών-μελών της Ε.Ε. Επιπλέον, το ποσοστό των απασχολούμενων (ηλικίας 20 έως 64 ετών) με προσωρινή εργασία είναι υψηλότερο για τους υπηκόους τρίτων χωρών που ζουν στην Ε.Ε. (20,2%), έναντι 12,4% για τους Ευρωπαίους πολίτες. Αρκετά υψηλότερα είναι και τα ποσοστά των απασχολούμενων από τρίτες χώρες σε μερική εργασία (27,5% έναντι 18,4% κατά μέσο όρο για τους Ευρωπαίους πολίτες). Η μεγαλύτερη διαφορά ανάμεσα στον δείκτη απασχόλησης υπηκόων τρίτων χωρών και υπηκόων ενός κράτους-μέλους της Ε.Ε. καταγράφεται στη Σουηδία (-31,1 ποσοστιαίες μονάδες), στο Βέλγιο (-28,8 ποσοστιαίες μονάδες), στην Ολλανδία (-26,8 ποσοστιαίες μονάδες), στη Γαλλία (-22% ποσοστιαίες μονάδες), στη Φινλανδία (-20,5 ποσοστιαίες μονάδες) και στη Γερμανία (-20,2 ποσοστιαίες μονάδες).

Στην Ελλάδα, ο δείκτης απασχόλησης για τους Έλληνες υπηκόους ανήλθε το 2013 στο 53,4%, έναντι 50,3% για τους αλλοδαπούς. Εξάλλου, ο δείκτης απασχόλησης για τους πολίτες χωρών της Ε.Ε. στην Ελλάδα ανέρχεται στο 52,4%, ενώ για τους πολίτες τρίτων χωρών στο 49,7%.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

40 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Ο τόπος, ο χρόνος, ο άνθρωπος.
«Εί εισί βωμοί, εισί και θεοί...»

- Τρεις γενιές ανθρώπων στην προσφυγιά.
- Οι μνήμες που μάχονται με το χρόνο.
- Η αγωνία όταν κλείνει ο κύκλος της ζωής.
- Η προσπάθεια για επανασύνδεση με την πατρίδα γη.
- Η αναζήτηση μιας βιωματικής επαφής.

Σενάριο: Κυριάκος Πιερίδης, Μαρία Χαρή

Σκηνοθεσία: Μαρία Χαρή

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
9.05μ.μ.

DIK
www.cybc.com.cy

Κοινωνική Δράση

ΗΜΕΡΙΔΑ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΚΙΤΙ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η εκδήλωση που οργάνωσε στις 3 Ιουλίου 2014, η Ύδρα Ασφαλιστική Εταιρεία σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Όμιλο Νέων Αρχάγγελος Κιτίου με θέμα την Οδική Ασφάλεια Νεαρών Οδηγών.

Εκπρόσωποι της Ύδρα Ασφαλιστικής, που χειρίζονται καθημερινά δυστυχήματα, μίλησαν στους νέους για την πρόληψη και αποφυγή των σοβαρών δυστυχημάτων και έδειξαν φιλμάκια από διάφορα δυστυχήματα.

Επίσης στην εκδήλωση μίλησαν εκπρόσωπος της αστυνομίας από το τμήμα οδικής ασφάλειας Λάρνακας καθώς επίσης και έμπειρος νοσοκόμος με υπηρεσία στο Τμήμα Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας.

Η εκδήλωση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος κοινωνικής ευθύνης της Ύδρας Ασφαλιστικής, η οποία δίνει έμφαση στην καλλιέργεια της οδικής συνείδησης των Κυπρίων οδηγών και ιδιαίτερα των νέων.

Στη συνέχεια ακολούθησε δεξίωση και ζωντανή μουσική στους κήπους του Κοινοτικού Συμβουλίου Κιτίου στην οποία παρευρέθηκαν πάνω από 250 άτομα.

Υ Δ Ρ Α

ασφαλιστική εταιρεία λτδ

Στροφή τραπεζών στα επιχειρηματικά δάνεια

Αλλάζει το αναπτυξιακό μοντέλο των τραπεζών ως προς τις χορηγήσεις δανείων μετά από αρκετά χρόνια

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Ξεπλήρη ανατροπή του αναπτυξιακού μοντέλου των τραπεζών -που για περισσότερο από δέκα χρόνια στήριχθηκε στις «επιθετικές» χορηγήσεις δανείων προς τα νοικοκυριά- οδηγεί η κρίση. Όπως εκτιμούν επιτελικά στελέχη τραπεζών, στη νέα εποχή που διαμορφώνεται με τη σταδιακή έξοδο της χώρας από την κρίση, οι τράπεζες θα στήρικθουν περισσότερο στα δάνεια προς επιχειρήσεις και πολύ λιγότερο στα δάνεια προς νοικοκυριά, που τη δεκαετία του 2000 αποτέλεσαν την αιχμή του δόρατος του αναπτυξιακού μοντέλου των τραπεζών.

Από τον Δεκέμβριο του 2009 μέχρι σήμερα (Ιούνιος 2014) το συνολικό υπόλοιπο δανείων προς νοικοκυριά έχει μειωθεί κατά περίπου 20 δις. ευρώ (ή -16,6%) και διαμορφώνεται στα 99,4 δις. ευρώ. Αντιθέτως, τα υπόλοιπα στεγαστικών δανείων, από το επίπεδο των 80,2 δις. ευρώ τον Δεκέμβριο του 2009, τον Ιούνιο του 2014 είχαν συρρικνωθεί στα 70,2 δις. ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων, από 36,02 δις. ευρώ (Δεκ. 2009), σήμερα διαμορφώνονται στα 27,7 δις. ευρώ. Εντυπωσιακή είναι η μείωση που καταγράφεται

Τα υπόλοιπα πιστωτικών καρτών στο τέλος Ιουνίου διαμορφώθηκαν στα 5,66 δις., από 9,54 δις. ευρώ που ήταν τον Δεκέμβριο του 2009 (-40%).

στις πιστωτικές κάρτες, μείωση που ασφαλώς συνδέεται με την κάθιση πτώση της ιδιωτικής καταναλώσης. Τα υπόλοιπα πιστωτικών καρτών στο τέλος Ιουνίου διαμορφώθηκαν στα 5,66 δις. ευρώ από 9,54 δις. ευρώ που ήταν τον Δεκέμβριο του 2009 (-40%). Τη δεκαετία του 2000 τα δάνεια προς τα νοικοκυριά αποτέλεσαν την «αίχμη» των τραπεζών: το 2001 τα δάνεια προς νοικοκυριά αυξήθηκαν κατά 41%, το 2002 κατά 32,3%, το 2003 κατά 28,4%, το 2004 κατά 30,1%, το 2005 κατά 31,2%, το 2006 κατά 24,7%, το 2007 κατά 21,3%, το 2008 κατά 12,6% ενώ ακόμα και το 2009 τα δάνεια προς νοικοκυριά αυξήθηκαν κατά 2,1%. Έτσι οι συνολικές οφειλές σε στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια

από το επίπεδο των 16,8 δις. ευρώ που ήταν τον Δεκέμβριο του 2000 «εκτοξεύθηκαν» στα 119,28 δις. ευρώ τον Δεκέμβριο του 2009. Οι «επιθετικές» χορηγήσεις δανείων στα νοικοκυριά -τις ημέρες της ευφορίας οι τράπεζες χορηγούσαν στεγαστικά δάνεια αξίας άνω του 1 δις. ευρώ κάθε μήνα- ήταν αυτές που στήριζαν την κερδοφορία και την ισχυρή ανάπτυξη των τραπεζών τη δεκαετία του 2000, τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας.

Ωστόσο, όπως σημειώνουν επιτελικά στελέχη τραπεζών, το μοντέλο αυτό έχει τελειώσει. Όπως εκτιμούν στη μετά την κρίση εποχή, που δειλιά αρχίζει -παρά τις μεγάλες αβεβαιότητες που παραμένουν- να σχηματίζεται, οι τράπεζες θα στήρικθουν στην επιχειρηματική πίστη. Αντίθετα, τα δάνεια προς νοικοκυριά θα συνεχίσουν για σημαντικό διάστημα να κινούνται σε χαμηλά επίπεδα. «Οι χορηγήσεις προς υγιείς μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις θα τροφοδοτήσουν τον νέο κύκλο πιστωτικής επέκτασης της οικονομίας μετά τη μεγάλη απομύκλευση που σημειώθηκε την τελευταία 5ετία. Θα απαιτηθεί περισσότερος χρόνος μέχρι να δούμε ουσιαστικές ροές δανείων στη στεγαστική πίστη. Στην καταναλωτική

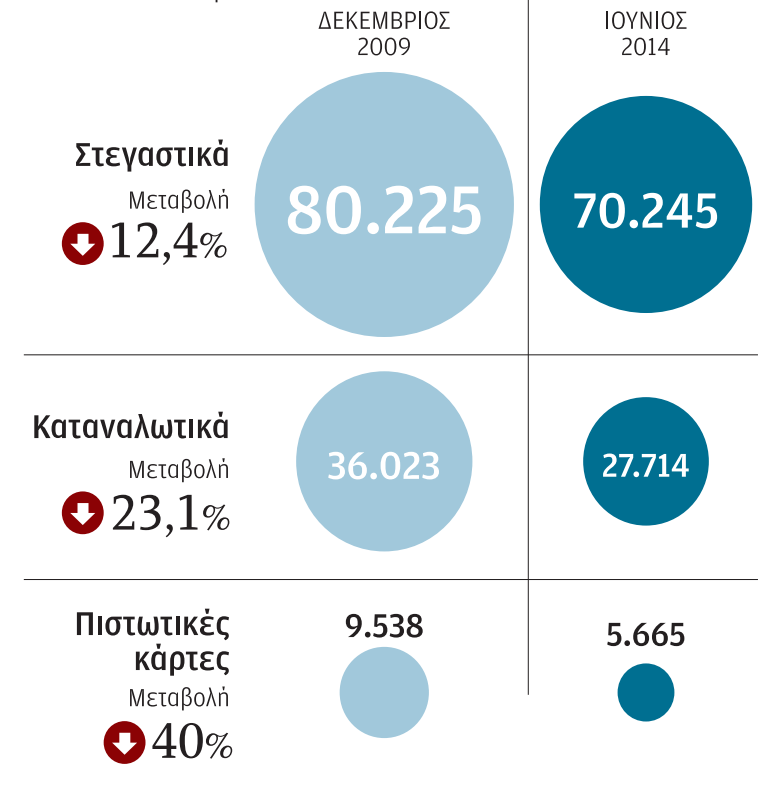
πίστη η κατάσταση θα είναι ακόμα πιο δύσκολη», υπογραμμίζει στέλεχος τράπεζας.

Δύο είναι οι μεγάλες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουν οι τράπεζες το επόμενο διάστημα και οι οποίες θα καθορίσουν σε σημαντικό βαθμό την επόμενη μέρα όχι μόνο για το τραπεζικό σύστημα αλλά ευρύτερα για την οικονομία. Η πρώτη είναι το νέο stress test που διενεργεί η ΕΚΤ. Η αρχική αισιοδοξία ότι δεν θα προκύψουν νέες κεφαλαιακές ανάγκες έχει υποχωρήσει και επικρατεί προβληματισμός. Αν και οι τράπεζες διατηρούν την αισιοδοξία τους, καθώς αναγνωρίζουν ότι το τελικό αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί από τους χειρισμούς και τη στάση της ΕΚΤ. Έτσι μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου οι τράπεζες θα βρίσκονται σε «γκρίζα ζώνη». Η δεύτερη μεγάλη πρόκληση είναι η αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σήμερα περίπου το 35% των δανείων, που αντιστοιχεί σε δάνεια συνολικού ύψους 75 δις. ευρώ, βρίσκεται στο «κόκκινο» και το πόσο αποτελεσματικά θα αντιμετωπιστεί το ακανθώδες αυτό ζήτημα θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό το μέλλον των τραπεζών.

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

Μεταβολή δανείων προς ιδιώτες

Ποσά σε εκατ. ευρώ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μονόδρομος οι συγχωνεύσεις για την επιβίωση των ακτοπλοϊκών

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Με συσσωρευμένες ζημιές της τάξεως των 880 εκατ. ευρώ κατά την περίοδο 2009-2013 και συνολικό τραπεζικό δανεισμό της τάξεως του 1 δις. ευρώ, ο κλάδος της ακτοπλοΐας δεν έχει ιδιαίτερα περιθώρια ελιγμών, με τη λύση της συγκέντρωσης και των στρατηγικών συμμαχιών να προβάλλει ως μονόδρομος, προκειμένου να προκύψει εξυγίανση.

Στο πλαίσιο αυτό, ρόλο ρυθμιστικού παράγοντα αναμένεται να διαδραματίσει η Τράπεζα Πειραιώς, η οποία είναι και ο μεγαλύτερος πιστωτής των εταιρειών του κλάδου, ελέγχοντας περίπου το 50% του συνόλου των δανείων. Ηδη, εκτιμάται ότι τους επόμενους μήνες, η διοίκηση της τράπεζας θα προχωρήσει σε κινήσεις που θα δρομολογήσουν εξελίξεις στον κλάδο, αφού αξιολογήσει και τα αποτελέσματα του φετινού καλοκαιριού.

Στα συμπεράσματα αυτά καταλήγει, μεταξύ άλλων, η ετήσια έκθεση της ΧRTC – Σύμβουλοι Επιχειρήσεων για τον κλάδο, στην οποία καταγράφονται τα προβλήματα και αναλύονται τα μεγέθη και η γενικότερη χρηματοοικονομική εικόνα των πέντε μεγαλύτερων εταιρειών (Anek Lines, Attica Group, Nel Lines, Minoan Lines και Hellenic Seaways). Σύμφωνα με την ΧRTC, παρά τα

σοβαρά προβλήματα, το 2013 διακινήθηκαν περίπου 13 εκατ. επιβάτες στα ελληνικά νησιά.

Ωστόσο, ακόμα και το εν λόγω μέγεθος συνιστά πτώση της τάξεως του 4% σε σχέση με το 2012, δείγμα του ότι η ακτοπλοΐα δεν επωφελήθηκε από τη σημαντική άνοδο του αριθμού τουριστών που επισκέφθηκαν την Ελλάδα πέρσι. Θετικό είναι πάντως ότι ο ρυθμός της υποχώρησης είναι πλέον αισθητά χαμηλότερος, καθώς το 2012, η κάμψη του αριθμού των επιβατών είχε διαμορφωθεί σε 12%. Ανάλογες τάσεις καταγράφονται και στη μεταφορά αυτοκινήτων και φορτηγών.

Τα παραπάνω βέβαια, παρότι συνιστούν θετικές εξελίξεις, δεν αρκούν για να διαφοροποιήσουν την αρνητική εικόνα του κλάδου, παρότι οι τραπεζικές υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 13% το 2013 (σε σχέση με το 2012) και παρότι τα καθαρά αποτελέσματα των εταιρειών του κλάδου βελτιώθηκαν κατά 22% πέρσι. Άλλωστε, η συνολική πτώση της καθαρής κερδοφορίας την περίοδο 2006-2013 αγγίζει το 22%.

Ως εκ τούτου, η ΧRTC εκτιμά ότι η συγκέντρωση των εταιρειών του κλάδου είναι προ των πυλών, καθώς οι συνέργειες μεταξύ των εταιρειών σε περισσότερες γραμμές είναι απολύτως επιβεβλημένη. «Κύριος στόχος όλων των εταιρειών παραμένει η ελα-

χιστοποίηση του κόστους λειτουργίας, με έμφαση στη ρευστότητα μέσω της εφαρμογής συγκεκριμένων στρατηγικών όπως σημαντική μείωση των επιχειρησιακών ταχυτήτων, μείωση αριθμού προεγγίσεων σε λιμάνια, ανά δρομολόγιο, αντικατάσταση κοστοβόρων πλοίων, εφαρμογή στρατηγικών εφορβολογισμώ προμηθειών των πλοίων, ακόμα και πωλήσεις πλοίων», αναφέρει χαρακτηριστικά η εταιρεία.

Παρά τις εν λόγω προσπάθειες, η εξεύρεση νέων κεφαλαίων αποτελεί μονόδρομο για τη βελτίωση των ισολογισμών των ακτοπλοϊκών εταιρειών, αλλά και της ίδιας της λειτουργίας τους. Κατά την ΧRTC, το προσεχές διάστημα αναμένεται να ολοκληρωθούν οι δανειακές αναδιαρθρώσεις, θα επανασχεδιαστούν κάποια δρομολόγια και πιθανώς να γίνουν κινήσεις για εναλλακτικά δρομολόγια εκτός Ελλάδας, κίνηση η οποία είναι πλέον ευκολότερη, λόγω της σταδιακής βελτίωσης των ναυλαγορών στη συγκεκριμένη κατηγορία.

Πάντως, το 2014 προβλέπεται να συνεχιστεί η πορεία βελτίωσης των λειτουργικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του κλάδου, κυρίως λόγω της εμφάνισης των πρώτων ενδείξεων βελτίωσης της ζήτησης, της περαιτέρω συγκράτησης των λειτουργικών εξόδων και της συγκράτησης του κόστους των καυσίμων.

Το μονοπώλιο ΟΠΑΠ στο διαδικτυακό στοιχήμα θέτει εκ νέου η Κομισιόν

Το θέμα των αποκλειστικών δικαιωμάτων του ΟΠΑΠ στο διαδικτυακό στοιχήμα για την περίοδο 2014-2020 θέτει εκ νέου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η συνάντηση που έγινε την περασμένη εβδομάδα στις Βρυξέλλες, παρουσία στελεχών του υπουργείου Οικονομικών και νομικών συμβούλων του ΟΠΑΠ, δείχνει ότι η ελληνική κυβέρνηση, οφείλει να κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις σχετικές ρυθμίσεις με το αποκλειστικό δικαίωμα του ΟΠΑΠ να διεξάγει το αθλητικό στοιχήμα στο Διαδίκτυο. Σημειώνεται ότι οι ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνουν και τη διακοπή των δραστηριοτήτων των 24 παρόχων οι οποίοι σήμερα λειτουργούν μέσω προσωρινών αδειών.

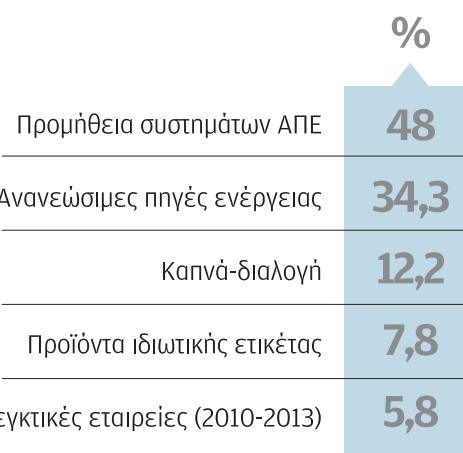
Ανταλλαγή επιστολών

Το υπουργείο Οικονομικών «περιφέρει» τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις περισσότερο από ένα έτος, αναμένοντας την έγκριση της Κομισιόν, προκειμένου να τις φέρει προς ψήφιση στην ελληνική Βουλή. Ωστόσο, καθώς αυτό δεν έχει συμβεί, για περισσότερους από 12 μήνες διεξάγεται μεταξύ των δύο πλευρών, κοινοτικές και εθνικές, ανταλλαγή επιστολών. Κυρίως η κοινοτική πλευρά θέτει ερωτήματα ενώ η ελληνική πλευρά δίνει απαντήσεις. Ενίοτε γίνονται και συσκέψεις, είτε στην Αθήνα είτε στις Βρυξέλλες για το θέμα αυτό.

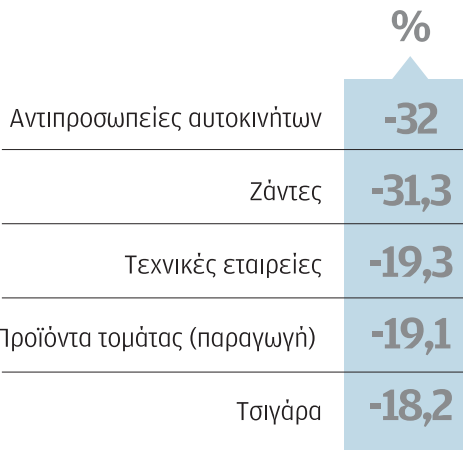
Η ελληνική πλευρά, σύμφωνα με τις καταγγελίες που έχουν γίνει από ανταγωνιστές του ΟΠΑΠ, πρέπει ν' αποδείξει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη νόμιμη εκχώρηση του αποκλειστικού δικαιώματος στον ΟΠΑΠ. Σε άλλη περίπτωση αυτή θα θεωρηθεί κρατική ενίσχυση. Οι απαντήσεις που έχει δώσει η ελληνική κυβέρνηση μέχρι σήμερα, όπως προκύπτει από τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα στα γραφεία της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού, φαίνεται ότι δεν ικανοποίησαν τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ελληνική πλευρά υποστηρίζει ότι ο ΟΠΑΠ εξασφάλισε το αποκλειστικό δικαίωμα στο διαδικτυακό στοιχήμα από τη σύμβαση του 2000. Ο σχετικός νόμος αναφέρει ότι ο ΟΠΑΠ προσφέρει τα 13 παίγνια, συμπεριλαμβανομένου του αθλητικού στοιχήματος, «με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο». Με αυτές τις τέσσερις λέξεις στον σχετικό νόμο, η ελληνική κυβέρνηση επιχείρησε να δικαιολογήσει το μονοπώλιο του ΟΠΑΠ. Βεβαίως η ίδια η ελληνική κυβέρνηση το 2011 προχώρησε στην έκδοση προσωρινών αδειών διεξαγωγής τυχερών παιγνίων στο Διαδίκτυο, ενώ ο ΟΠΑΠ, μόλις στις αρχές του φετινού καλοκαιριού, ξεκίνησε να προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες, μέσω της ιστοσελίδας PameStoixima.gr.

Οι 5 κλάδοι της ελληνικής οικονομίας με τη μεγαλύτερη αύξηση την 5ετία (2009-13)

Οι 5 κλάδοι με τις μεγαλύτερες απώλειες την 5ετία (2009-13)

ΠΗΓΗ: Icap

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι 16 κλάδοι που δεν κατάλαβαν... κρίση

Από τους 87 κλάδους/αγορές που εξετάστηκαν, οι οκτώ στους δέκα (δηλαδή 71 κλάδοι) υπέστησαν απώλειες (μικρής ή μεγαλύτερης έκτασης).

δέκα εμφάνισαν αυξητική πορεία (16 κλάδοι).

Τις καλύτερες επιδόσεις παρουσίασε ο τομέας των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), που εμφάνισε εντυπωσιακή αύξηση 108,1% αίτερα την περίοδο 2011/2012, λόγω των ευνοϊκών όρων του θεσμικού πλαισίου, δηλαδή των επιδοτήσεων. Βέβαια εσχάτως τα δεδομένα άλλαξαν μετά και τη νέα κυβερνητική απόφαση που επέβαλε μειώσεις στις αποζημιώσεις ενέργειας.

Αυξητικά κινήθηκαν και οι κατηγορίες προϊόντων διατροφής, με σχετικά περιορισμένο όμως ρυθμό

(κάτω του 5%). Αντίθετα, τις μεγαλύτερες απώλειες από την ύφεση υπέστησαν οι κλάδοι του αυτοκινήτου και των κατασκευών, καθώς και κλάδοι που επηρεάζονται άμεσα από την οικονομική δραστηριότητα. Σύμφωνα με την έκθεση της ICAP, «αρκετές πρόσφατες θετικές εξελίξεις με κύρια την έξοδο της Ελλάδας και της Πορτογαλίας στις αγορές, έπειτα από πολλά χρόνια, μέσω διάθεσης κρατικών τους ομολόγων, στέλνει ένα αισιόδοξο μήνυμα για την έξοδο από την κρίση.

Στην κατεύθυνση αυτή, και λαμβάνοντας υπόψη και τα συνολικά αποτελέσματα του εταιρικού τομέα το 2013, βάσει των ισολογισμών που είναι καταχωρισμένοι στη βάση δεδομένων της ICAP Group, προκύπτει μια αισθητή μείωση των ζημιών την τελευταία διετία. Πιο συγκεκριμένα, οι συνολικές ζημιές περιορίστηκαν κατά 34% το 2012, ενώ και το 2013 (με βάση δείγματα σχεδόν 7.300 διαθέσιμων ισολογισμών) προκύπτει περαιτέρω μείωση των ζημιών κατά 52%. Επιπλέον, αν ληφθεί υπόψη και η εντυπωσιακή άνοδος του δείκτη οικονο-

μικού κλίματος, όπως καταγράφεται στην έρευνα της ΕΑΣΕ/ICAP-CEO General Index το δεύτερο τρίμηνο του 2014, στις 156 μονάδες από 140 το προηγούμενο τρίμηνο, καθώς και του δείκτη οικονομικού κλίματος του IOBE, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η κατάσταση αρχίζει να εξομαλύνεται και να εμφανίζονται σταδιακά τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης».

Σύμφωνα με τον Νικότα Κωνσταντέλλο, διευθύνοντα σύμβουλο της ICAP, «η ελληνική οικονομία δέχθηκε βαρύ πλήγμα από την πρωτόγνωρη ύφεση που καθόρισε τις εξελίξεις την τελευταία πενταετία. Η φερεντική υποχώρηση του ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές) κατά ένα ποσοστό που υπερέρβη το 23% το διάστημα 2009-2013 είχε άμεσο αντίκτυπο σε όλο το φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων. Οι συνθήκες οικονομικής ύφεσης που επικράτησαν αναμφισβήτητα έπληξαν όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Ωστόσο, διαφορετικές ήταν οι συνέπειες της κρίσης στις επιμέρους εταιρείες κάθε κλάδου».

«Μάχη» Κουρδιστάν - Ιράκ για το πετρέλαιο

Οι Κούρδοι θέλουν να εκμεταλλευθούν τον «μαύρο χρυσό» ανεξάρτητα από το τι επιθυμεί η Βαγδάτη

Με τα αποθέματά του σε υδρογονάνθρακες να φθάνουν τα 45 δις. βαρέλια πετρελαίου και τα έξι τρις. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου, το αυτόνομο ιρακινό Κουρδιστάν επιχειρεί να εμπορευθεί ελεύθερα τους ενεργειακούς του πόρους παρακάμπτοντας τη Βαγδάτη, από την οποία επιδιώκει την πλήρη ανεξαρτητοποίησή του. Η παραγωγή κουρδικού πετρελαίου αυξάνεται ταχύτατα από τον Μάιο, οπότε άρχισε να λειτουργεί αγωγός που συνδέει απευθείας το Κουρδιστάν με την Τουρκία στο λιμάνι του Τσεϊχάν. Εκεί καταφθάνουν περίπου 120.000 τόνοι κουρδικού πετρελαίου την ημέρα. Μέχρι στιγμής, το Κουρδιστάν έχει διοχετεύσει στην Τουρκία 6,2 εκατ. βαρέλια πετρελαίου.

Μεγάλες δυνατότητες

Ο Κούρδος ηγέτης Μασούντ Μπαρζανί εκτιμά πως η παραγωγή πετρελαίου θα εκτιναχθεί στην περιοχή από τα 400.000 βαρέλια την ημέρα, που είναι σήμερα, στο ένα εκατ. βαρέλια την ημέρα το επόμενο έτος, για να διπλασιασθεί το 2019. Παράλληλα, όμως, κυβερνητικοί αξιωματούχοι εκτιμούν πως η χώρα πρέπει να εξάγει 400.000 βαρέλια την ημέρα για να αντεπεξέρχεται στις ανάγκες της. Οπως αναφέρει το Bloomberg, η αυτόνομη περιοχή του Κουρδιστάν

Η αυτόνομη περιοχή του Κουρδιστάν αποτελεί μια όαση σχετικής ηρεμίας μέσα στην κλιμακούμενη βία του Ιράκ.

αποτελεί μια όαση σχετικής ηρεμίας μέσα στην κλιμακούμενη βία του Ιράκ και ιδιαίτερα από τις 11 Ιουλίου, οπότε οι Κούρδοι αντάρτες Πεσομεργκά ανέλαβαν τον έλεγχο των πετρελαιοπηγών του Κιρκούκ και του Μπαϊ Χασάν.

Ο γαλλικός πετρελαιοκός κολοσσός Total θεωρεί το Κουρδιστάν ασφαλή περιοχή για τις δραστηριότητές του εξόρυξης. Οπως δήλωσε προσφάτως ο Εμανουέλ ντε Γκαλεμπόν, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας στο Ιράκ, η Total σκοπεύει να αντλήσει σε τουλάχιστον δύο πετρελαιοπηγές στο Κουρδιστάν το επόμενο έτος και αξιολογεί τις τοπικές πετρελαιοπηγές μαζί με τους εταίρους της στην περιοχή Marathon Oil Corp και Oil Search. Η Βαγδάτη θεωρεί, όμως, κλοπή την προσιτότητα των Κουρδών να εμπορευθούν το πετρέλαιό τους παρακάμπτοντάς την. Με τη μεσολάβηση των ΗΠΑ, Βαγδάτη και Κιρκούκ

Ο ενεργειακός πλούτος του Κουρδιστάν

διαπραγματεύθηκαν συμφωνία για τις εξαγωγές κουρδικού πετρελαίου, που προβλέπε πως το Ιράκ θα προ-όριζε για το Κουρδιστάν το 17% του προϋπολογισμού της, θα προσέφερε στους Κούρδους περισσότερο έλεγχο

στο πετρέλαιο τους αλλά και θα απελευθέρωνε τις παγωμένες πληρωμές του Κουρδιστάν, ύψους πέντε δις. δολαρίων. Οι συνομιλίες κατέρρευσαν, όμως και το Κουρδιστάν άρ-χισε να διοχετεύει πετρέλαιο στην

Τουρκία, προκαλώντας τις αντιδράσεις της Βαγδάτης. Στις 22 Μαΐου το δεξαμενόπλοιο «United Leadership» απέλυσε από το λιμάνι του Τσεϊχάν στην Τουρκία με φορτίο κουρδικού αργού αξίας 100 εκατ. δολ. Οπως οχο-

λιάζει δημοσίευμα της Wall Street Journal, το πλοίο άρχισε να περιφέρεται στη Μεσόγειο «έχοντας τη δυναμική να αλλάξει την αγορά πετρελαίου και τη γεωπολιτική της Μέσης Ανατολής». Αμέσως όμως η Βαγδάτη υπέβαλε αίτηση διατησίας κατά της Τουρκίας στο Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο ζητώντας αποζημίωση ύψους 250 εκατ. δολαρίων. Απειλίες, άλλωστε, να αποκλείσει από τα πολύ μεγαλύτερα αποθέματα του Νότου του Ιράκ όσους αγοράσουν πετρέλαιο από τους Κούρδους.

Έτσι, ύστερα από περιπλάνηση δύο εβδομάδων, το δεξαμενόπλοιο αγκυροβόλησε σε λιμάνι του Μαρόκου όπου και παραμένει με το φορτίο του ανέγγιχτο. Όταν επιχειρήσει να το παραδώσει, το αμερικανικό υπουργείο Εξωτερικών προειδοποίησε το Μαρόκο για το ενδεχόμενο εναντίον του αγωγής. Από τον Ιούνιο έχουν αποπλεύσει από την Τουρκία τουλάχιστον άλλα τρία δεξαμενόπλοια με κουρδικό αργό, εκ των οποίων μόνον το ένα έχει πουλήσει το φορτίο του. Οι μεγάλες πετρελαϊκές και τα μεγάλα διυλιστήρια δεν τολμούν να αγοράσουν πετρέλαιο από τους Κούρδους για να μη διαρραγούν οι δεσμοί τους με το Ιράκ.

ΡΟΥΜΠΙΝΑ ΣΠΙΛΛΗ

Η Γερμανία, η μεγάλη κερδισμένη από την επεκτατική νομισματική πολιτική της ΕΚΤ

Της ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΑΤΑ

Η επεκτατική νομισματική πολιτική που ασπάζεται πλέον και η Bundesbank, υπό την απειλή του αποπληθωρισμού και της εύθραυστης ανάκαμψης στην Ευρωζώνη, ωφελεί πολύ περισσότερο τη γερμανική οικονομία συγκριτικά με τα ασθενέστερα κράτη-μέλη στον ευρωπαϊκό Νότο. Ενόψει της πρόσφατης ανακοίνωσης των στοιχείων για τον γερμανικό πληθωρισμό, οι αποδόσεις στα 10ετή κρατικά ομόλογα της χώρας διολίσθησαν στο 1,12%, φθάνοντας ουσιαστικά στο χαμηλότερο επίπεδο από τις αρχές του 19ου αιώνα. Η εκτίμηση για υποχώρηση του γερμανικού πληθωρισμού στο 0,8% τον Ιούλιο από το 1% έναν μήνα πριν ενισχύει τις πιθανότητες εφαρμογής των μέτρων ποσοτικής χαλάρωσης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Το σενάριο αυτό οδήγησε, επίσης, σε πτώση έως και 250 ετών το κόστος δανεισμού της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ισπανίας, της Ιρλανδίας και της Ολλανδίας, όπως επισυμβαίνει από τους Financial Times.

Η προοπτική διατήρησης των επιτοκίων δανεισμού

Οι τρεις περιορισμοί που θα καθορίσουν την απόφαση του ΤΧΣ στο ζήτημα των Warrants των τραπεζών

1. Οι κανόνες κρατικής βοήθειας της Ε.Ε.

2. Πώς το Ταμείο θα πετύχει τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης των χρημάτων που έχει τοποθετήσει στις τράπεζες.

3. Η όποια κίνηση πραγματοποιηθεί να μην εμπεριέχει πρόσθετους κινδύνους για το Ταμείο.

10ετή και 30ετή γερμανικά ομόλογα είχαν, επίσης, υποχωρήσει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Τότε, η μέση απόδοση των γερμανικών ομολόγων είχε υποχωρήσει στο 1,41%, δηλαδή στο χαμηλό 22ετίας.

Αποπληθωρισμός

Σήμερα, μείζον πρόβλημα στην Ευρωζώνη είναι οι έντονες αντιπληθωριστικές τάσεις που μπορεί να οδηγήσουν στον αποπληθωρισμό. Ηδη, η ζήτηση στην Ευρωζώνη είναι αδύναμη από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-09 και τη συνακόλουθη κρίση χρέους, ενώ η ροή πίστωσης σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις είναι σχεδόν αδρανής. Αυτός είναι ο λόγος που τελικά η Bundesbank άλλαξε τη συντηρητική στάση της τον περασμένο Μάρτιο και ψήφισε υπέρ της εφαρμογής ποσοτικών μέτρων χαλάρωσης, συμπεριλαμβανομένων των αγορών επισφαλών δανείων από τις τράπεζες. Απώτερος στόχος είναι η διευκόλυνση της ροής πίστωσης προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, και άρα η ενίσχυση της ανάπτυξης και των οικονομικών στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

στην Ευρωζώνη στο 0,15% και η αποδοχή της γερμανικής κεντρικής τράπεζας (Bundesbank), του πιο ισχυρού και συντηρητικού μέλους στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ, να υποθετηθεί τελικά μια επεκτατική νομισματική πολιτική έχουν οδηγήσει σε μεγάλη πτώση τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων στην Ευρωζώνη. Ομως, τα περισσότερα επενδυτικά κεφάλαια συνεχίζουν να στρέφονται στα ασφαλή γερμανικά χρεόγραφα λόγω ανασφάλειας. Σήμερα έχει καλλιερηθεί κλίμα αβε-

βαιότητας από την εύθραυστη ανάκαμψη στην Ευρωζώνη, την ουκρανική κρίση και τις αιματηρές συγκρούσεις στη Λωρίδα της Γάζας αλλά των προβλέψεων για μια μεσοπρόθεσμα αύξηση των αμερικανικών επιτοκίων. Εκτός της διολίσθησης των αποδόσεων στα 10ετή ομόλογα της Γερμανίας μέχρι το 1,12%, αυτές των ιταλικών ομολόγων υποχώρησαν στο 2,6%, ένα ποσοστό που δεν έχει καταγραφεί ξανά παρά μόνον για λίγες εβδομάδες το 1945, σύμφωνα με τους FT. Στο 1,52%, οι απο-

δόσεις των γαλλικών ομολόγων υποχώρησαν στο χαμηλό 250ετίας, ενώ αυτές των ισπανικών στο χαμηλό 100ετίας. Τα τελευταία χρόνια, η Γερμανία έχει ωφεληθεί από τη γενικότερη αναταραχή στις ευρωπαϊκές αγορές κρατικών ομολόγων, με το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους της να έχει υποχωρήσει αισθητά. Στα μέσα Μαΐου του 2012, όταν η κρίση χρέους στην Ευρωζώνη είχε οξυνθεί με κίνδυνο την έξοδο της Ελλάδας και τη διάλυση του ευρώ, οι αποδόσεις στα διετή, πενταετή,

Τα πρόστιμα ψαλίδισαν τα κέρδη της Deutsche Bank

Οι δικαστικές δαπάνες επισκίασαν την κερδοφορία της Deutsche Bank στο διάστημα του δευτέρου τριμήνου του 2014, προκαλώντας προβληματισμό για την κεφαλαιακή επάρκειά της. Την ίδια ώρα, τόσο η ισχυρότερη γερμανική τράπεζα όσο και η αντίστοιχη ελβετική UBS επιβεβαίωσαν ότι βρίσκονται ξανά στο μικροσκόπιο των αρχών εξαιτίας νέων κατηγοριών. Αυτή τη φορά, η Deutsche Bank ανακοίνωσε ότι συνεργάζεται με τις αμερικανικές αρχές για να εξακριβωθεί εάν οι πρακτικές της στις συναλλαγές υψηλής συχνότητας (high frequency trading) είναι εις βάρος των επενδυτών που δεν χρησιμοποιούν αυτούς τους μηχανισμούς που επιτρέπουν την εκτέλεση εντολών σε δευτερόλεπτα. Παράλληλα, η UBS διερευνάται για τα συστήματα διαπραγμάτευσης των «dark pools», δηλαδή των εξωκρηματιστηριακών δεξαμενών όπου η ταυτότητα των εντολών δεν είναι γνωστή, αλλά διευκολύνουν την ταχεία εκκθάριση συναλλαγών.

Οι δικαστικές δαπάνες της Deutsche Bank ανήλθαν το 2013 στα 3 δις. ευρώ, ενώ οι προβλέψεις για νομικά έξοδα διαμορφώθηκαν στα 2,2 δις. ευρώ το δεύτερο τρίμηνο. Μαζί με την κάλυψη φορολογικών υποχρεώσεων από προηγού-

μενα τρίμηνα, τα καθαρά κέρδη της Deutsche Bank υποχώρησαν κατά 29% στα 237 εκατ. ευρώ. Αντίθετα, τα προ φόρων κέρδη της τράπεζας ενισχύθηκαν κατά 16% στα 917 εκατ. ευρώ λόγω της αύξησης των εσόδων από τη διαπραγμάτευση ομολόγων και τη μείωση των προβλέψεων για επισφαλή δάνεια. Οικονομικοί αναλυτές προβληματίζονται για την κεφαλαιακή επάρκεια της Deutsche Bank, ιδιαίτερα ενόψει των ελέγχων που θα πραγματοποιήσει η ΕΚΤ.

Είναι πολύ πιθανό οι δικαστικές περιπέτειες της Deutsche Bank να απορροφήσουν το 40% των κεφαλαίων που η τράπεζα έχει αντλήσει για να αντεπιβληθεί στο τεστ κοπώσεως και τους ποιοτικούς ελέγχους που θα πραγματοποιήσει η ΕΚΤ αυτό το φθινόπωρο, εικόζουν οικονομικοί αναλυτές. Τα καθαρά κέρδη της UBS, αντίθετα, ενισχύθηκαν κατά 15% στα 792 εκατ. ελβετικά φράγκα λόγω περικοπής δαπανών από περιουσιακά στοιχεία που δεν αξιοποιεί πλέον και πρόκειται να διαθέσει σε πώληση. Οι προβλέψεις για δικαστικές δαπάνες της Deutsche Bank διαμορφώθηκαν το δεύτερο τρίμηνο στα 441 εκατ. ευρώ, αυξάνοντας τις συνολικές προβλέψεις από τις αρχές του έτους στα 1,98 δις. ελβετικά φράγκα.

Πληθαίνουν οι ενδείξεις για ανάδειξη της Αφρικής σε νέα οικονομική δύναμη

Του NICHOLAS KULISH / THE NEW YORK TIMES

Ενισχύονται δειλά δειλά οι ελπίδες για μια ευρεία ανάπτυξη της αφρικανικής ηπείρου, καθώς η οικονομική δραστηριότητα επεκτείνεται σε νέους κλάδους και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την επέκταση μιας μεσοαίας τάξης, όπως δείχνουν τα τελευταία στοιχεία της Αφρικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης (ADB). Βέβαια, η ADB κατατάσσει στη μεσοαία τάξη εκείνους που κερδίζουν δύο δολάρια και άνω σε ημερήσια βάση.

Ακόμη και με αυτά τα δεδομένα, όμως, πληθαίνουν οι ενδείξεις για την ανάδειξη μιας νέας οικονομικής δύναμης όπως συνέβη με τις «ασιατικές τίγρεις» το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα. Παρά τις πρόσφατες τρομοκρατικές ενέργειες, για παράδειγμα, η Κένυα πούλησε ομόλογα 2 δις.

δολαρίων στο εξωτερικό τον περασμένο μήνα, ενώ η Honda άνοιξε την τρίτη θυγατρική παραγωγής δικύκλων στη χώρα. Προ δύο μηνών, η Ζάμπια προχώρησε στην έκδοση ομολόγου ενός δις. δολαρίου.

Η Heineken σχεδιάζει να επενδύσει 700 εκατ. δολάρια σε όλη την Αφρική ώστε να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ζήτηση. Στη Νότια Αφρική, επίσης, υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν πως η μεσοαία τάξη των έχρωμων δαπανούν περισσότερα από τους λευκούς παρά τη στασιμότητα της οικονομίας.

Μέχρι και πρόσφατα, οι αφρικανικές οικονομίες εξαρτιόνταν από τη ζήτηση εμπορευμάτων και τις διακυμάνσεις των τιμών τους στις διεθνείς αγορές. Τελικά, όμως, τα πράγματα αλλάζουν ακόμη και σε χώρες σαν την Αιθιοπία. Οι ξένες επενδύσεις στην Αφρική ανήλθαν στο

ρεκόρ των 80 δις. δολαρίων τον Μάιο. Όλο και μεγαλύτερο τμήμα τους απορροφάται από τον μεταπολιτικό κλάδο και δεν διοχετεύεται μόνο στα ορυχεία. Οι εξαγωγές στην Υποσαχάρια Αφρική έχουν αυξηθεί από τα 68 δις. δολάρια το 1995 στα 400 δις. δολάρια το 2012. Από τα 600 δις. δολάρια, μόνο το ήμισυ των 300 δις. δολαρίων προήλθε από φυσικούς πόρους, όπως η εξόρυξη πετρελαίου, φυσικού αερίου, πολύτιμων μετάλλων και διαμαντιών.

Βέβαια, η ανάπτυξη αυτή παραμένει άνιση. Αιματηρές συγκρούσεις συνεχίζουν να ξεσπούν στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία ή το Νότιο Σουδάν. Συν τοις άλλοις, είναι δύσκολη η αξιολόγηση της μεσοαίας τάξης λόγω της ταχείας αύξησης όλου του πληθυσμού, η πλειονότητα του οποίου επιβιώνει κάτω από συνθήκες ακραίας φτώχειας.

Στη Νότια Αφρική, υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν πως η μεσοαία τάξη των έχρωμων δαπανά περισσότερα από τους λευκούς παρά τη στασιμότητα της οικονομίας.

Τα hedge funds ποντάρουν στην ανάκαμψη της Αργεντινής

Κρούσεις από «ιδιωτικές πλευρές» παραδέχονται ότι έχουν δεχτεί τα ιδιωτικά κεφάλαια

Μετά από μια οργισμένη αντίδραση της προέδρου, Κριστίνα Φερνάντες, που απάντησε στους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης πως η Αργεντινή δεν έχει πτωχεύσει, και τη θεαματική πτώση που σημείωσε το χρηματιστήριο του Μπουένος Άιρες, διαφαίνονται τώρα νέες προοπτικές για μια διευθέτηση του χρέους της τρίτης οικονομίας στη Λατινική Αμερική. Σύμφωνα με το Bloomberg, ομάδα διεθνών επενδυτικών τραπεζών, ανάμεσα στις οποίες οι JPMorgan Chase και Citigroup, επιχειρεί νέα προσέγγιση στα hedge funds προτείνοντας να αγοράσει τα ομόλογα που διακρατούν για να αρθεί η απαγόρευση αποπληρωμής των υπόλοιπων ομολογούχων, δηλαδή του 92% των πιστωτών της Αργεντινής που έχουν συναίνεσει στο κούρεμα των ομολόγων τους. Μιλώντας στο Bloomberg, το hedge fund Aurelius Capital Management που έχει κερδίσει μαζί με το Elliott τον δικαστικό αγώνα κατά του Μπουένος Άιρες, επιβεβαίωσε

Τόσο η πρόεδρος, Κριστίνα Φερνάντες, όσο και ο υπουργός Οικονομικών, Άζελ Κισίλοφ, εξέφρασαν την πρόθεση να κάνουν χρήση όλων των νομικών μέσων για να αποδείξουν πως η χώρα δεν έχει πραγματικά πτωχεύσει αλλά παραμένει αξιόχρη και φερέγγυα.

Οι επαφές ανάμεσα στις διεθνείς επενδυτικές τράπεζες και τα hedge funds έχουν ήδη αποφέρει κάποιους καρπούς.

πως του έχουν γίνει κρούσεις από «ιδιωτικές πλευρές». Τόνισε, ωστόσο, πως δεν του έχει υποβληθεί καμία αποδεκτή προσφορά ως τώρα. Από την πλευρά του το Elliott απέφυγε να σχολιάσει. Θετική διαφαίνεται, πάντως, η αντίδραση της κυβέρνησης της Αργεντινής καθώς η πρόεδρος δήλωσε «ανοικτή σε περαιτέρω συνομιλίες» αλλά αποφασισμένη να υπερασπιστεί τα συμφέροντα της χώρας.

Επανέλαβε, άλλωστε, την θέση της πως αν πληρώσει τα hedge funds στην ονομαστική αξία των ομολόγων τους θα προκαλέσει μαζικά αιτήματα για ανάλογες πληρωμές που θα καταστρέψουν την Αργεντινή. Σαφέστερος ήταν, άλλωστε, ο υπουργός Οικονομικών, Άζελ Κισίλοφ, που τόνισε πως «η Αργεντινή δεν έχει αντίρρηση αν παράγοντες του ιδιωτικού τομέα θέλουν να διαπραγματευθούν με τα αρπакτικά funds χρησιμοποιώντας δικά

τους χρήματα». Ο κ. Κισίλοφ διευκρίνισε, πάντως, πως «το κράτος δεν μπορεί να τοποθετήσει δικά του χρήματα γιατί κάτι τέτοιο θα σήμαινε πως παραβιάζει το νόμο και θα ήταν απάτη».

Μετά την Standard & Poor's που πρώτη υποβάθμισε την Αργεντινή σε «πιλεκτική χρεωκοπία», ακολούθησε η Fitch με «περιορισμένη χρεωκοπία» ενώ ο τρίτος εκ των μεγάλων οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης, η Moody's, περιορίστηκε να θέσει τη βαθμολογία της σε αρνητικά προοπτική. Τόσο η πρόεδρος, Κριστίνα Φερνάντες, όσο και ο υπουργός Οικονομικών, Άζελ Κισίλοφ, εξέφρασαν την πρόθεση να κάνουν χρήση όλων των νομικών μέσων για να αποδείξουν πως η χώρα δεν έχει πραγματικά πτωχεύσει αλλά παραμένει αξιόχρη και φερέγγυα εφόσον έχει καταθέσει σε τράπεζα της Νέας Υόρκης τα απαιτούμενα κεφάλαια για την αποπλη-

ρωμή των ομολογούχων της.

Όπως τόνισε ο κ. Κισίλοφ μετά την επιστροφή του από τη Νέα Υόρκη, «αυτή η κατάσταση δεν εξετάζεται καν στα συμβόλαια αγοράς ομολόγων και η Αργεντινή διαθέτει όλα τα νομικά μέσα για να αποδείξει πως δεν πτώχευσε». Χαρακτήρισε μάλιστα κάθε επιχείρημα περί πτώχευσης «ανοησία πυρηνικών διαστάσεων». Σημειωτέον, πάντως, πως τη θέση αυτή του Μπουένος Άιρες υποστηρίζει μερίδα αναλυτών : ο Εμίλιано Σουρμπάιγ της Bank Julius Baer υπογραμμίζει πως «αυτή η στάση πληρωμών οφείλεται σε μια δικαστική διαμάχη και όχι στην αδυναμία της χώρας να διαθέσει τα κεφάλαια που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση του χρέους της» ενώ ο Μάουρο Ρόκα της Goldman Sachs επισφαιρίζει πως «πρόκειται για μια πολύ ιδιαίτερη στάση πληρωμών, δεν υφίσταται πρόβλημα φερεγγυότητας».

«Όσοι περιμένουν πως θα υπογράψουμε κάτι παρακμύνο και μας απειλούν πως αν δεν το κάνουμε θα έρθει το τέλος του κόσμου, ας μην υπολογίζουν σ' εμένα» ήταν τα πρώτα σχόλια της προέδρου της Αργεντινής μετά τη στάση πληρωμών. Αποτελούσαν μια έμμεση απάντηση στις απειλές που αντιμετωπίζει η χώρα αν η στάση πληρωμών κριθεί τελικά «πιστωτικό γεγονός», δηλαδή αδυναμία εξυπηρέτησης χρέους, από την Διεθνή Ένωση Swap και Παραγώγων (ISDA). Στην περίπτωση αυτή σχεδόν το σύνολο των ομολογούχων της θα μπορεί να διεκδικήσει άμεσα την πληρωμή των χρημάτων της μέσω ενδεχομένου και κατασχέσεων περιουσιακών στοιχείων της χώρας που βρίσκονται στο εξωτερικό.

Σύμφωνα, βέβαια, με την εφημερίδα Ambiente του Μπουένος Άιρες, οι επαφές ανάμεσα στις διεθνείς επενδυτικές τράπεζες και τα hedge funds έχουν ήδη αποφέρει κάποιους καρπούς. Η εφημερίδα υποστηρίζει πως έχει συναφθεί συμφωνία ως προς ύψος του ποσού που θα καταβάλουν οι τράπεζες για την αγορά των ομολόγων των hedge funds αλλά εκκρεμούν ακόμη άλλα ζητήματα.

Όπως έχει τόνισει ο Αργεντινός υπουργός Οικονομικών, Άζελ Κισίλοφ, αν είχε συναίνεσει στο κούρεμα των ομολόγων του, το ισχυρότερο εκ των hedge funds, το NML Capital, θυγατρική του Elliott Management, θα είχε κέρδος 300% επί του ποσού που επένδυσε όταν αγόρασε τα ομόλογα της Αργεντινής. Δεν αρκείται, όμως, σε αυτά αλλά επιδιώκει να διασφαλίσει κέρδη ύψους 1.600% μολονότι έχει αγοράσει τα ομόλογα έναντι πνακίου φακός όταν η χώρα τελούσε υπό πτώχευση. Πράγματι το εν λόγω fund διεκδικεί πληρωμή της ονομαστικής αξίας των ομολόγων του ύψους 832 εκατ. δολαρίων για ομόλογα που αγόρασε έναντι μόνον 48 εκατ. δολαρίων.

Στο αμερικανικό δικαστήριο στο οποίο είχε προσφύγει εναντίον της Αργεντινής, πάντως, ο Πωλ Σίνγκερ, ιδρυτής του Elliott, αρνήθηκε πέρυσι τις εναντίον του φηολογίες πως έχει στην κατοχή του μεγάλο όγκο ασφαλιστρών έναντι κινδύνου πτώχευσης της Αργεντινής (CDS) που θα του δώσουν τη δυνατότητα να αντλήσει τεράστια κέρδη αν η χώρα κηρύξει στάση πληρωμών.

Επανάλθε ο εφιάλτης του αποπληθωρισμού

Στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Οκτώβριο του 2009, όταν είχε κλιμακωθεί η χρηματοπιστωτική κρίση, υποχώρησε ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη, επαναφέροντας στο προσκήνιο τον κίνδυνο αποπληθωρισμού. Σε αυτήν τη φάση, όμως, δεν αναμένεται να εφαρμοστεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) τη δική της εκδοχή ποσοτικών μέτρων χαλάρωσης (QE) για την ενθάρρυνση μιας ανόδου των τιμών, ένα μέτρο που δεν έχει αποκλείσει και η συντηρητική Bundesbank. Δυο είναι οι λόγοι που συντείνουν σε μια τέτοια εκτίμηση ενόψει της συνεδρίασης της ΕΚΤ στις 7 Αυγούστου.

Πρώτον, όπως δείχνουν τα στοιχεία της Eurostat, η υποχώρηση του πληθωρισμού στο 0,4% τον Ιούλιο από το 0,5% έναν μήνα πριν αποδίδεται στην πτώση των τιμών ενέργειας κατά 1%. Εκτιμάται, επίσης, ότι η ΕΚΤ επιθυμεί να διαπιστώσει την επίδραση των προγραμμάτων φθηνών δανείων που ανήγγειλε τον Ιούνιο και θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από τον Σεπτέμβριο του 2014 για την επόμενη τετραετία, αλλά και των αρνητικών επιτοκίων στις καταθέσεις των ιδίων των τραπεζών. Παρ' όλα αυτά, επανήλθαν τα σενάρια για τη χρονική στιγμή που η ΕΚΤ θα δρομολογήσει τη δική της εκδοχή ποσοτικών μέτρων χαλάρωσης (QE), μετά την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, την Τράπεζα της Αγγλίας και την Τράπεζα της Ιαπωνίας. Είναι ξεκάθαρο ότι η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη παραμένει εύθραυστη. Αφενός, η υποχώρηση της ανεργίας στο 11,5% τον Ιούνιο από το 11,6% τον Μάιο απεικονίζει το χαμηλότερο επίπεδο από τον Σεπτέμβριο του 2012. Αφετέρου, επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει ισχυρή δυναμική για τη δημιουργία θέσεων εργασίας ώστε να αρχίσουν να αυξάνονται οι μισθοί, και έτσι η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, πυροδοτώντας την άνοδο της ζήτησης και άρα των τιμών στις υπηρεσίες και τα αγαθά.

Σήμερα εξακολουθούν να υπάρχουν 18,4 εκατ. άνεργοι στην Ευρωζώνη. «Τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν σήμερα δεν προσφέρουν καμία διαβεβαίωση ότι η Ευρωζώνη έχει εξέλθει από τον κίνδυνο του αποπληθωρισμού», δήλωσε ο Πίτερ Βάντεν Χουτ, επικεφαλής οικονομολόγος της ολλανδικής ING. «Επίσης, η κλιμακούμενη κρίση με τη Ρωσία υποβαθμίζει την προοπτική ανάπτυξης για όλη την Ευρωζώνη και φαίνεται απίθανο να υποχωρήσουν οι φόβοι για αποπληθωρισμό στο άμεσο μέλλον».

Η ίδια η ΕΚΤ εκτιμά ότι ο πληθωρισμός θα ενισχυθεί σε αργούς ρυθμούς, φτάνοντας το 1,5% μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2016. Στην Ισπανία καταγράφηκε αποπληθωρισμός 0,3% τον Ιούλιο, προκαλώντας φόβους για την προοπτική της οικονομίας που κατάφερε ύστερα από καιρό να επανέλθει σε ρυθμούς ανάπτυξης το 2014, εμφανίζοντας το υψηλότερο ποσοστό προ χρηματοπιστωτικής κρίσης το δεύτερο τρίμηνο του 2014. Ο πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι είχε παραδεχτεί ότι ο πληθωρισμός βρίσκεται σε «ζώνη επικινδυνότητας», καθώς απέχει πολύ από το πλαφόν του 2%.

Υποτονική ανάπτυξη

Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη αποτελεί μεγάλη πηγή ανησυχίας και η ανάπτυξη είναι χαμηλότερη των προσδοκιών, δήλωσε χθες ο υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας Μισέλ Σαπέν, ύστερα από συνάντηση με τον Ιταλό υπουργό Οικονομικών Πιέρ Κάρολο Πασιλιόν στη Ρώμη και τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για τον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη. Τον προβληματισμό αυτό απορρόφησε το ευρώ που προσέγγισε χθες το υψηλό εννεάμισου, στα 1,3386 δολάρια.

Η μεγαλύτερη πτώση του πληθωρισμού από τον Οκτώβριο του 2009 αυξάνει τις πιέσεις για δυναμικότερη παρέμβαση από την ΕΚΤ, ώστε να ενισχυθεί η ροή πίστωσης στην πραγματική οικονομία και κατα' επέκταση η ανάπτυξη. Οικονομικοί αναλυτές, ωστόσο, συμμερίζονται την άποψη ότι μια τέτοια προοπτική είναι απόμακρη στο άμεσο μέλλον.

Σε αντίθεση με την υποτονική ανάπτυξη στην Ευρωζώνη, οι ΗΠΑ βαδίζουν σε δυναμικούς ρυθμούς ανάπτυξης και απασχολησι. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση επιδομάτων ανεργίας υποχώρησαν τον τελευταίο μήνα στο χαμηλό οκταετίας. Παράλληλα, οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 0,6% το τελευταίο τρίμηνο, παρουσιάζοντας τη μεγαλύτερη άνοδο από το 2008. Έτσι, οι προοπτικές για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ενισχύονται στην ισχυρότερη οικονομία του κόσμου, όπου η εσωτερική κατανάλωση παίζει κεντρικό ρόλο. Ηδη το ΑΕΠ ενισχύθηκε κατά 4% το δεύτερο τρίμηνο, υπερκαλύπτοντας την υποχώρησή του 2,1% την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου.

BLOOMBERG, REUTERS

Ανοίγουν δειλά δειλά οι στρόφιγγες δανεισμού στις τράπεζες της Ευρωζώνης

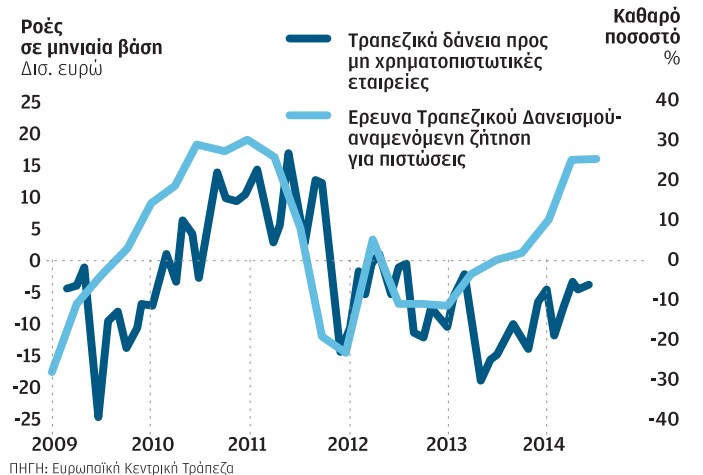
Χαλάρωσαν τα κριτήρια χορήγησης σε επιχειρήσεις - νοικοκυριά για πρώτη φορά από το 2007

Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Ισως κάτι έχει αρχίσει να αλλάζει στην Ευρωζώνη, οι τράπεζες της οποίας χαλάρωσαν, το β' τρίμηνο του 2014, τα κριτήρια με τα οποία χορηγούν δάνεια προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, για πρώτη φορά από το 2007. Πρόκειται για ελπιδοφόρα εξέλιξη που αν συνεχιστεί τα επόμενα τρίμηνα, θα μπορούσε να ενισχύσει την αναμικτή ανάκαμψη της οικονομίας, τη στιγμή μάλιστα που αντιμετωπίζονται νέα προβλήματα εξαιτίας της κρίσης στην Ουκρανία και των κυρώσεων στη Ρωσία. Το γεγονός ότι τον Ιούνιο η χορήγηση πιστώσεων στην Ευρωζώνη συρρικνώθηκε κατά 1,7%, από 2% τον Μάιο, δείχνει ότι ο δρόμος μέχρι να φτάσουμε στην πιστωτική επέκταση εξακολουθεί να είναι μακρύς.

Από τα τέλη του 2007, όταν η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έφτασε στην Ευρώπη, οι τράπεζες απέφευγαν να δανείζον επιχειρήσεις και νοικοκυριά παρά τον πακτωλό χρημάτων και εγγυήσεων που έλαβαν από τις εθνικές κυβερνήσεις, διότι κατ' αρχάς προσπαθούσαν να κλείσουν τις τρύπες στους ισολογισμούς τους και δευτερευόντως διότι δεν υπήρχε ζήτηση για δάνεια. Η έρευνα τραπεζικού δανεισμού που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έδει-

Αρχίζει να κλείνει η ψαλίδα μεταξύ ζήτησης και προσφοράς για δάνεια στην Ευρωζώνη

«Το γεγονός ότι βλέπουμε πως οι ευρωπαϊκές τράπεζες αρχίζουν να χαλαρώνουν τα πιστωτικά κριτήρια και να αναγνωρίζουν ότι υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση είναι αισιόδοξο», σχολίασε οικονομολόγος της ING.

οι ευρωπαϊκές τράπεζες αρχίζουν να χαλαρώνουν τα πιστωτικά τους κριτήρια και να αναγνωρίζουν ότι υπάρχει μεγαλύτερη ζήτηση είναι αισιόδοξο», σχολίασε στο Reuters ο κ. Τζέιμς Νάιτλι, οικονομολόγος της ING. Μοιραία και σε αυτόν τον τομέα της οικονομίας, όπως και σε όλους τους υπόλοιπους είτε πρόκειται για την ανάπτυξη είτε για την ανεργία, εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες διαφορές όσον αφορά τη ζήτηση για δάνεια.

Σύμφωνα με την ΕΚΤ, υπάρχει αύξηση της ζήτησης για επιχειρηματικά δάνεια στη Γερμανία και στην Ισπανία, της οποίας η οικονομία αναπτύχθηκε κατά 0,6% το β' τρίμηνο, αλλά υποχώρησε της ζήτησης σε Ολλανδία και σε Γαλλία. Θετικό είναι και το γεγονός ότι αρχίζει να κλείνει η ψαλίδα μεταξύ της ζήτησης για δάνεια που είναι θετική ήδη από τα μέσα του 2013 (βλέπε γράφημα). «Η γενικότερη εικόνα δείχνει σταδιακή βελτίωση».

Η αύξηση της ζήτησης είναι καλό νέο και αντανακλά την καθυστέρηση μεταξύ του οικονομικού κύκλου και της ζήτησης για δάνεια».

Εκτιμάται ότι μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των περιουσιακών στοιχείων των συστημικών τραπεζών της Ευρωζώνης και τη διενέργεια των

δοκιμασιών αντοχής από την ΕΚΤ, μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου, θα μπορούσε να υπάρξει ενίσχυση της πιστωτικής επέκτασης. Περίπου την ίδια εποχή οι τράπεζες θα μπορούσαν να λαμβάνουν τα νέα φθηνά μακροχρόνια δάνεια (TLTRO) από την ΕΚΤ, που έχουν αποκλειστικό στόχο την ενίσχυση του δανεισμού προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Εν τω μεταξύ, και ο πρόεδρος της γερμανικής κεντρικής τράπεζας, Γενς Βάνντιν, υποστήριξε την αύξηση των μισθών στη Γερμανία με ρυθμό ταχύτερο από αυτόν του πληθωρισμού. Σε συνέντευξη που παραχώρησε στη γερμανική εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung, ο κ. Βάνντιν είπε ότι αύξηση μισθών κατά 3% θα μπορούσε να αποτελέσει σημείο αναφοράς στις διαπραγματεύσεις εργαζομένων-εργοδότη, δεδομένου ότι μεσοπρόθεσμα ο πληθωρισμός θα κυμαίνεται λίγο κάτω από το 2% και ότι η παραγωγικότητα στη Γερμανία έχει αυξηθεί κατά 1%.

Λίγες ημέρες νωρίτερα τη μεγαλύτερη αύξηση μισθών στη Γερμανία είχαν υποστηρίξει και οι επικεφαλής οικονομολόγοι της Bundesbank αλλά και της ΕΚΤ. Ωστόσο, ο κ. Βάνντιν δεν παρέλειψε να προειδοποιήσει πως ενδεχόμενες μαζικές αγορές πτελοποιημένων ενυποθηκωμένων δανείων από την ΕΚΤ θα ήταν «προβληματική».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
 ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2014

ΣΥΝΤΟΜΑ

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους, οι τιμές των κατοικιών στο Αμπου Ντάμπι αυξήθηκαν κατά 29% συγκριτικά με το αντίστοιχο περσινό τρίμηνο.

Εντυπωσιακή άνοδος στο Αμπου Ντάμπι

Με «ιλιγγιώδη» ρυθμό αυξάνονται οι τιμές των κατοικιών στο εμιράτο του Αμπου Ντάμπι, σε μια ακόμα ένδειξη ότι η κτηματαγορά στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα παραμένει ευάλωτη σε απότομες διακυμάνσεις, καθώς ανάλογη εικόνα καταγράφεται και στο Ντουμπάι. Όπως προκύπτει από στοιχεία της εταιρείας παροχής υπηρεσιών συμβούλων ακινήτων Asteco, κατά το δεύτερο τρίμηνο, οι τιμές των κατοικιών στο Αμπου Ντάμπι αυξήθηκαν κατά 29% συγκριτικά με το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, η αύξηση των τιμών ήταν της τάξεως του 4%. Μάλιστα, υπήρξαν και περιπτώσεις μεμονωμένων περιοχών, όπως το Reef Downtown, όπου η ετήσια αύξηση έχει αγγίξει το 55%, προτού σταθεροποιηθεί κατά το τελευταίο τρίμηνο. Ανάλογη πορεία καταγράφουν και οι τιμές των ενοικίων.

Ανακάμπτουν οι αγοραπωλησίες κατοικιών στο Χονγκ Κονγκ

Περίοδο ανάκαμψης διανύουν οι αγοραπωλησίες στο κοσμοπολίτικο Χονγκ Κονγκ, έπειτα από μια περίοδο σημαντικής υποχώρησης. Τα μέτρα που έλαβε η τοπική κυβέρνηση το 2013 (και όσα είχαν προηγηθεί τα προηγούμενα χρόνια) για τον περιορισμό της αύξησης των τιμών στην αγορά κατοικίας είχαν ως αποτέλεσμα οι αγοραπωλησίες του προηγούμενου έτους να είναι οι λιγότερες από το 2002. Ωστόσο, η πτωτική αυτή τάση έχει πλέον ανακοπεί, καθώς οι κατασκευαστές κατοικιών προσφέρουν σημαντικές εκπτώσεις, εξέλιξη που σε συνδυασμό με τη μείωση των επιδοτήσεων των στεγαστικών δανείων έχει προεξελίξει εκ νέου τους αγοραπωλησίες κατοικίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τον προηγούμενο Οκτώβριο μέχρι σήμερα οι τιμές έχουν υποχωρήσει κατά 20%, καθιστώντας την απόκτηση κατοικίας σαφώς πιο προσιτή έναντι του πρόσφατου παρελθόντος, όταν οι τιμές έσπασαν το ένα ρεκόρ μετά το άλλο. Όπως προκύπτει από τα κυβερνητικά στοιχεία, τον Ιούνιο, οι αγοραπωλησίες νεόδμητων και μεταχειρισμένων κατοικιών διαμορφώθηκαν σε 5.960 μονάδες, μέγεθος που είναι το υψηλότερο από τον Φεβρουάριο. Σημειώτέον ότι κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, οι τιμές των κατοικιών στο Χονγκ Κονγκ τετραπλασιάστηκαν, ως αποτέλεσμα της έλλειψης προσφοράς και της εισροής πολλών Κινέζων αγοραστών από την κινεζική ενδοχώρα, οι οποίοι έφτασαν να ευθύνονται για το ένα τρίτο των αγοραπωλησιών.

Το θετικό κλίμα στη διεθνή οικονομία ευνοεί την κτηματαγορά

Υψηλότερη της αναμενόμενης η επενδυτική δραστηριότητα στα ακίνητα παγκοσμίως

Η βελτίωση που καταγράφει η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, σε συνδυασμό με την ευνοϊκή διαμόρφωση της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης σε μια σειρά από αγορές ακινήτων ανά τον κόσμο, έχει ενισχύσει σημαντικά την επενδυτική δραστηριότητα στην παγκόσμια κτηματαγορά. Σύμφωνα με στοιχεία της Jones Lang LaSalle, με το πέρας του πρώτου εξαμήνου του έτους, οι άμεσες επενδύσεις (δηλαδή η απευθείας απόκτηση ακινήτου, αντί για αγορά μεριδίων σε εται-

Σήμερα, οι επενδύσεις τροφοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια που αποβλέπουν σε άμεσες επενδύσεις σε επαγγελματικά ακίνητα.

τούτου, η Jones Lang LaSalle προχώρησε σε αναβάθμιση της αρχικής της πρόβλεψης για την πορεία των φετινών επενδύσεων στην αγορά ακινήτων,

εκτιμώντας ότι το 2014 θα ολοκληρωθεί με συνολικό όγκο συναλλαγών της τάξεως των 517 δις. ευρώ, έναντι των 480 δις. ευρώ που αναμενόνταν στις

αρχές του έτους. Σύμφωνα με την ανάλυση της εταιρείας, ο τωρινός κύκλος ανέδοσης των επενδύσεων σε ακίνητα προσεγγίζει μεν το ύψος των κεφαλαίων που επενδύθηκαν το 2006, δηλαδή στο απόγειο του προηγούμενου ανοδικού κύκλου επενδυτικής δραστηριότητας, αλλά έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Σήμερα, οι επενδύσεις σε ακίνητα τροφοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια που αποβλέπουν σε άμεσες επενδύσεις σε επαγγελματικά ακίνητα. Στο παρελθόν, η στρόφιγγα των επενδύσεων στην αγορά ακινήτων είχε πυροδοτηθεί εν πολλοίς από την ευκολία πρόσβασης σε τραπεζική χρηματοδότηση, στοιχείο που και αυτό πλέον επανέρχεται και σήμερα σε πολλές αγορές, καθώς ολοκληποιείται η οικονομία σε πολλά κράτη.

Όσον αφορά την επενδυτική δραστηριότητα στην ευρωπαϊκή αγορά ακινήτων, οι συναλλαγές ήταν 34% υψηλότερες απ' ό,τι το αντίστοιχο πρώτο εξάμηνο του προηγούμενου έτους. Ακόμα καλύτερη ήταν η επίδοση του δεύτερου τριμήνου, κατά τη διάρκεια του οποίου το ύψος των επενδύσεων ήταν μεγαλύτερο κατά 50% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

Μάλιστα, το επενδυτικό ενδιαφέρον, όπως αυτό προκύπτει από τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν, είναι το ίδιο υψηλό τόσο στις νότιες χώρες όσο και σε εκείνες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, αλλά και στις μεγάλες αγορές της Γερμανίας, της Μεγ. Βρετανίας και της Γαλλίας.

Στην ευρωπαϊκή αγορά ακινήτων, οι συναλλαγές ήταν 34% υψηλότερες το πρώτο εξάμηνο απ' ό,τι κατά το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

ρες επένδυσης σε ακίνητα) στην παγκόσμια αγορά ακινήτων ανήλθαν στα 217 δις. ευρώ, μέγεθος αυξημένο κατά 27% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του προηγούμενου έτους.

Όπως προκύπτει από τη σχετική έρευνα της διεθνούς εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων, τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ, καταγράφηκε υψηλότερη της αναμενόμενης επενδυτική δραστηριότητα, ενώ θετική συνεισφορά είχαν και οι επενδύσεις στις χώρες της Ασίας, που παρέμειναν σταθερές σε σχέση με το 2013. Ως εκ

Ισχυρό ενδιαφέρον για την αγορά γραφείων

Κατακόρυφη αύξηση σημείωσαν κατά το φετινό πρώτο τρίμηνο οι επενδύσεις στην ευρωπαϊκή αγορά γραφείων, καθώς οι επενδυτές διέυρυναν τη λίστα των χωρών που τους ενδιαφέρουν για την απόκτηση κτιρίων γραφείων.

Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Savills, κατά τους πρώτους τρεις μήνες, η συνολική επενδυτική δραστηριότητα στην ευρωπαϊκή αγορά γραφείων αυξήθηκε κατά 24% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ ταυτόχρονα ήταν και 33% υψηλότερη από τον μέσο όρο των πέντε προηγούμενων ετών. Από τις χώρες με τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδο ξεχώρισε, και μάλιστα με διαφορά, η αγορά γρα-

φείων της Ισπανίας, όπου οι συναλλαγές σημείωσαν αύξηση κατά 490% σε ετήσια βάση, ενώ μεγάλη άνοδος σημειώθηκε και στην αγορά της Ολλανδίας με αύξηση κατά 218%.

Σημαντική επενδυτική δραστηριότητα καταγράφηκε και στην αγορά γραφείων της Ιρλανδίας με αύξηση της τάξεως του 164%, ενώ ακολούθησαν οι αγορές της Αυστρίας (140%) και της Σουηδίας (100%). Όπως ανέφερε

Στην Ισπανία οι συναλλαγές αυξήθηκαν κατά 490% και στην Ολλανδία 218% κατά το πρώτο τρίμηνο.

ο επικεφαλής ερευνών της Savills για την περιοχή της Ευρώπης, Μάρκος Λέμλι, το επενδυτικό ενδιαφέρον διευρύνεται, καθώς οι αγοραστές αναζητούν υψηλότερες αποδόσεις, με αποτέλεσμα να στρέφονται σε περισσότερες χώρες απ' ό,τι στο πρόσφατο παρελθόν. Σε κάθε περίπτωση, η επενδυτική δραστηριότητα σε μια σειρά χωρών, όπως η Ιρλανδία και η Ολλανδία, ήταν ιδιαίτερα μεγάλη το φετινό πρώτο τρίμηνο, ιδιαίτερα αν αναλογιστεί κάποιος ότι η άνοδος έναντι του αμέσως προηγούμενου τριμήνου (τέταρτο τρίμηνο 2013) άγγιξε το 43% στην Ιρλανδία και το 31% στην Ολλανδία, παρότι κατά κανόνα οι πρώτοι τρεις μήνες κάθε έτους είναι οι λιγότερο δυναμικοί.

Σπίτια αντί σουπερ μάρκετ από την Tesco

Σχέδιο για τη δημιουργία 4.000 κατοικιών στη θέση υφιστάμενων καταστημάτων της έχει εκπονήσει η βρετανική αλυσίδα λιανικής πώλησης Tesco, όπως έγινε γνωστό πριν από μερικές ημέρες.

Η Tesco, η οποία είναι η μεγαλύτερη εταιρεία σουπερ μάρκετ της χώρας, πρόκειται να αξιοποιήσει σειρά οικοπέδων της, τα οποία αρχικά είχε αποκτήσει για την ανάπτυξη καταστημάτων, στο πλαίσιο επέκτασης του δικτύου πωλησέων της. Ωστόσο, η αλυσίδα προχώρησε στην απόφαση ακύρωσης του εν λόγω προγράμματος επέκτασης, αναστέλλοντας πλήρως τη δημιουργία 100 νέων καταστημάτων. Πλέον, στη θέση τους αναμένεται να προωθηθούν συγκροτήματα κατοικιών. Όπως ανακοίνωσε η εταιρεία, οι εν λόγω αναπτύξεις είτε θα γίνουν είτε απ' την ίδια την εταιρεία είτε θα πωλούνται σε σχετικά οικοπέδα σε ενδιαφερόμενες εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων. Ήδη άλλωστε η Tesco έχει ανενεργει συγκροτήματα κατοικιών, έχοντας μάλιστα και ιδιαίτερα θετική ανταπόκριση από τις τοπικές κοινωνίες. Εφεξής, η έμφαση της Tesco θα είναι λιγότερο στην ανάπτυξη νέων καταστημάτων και περισσότερο στην ανάπτυξη του διαδικτυακού της καταστήματος και τη δημιουργία μικρών καταστημάτων «γειτονιάς».

Ενοικίαση φωτοβολταϊκών συστημάτων για στέγες κατοικιών

Την αγορά των φωτοβολταϊκών ανακαλύπτουν σταδιακά όλο και περισσότεροι ιδιοκτήτες κατοικιών στις ΗΠΑ, όπου παρά την απουσία προγραμμάτων επιδότησης και χρηματοδότησης, τουλάχιστον σε οργανωμένη βάση, κατά το 2013 σημειώθηκε αύξηση της τάξεως του 38% των νέων εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκών στις στέγες κατοικιών. Όπως προκύπτει, η λύση στο πρόβλημα της χρηματοδότησης εγκαταστάσεων, που συχνά κοστίζουν αρκετές χιλιάδες ευρώ, δίνει η ενοικίαση των φωτοβολταϊκών. Σύμφωνα με σχετικές εκτιμήσεις, σήμερα, το 70% των νέων εγκαταστάσεων γίνεται με τη μέθοδο της ενοικίασης.

Με βάση τα σχετικά πακέτα, ο ενδιαφερόμενος ιδιοκτήτης προχωρεί στην ενοικίαση των συστημάτων για μια περίοδο 10-20 ετών (ανάλογα με το συμβόλαιο) αντί συγκεκριμένου ενοικίου. Ωστόσο,

η πρακτική αυτή, η οποία έχει αρχίσει να γίνεται όλο και πιο δημοφιλής, κυρίως κατά τη διάρκεια της τελευταίας διετίας, έχει ένα πολύ σημαντικό μειονέκτημα, που μόλις τώρα έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν οι ιδιοκτήτες. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι δεν μπορούν να πωλήσουν το ακίνητό τους με την ίδια ευκολία, καθώς θα πρέπει να συνυπολογιστεί και το κόστος της ενοικίασης των φωτοβολταϊκών συστημάτων από τον επόμενο ιδιοκτήτη. Τα συμβόλαια δεσμεύουν τον ιδιοκτήτη του ακινήτου με την ενοικίαση των φωτοβολταϊκών συστημάτων, με αποτέλεσμα συχνά να υποχρεώνεται να μειώσει τη ζητούμενη τιμή πώλησης, προκειμένου ο νέος ιδιοκτήτης να αναλάβει και αυτός με τη σειρά του την υποχρέωση ενοικίασης του φωτοβολταϊκής εγκατάστασης. Το ζήτημα προκύπτει από το γε-

Η πρακτική της ενοικίασης δημιουργεί προβλήματα εάν ο ιδιοκτήτης θελήσει να πουλήσει το ακίνητό του, καθώς θα πρέπει να συνυπολογιστεί και το κόστος της ενοικίασης των φωτοβολταϊκών από τον επόμενο ιδιοκτήτη.

γονός ότι η μεταβίβαση των συμβολαίων ενοικίασης περιπλέκει αρκετά την όλη διαδικασία μεταβίβασης ενός ακινήτου, με αποτέλεσμα πολλοί ενδιαφερόμενοι αγο-

ραστές να διστάζουν να αναλάβουν και το συμβόλαιο ενοικίασης των φωτοβολταϊκών, παρότι, αποδεδειγμένα, το σπίτι που αγοράζουν απολαμβάνει χαμηλότερους λογα-

ριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος. Εν ολίγοις, αντί για πλεονέκτημα και υπεραξία για το εκάστοτε ακίνητο, η ενοικίαση φωτοβολταϊκών συχνά αποδεικνύεται επιζήμια για

τους ιδιοκτήτες. Στον αντίποδα, όσοι είναι ιδιοκτήτες (και όχι ενοικιαστές) των φωτοβολταϊκών απολαύουν σημαντικών υπεραξιών στο ακίνητό τους, η οποία, κατά κανόνα, είναι της τάξεως των 18.000 ευρώ στην τιμή της κατοικίας για μια μέση εγκατάσταση (η υπεραξία αυτή αφορά κατοικίες στην Καλιφόρνια).

Πάντως, σύμφωνα με φορείς της αγοράς ακινήτων, η ενοικίαση φωτοβολταϊκών δεν θα έπρεπε να είναι πρόβλημα, αλλά πρόσθετο επείγουσα υπέρ της εξασφάλισης αγοραστών. Εκτιμούν δε ότι η σταδιακή επέκταση της πρακτικής αυτής των ενοικίασεων φωτοβολταϊκών και η αντίστοιχη ενημέρωση των καταναλωτών θα εξομαλύνουν την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην αγορά κατοικίας, η οποία καθιστά τα σχετικά συστήματα αντικίνητρο για την απόκτηση του ακινήτου.

αλφαμεγα

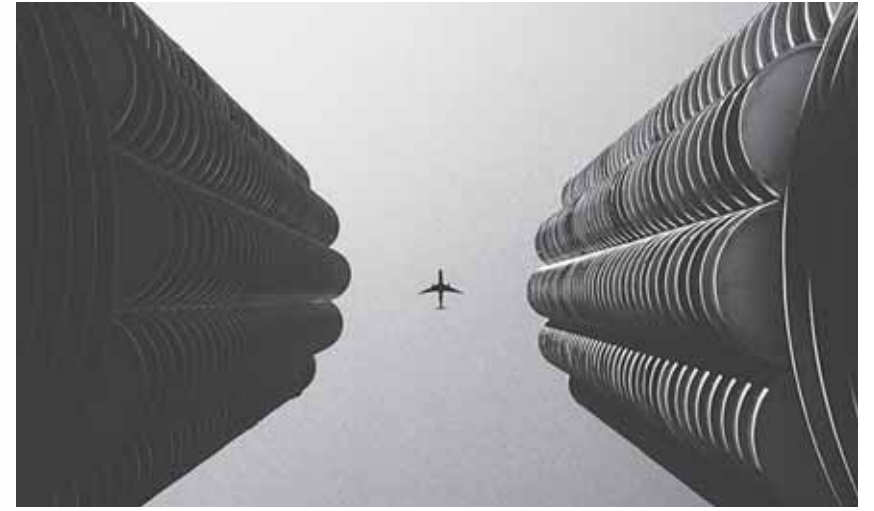

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2014

αλφαμεγα

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Δεν ξέρω για εσάς, πάντως εγώ έχω κουραστεί με όλον αυτό τον ορμητικό των selfies και των στραβών κουνιμένων, κομμένων και (κυρίως) τόσο ιδίων φωτογραφιών που οι περισσότεροι πλέον βγάζουν με τα κινητά τους τηλέφωνα και νιώθουν την ανάγκη να μοιραστούν με όλη την υπόλοιπη «κοινότητα» στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Κατανόητο ότι πλέον η διαδικασία φωτογραφία-κοινοποίηση-σχόλια έχει απλοποιηθεί σε βαθμό γελοιοτητας, αλλά πέραν κάποιων πραγματικά ξεχωριστών στιγμών και της όποιας διάθεσης αυτοπροβολής, ο βομβαρδισμός των άσκοπων φωτογραφιών καταστάζει πραγματικά κουραστικός.

Αυτή (ευτυχώς) είναι η μία πλευρά της υπόθεσης. Η άλλη έχει να κάνει με την πραγματική δημιουργικότητα, φαντασία και ουσιαστικά ελευθερία που ξεκλειδώνουν οι νέες τεχνολογίες για

“

Χάρη στα κινητά τηλέφωνα με τις ενσωματωμένες κάμερες υψηλής ανάλυσης, ο κάθε διαβάτης της πόλης ή της υπαίθρου είναι κι ένας πιθανός καταγραφέας των στιγμών της.

ανθρώπους που φωτογραφίζουν «με το μάτι», για όλους εκείνους που καθημερινά συναντούν γύρω τους ξεχωριστές εικόνες και θέλουν να τις κρατήσουν αλλά και να τις μοιραστούν.

Παλιότερα κάτι τέτοιο ήταν πολύ πιο δύσκολο, πλέον όμως χάρη στα κινητά τηλέφωνα με τις ενσωματωμένες κάμερες υψηλής ανάλυσης (φτάνουν και ξεπερνούν αυτές των μη επαγγελματικών φωτογραφικών μηχανών) ο κάθε

διαβάτης της πόλης ή της υπαίθρου είναι κι ένας πιθανός καταγραφέας των στιγμών της. Και πολλοί το κάνουν. Άλλοι πιο προσεκτικά και άλλοι με χαλαρή διάθεση, με περισσότερες οι λιγότερες αξιώσεις –λίγη σημασία έχει– οι άν-

θρωποι αυτοί εξασκούν στην ουσία την τέχνη της φωτογραφίας, η οποία διανύει έτσι μια ιδιότυπη περίοδο άνθησης, προσφέροντας κατά καιρούς εξαιρετικά αποτελέσματα. Τέτοια είναι, για παράδειγμα, τα έργα που διακρίθηκαν στον

διεθνή διαγωνισμό iPhone Photography Awards, ο οποίος αφορά αποκλειστικά φωτογραφίες βγαλμένες από iPhone, iPod ή iPad.

Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να υποβάλουν από μία ως 25 φωτογραφίες με

Είμαστε όλοι φωτογράφοι! (ή μήπως όχι;)

Ο «εκδημοκρατισμός» της φωτογραφίας με αφορμή ένα διαγωνισμό

μοναδικό όρο αυτές να μην έχουν υποστεί οποιαδήποτε επεξεργασία από Η/Υ. Οι 54 νικητές προέρχονται από 17 χώρες και διακρίθηκαν σε διάφορες θεματικές κατηγορίες (άνθρωποι, φύση, τοπίο, φαγητό, ειδήσεις κ.α.) με τους καλύτερους σε κάθε μία από αυτές να λαμβάνουν ως βραβείο μια ράβδο χρυσού! Ριχνοντας κανείς μια ματιά στις φωτογραφίες, δυσκολεύεται να πιστέψει ότι προέρχονται από κινητά τηλέφωνα. Ομορφες φωτοσκιάσεις, ευφάνταστες συνθέσεις και τέλεια αποτυπωμένες γεωμετρικότητες είναι μερικές μόνο από τις αρετές τους, ενώ ο αυτοσχεδιασμός, η αίσθηση του αυθόρμητου και η πειραματική διάθεση είναι χαρακτηριστικά τα οποία απορρέουν από το μέσον που τις παρήγαγε. Στα καθ' ημάς, παρόμοιο διαγωνισμό διοργάνωσε πρόσφατα ο ΟΑΣΑ, καλώντας τους επιβαίνοντες στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς να εμπνευστούν από αυτά και να τα φωτογραφίσουν, αναδεικνύοντας τα ως κομμάτι του σύγχρονου αστικού τοπίου μέσα από καθημερινές σκηνές, αλλά και την αισθητική τους διάσταση. Οι καλύτερες θα εκτεθούν στους διάφορους χώρους των Μέσων για ένα μήνα.

Η ευρεία διάδοση των smartphones έχει φέρει και στη χώρα μας (με κάποια καθυστέρηση ίσως) την καθημερινή χρήση των κινητών τηλεφώνων ως μέσων αποτύπωσης του περιβάλλοντος χώρου από μη επαγγελματίες. Έτσι δημιουργείται κατά κάποιον τρόπο μια νέα κατηγορία ερασιτεχνών της φωτογραφίας, οι οποίοι, μάλιστα, μπορούν σχετικά εύκολα να επικοινωνήσουν τα έργα ή τα ντοκουμέντα τους, συμβάλλοντας έτσι και προς έναν παραπάνω «εκδημοκρατισμό» της όμορφης αυτής τέχνης. Αρκεί, βέβαια, όπως σημειώσαμε και στην αρχή, να κρατάει καθέννας και το προσωπικό του μέτρο...

• **Ο διαγωνισμός** για τα IPPAWARDS 2015 έχει ήδη ξεκινήσει. Για περισσότερες πληροφορίες και συμμετοχές στο iprawards.com.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

3.8-9.8.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΜΟΥΣΙΚΗ

Σάκης Ρουβάς

Ο Σάκης Ρουβάς θα βρεθεί στην Πάφο για μία συναυλία που είναι αφιερωμένη στην παγκύπρια εκστρατεία εθελοντισμού και έμπρακτης κοινωνικής προσφοράς για τα παιδιά, «Συμμετοχή». Μαζί του θα είναι και οι Otherview. Παρασκευή 8 Αυγούστου, Παφιακό Στάδιο στις 8:30 μ.μ. Πληρ. 26935412.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Σαββόπουλος - Μαχαιρίτσας - Μουζουράκης

Τρεις αγαπημένοι Έλληνες καλλιτέχνες, τριών διαφορετικών γενεών συναντιούνται επί σκηνής και μας ταξιδεύουν με τις μουσικές και τα τραγούδια τους. Οι τρεις μουσικοί θα βρεθούν αυτή την εβδομάδα για δύο εμφανίσεις στην Κύπρο, σε Λεμεσό και Αγία Νάπα για να μας παρουσιάσουν ένα μεγάλο πάρτι με σαράντα τραγούδια και ιδιαίτερα ντουέτα μαζί με την εξαιρετική ορχήστρα τους. Τετάρτη 6 Αυγούστου στο Δημοτικό Κηποθέατρο Λεμεσού και την Πέμπτη 7 Αυγούστου στο Λιμανάκι της Αγίας Νάπας στις 9:00 μ.μ. Πληρ. 77777040

Η συμμερία του καλοκαιριού των τριών καλλιτεχνών θα βρεθεί για δύο εμφανίσεις στην Κύπρο.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Centre for Fine Arts (BOZAR)

www.summerofphotography.be

«**Summer of Photography 2014**». Η πέμπτη Μπιενάλε «Καλοκαίρι της φωτογραφίας», στις Βρυξέλλες, εστιάζει φέτος στις φωτογραφίες από γυναίκες και για γυναίκες. Η κεντρική έκθεση «WOMAN. The Feminist Avant-Garde Art of the 1970s», στο Κέντρο Καλών Τεχνών Bozar, παρουσιάζει πάνω από 450 έργα καλλιτεχνών όπως η Σίντι Σέρμαν, η Βάλι Εξορ και η Τζίνα Πέιν. Στο Bozar φιλοξενούνται επίσης οι εκθέσεις «Where we're at», με θέμα τη σύγχρονη γυναικεία τέχνη στην Αφρική, και «Kinderwunsch», με έργα στα οποία η Ισπανίδα φωτογράφος Ανα Κάσας εξερευνά τις περιπλοκές σχέσεις ανάμεσα σε μητέρες και παιδιά. Στην Μπιενάλε περιλαμβάνονται δεκάδες άλλες εκθέσεις, σε διάφορους χώρους σ' όλη την πόλη, και παίρνουν μέρος πολλές συλλογικές από τον κοινωνικό-καλλιτεχνικό τομέα. Εως τις 31 Αυγούστου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ

Studio 54

www.cabaretmusical.com

«**Cabarets**». Η νέα παραγωγή του περιφημου μιούζικαλ ανέβηκε στη Νέα Υόρκη από τη Roundabout Theatre Company, σε σκηνοθεσία του βραβευμένου με Οσκαρ Σαμ Μέντες. Το έργο των Τζο Μάστερφ, Τζον Κάντερ και Φρεντ Ειμ πρωτοπαρουσιάστηκε στο Μπροντγουέι το 1966 και μεταφέρθηκε το 1972 στον κινηματογράφο από τον Μπομπ Φόσι, σε μια ταινία που σημείωσε τεράστια επιτυχία. Η δράση εκτυλίσσεται στο Βερολίνο της δεκαετίας του '30, με επίκεντρο το διαβόδο κλαμπέρ Κιτ Κατ Κλαμπ, όπου η Σάλι Μπούλς, μια νεαρή Αμερικανίδα αρτίστα, εμφανίζεται σε νούμερα που πάνε κόντρα στο πνεύμα του ανερχόμενου τότε ναζισμού, μαζί με τον δαιμόνιο κονφερανσιέ Emcee. Στον ρόλο της Σάλι, που ερμήνευσε στην ταινία η Λάιζα Μινέλι, κάνει το ντεμπούτο της στο Μπροντγουέι η Μισέλ Ουίλιαμς («Μια βδομάδα με τη Μέρλιν», «Blue Valentine», «Brokeback Mountain»), ενώ ο Άλαν Κάμινγκ ερμηνεύει και πάλι τον ρόλο του Emcee, που του χάρισε ένα βραβείο Τόνι το 1998. Συμμετρωνιστούν ο Ντόνι Μπερσόν και η Λίνα Εμπον.

ΠΑΡΙΣΙ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Musée de l'art moderne de la Ville de Paris

www.mam.paris.fr

«**Lucio Fontana: Retrospective**». Μεγάλο ανδρομικό αφιέρωμα στον Λούιζιο Φοντάνα (1899-1968), τον καλλιτέχνη που θεωρείται ένας από τους μεγάλους οραματιστές του 20ού αιώνα και που το έργο του άσκησε σημαντική επιρροή σε μεταγενέστερες γενιές καλλιτεχνών. Παρουσιάζονται πάνω από 200 έργα του, που χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1920 έως την τελευταία περίοδο της διαδρομής του: «πρωτόγονο», και αφαιρετικά γλυπτά, σχέδια, ελαστικοί πίνακες κεραμικά, έργα που δημιούργησε στο πλαίσιο του κινήματος «spacialismo», του οποίου υπήρξε ο εμπνευστής, καθώς και οι σειρές από καμβάδες και μεταλλικούς πίνακες κατασκευασμένους με μικρές τρύπες και τομές, έργα της όψιμης περιόδου που του κατέχουν σημαντική θέση στη συνολική παραγωγή του (φωτ.). Η αναδρομή αυτή αναδεικνύει την πολυμορφία του έργου του, που κινήθηκε ανάμεσα στην αφαίρεση και την παραστατικότητα, την ουτοπία και τα παιχνίδια με τις, τη μεταφυσική αναζήτηση και τη σαγήνη της τεχνολογίας. Εως τις 24 Αυγούστου.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Τα τοπία του φωτογράφου Στιβ Μακ Κάρρι

Η σεζόν φωτογραφίας στο Μουσείο Τεχνών Λουκίας και Μιχαλάκη Ζαμπέλα συνεχίζεται, φέρνοντας κοντά μας τη δεύτερη έκθεση του Στιβ Μακ Κάρρι «Τοπία». Οι πιο σημαντικές φωτογραφίες του παγκοσμίως διάσημου φωτογράφου ταξίδεψαν στην Κύπρο με σκοπό να παρουσιαστούν σε δύο εκθέσεις. Ανάμεσά τους βρίσκεται και η διάσημη φωτογραφία της Αφγανής προσφυγοπούλας που θα είναι σε θέαση και σε αυτή την έκθεση. Μέσα από την ιδιαίτερη ματιά του βραβευμένου Στιβ Μακ Κάρρι ο θεατής έχει την ευκαιρία να βιώσει τη χώρα και ομορφιά της φύσης μέσα από φωτογραφίες του διάσημου φωτογράφου. Από την Τρίτη 5 Αυγούστου στο Μουσείο Τεχνών Λουκίας και Μιχαλάκη Ζαμπέλα στο Κάιμακλί, Λευκωσία. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου. Πληρ. 22456099.

Ο θρυλικός φωτογράφος Στιβ Μακ Κάρρι εκθέτει για πρώτη φορά στην Κύπρο εικόνες από ολόκληρο τον κόσμο.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Φεστιβάλ ντοκιμαντέρ

Το φεστιβάλ παρουσιάζει και φέτος εξαιρετικό ενδιαφέρον με την προβολή ξένων, ελληνικών και κυπριακών ντοκιμαντέρ αναδεικνύοντας τις δημιουργικές αιχμές του τόσο απαιτητικού κινηματογραφικού είδους. Προβολές στον μόνιμο χώρο διεξαγωγής του, Θέατρο Ένα και στο μπαρ Sousami στο κέντρο της Λεμεσού, όπου θα προβληθούν σε πρώτη παγκύπρια προβολή 23 από τα πιο πολυσυζητημένα ντοκιμαντέρ της κινηματογραφικής χρονιάς. Πληρ. www.film-festival.com.cy και 7772552.

ΘΕΡΙΝΟ ΣΙΝΕΜΑ

Ταινίες στην παραλία

Στην παραλία του ΣΟΔΑΠ θα στήσει τη μεγάλη του οθόνη το Pafos 2017 και κάτω από το αυγουστιακό φεγγάρι θα προβάλει τρία μουσικά ντοκιμαντέρ. Στις 8, 22 και 29 Αυγούστου, το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει τις ταινίες Buena Vista Social Club, Crossing the Bridge: The sound of Istanbul και Venço, αντίστοιχα. Το θερινό σινεμά στην παραλία του ΣΟΔΑΠ πραγματοποιείται στη βάση της κεντρικής ιδέας του Ανοικτού Εργασταρίου Πολιτισμού και με στόχο την ανάδειξη και την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των φυσικών τοπίων της πόλης. Οι προβολές ξεκινούν στις 21:00 και η είσοδος είναι ελεύθερη. Πληρ. 26932017.

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Για γέλια ή για κλάματα;

Από την προχθεσινή επισκόπηση του γερμανικού τύπου της Deutsche Welle που επιμελήθηκε η Ειρήνη Αναστασοπούλου: Στην προεκλογική Τουρκία το ρολόι της εξέλιξης έχει γυρίσει πολύ πίσω. Ο υποψήφιος για το προεδρικό αξίωμα Ταγιρ Ερντογάν το παίζει εδώ και καιρό εθνοπατέρας που νοιάζεται για την ηθική ακεραιότητα των συμπολιτών του. Πότε καλεί τους γονείς να μαζέψουν τα παιδιά τους από τις διαδηλώσεις για να διαβάσουν για τις εξετάσεις, πότε υπενθυμίζει στους τηλεθεατές που συμπάσχουν με τον ερωτοχτυπημένο σουλτάνο μιας σαπυνοπέρας ότι η πραγματική ζωή είναι αλλού.

Τη σκυτάλη παρέλαβε χθες ο αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβέρνησης Μπουλέντ Αρίντς, υψηλόβαθμο στέλεχος του ισλαμικού Κόμματος της Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης ΑΚΡ, ο οποίος ασχολήθηκε με το γέλιο, όταν βγαίνει από τα γυναικεία χείλη. Η γερμανική Frankfurter Allgemeine Zeitung παρατηρεί: «Μετά τον Ερντογάν τώρα και ο Αρίντς ασκείται σε μικρομνατζμέντ ηθικής. Δεν θέλει να απαγο-

ρεύσει το γέλιο στις γυναίκες, όπως μετέδωσε το γερμανικό ειδοσιογραφικό πρακτορείο, αλλά μόνο όταν αυτό γίνεται δημόσια. Γυναικείο δυνατό γέλιο δημόσια έρχεται σε αντίθεση με τη θηλυκή υπέρπεια, πιστεύει ο Αρίντς, ο οποίος εννέστησε επίσης στους νέους Τούρκους την ανάγνωση του Κορανίου ως μέσου ανεξάρτησης από το σεξ».

Η Tagesspiegel του Βερολίνου υποστηρίζει ότι οι δηλώσεις Αρίντς προκαλούν ανησυχία για την πορεία της χώρας. «Τώρα το γυναικείο γέλιο αναδεικνύεται σε σημείο αντίστασης κατά μιας κυβέρνησης που επεμβαίνει όλο και περισσότερο στην ιδιωτική ζωή των πολιτών της και θέλει να μεταμορφώσει μια ολοκληρωμένη κοινωνία σύμφωνα με τα ισλαμικά συντηρητικά πρότυπα», επισφαιρίζει ο σχολιαστής της.

«Αυτός είναι και ο φόβος των επικριτών της κυβέρνησης. Ότι οι δηλώσεις Αρίντς δεν ήταν ένα ηθικό ξεσπάσμα ενός ηλικιωμένου απόμαχου της πολιτικής, αλλά το όραμα του ΑΚΡ για την Τουρκία του 21ου αιώνα».

Υπενθυμίζω: Πέρυσι το καλοκαίρι ο κ. Αρίντς είχε πάλι απασχολήσει τα διεθνή πρακτορεία, όταν εξέφρασε δημόσια τη δυσφορία του για μια Ελβετή διαδελωτρία που χόρεψε με μπικίνι διαμαρτυρόμενη για την καταστολή των διαδηλώσεων στην πλατεία Ταξίμ, λέγοντας ότι «δύσκολα μπόρεσε να συγκρατήσει» τον εαυτό του από το να πει ορισμένα πράγματα... Καταλαβαίνετε τι θα έλεγε ο άνθρωπος...

Αρχές του περασμένου Ιουνίου διαβάσαμε: Τη θέση της Άγκυρας υπέρ της άμεσης λύσης του Κυπριακού εξέφρασε ο αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβέρνησης, Μπουλέντ Αρίντς, τονίζοντας ότι πρέπει γίνει «για λόγους ενεργειακής πολιτικής».

«Για την Τουρκία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Κυπριακό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να λυθεί γρήγορα», δήλωσε σε ομιλία του στην Πολωνία, όπου βρίσκεται για επίσημη επίσκεψη. Ο κ. Αρίντς τόνισε ότι «η Ε.Ε. δεν έδωσε καλές εξετάσεις για το Κυπριακό, αλλά ακόμη δεν είναι αργά» και πρόσθεσε πως «παρόλα

όσα έγιναν στο παρελθόν, η Άγκυρα εξακολουθεί να είναι υπέρ της λύσης του Κυπριακού».

Ο αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβέρνησης εξέφρασε την άποψη ότι η επίσκεψή στην Κύπρο του αντιπροέδρου των ΗΠΑ, Τζο Μπλίντεν, ήταν χρήσιμη και παράλληλα αναφέρθηκε στο σχέδιο Ανάν λέγοντας ότι ήταν η πιο προχωρημένη λύση που τέθηκε μέχρι σήμερα για την Κύπρο. «Η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή πλευρά, παρά τους πολιτικούς κινδύνους είχαν πει με μεγάλη διαφορά “ναι” στη λύση».

Αντίθετα, η ελληνοκυπριακή πλευρά είπε “όχι”. Αν η Ε.Ε., το 2004, πιεζε την ελληνοκυπριακή πλευρά για λύση, αντί να επιβράβευε την αρνητική στάση της, θα βλέπαμε σήμερα μια πολύ διαφορετική Κύπρο στη Μεσόγειο» ισχυρίστηκε ο κ. Αρίντς.

The same person... Ο «μικρομνατζερ ηθικής» (άλα του ο Γερμανός!) θα έπρεπε να προσκληθεί για διάλεξη στην Αγία Νάπα. Θέμα: Μια πολύ διαφορετική Αγία Νάπα...

«Άλλο ένα παιδικό ακόμα, κι ύστερα stop»

Η συγγραφέας Αλκμ Ζέη μιλάει για το τελευταίο της βιβλίο, την άνοδο της Χρυσής Αυγής και τη διδασκαλία της Ιστορίας

της ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ

Μας υποδέχθηκε στο διαμέρισμα όπου ζει στη λεωφόρο Αλεξάνδρας. Στην πίσω πλευρά μιας παλιάς αστικής πολυκατοικίας, που έχει το κρυφό δώρο της έλλειψης θορύβου και της απλόχερης θέας προς τον Ύμηπτό. Προτού καθίσουμε στο σαλόνι με τα λιτά έπιπλα, τα πολλά βιβλία και τις ακόμη περισσότερες φωτογραφίες (κυριαρχούν ο Γιώργος Σεβαστίκογλου, η παιδική της φίλη Ζωρζ Σαρρή, τα παιδιά της και τα εγγόνια της), η συγγραφέας Αλκμ Ζέη έφτιαξε και σερβίρισε τον καφέ με τα κουλουράκια. Μόλις την προηγούμενη μέρα είχε κερδίσει το Βραβείο Κοινού, που θέσπισαν τα καταστήματα Public. Ήταν μια φυσική κατάληξη, αφού η Αλκμ Ζέη έχει ήδη κερδίσει, εδώ και πολλά χρόνια, την αγάπη κυρίως του

ΗΘελα να πω κάποια πράγματα που δεν ήταν για παιδικό βιβλίο, αλλά με μεγάλη μου έκπληξη είδα ότι αυτό το τελευταίο το διαβάζουν παιδιά, λέει η συγγραφέας Αλκμ Ζέη, το τελευταίο βιβλίο της οποίας τιμήθηκε με το Βραβείο Κοινού του Public.

τον φασισμό. Αλλά τα παιδιά δεν ξέρω πώς μαθαίνουν την Ιστορία. Ένας μαθητής στη Θεσσαλονίκη, μου είπε ότι δεν του άρεσε το τέλος στον “Μεγάλο περίπατο του Πέτρου”. “Δεν μου άρεσε καθόλου που σκοτώσατε τον Σωτήρη”. “Εγώ τον σκότωσα; Οι Γερμανοί τον σκότωσαν”, του απαντώ. “Μα ήταν καλό παιδί”, λέει ο μαθητής. “Μα οι Γερμανοί σκότωναν και καλά παιδιά”. “Εγώ έγραψα ένα δικό μου τέλος. Όταν βγάζει ο Γερμανός το περιστροφικό να σκοτώσει τον Σωτήρη χτυπάει το κινητό του. Και την ώρα που πάει να απαντήσει, το σκάει ο Σωτήρης!” “Μα είχε ο Γερμανός κινητό,” τον ρωτάω. “Αν δεν είχε ο Γερμανός κινητό, ποιος θα έχει;” λέει με απίστευτη φυσικότητα.

Τα διαπολιτισμικά σχολεία

Πηγαίνει διαρκώς σε σχολεία η Αλκμ Ζέη, παρουσιάζει τα βιβλία της, μιλάει με παιδιά και δασκάλους. Έχει πάει και σε διαπολιτισμικά σχολεία. Αλλά δεν συμφωνεί καθόλου που έχει μόνο παιδιά μεταναστών εκεί. «Το διαπολιτισμικό σχολείο τι ρόλο παίζει; Να ανακατευτούν τα παιδιά των μεταναστών με τα Ελληνόπουλα και να γίνουν ένα. Κι έχω δει ότι τα παιδιά που είναι σε σχολεία μεικτά, κάνουν την προσπάθεια να είναι τα καλύτερα».

Έχει ζήσει πολύ δύσκολες καταστάσεις, Κατοχή, Εμφύλιο, εξορίες. «Ερμείς, η δική μου η γενιά, δεν την πατήσαμε να ζητήσουμε πολλά! Όμως τα τελευταία χρόνια περάσαμε μια εποχή που ζούσαμε με τις ψευδοισθύνσεις. Και τα παιδιά μάθανε να τα έχουν όλα. Ξέρετε ότι υπήρχε γκρουπ μαμάδων που μαγειρεύει και έστειλε μαγειρεμένο φαγητό στα παιδιά τους που σπουδάζαν στην Αγγλία; Αν το πεις αυτό σε γνοείς στο εξωτερικό θα γελάνε».

Δεν έχει πάρει κρατικό βραβείο για κανένα από τα βιβλία της. «Ξέρετε ποιο είναι το μεγαλύτερο βραβείο μου; Ότι το “Καπλάνι της βιτρίνας” κυκλοφορεί επί 50 χρόνια». Θα γράψει άλλο βιβλίο για ενήλικες; Θα συνεχίσει από εκεί που άφησε το «Μολύβι φάμπερ νούμερο δύο». «Όχι», απαντάει κατηγορηματικά. «Με παίρνει άλλο ένα παιδικό ακόμα, κι ύστερα stop»!

“Ξέρετε ποιο είναι το μεγαλύτερο βραβείο μου; Ότι το “Καπλάνι της βιτρίνας” κυκλοφορεί 50 χρόνια.

παιδικού αναγνωστικού κοινού, αφού τα περισσότερα βιβλία της αφορούν τους πρώιμους αναγνώστες.

Κι όμως, με το δεύτερο βιβλίο της για ενήλικες, το «Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο» (εκδ. Μεταίχμιο), η Αλκμ Ζέη δεν λέει να «κατέβει» από τις λίστες των μπεστ σέλερ. Στις σελίδες του, η Αλκμ Ζέη περιγράφει τα πρώτα 20 χρόνια της ζωής της, τις επιλογές του τότε που αποδείχθηκαν επιλογές ζωής και, φυσικά, πρωταγωνιστούν άνθρωποι, νέοι τότε όπως η Αλκμ Ζέη, που αργότερα έγραψαν σημαντικές σελίδες στην ιστορία του τόπου: Κάρολος Κουν, Οδυσσέας Ελύτης, Νίκος Γκάτσος, Νίκος Καρύδης, Κώστας Αξελός, Γιώργος Σεβαστίκογλου, Ζωρζ Σαρρή, κ.ά. Κι από την τεράστια αποδοχή αυτού του αυτοβιογραφικού βιβλίου ξεκίνησε η κομπέντα μας.

– Τα δύο βιβλία σας για ενήλικες έχουν αγαπηθεί και έχουν πουλήσει πολύ. Αυτό το «λοζοδρόμιο» ήταν μια δική

σας ανάγκη ή μια συνέχιση της γραφής μ’ έναν άλλον τρόπο;

– Ναι, ήθελα να πω κάποια πράγματα που δεν ήταν για παιδικό βιβλίο. Αλλά με μεγάλη μου έκπληξη είδα ότι αυτό το τελευταίο το διαβάζουν παιδιά.

– Πόσο δύσκολο ήταν να αντιμετωπίσετε τις μνήμες σας; Υπήρξαν αντιδράσεις από τα πραγματικά πρόσωπα;

– Ε, τα καμμένα τα πραγματικά πρόσωπα δεν υπάρχουν. Η αδελφή μου ήταν η πρώτη που μου έδωσε το ΟΚ. Και πήγα και στις κόρες του Νίκου Καρύδη και τους είπα «σας πειράζει αν γράψω ότι η αδελφή μου είχε σχέση με τον μπαμπά σας;». Δεν είχαν πρόβλημα. Η Αγαθή Δημητρούκα, η σύντροφος του Νίκου Γκάτσου, μου έγραψε ένα ωραίο γράμμα. Ως προς το γράψιμο τώρα: δεν είχα καμία σημείωση, ούτε ημερολόγιο, διότι έτσι όπως ζούσαμε σε συνθήκες δύσκολες, σκίζαμε ό,τι υπήρχε πίσω μας. Σ’ ό,τι είχα

αμφιβολία, ρώταγα την αδελφή μου, η οποία έχει μνήμη ελέφαντα. Πήρα επιστολή από την εγγονή του γιατρού που με είχε χειρουργήσει τότε! Ηρθε και με βρήκε η μικρή αδελφή της Καίτης Λαμποπούλου. Σήμερα είναι μεγάλη γυναίκα, αλλά μόλις την είδα είπα: «Η Τοτούλα δεν είσαι!». Τηλεφωνήθηκε και με την Κατερίνα Δασκαλάκη, τη γυναίκα του Κώστα Αξελού.

Εβλεπε εφιάλτες

Κάποιες από αυτές τις μνήμες ήταν ευχάριστες και για την ίδια την Αλκμ Ζέη. Κάποιες άλλες ήταν δυσάρεστες. «Όταν έγραψα το κομμάτι για τη Ζωρζ που πληγώθηκε στα Δεκεμβριανά, το βράδυ έβλεπα εφιάλτες». Και κάποιες άλλες είναι τόσο ελικρινείς που σοκάρουν. Όπως η σχέση με τον πατέρα της. Μοιάζει σαν να προτιμούσε να είχε άλλον πατέρα. «Βεβαίως θα προτιμούσαμε. Και κάποια αναφέρω “αν η μαμά μας είχε πάρει τον

Γιαμαλάκη, μπορεί να μας άφηνε να πάμε στη Σάμο”. Ενώ ο μπαμπάς μας δεν μας άφηνε. Τον είχαμε σαν ξένο. Και δεν στενοχωρηθήκαμε καθόλου όταν μείναμε μόνες μας, μικρά παιδιά στο νησί, με τον παππού και τη θεία μας. Με τη μητέρα μας ήταν άλλη η σχέση. Αν δεν ήταν κι αυτή να μας στηρίζει! Τον μπαμπά μου μόνο εκείνη τον κατάφερνε».

Αυτό που κυρίως την στενοχωρεί σήμερα είναι «η άνοδος της ακροδεξιάς. Δεν το ανέχομαι να έχει πάρει τέτοιο ποσοστό η Χρυσή Αυγή και να βλέπουμε παραπλανημένοι. Εντάξει, τον πρώτο καιρό ήταν αγανακτισμένοι, αμόρφωτοι. Αλλά μετά δεν είδαν ότι αυτοί δεν βοηθάνε μόνο τις γριές να περάσουν απέναντι; Τα είδαν. Αλλά για να επιμένουν εκεί, κάτι δεν μου αρέσει. Στα σχολεία που πηγαίνω, όποτε μπορώ μιλάω για

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must
ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

παρέο
σε 10 υπέροχα χρώματα και
7 διαφορετικές προτάσεις
από τον σχεδιαστή

ΕΡΟΤΟΚΡΙΤΟΣ
SUMMER 2014

www.must.com.cy

ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΝΟΜΙΚΟΥ SKY IS THE LIMIT

NO MAN'S LAND ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΑΝΕ ΜΟΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ HOT MAMA

ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΜΠΑΛΑΤΣΙΡΗΣ Η «πτώχευση» ενός γαίου

SAIL AWAY

Εν πλω με tribal prints, καυτά μαγιό, παιγνιδιάρικα κοσμήματα και χρώματα του Αιγαίου

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

Available on the App Store

Facebook, Twitter, YouTube icons

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Ανεκπλήρωτη υπόσχεση

Ο κόσμος δεν είναι απλός, αντίθετα από ό,τι χρυσολογεί ο καταληκτικός στίχος του «Ερωτικού Λόγου» του Σεφέρη. Θα θέλαμε να ήταν ή να γίνει. Η ποίηση όμως μπορεί να είναι απλή, όπως το παρακάλεσε αλλού και ο ίδιος («Ένας γέροντας στην ακροποταμιά») και όπως ήταν άλλωστε στις πιο λαμπρές στιγμές της ιστορίας της.

Ο Σολωμός είναι ο πιο δύσκολος ποιητής της νεοελληνικής ποίησης. Η δυσκολία του όμως δεν εντοπίζεται ποτέ στο πρωτογενές επίπεδο του «τι λέει εδώ ο στίχος;». Αρχίζει από κει και πέρα.

Η μοντέρνα ποίηση μαζί με τον ρυθμό έχασε και την απλότητα της - ίσως και να πάνε μαζί αυτά τα δυο. Εγινε κρυπτική, αναίτια και άσκοπα δυσνόητη, συχνά απροσπέλαστη. Με τον Στέφανο η κρυπτικότητα αυτή έφτασε στο απόγειο σημείο της. Δεν πάει άλλο. Ο ποιητικός αυτός κύκλος, μέσα στον οποίο γεννήθηκαν μεγάλα έργα, πρέπει πια να κλείσει. Το ποίημα δεν μπορεί να είναι ένας διανοητικός γρίφος. Όταν είναι γρίφος, χάνεται η συγκίνηση, και χωρίς συγκίνηση δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ποίηση. Ο Σολωμός είναι ο πιο δύσκολος ποιητής της νεοελληνικής ποίησης. Η δυσκολία του όμως δεν εντοπίζεται ποτέ στο πρωτογενές επίπεδο του «τι λέει εδώ ο στίχος;». Αρχίζει από κει και πέρα.

ρίλα και την αντίταρα του κόσμου, και να μείνει μόνο η αγάπη. Αυτή μόνο είναι που κάνει τον κόσμο απλό. «Πέρασε κι η βροχή, τώρα βοριάς/ φυσάει απαλός σαν απ' αλλού./ υπόσχεση ενός κόσμου πιο απλού». Αυτός ο αέρας όμως πρέπει πρώτα να φυσήξει μέσα σου, γιατί μέσα μας είναι οι σκιές και τα σκοτάδια, ο κερματισμός και η ζενιτιά: «Μέσα μου as φυσήξει αυτός ο αέρας./ άπλετος με την πιο βαθιά μου ανάσα./ να πάρει τα σκοτάδια μου σαν να 'σαν/ πλανόδιες ομίχλες μιας ημέρας./ [...] Ναι, μέσα μου as φυσήξει ένας βοριάς./ σαν δροσερό αυγουστιάτικο μελέζι./ να διώξει αυτόν τον ίσκιο της βαριάς// μελαγχολίας που με κατανέμει/ λίγο εδώ κι εκεί, λίγο σ' εοένα./ και λίγο λίγο μέσα μου—στα ξένα». Εκείνος που μιλάει

σε αυτά τα ποιήματα ζει μόνος και σαν κυνηγημένος. Όλα τα σπίτια κοιμούνται κι ονειρεύονται και «Μονάχα εγώ δεν ψυχάζω, εγώ/ νιώθω το πρώτο φως στη σγαλιά/ να σπάει μ' έναν κρότο από γυαλιά// και σαν αγρίμι από τον κυνηγό/ πετάγομαι απ' τον ύπνο για να τρέξω/ έξω απ' το σπίτι, έξω από μένα, έξω». Αυτός ο κόσμος ο απλός, «παντού χαράς και καλοσύνης» (Σολωμός), δεν θα 'ρθει, η υπόσχεση δεν θα εκπληρωθεί, ο έρωτας δεν θα μείνει, δεν θα γίνει δηλαδή αληθινή αγάπη. «Δεν θα 'ρθει αυτός ο κόσμος, ο πλάσμενος/ για σένα και για μένα κι άλλου αιώνα:// όλο θα φτάνει κι όλο θα 'ναι ξένος/ κι όλο θα χάνεται σ' έναν αγώνα / αγάπης, όλο θόρυβο και μένος». Ο Καψάλης έχει γράψει τα πιο ωραία λυπημένα ποιήματα της νεοελληνικής ποίησης, επειδή έχει τραγική επίγνωση ότι ο απλός κόσμος της αγάπης είναι αδύνατος, επειδή ξέρει ότι ανάμεσα στη Βεατρίκη και σε αυτόν θα υψώνεται πάντα ένας τοίχος: «Γιατί 'σαι τόσο μακριά μου απόψε;/ Δεν θέλω τίποτε —να σου μιλούσα/ και το πολύ πολύ να σε φιλούσα». Φθορά και ματαιώση και αποξένωση. Τα περισσότερα ποιήματα της συλλογής, ειδικά η ενότητα «Μέσα κι έξω», είναι ερωτικές ελεγείες. Ο Καρυωτάκης ρίχνει το μαύρο φως του σε όλη τούτη τη συλλογή. Του αντιστέκεται όμως και εδώ, στην ίδια αυτή συλλογή, ο Σολωμός.

«Αν είναι έτσι ο κόσμος, γιατί γράφω;» αναρωτιέται ο ποιητής. Την απάντηση βέβαια την ξέρει ο ίδιος: γράφει επειδή ακριβώς ο κόσμος είναι έτσι, γράφει επειδή ο κόσμος έχει έλλειμμα, και η ζωή και ο καθένας μας έχει έλλειμμα. Γι' αυτό ποθούμε την αγάπη, δηλαδή έναν κόσμο απλό. Γι' αυτό γράφουμε και διαβάζουμε ποιήματα. Ο Καψάλης γράφει σαν άνθρωπος της εποχής του — και κάθε εποχής.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ ΚΥΘΡΕΩΤΗ

Ο Δημήτρης Μανιάτης γεννήθηκε το 1978 στα Εξάρχεια. Είναι απόφοιτος Δημοσιογραφίας-Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου. Έχει ασχοληθεί με το πολιτιστικό και ταξιδιωτικό ρεπορτάζ. Από το 2005 εργάζεται ως δημοσιογράφος στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ. Το βιβλίο του «Εγώ είμαι ένας άλλος», που κυκλοφόρησε πριν από λίγες εβδομάδες από τις εκδόσεις Μετρονόμος, αποτελείται από δεκαπέντε διηγήματα μικρής φόρμας. Είναι το πρώτο του.

κάνουν (όπως ο γκουρού Τάσος Φαλφρέας) επέλεξαν να συζητήσουν με τη βεβαιότητα πως όταν κάτι το ζεις στην ώρα του δεν έχεις καμιά ανάγκη να το μοιραστείς.

Ποιο ήταν το τελευταίο βιβλίο που σε συγκίνησε.

Με συγκίνησε η βιογραφία του άρκοντα της νύχτας Γιγουράκη ή «μυστάκια» που είναι σπάνια αυτοέκδοση και τη βρήκα από τον φίλο μου Γιώργο Γιγουράκη. Ο Γιγουράκης ήταν ένα θρυλικό πρόσωπο της νύχτας του '60, ιδιοκτήτης της Μαντουμπάλας και του Καν-Καν. Ο κώδικας και η ατμόσφαιρα που διασώζει η αφήγηση δεν έχουν τίποτα να ζηλέψουν από ναούρ και τον Νονό του Κόπολα. Ένα πυρετικό χρονικό της κάτω νύχτας που θα γινόταν ταινία με σουπερτικές διαδικασίες αν είχαμε σκηνοθέτες και όχι ψευτοκομπολιτές που μαϊμούδίζουν τον Τριέρ και τον Χάνεκε.

Ποιο είναι ένα κλασικό βιβλίο που δεν έχει διαβάσει και ντρέπεσαι γι' αυτό;

Δεν έχω διαβάσει και ούτε πρόκειται την «Ελένη» του Νίκολα Γκέτζι και βέβαια δεν ντρέπομαι καθόλου.

Κάποιο κλασικό βιβλίο που δεν άντεξε καθόλου;

«Ασκητική» του Καζαντζάκη. Δεν παλεύεται, ας με συγκωλύσουν οι αναγνώστες σας.

Facebook, twitter: Είναι εργαλείο για έναν συγγραφέα;

Πλάκα κάνετε; Την πρώτη παρουσίαση του βιβλίου μου την οργάνωσα από το fb. Οι γυναικές διαδελιώσεις ερωτευμένες κάτω από το σπίτι μου από τότε που έβαλα φωτό στο προφίλ μου τον Στάλιν φοιτητή Θεολογίας ζεν πρεμιέ. Τα καλύτερα μυσικά καίγονται στο new feed και ανείσαι προσεκτικός και εργατικός μπορείς να ξετριπλώσεις μονόλογους, μονόπρακτα και υλικό για επιθεώρηση σε πολλούς.

ΚΡΙΤΙΚΗ / Της ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

Αυθεντικό μυθιστόρημα δρόμου

ΜΑΡΤΥ ΛΑΜΠΡΟΥ
Με Λυμένο χειρόφρενο
εκδ. Κέδρος, σελ. 310

Σκαρφαλωμένη στο κουβούκλιο της νταλικας, με τα πόδια απλωμένα στο παρμπρίζ, η δωδεκάχρονη Σωτηρία φεύγει μακριά απ' το οικογενειακό σπίτι. Δίπλα της, βαρύς αλλά τρυφερός, ο σχεδόν άγνωστος πατέρας της οδηγεί το ογκωδέστατο τέρας της ασφάλτου που καίτευτικά αποκαλεί «Καραϊσκάκη». Μια ζωή έχει λιώσει στο τιμόνι βγάζοντας τα προς το ζην και ξεφεύγοντας από μια οικογένεια που διαρκώς τον διώχνει. Η γυναίκα του νευροπαθής, χαροκαμένη, με στο μαύρο, αδυνατεί να ξεπεράσει τη φρίκη των σφαιρών της γονιών πριν από σαράντα χρόνια στις γερμανικές εκτελέσεις του Διστόμου. Βρισκόμενη στις αρχές της δεκαετίας του '80, στα πρώτα χρόνια του ΠΑΣΟΚ, ανάμεσα σε βιοπαλαιστές που ζουν με αγίους τους τον Μαρξ, τον Ενγκελς και τον Αρν Βελουκιώτη. Πρόκειται για μια βαθιά Ελλάδα, για ανθρώπους ψημένους στη ζωή, που δεν ξέρουν να εκφραστούν αλλά νιώθουν· πρόκειται για μια Ελλάδα αυθεντική και συνάμα ιδεολογική, για ανθρώπους με όνειρα ρευστά, που ωστόσο ξέρουν να αφουγκράζονται τόσο τα άψυχα εργαλεία της δουλειάς όσο και τους κοντινούς τους.

έχει σασιπένες και επιτυγχάνει μια ισχυρή αποτύπωση των αισθήσεων που αφήνουν πίσω τους οι μυρωδιές, οι ήχοι κι οι εικόνες. Η Σωτηρία θα κάνει με την νταλικά τρία ταξίδια στα δώδεκα, στα δεκαπέντε και στα δεκαοκτώ της χρόνια. Σωτήρης για τον πατέρα της και Σώτη για την ίδια, από συμπαθητικό μαγκάκι κι άμαθο παιδί, και από ανυπότακτη έφηβη θα μεγαλώσει, θα ωριμάσει και θα μεταμορφωθεί σε νέα, αυτοδύναμη, υπεύθυνη γυναίκα. Πρώτο ταξίδι απ' τη γενέθλια Λιβαδειά μέσω Πάτρης στο Μιλάνο. Η Σωτηρία θα διασταυρωθεί με αγωνιστές της επιβίωσης, θα γνωρίσει την αλληλεγγύη του δρόμου και τα επιβεβλημένα κόλπα της ασφάλτου. Επιστροφή και υποχρεωτική παραμονή στο Μπάρι όταν οι οδοντοί θα εξαναγκαστούν σε πολυήμερη απεργία.

Αν και ξέρει τι θα πει φτώχεια, η Σωτηρία θα γνωρίσει τη δηλυτική αναμονή, τη βασανιστική πείνα αλλά και την παρηγορητική συντροφικότητα των αυτοσχέδιων γλεντιών. Δεύτερο ταξίδι στο Βουκουρεστί σε μια διαδρομή όλο αναποδιές και απροσδόκητες εκπλήξεις. Εκτροπή στην παγωμένη κατηφόρα μιας απόκρημνης πλαγιάς στο ορεινό Κιλκίς και αναγκαστική κατάλυση στο φιλόξενο πανδοχείο της περιοχής. Τελικά άφιξη στο Βουκουρεστί, για να συναντήσουν ποιόν; Τον εξαφανισμένο κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου παππού που επανακτώντας τη

χαμένη μνήμη του τους έχει ειδοποιήσει να έρθουν να τον πάρουν. Θα εγκατασταθεί στο σπίτι και η αγαθή του επαφή τόσο με τους καρπούς της γης όσο και με την οικογένειά του θα θεραπεύσει ανίστες πληγές. Τρίτο ταξίδι μέσω Τουρκίας στο Ιράκ, με τη Σωτηρία μεταμφιεσμένη σε αγόρι σ' έναν δρόμο όπου τα πάντα βρίσκονται στο έλεος του Θεού—

με κλέφτες εκβιαστές, με άγνωστους κανόνες και την έγνοια ληγμένων γραμματιών. Η μαθητεία της Σωτηρίας θα ολοκληρωθεί με την πρώτη ερωτική της σχέση.

Ο κόσμος της πεζογράφου είναι αυθεντικός. Δρόμος, λιμάνι, τιμόνι. Σκαμμένα πρόσωπα — ο γέρο Σεραφείμ, ο λουσάτος Τσάρος, ο υποτακτικός Σπύρος, ο διπρόσωπος Αποστόλης. Το περιβάλλον της ασφάλτου. Αποθήκες, νταλικές, φορτία, διαφορικά, μπουλόνια, ρυμούλκα, ζάντες, φώτα πορείας, παρκίδες, κλαρκ, καθρόνια, παλέτες. Και ολόγυρα η διαλυμένη φύση - γράσα, πετρέλαιο, μαζούτε, γυαλιά, καυσάκια, λάστιχα, οκουπίδια, λασιπόνερα, λαμαρίνες. Δίπλα στον βιοπαλαιστή πατέρα της η Σωτηρία εκπαιδευτεί. Και όταν φτάνει η στιγμή κι εκείνος αρρωσταίνει, η Σωτηρία με τη φόρμα δουλειάς και τα κλειδιά στο χέρι θα σκαρφαλώσει στο κουβούκλιο αναλαμβάνοντας να κουμαντάρει πανηγυρικά τα ληγμένα γραμμάτια κι έναν ολοκαινούργιο «Καραϊσκάκη».

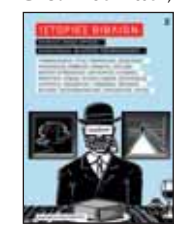
ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
FRANCOIS MEDELINE
Ορυμαγδός
μετ.: Γιάννης Καυκάς
Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου
σελ. 384

Επικό ναύαρ μυθιστόρημα. Με γλώσσα κοφτή και κοφτερή εικονογραφεί την παράνοια της εξουσίας. Στη δίνη της συναντιούνται το πεπρωμένο ενός μπράβου του υποκόσμου, ενός πράκτορα των μυστικών υπηρεσιών της Γαλλικής Δημοκρατίας και μιας δημοσιογράφου. Οι αθώοι παρασύρονται και συνθλιβούνται από έναν παρασμένο ικεαλό. Όταν καταλαιάζει ο ορυμαγδός αναδύεται σαν όνειρο ο λυρωτικός ορίζοντας. Το μυθιστόρημα αυτό μιλάει για τη Γαλλία της τελευταίας δεκαετίας.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ επιμ.
Ιστορίες βιβλίου
εκδ. Καστανιώτη, σελ. 238

Όσα τα γράμματα της ελληνικής αλφαβήτου, τα διηγήματα του τόμου αυτού ανικνεύουν τις διαφορετικές εκφράσεις της συνπαρχής μας με τα βιβλία, διερευνούν τις αλληλεπιδράσεις της χάρτινης με τη σαρκική ζωή, τα σημεία εκείνα όπου ενώνεται η ανθρώπινη πράξη με την αναγνωστική εμπειρία. Ο Δάντης, ο Καβάφης, ο Εντγκαρ Αλαν Πόε, ο Προυστ, ο Μούζιλ, η Ζωρζ Σαρρ, ο Τσέκωφ, ο Καχίτσες, ο Πούσκιν, ο Τολστόι, ο Θεοτόκης, ο Σάλιντζερ, ο Οργουελ, ο Χάρντι, ο Χάλεϋ, ο Σινύπουλος και ο Πεσόσα αναδύονται μέσα από τις σελίδες.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΑΜΙΝ ΜΑΑΛΟΥΦ
Σαμαρκάνδη
μετ. Ερπ Κανδρόν
εκδ. Οκτανίδα, σελ. 390

Σαμαρκάνδη είναι η Πεσία του Ομάρ Καγιάμ, μεγαλοφυούς αστρονόμου, ελεύθερου στοχαστή, ποιητή του κρασιού και του έρωτα. Σαμαρκάνδη είναι η Πεσία του Χασάν Σεμπαχ, ιδρυτή του Τάγματος των Δολοφόνων, της πιο τρομερής αίρεσης της Ιστορίας. Σαμαρκάνδη είναι η Ανατολή του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού, το ταξίδι σε ένα σύμπαν όπου τα όνειρα ελευθερίας αφιέρωνουν πάντοτε τους φανατισμούς. Οδηγώντας μας από τον δρόμο του μεταξίου ο Αμιν Μααλούφ δημιουργεί ένα βιβλίο γεμάτο ποίηση, αίσθημα κα γοητεία.

ΜΕΛΕΤΗ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΣ
Ο Παλαμάς και η πολιτική
εκδ. Σιδέρης - σελ. 158

Η σχέση του Παλαμά με την πολιτική υπήρξε βαθιά και πολύχρονη. Πέρα από πρωταγωνιστής στην πολιτεία των γραμμάτων, ο ποιητής υπήρξε σε όλη του τη ζωή και υπεύθυνος πολιτικής που τον συνέπαιρναν τα όρματα και δεν τον άφηναν ασυγκίνο οι αντάρες των συγκλονιστικών γεγονότων των οποίων έγινε μάρτυρας. Το έργο του καθηγητή Γιώργου Ανδρειώμενου παρακολουθεί τις πολιτικές διαδρομές του ποιητή στην πρώιμη και στην ύστερη φάση του μακρού βίου του, αναδεικνύοντας όψεις του έργου και πρωτοβουλίες που ανέλαβε, οι οποίες δεν έχουν τύχει συστηματικής μελέτης.

ΔΟΚΙΜΙΟ
ΣΑΪΜΟΝ ΣΙΜΠΑΓΚ ΜΟΝΤΕΦΙΟΡΕ
Ιερουσαλήμ
μετ. Ρένα Χατούη, εκδ. Οκτανίδα, σελ. 754

Ιερουσαλήμ, η οικουμενική, η πρωτεύουσα δύο λαών, ο βωμός τριών πίστευων, ο τόπος της Ημέρας της Κρίσης και το πεδίο μάχης της σημερινής σύγκρουσης των πολιτισμών. Η μόνη πόλη που υπάρχει δύο φορές — μια στον ουρανό και μια στη γη. Πώς μια μικρή γωνιά της γης έγινε η Ιερή Πόλη, το κέντρο του κόσμου, και τώρα το κλειδί για την ειρήνη στη Μέση Ανατολή; Αντλώντας από καινούργια αρχεία αλλά και από τη μελέτη μιας ολόκληρης ζωής, ο Μοντεφιόρε αναπτύσσει τη βιογραφία αυτής της πόλης, τη φυσιογνωμία της οποίας αλλάζουν συνεχώς οι πόλεμοι...

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα

ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

- 1 **Μια μετριοπαθής πρόταση για την επίλυση της κρίσης του ευρώ** συλλογικό (Ποταμίδης).
 - 2 **Η απαραίτητη αγορά για νοοτροπία μας** του Karl Polanyi (Στάσις Εκπαιδευτική).
 - 3 **Πλούτος και ανισότητα** του Ζιγκμουντ Μπάουμαν (Οκτώ).
 - 4 **Μαθήματα για την αρχαία ελληνική δημοκρατία** του Δημήτρη Κυρτάτα (Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου).
 - 5 **Κωνσταντινούπολη** του Πέτερ Σράινερ (Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης).
- Αυτή την εβδομάδα
- 1 **Περσιστικός** του Πάκο Ινγάσιο Τάιμπο II (Αγρά).
 - 2 **Η γιορτή της ασημαντότητας** του Μίλαν Κούντερα (Εστία).
 - 3 **Τίτλοι τέλους - Ο επίλογος** του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης).
 - 4 **Το Παρίσι εν καιρώ ειρήνης** του Gilles Martin-Chauffier (Πόλις).
 - 5 **Η καρδερίνα** της Ντόνα Ταρτ (Λιβάνης).

* Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιόμητρο «Αναγνώστης» (Πυραυλλά 11, Ιωάννινα).

Και ο Θορ γίνεται... Ηρακλής

Πώς το Χόλιγουντ παίρνει τους ήρωες της αρχαίας Ελλάδας και τους μετατρέπει σε χαρακτήρες κόμικς

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Αρκετή κουβέντα έχει γίνει σχετικά με τις μεταφορές των ελληνικών μύθων όπως και της αρχαίας ιστορίας αυτού του τύπου στον κινηματογράφο. Ο αρχαίος κόσμος, πλούσιος σε συναρπαστικές διηγήσεις, επικές μάχες, μεγάλους έρωτες και σπουδαίες προσωπικότητες, αποτελούσε πάντα πρόσφορο έδαφος για τους δημιουργούς της Εβδομης Τέχνης ώστε να ελκύσουν τη φαντασία του κοινού ικανοποιώντας (έστω και εικονικά) μια από τις μεγαλύτερες ανθρώπινες επιθυμίες: αυτή του ταξιδιού στον χρόνο. Τι μοίρα όμως επιφύλασσει το Χόλιγουντ στον ελληνικό μύθο; Στον πρόσφατο «Ηρακλής» με τον Ντουέν Τζόνσον στον πρωταγωνι-

Το δεύτερο μέρος των «300», χαρακτηριστικό δείγμα της λογικής με την οποία αντιμετωπίζονται πλέον τα ιστορικά θέματα από το Χόλιγουντ.

“

Στον πρόσφατο «Ηρακλής» με τον Ντουέν Τζόνσον, ο ημίθεος είναι μισοθωροφόρος, ένα πληρωμένο σπαθί, που μαζί με την ομάδα του αναλαμβάνει αποστολές έναντι αμοιβής.

στικό ρόλο, ο ημίθεος ήρωας είναι μισοθωροφόρος, ένα πληρωμένο σπαθί -για την ακρίβεια ρόπαλο- που μαζί με την ομάδα του αναλαμβάνει αποστολές έναντι αμοιβής. Σκοπός του μάλιστα είναι να μαζέψει αρκετά για να μπορέσει σύντομα να αποσυρθεί σε κάποια ήσυχη εξοχή και να απολαύσει ειρηνικά το υπόλοιπο της ζωής του. Ξαν σύγχρονος μεσσηλικός αστός δηλαδή.

Οικείοι ήρωες

Είναι ενδιαφέρον πώς τα χολιγουντιανά στούντιο προσπαθούν να συμβαδίσουν κατά κάποιο τρόπο με το κοινό των multiplex επικαιροποιώντας τους ήρωες ώστε να τους καταστήσουν πιο οικείους και πιο αναγνωρίσιμους. Έτσι, οι αρχαίοι ήρωες μπαίνουν στα παπούτσια χαρακτήρων κόμικς για παράδειγμα, ενώ δεν είναι τυχαίο ότι και τα

περισσότερα σενάρια που αναφέρονται σε αυτούς προέρχονται πλέον από κάποιο κόμικ. Βάζεις μια λεοντή στον Θορ και έχεις τον Ηρακλή. Ντύνεις με κλαμύδα τον Κάπτεν Αμέρικα και έτοιμος ο Λεωνίδας. Απλό και «εργαστασιακό» αλλά κυρίως εξαιρετικά προσοδοφόρο.

Δεν είναι φυσικά οι ανιστόρητοι Αμερικανοί που δεν έχουν ιδέα από αρχαία ελληνική γραμματεία με αποτέλεσμα να την παραποιούν. Πλήθος ειδικοί υπάρχουν στην εκεί όχθη του Ατλαντικού, εξαιρετικά καταρτισμένοι, τους οποίους μπορούν συμβουλευτούν οι παραγωγοί αν θέλουν να φτιάξουν κάτι που να πλησιάζει έστω στα αρχαία πρότυπα. Δυστυχώς όμως αυτά δεν πουλάνε. Κάπως έτσι εκείνος ο δυστυχής «Αλέξανδρος» του Ολιβερ Στόουν πήγε άπατος στις εισπράξεις, αφού η φανερό του στόχευση στην απεικόνιση της προσωπικότητας του μεγάλου Μακεδόνα δεν άφησε και πολύ χρόνο στις μάχες και τον ορμαγδό που φέρνει τα σύγχρονα πλήθη στο σινεμά.

Για να μην αναφέρουμε την εδώ κατακραυγή

και τα οργισμένα εθνικοπατριωτικά σχόλια επειδή λέει παρουσιάζει τον στρατηλάτη «να του αρέσουν τα αγοράκια». Προτιμάμε βλέπετε τον Θεμιστοκλή από τους περσικούς «300», ο οποίος όχι μόνο δέρνει τον εχθρό (τη μοχθηρή και πανέμορφη Αρτεμισία), αλλά συμπληρώνει και το... δεύτερο μισό της γνωστής φράσης σε μια από τις πιο παράλογες σκηνές στην ιστορία του σινεμά. Στην «κατάπτωση» ταινία του Ολιβερ Στόουν, αντιθέτως, συμβουλευτήκαν -και άκουσαν- έναν ιστορικό, με αποτέλεσμα να έχουμε τόσο μια άρτια παρουσίαση της ψυχοσύνθεσης του Αλέξανδρου όσο και μια εξαιρετική απεικόνιση της καθοριστικής μάχης των Γαυγαμήλων. Ήταν τόσο ενθουσιασμένος μάλιστα για τη συμβολή του ο άνθρωπος, που το μόνο που ζήτησε ως αμοιβή ήταν να του δώσουν μια θέση κομπάρσου στη σκηνή της μάχης.

As μην υπερβάλλουμε πάντως. Ακόμα και η «Τροία» του Βόλφγκανγκ Πέντερσεν ήταν όση μπροστά στα «τέρατα» που ακολούθησαν. Μπορεί να διασκευάζει ελεύθερα,

ενίοτε και να παραποιεί εμφανώς το ομηρικό έπος, διατηρεί ωστόσο τουλάχιστον μια αίσθηση του αρχαίου κόσμου έχοντας στα ατού της και το αρκετά πειστικό δίπολο Αχιλλέα-Εκτορα, ερμηνευμένο από τους Μπραντ Πιτ και Ερικ Μπάννα.

Και μετά ήρθαν οι «300». Εντάξει, συμφωνούμε πως από τεχνική άποψη η ταινία του Ζακ Σνάνιντερ (όχι το απαράδεκτο σίκουελ) είναι πολύ καλή. Τα slow-motion, οι «απότομες» φωτοσκιάσεις και η γενικότερη αισθητική βίντεο-γκέιμ συνθέτουν μια ολοκληρωμένη εντυπωσιακή εικόνα. As πούμε ακόμα ότι η ταινία βασίζεται στο ομώνυμο κόμικ του Φρανκ Μίλερ, επομένως η ιστορική ακρίβεια πάει δικαιολογημένα και εδώ περίπατο. Ωστόσο δεν είναι κρίμα η μοναδική κινηματογραφική μεταφορά αυτής της ιστορίας-σύμβολο να είναι ένα αιματοβαμμένο κόμικ; Σύμφωνα με το ίδιο πρότυπο προέκυψαν ταινίες όπως η «Τιτανομαχία», οι «Αθάνατοι» και το δεύτερο μέρος των «300», φιλμ δηλαδή άνευ ουσίας, δίωρα συνοδευτικά στις μεγάλες σακούλες του ποπκόρν.

Η άλλη πλευρά

Αφού επισημόναμε τις «ατυχείς» στιγμές της αμερικανικής παραγωγής σχετικά με τον αρχαίο ελληνικό κόσμο, ας δούμε λίγο και την άλλη πλευρά. Εκτός από τον «Αλέξανδρο» (κυρίως) και την «Τροία» (λιγότερο), υπάρχει επίσης η πολύ καλή «Αγορά» του Αλεξάντρο Αμεναμπάρ, η οποία αφηγείται την ιστορία της Υπατίας, της Ελληνίδας νεοπλατωνικής φιλοσόφου, αστρονόμου και μαθηματικού που έζησε και έδρασε στη ρωμαϊοκρατούμενη Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Χωρίς να προχωρήσει σε κάποια βαθιά κοινωνικοπολιτική ανάλυση, η ταινία κατορθώνει να αποδώσει παραστατικά το κλίμα μιας εποχής ενώ παράλληλα καυτηριάζει τον καταστρεπτικό φανατισμό των πρώτων χριστιανών (αλλά και κάθε φανατισμό εν γένει) οι οποίοι βιάζονταν να δώσουν τέλος στον αρχαίο κόσμο. Επιπλέον, η ανθρωπολογική προσέγγιση του Αμεναμπάρ απαλλάσσει τους πρωταγωνιστές της ταινίας από αυτό τον ιδιότυπο «τοίχο» που χωρίζει συνήθως τους ήρωες μακρινών εποχών με το σύγχρονο κοινό. Οι χαρακτήρες της «Αγοράς» είναι κανονικοί άνθρωποι, πειστικοί χάρη και στις πολύ καλές ερμηνείες, προεξάρχουσας της εξαιρετικής Ρέιτσελ Βάις (φωτ.).

06/8
ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ 21:00

07/8
ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
ΛΙΜΑΝΑΚΙ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ 21:00
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΧΑΙΡΙΤΣΑΣ
ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗΣ

ΠΑΙΖΟΥΝ ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ: ΓΙΩΤΗΣ ΚΙΟΥΡΤΣΟΓΛΟΥ | ΑΚΗΣ ΑΜΠΡΑΖΗΣ | ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 ΣΤΑΘΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ | STEVE TESSER | ΘΟΔΩΡΗΣ ΣΟΥΚΕΡΑΣ | ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ: **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**
 ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: **LOVE 100.7 FM**
 www.tickethour.com.cy
 ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ **7777040**
 ΛΕΜΕΣΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ/ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: **25372855**
 ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ/ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: **99418980**
 ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ **25343341**

ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΚΟΡΚΟΛΗΣ
 ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΣΟΦΙΑ
ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

ΔΕΥΤΕΡΑ 25/8 ΕΙΣΟΔΟΣ €15 & €10
 ΟΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 21:00

ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΣ: **Τράπεζα Κύπρου**
 ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: **LOVE 100.7 FM**
 www.tickethour.com.cy
 ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ **7777040**
 ΤΑΜΕΙΟ «ΕΙΡΗΝΗΣ 158»: **25372855**
 ΤΑΜΕΙΟ ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟΥ: **25343341**

Η εφημερίδα δεν θα είναι σουπερμάρκετ θεμάτων...

Ο Γάλλος δημοσιογράφος Ερίκ Φοτορινό μιλάει για τη νέα και ελπιδοφόρα «Le 1»

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Στη σύντομη διαδρομή του ασανσέρ, από την είσοδο μιας κομψής παριζιάνικης πολυκατοικίας στην οδό Lamennais ως το διαμέρισμα που είναι η έδρα της καινούργιας γαλλικής εφημερίδας, «Le 1», σκάρωσα αυθαίρετα στο μυαλό μου τη φυσιογνωμία του επικεφαλής της, Ερίκ Φοτορινό. Παλαιμάχος της ερευνητικής δημοσιογραφίας, διευθυντής της Le Monde, με τη σθεναρή υποστήριξη των ιδίων των εργαζομένων της σε μια από τις δυσκολότερες περιόδους για την ιστορική έκδοση, καταξιωμένος μυθιστοριογράφος. Τον φαντάστικα νευρικό, με βροντερή φωνή και το γνωστό βλέμμα μεταξύ κόπωσης και κυνισμού, που έχουν συνήθως όλοι όσοι έζησαν τη χρυσή εποχή των εντύπων και τώρα βιώνουν την πτώση τους.

Προς μεγάλη μου έκπληξη, αντίκρισα έναν μικρόσωμο πεντηαπεντάχρονο, συμπαθή, γλυκομίλιτο και ήρεμο, στριμωγμένο σε ένα από τα έξι γραφεία που έχει η αίθουσα σύνταξης. Προτού ανοίξει το μαγνητόφωνό μου, με δέκοψε για να απαντήσει στο τηλέφωνο που χτυπούσε δαιμονισμένα. Ήταν ένας βιβλιόπώλης που ήθελε να μάθει πώς θα μπορούσε να συμπεριληφθεί στο δίκτυο διανομής του «Le 1», μιας και η εφημερίδα δεν διατίθεται αποκλειστικά στα περίπτερα. «Ερχονται πελάτες και μου ζητούν τα περασμένα φύλλα».

Έχουν γίνει συλλεκτικά», έλεγε με ένταση στον Φοτορινό, ο οποίος κράτησε τα στοιχεία του βιβλιοπώλη για να τα δώσει στο τμήμα μάρκετινγκ, δηλαδή στο διπλανό γραφείο. «Τα κάνουμε όλα μόνοι μας εδώ αλλά όπως βλέπετε γλι-

Ο Ερίκ Φοτορινό, παλαιμάχος της ερευνητικής δημοσιογραφίας και πρώην διευθυντής της γαλλικής εφημερίδας Le Monde, επιδεικνύει τη «Le 1», την «πρώτασή» του, για την εφημερίδα του 21ου αιώνα.

Έχουν ευθύνη οι δημοσιογράφοι

«Φορτώνουμε την κρίση του Τύπου στην έλευση του Διαδικτύου» λέει ο Φοτορινό. «Αν γυρίσουμε όμως πίσω, στα τέλη της δεκαετίας του '70 και στο '80, θα δούμε ότι η ευθύνη βαρύνει και τους ίδιους τους δημοσιογράφους. Παρακολουθήσαμε την αποχώρηση των παραδοσιακών εκδόσεων, "των εφημεριδίων" και την αγορά των συγκροτημάτων του Τύπου από επιχειρηματίες που δεν είχαν σχέση με τον χώρο και που χρησιμοποίησαν τις εφημερίδες για πολιτική επιρροή, χρηματιστηριακά παιχνίδια κ.ά. Το αναγνωστικό κοινό άρχισε να κάνει τον σεβασμό και την εμπιστοσύνη του και οι ίδιοι οι δημοσιογράφοι έκαναν αυτολογοκρισία στην κάλυψη των θεμάτων για να μην ενοχλούν τα συμφέροντα των νέων εκδόσεων. Η μεγαλύτερη όμως μάχη για τα

έντυπα χάθηκε όταν εμείς οι επαγγελματίες των εφημερίδων δεν αντιληφθήκαμε ότι οφείλαμε να επανεφεύρουμε το περιεχόμενο. Να γίνουμε πιο επιλεκτικοί, να εμβαθύνουμε, να κάνουμε έρευνες, να βρούμε πρωτότυπα θέματα, να αρπάξουμε τον ανταγωνιστή που πήκε στην περιδίηση των ειδησεογραφικών ιστοσελίδων και χάθηκε μέσα στην ταχύτητα και την επιφανειακότητα τους». Στα προσεχή σχέδια του Φοτορινό και της ομάδας του είναι η επέκταση σε ολόκληρη την Ευρώπη, με αδελφές εκδόσεις σε άλλες χώρες, με τις οποίες θα μοιράζονται κείμενα. «Μας ρωτούν αν θα αποκτήσουμε και ιστοσελίδα. Έχουμε μία, μόνο για τα πρακτικά ζητήματα. Η αλήθεια είναι ότι θέλουμε να μείνουμε σε αυτό που αποκαλούμε "μυθιστικό χαρτί", στον ήχο που κάνουν οι σελίδες όταν γυρίζουν ή ξεδιπλώνουν...».

Την ομάδα σύνταξης της «Le 1» συμβουλεύει σταθερά μια άλλη ομάδα νέων ανθρώπων από διαφορετικά επαγγελματικά πεδία.

«...δίνουμε χρόνο», μου λέει γελώντας. Το ντεμπούτο της εβδομαδιαίας έκδοσης, που καταπνέεται με ένα μόνον θέμα της επικαιρότητας κάθε φορά, εξ ου και το όνομά της, έγινε στις αρχές Απριλίου. Και μέσα σε λίγο καιρό, απέκτησε φανατικό αναγνωστικό κοινό που παγιώθηκε στις 40.000 φύλλα, εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητά της και ξαφνιάζοντας όλους όσοι θεωρούσαν πως τα έντυπα ήταν μια τελειωμένη υπόθεση στην Ευρώπη.

Η επιτυχία της στηρίζεται σε έναν ακόμα παράγοντα: είναι εξαιρετικά δημοφιλής στους νέους, μιας και διαβάζεται ολόκληρη μέσα σε μία ώρα. Αλλωστε στην επιλογή των θεμάτων, συμμετέχει πάντα και μια σταθερή ομάδα νέων αν-

θρώπων από διαφορετικά επαγγελματικά πεδία, που συμβουλεύει τους συντάκτες. **Με σχήμα - εκπληξη**
Και το σχήμα της είναι καινοτόμο. Σε ξαφνιάζει διότι κρύβει μια εκπληξη. Ξεκινά από Α4, σε μέγεθος μιας οθόνης iPad και ξεδιπλώνεται σταδιακά σε ένα διπλό φύλλο της δικής μας «Κ». Αντί για φωτογραφίες, έχει έργα τέχνης και εξαιρετικά σχέδια από έναν ταλαντούχο εικονογράφο βιβλίων. Βρίθμονται από τους τίτλους των πρώτων εβδομάδων: «Γαλλία. Πρέπει να ξανασκεδάσουμε τη χώρα», «Κινηματογράφος, το μέλλον ενός ονείρου», «Οι νέοι που σκέφτονται να μεταναστεύσουν», «Πούτιν, ο άνθρωπος που αγαπάμε να μισούμε» κ.ο.κ. Μέσα στον Ιούλιο, θα κυκλοφορούσε και ειδικό αφιέρωμα στην Αθήνα και την ελληνική κρίση. «Ξεδιπλώστε την!» με προτρέπει ο Φοτορινό που κρατά στα χέρια του και καμαρώνει την έκδοσή. «Ο πιο σημαντικός παράγοντας για να επιζησει η έντυπη δημοσιογραφία είναι η ποιότητα του κειμένου, η απόλαυση του γραπτού λόγου τόσο από τη μεριά του δημοσιογράφου όσο και από τη μεριά του αναγνώστη. Η πληροφορία κατακλύζει το Διαδίκτυο αλλά δεν βρίσκει κανείς συχνά κείμενα που εμπειρεύουν την είδηση και είναι γραμμένα με διαύγεια, με άποψη, με αισθητική. Σε αυτό το πεδίο, εμείς οι δημοσιογράφοι των εντύπων, έχουμε το πάνω χέρι», λέει ο Φοτορινό που ως διευθυντής έζησε στο πετσί του την αγωνία της Monde, να βρει χρηματοδότη - επενδυτή στις αρχές της δεκαετίας του 2000 και να αλλάξει τον τρόπο διοίκησης για να επιβιώσει. «Επί 18 μήνες που προετοιμάζαμε τη «Le 1» σκεφτόμασταν ποια πρέπει να είναι η μορφή μιας νέας εφημερίδας στον 21ο αιώνα. Μία άποψη είναι να φτάσεις κάτι με πολλές σελίδες, με ύλη που να καλύπτει κάθε επιμέρους ομάδα του αναγνωστικού κοινού. Εγώ διαφωνώ. Η εφημερίδα σήμερα δεν μπορεί να είναι ούτε υπερ μαρκετ θεμάτων. Το αντίθετο μάλιστα. Θέλαμε πυκνό περιεχόμενο σε λίγες σελίδες. Να δημοσιεύουμε άρθρα υψηλού επιπέδου, που επιμορφώνουν τον αναγνώστη, απευθύνονται στην ευφυΐα και την ευαισθησία του. Να έχουμε θέματα που δεν μπορεί να βρει αλλού διότι εμείς τα αντιληφθήκαμε στην ολότητά τους και τα συνθέσαμε έτσι ώστε να μπορεί να τα κατανοήσει. Και όλα αυτά σε μια έκδοση χωρίς διαφημιστικές καταχωρίσεις. Με τιμή 2,8 ευρώ. Ρισκάρουμε. Και τελικά κερδίσαμε» λέει ο Φοτορινό.

PIK1 THΛ.: 22862000

- 21.10 Ο τελευταίος γυρισμός
- 07.00 Θεία λειτουργία
- 10.30 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Επεισόδιο 12ο-13ο.
- 11.30 Ο Μακάριος ζει Ντοκιμαντέρ.
- 12.30 Μακάριος: Μνήμη και μνημόσυνο - (Ε)
- 13.30 Κύπρος ένα ταξίδι - (Ε)
- 13.55 1974 (40 χρόνια μετά) - 3 Αυγούστου 1974
- 14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 14.15 Ο Μακαριότατος στις Σευκήλες - (Ε)
- 14.45 Συναυλία Λαϊκής Ορχήστρας PIK «Αφιέρωμα στο Μίκη Θεοδωράκη».
- 16.30 Μνήμες κατεχομένων «Κερύνειο».
- 17.55 1974 (40 χρόνια μετά) - 3 Αυγούστου 1974
- 18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.15 Λάμπρος Ντοκιμαντέρ.
- 18.45 Χωρίς αποσκευές - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασιού. Κυπριώτικο σκετς - (Ε) «Ο εγγλέζος». Μέρος Β'
- 20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.05 1974 (40 χρόνια μετά) - 3 Αυγούστου 1974
- 21.10 Ο τελευταίος γυρισμός Αισθηματικά ταίρια, με τους Σταύρο Λούρα, Κρίστοφερ Γκρέκο, κ.ά. Επικίνδυνη ζώνη - (Ε)
- 22.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 23.15 Μουσείο Ιεράς Μονής Κύκκου - (Ε)
- 00.00 Χωρίς αποσκευές - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
- 00.30 Στην πόλη των ονείρων και των ποιητών - (Ε) Συναυλία.

PIK2 THΛ.: 22862000

- 23.00 Τελετή Λήξης Αγώνων
- 07.00 ΓΙΟΥΡΝΟΙΟΥΣ
- 09.00 Παιδική ζώνη
- 10.00 Το κόκκινο λεωφορείο β. Τόμας του τρενάκι γ. Ποκάγιο δ. Μπομπ ο μάστορας ε. Μπάρνι στ. Κλίφφοντ ζ. The big Cartoonie show η. Τα τρελά Καρτούνς θ. Στη χώρα του γιατί - Γιατί TV I. Το κόκκινο λεωφορείο ταξιδεύει (Ε)
- 13.55 Παιδική ζώνη - (Ε) α. Τόμας του τρενάκι β. Ποκάγιο γ. Μπομπ ο μάστορας δ. Μπάρνι ε. Κλίφφοντ στ. Σκούπι Ντου ζ. Μπομπ ο μάστορας
- 16.30 Το γαλάζιο βιοκλί Παιδικό θεατρικό.
- 18.00 Κοινοπολιτειακοί αγώνες 2014 Περιληψη αγωνισμάτων
- 19.00 Mad Music Μουσικές ειδήσεις, showbiz, charts, βίντεο κλιπ από το πρώτο μουσικό κανάλι της Κύπρου.
- 20.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλικά)
- 20.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκικά)
- 21.00 Ταζι (La Tassista). Κοινωνική ιταλική σειρά, με τους Στεφανία Σαντράλι, Αντρέα Τζορντάνο, κ.ά. Επεισόδιο 4ο. (Τελευταίο)
- 22.30 Eurosmach Τηλεοπτικό περιοδικό.
- 23.00 Τελετή Λήξης Κοινοπολιτειακών Αγώνων
- 00.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
- 01.05 ΓΙΟΥΡΝΟΙΟΥΣ

MEGA THΛ.: 22477777

- 00.20 The new world
- 07.00 Θεία λειτουργία Απευθείας μετάδοση.
- 10.00 Μπουσκιά και συχώριο (Ε) Εκπομπή μαγειρικής με τον Ντίνι Μαμαλάκη. Dr. Cook - (Ε)
- 11.00 Εκπομπή μαγειρικής με τον Γιάννη Λουκάδα.
- 11.50 Σοββατογεννημένες - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 12.40 Οι αταίριαστοί - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 13.40 Πού σου νέφκω special - (Ε) Τηλεοπτικό κλιπ.
- 14.50 Η νταντά - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 15.20 Η ώρα η καλή - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 16.00 Επτά θανάσιμες πεθερές - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 18.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.30 Είσαι το τσίρι μου - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.15 Μουσικό κουτί Special - (Ε) Μουσικό τηλεοπτικό κλιπ, με τον Γιώργο Ρούσο.
- 23.10 Πρόσωπα - (Ε)
- 00.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 00.20 The new world
- 02.30 Έχουμε και λέμε - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 04.00 Για σένα - (Ε)
- 05.50 Χαρούνη - (Ε) Ελληνική σειρά.

ANT1 THΛ.: 22200200

- 21.20 Μια χώρα, μια φωνή
- 06.20 Πρωινή ενημέρωση Ενημερωτική εκπομπή.
- 07.00 Τα φιλάρικια - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.00 Οι Μεν και οι Δεν - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 08.30 Max Magiica
- 09.00 Άκρωξ οικογενειακών - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 10.30 Λίτσα.com - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 11.20 Santa Γιολάντα - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 12.10 Extreme makeover - Home Edition
- 13.00 Wireout USA, II - (Ε)
- 14.00 Εκείνες κι εγώ - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 14.50 The Voice - Battles - (Ε)
- 16.50 Τύχη βουνό - (Ε)
- 18.00 Τα νέα του ANTI σε 10'
- 18.10 Συνέχεια της σειράς
- 18.40 Αίγια Fluxia - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 19.30 Την πάτσα - (Ε) Κυπριακή σειρά
- 20.20 Τα νέα του ANTI
- 21.20 Μια χώρα, μια φωνή Μουσικό πρόγραμμα.
- 00.25 Τίλοι ειδήσεων
- 00.30 Grey's Anatomy, VI Έξνη ιατρική σειρά. Επεισόδιο 21ο.
- 01.20 Γιάννης ο όμορφος - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 02.10 Οι δρόμοι της πόλης - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 03.00 Τα νέα του ANTI - (Ε)
- 04.00 Οι χωράτες - (Ε)
- 04.40 Η αγάπη είναι light - (Ε)

ΣΙΓΜΑ THΛ.: 22580100

- 22.00 Shortcut to happiness
- 05.40 Οι Τάκκοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 06.35 Ζωή ποδήλατο - (Ε)
- 08.00 Όταν μεγαλώσω - (Ε)
- 08.40 Jurassic Cubs - (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
- 08.10 Robbin Hood - (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
- 10.00 Mr Bean - (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
- 11.00 Rocahondas: Princess of the American Indians Παιδική ταϊνία.
- 12.35 Βουρέττα γεπόνιοι - (Ε)
- 13.20 Αλλοι ξημερωμένοι - (Ε)
- 14.35 Joker - (Ε)
- 15.25 Οικογενειακές ιστορίες - (Ε)
- 16.20 Μην αρχίζεις τη μουρούρα - (Ε)
- 17.35 Θα σε δω στο πλοίο - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 17.30 Τί θα φάμε σήμερα μαμά; - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής.
- 18.30 Γεγονότα σε συντομία
- 18.40 Πάμε πακέτο - (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
- 20.20 Τομής στα γεγονότα
- 21.20 Άκου τι είπαν - (Ε)
- 22.00 Shortcut to happiness Δραματική κωμωδία με τους Άντονι Χόπκινς, Άλεκ Μπάλαντιν, κ.ά.
- 23.40 Rules of engagement, I Έξνη σειρά.
- 00.15 Γεγονότα σε τίτλους
- 00.20 Οι ιστορίες του αστυνομίου Μπέκα - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 01.15 Μες στην καλή χαρά - (Ε)

MAD THΛ.: 22472472

- 17.30 Fashion Music Project
- 02.00 Insomnia Mixer
- 06.00 Wake Up... Hits
- 10.00 Breakfast
- 11.00 Greeks Only Mixer
- 12.00 MAD Greek Top 10
- 13.00 Greeks Only Mixer
- 14.00 Breaking MAD
- 15.00 Zone M
- 15.00 Mixer
- 17.30 Fashion Music Project
- 18.00 Λάικ στα ελληνικά
- 19.00 Hits Non Stop
- 21.00 OK at Night
- 22.00 Nu School Old School
- 23.00 Zone M
- CAPITAL THΛ.: 25577577
- 21.00 Chasing Papi
- 07.55 Ένα ασύλληπτο κορόιδο (Ελληνική ταϊνία)
- 09.30 Παιδική ζώνη
- 12.15 Τηλεαγορά
- 14.00 Η Λουίζα και η παρέα της
- 16.35 Annie: Royal Adventure
- 18.25 Mermaids
- 20.05 Εορμηράδα - (Ε)
- 21.00 Chasing Papi
- 22.30 Internal affairs (Δράμα)
- 00.45 A life less ordinary (Κωμωδία)
- 02.30 A better way to die (Θρίλερ)
- 04.15 The accidental witness
- 05.55 Acapulco heat - (Ε)

TV PLUS THΛ.: 22600600

- 22.00 Heartbreak Ridge
- 07.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)
- 08.05 Παιδική ζώνη
- 14.00 Φ+M Live - (Best of)
- 14.30 Επικαιρα - (Ε)
- 16.00 Τηλεαγορά
- 17.00 Μεταξύ μας
- 18.00 Μίλα - (Best of)
- 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.00 The big funny show Live - (Ε)
- 20.55 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.10 The big funny show (Συνέχεια)
- 22.00 Heartbreak Ridge Πολεμική περιπέτεια.
- 23.50 Supernatural VI Ξένη σειρά.
- 01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Από το Star)
- 02.05 Μίλα - (Ε)
- 03.30 Φ+M Live - (Ε)
- LTV THΛ.: 22357272
- 21.00 The tree of life
- 08.00 Everyone says I love you
- 09.45 Love and honor
- 11.30 Robinson Crusoe
- 13.15 Heaven's door
- 15.00 Made in Dagenham
- 17.00 The trouble with Bliss
- 18.45 The company you keep
- 21.00 The tree of life
- 23.30 Montana-1998
- 01.15 Ζώνη ενηλίκων
- 04.10 An insignificant Harvey
- 05.30 The call

EXTRA

- 07.15 Extra Kids 11.05 Extra μαγειρική 12.00 Ελληνική ταϊνία 14.00 Ταξίδι ζωής 16.00 Το πάρτυ ζωής σου 16.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (Στη νοηματική) 17.00 Ελληνική ταϊνία 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 19.30 Ελληνική ταϊνία 21.00 7 μέρες Κύπρος 22.30 Ελληνική ταϊνία 23.55 Έξνη ταϊνία 01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- NOVACINEMA 11
- 07.45 Cine News 08.15 The Blue Lagoon 10.00 G.I. Joe: Retaliation 11.55 In A World... 13.35 Jayne Mansfield's Car 15.40 Burn Notice 16.30 Cedar Cove 17.20 Satisfaction 17.50 Cine News 18.05 Chasing Mavericks 20.10 The Incredible Burt Wonderstone 22.00 Warrior 00.25 Pain & Gain 02.35 Hannibal
- NOVASPORTS 1
- 09.30 Basket League 2013/14 Πρωτάθλημα ΟΠΑΠ Πανιώνιος ΠΑΟΚ 11.30 Ο κόσμος του τένις (Ε) 12.00 Αφιέρωμα Super League 2013/14 - Το καλύτερο γκολ της 27ης Αγωνιστικής - Δημήτρης Σαλπιγγίδης (ΠΑΟΚ) 14.30 Ο δρόμος προς το Ρίο (Ε) 15.00 Αγώνες Ποδοσφαιρού 17.00 Στιγμιότυπα Blancpain Endurance Series Βέλγιο (Ε)
- LTV SPORTS 1
- 07.00 Γερμανικό Πρωτάθλημα (Ε) 09.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα (Ε) 11.00 Αγώνες πυγμαχίας (Ε) 12.00 Οι πιο δυνατοί άνθρωποι (Ε) 12.30 Fly fishing the world 13.00 Τρελά και απίθανα σπορ (Ε) 14.00 Στιγμιότυπα Μπουντε-ολίγκας (Ε) 15.00 Αγώνες μπιλιάρδου (Ε) 17.00 Από το αρχείο του κυπριακού ποδοσφαιρού (Ε) 19.00 Τρελά και απίθανα σπορ (Ε) 21.00 Πόκερ 23.00 Αγώνες πυγμαχίας (Ε) 00.00 Αγώνες μπιλιάρδου (Ε) 01.00 Οι πιο δυνατοί άνθρωποι (Ε) 02.00 Στιγμιότυπα Μπουντε-ολίγκας (Ε) 03.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα.

Αγορές μέσω FB και Twitter

Νέες υπηρεσίες για τους χρήστες ώστε να μην αποχωρίζονται τις πλατφόρμες

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Αν ανήκετε σε όσους αφιερώνουν αρκετές ώρες καθημερινά στο Facebook ή στο Twitter, τότε στο εγγύς μέλλον δεν θα είναι απαραίτητο να τα... αποχωρίσσετε ούτε όταν κάνετε αγορές από το Ιντερνέτ. Ο λόγος είναι ότι, ξεκινώντας από τις ΗΠΑ, τα δύο social media προετοιμάζουν το «άνοιγμά» τους στις online αγορές, δοκιμάζοντας νέες λειτουργίες που θα επιτρέψουν στους χρήστες να παραγγέλνουν απευθείας μέσα από τις πλατφόρμες τους προϊόντα και υπηρεσίες από διαφημιζόμενες εταιρείες.

Πιο συγκεκριμένα, όπως αποκάλυψε την περασμένη εβδομάδα, το Facebook πειραματίζεται στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού με ένα νέο πλίκτρο «Buy», το οποίο δίνει τη δυνατότητα ώστε να αγοράζει κάποιος με ένα κλικ αγαθά που είτε εμφανίζονται σε καταχωρήσεις είτε έχει αναρτήσει μια επιχείρηση στη σελίδα της. Παρόλο που από την πλευρά του το Twitter δεν έχει προβεί σε κάποια δημόσια ανακοίνωση, αμερικανικά σάιτ τεχνολογίας εντόπισαν στις αρχές Ιουλίου ένα πλίκτρο «Buy Now», που προορίζεται για τον ίδιο σκοπό, σε αρκετά διαφημιστικά μηνύματα του ηλεκτρονικού καταστήματος Fancy.

Για αναλυτές όπως ο Haydn Shaughnessy από το περιοδικό Forbes, η είσοδος στο ηλεκτρονικό εμπόριο, στο οποίο σήμερα κυριαρχούν εταιρείες όπως η Amazon και το eBay, αποτελεί φυσιολογική εξέλιξη για τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, αφού έτσι θα αποκτήσουν μια καινούργια πηγή εσόδων και θα δώσουν ένα επιπλέον κίνητρο σε κάθε είδους επιχείρηση για να διαφημιστεί σε αυτά. Πάντως, όπως φαίνεται και από το δελτίο τύπου του Facebook, η είσοδος αυτή θα γίνει σταδιακά, αφού σε αυτό αναφέρεται ότι προς το παρόν το κουμπί «Buy» είναι διαθέσιμο αποκλειστικά στις ΗΠΑ και για περιορισμένο αριθ-

Facebook και Twitter ξεκινούν το «άνοιγμά» τους στις online αγορές από τις ΗΠΑ και μετά θα επεκταθούν σε άλλες χώρες.

Η είσοδος στο ηλεκτρονικό εμπόριο, στο οποίο σήμερα κυριαρχούν εταιρείες όπως η Amazon και το eBay, αποτελεί φυσιολογική εξέλιξη για τα sites κοινωνικής δικτύωσης.

μό μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Ετσι, παρουσιάζοντας τη νέα λειτουργία ως ένα εργαλείο που θα επιτρέπει στις εταιρείες να αυξήσουν τις πωλήσεις τους, στην ανακοίνωση προστίθεται ότι, όπου εμφανίζεται σήμερα η συγκεκριμένη επιλογή, οποιοσδήποτε Αμερικανός μπορεί να αγοράσει το αντίστοιχο

προϊόν χωρίς να χρειάζεται να εγκαταλείψει την πλατφόρμα, απλώς πηκτρολογώντας τα στοιχεία της πιστωτικής ή κρετωστικής του κάρτας. Αν και το δελτίο τύπου δεν ξεπερνά τις τρεις παραγράφους, το κοινωνικό δίκτυο αφιέρωσε τη μία από αυτές στο να διαβεβαιώσει ότι οι συναλλαγές θα γίνονται με απόλυτη προστασία της ιδιωτικότητας των μελών του, αφού δεν θα κοινοποιεί τα στοιχεία των καρτών σε διαφημιστές. Επίσης, κάθε χρήστης θα έχει τη δυνατότητα να επιλέξει τα στοιχεία να μην αποθηκεύονται στην υπηρεσία, ακόμη κι αν αυτό σημαίνει ότι σε κάθε νέα αγορά θα πρέπει να τα εισάγει από την αρχή.

Στην περίπτωση του Twitter, το πείραμα για την πραγματοποίηση αγορών απευθείας μέσα από διαφημιστικά μηνύματα είδε το φως της δημοσιότητας λίγες ημέρες νωρίτερα, αρχικά από σάιτ τεχνολογίας σαν το Recode, τα οποία ανακάλυψαν το πλίκτρο «Buy Now» στην έκδοση της πλατφόρμας για φορητές συσκευές. Αν και το κοινωνικό δίκτυο δεν θέλησε να κάνει επίσημα κανένα σχόλιο, ήδη από τον περασμένο Αύγουστο το Bloomberg ανέφερε ότι η εν λόγω λειτουργία ήταν ο βασικός λόγος που το Twitter ίδρυσε τότε ένα τμήμα ειδικά για το ηλεκτρονικό

εμπόριο. Μάλιστα, σε συνέντευξη που έδωσε τότε στο πρακτορείο ο Nathan Hubbard, πρώτος χεφ των πιστωτικών ή κρετωστικών της κάρτας, είχε δηλώσει ότι στόχος της πρόσληψής του είναι να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν πιο αποτελεσματικά το κοινωνικό δίκτυο ώστε να ενισχύσουν τον τζίρο τους.

Την είδηση για το λανσάρισμα του «Buy Now» είχε επιβεβαιώσει η εφημερίδα Wall Street Journal τον περασμένο Απρίλιο σε άρθρο της όπου υποστήριζε ότι το κοινωνικό δίκτυο δοκιμάζει ένα ακόμη καινούργιο «κουμπί» για τα διαφημιστικά tweets, αυτών τη φορά για να μπορούν με ένα κλικ οι καταναλωτές να επικοινωνήσουν με τις εταιρείες που τα «ανέβασαν». Σε αντίθεση πάντως με τις online αγορές, για τις οποίες κρατά κλειστά τα χαρτιά του, το Twitter ανακοίνωσε πριν από λίγες ημέρες ότι εξαγόρασε την εταιρεία CardSpring με σκοπό σύντομα, αρχικά πάλι από τις ΗΠΑ, οποιαδήποτε επιχείρηση να μπορεί μέσω tweet να κάνει στα μέλη του προσφορές σε προϊόντα και υπηρεσίες. Η προσφορά θα κατοχυρώνεται στην πιστωτική κάρτα του χρήστη, ώστε, όταν αυτός βρεθεί στο κατάστημα, να γίνει αυτόματα η ανάλογη έκπτωση.

GADGETS

LOGITECH Ηχοσύστημα για PC και Mac

Βαθιά μπάσα υπόσχεται το σύστημα ηχείων Z213 της Logitech 2.1 της Logitech 2213 της Logitech, που είναι στραμμένο προς τα κάτω και διαθέτει μεγάρφωνο 4 ιντσών. Συμβατό με PC και Mac, το νέο set είναι σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην καταλαμβάνει πολύ χώρο, ενώ έχουν ενσωματωμένο χειριστήριο το οποίο διαθέτει υποδοχή και για ακουστικά.

LG Τεχνολογία TV από το αύριο

Υποστηρίζοντας την αναπαραγωγή βίντεο Ultra HD, η τηλεόραση 55 ιντσών 55UB850V της LG έρχεται έτοιμη για την επόμενη ημέρα της τηλεοπτικής ψυχαγωγίας, αφού ενσωματώνει το νέο πρωτόκολλο συμπίεσης HEVC, το οποίο θα υιοθετηθεί σταδιακά από όλα τα ιντερνετικά «βιντεοκλάμπ» για την αναπαραγωγή μέσω web ταινιών υπερυψηλής ευκρίνειας. Η νέα TV της LG χρησιμοποιεί επίσης προηγμένη τεχνολογία για να αναβαθμίσει σε Ultra HD οποιοδήποτε περιεχόμενο χαμηλότερης ανάλυσης, ενώ διαθέτει τον επεξεργαστή εικόνας Tru ULTRA HD Engine Pro, που εξαλείφει κάθε οπτικό σφάλμα.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γωνιακό διαμέρισμα 2 υπν., 6 ετών, με σαλτοραπεζαρία, κουζίνα με όλα τα χρειώδη, wc, μπάνιο, έστρα wc και ντους στο 1 υπν., γύρω βεράντες, a/c παντού, πάρκινγκ, αποθήκη. Μικρή νέα οικοδομή, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, περιοχή Κοιμητηρίου Κωνσταντίνου και Ελένης. Ενοίκιο €370 και κοινόχρηστα, κατάλληλο και για φοιτητές. Τηλ. 99623267. Λευκωσία.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μεγάλο μονάρι, πλήρως επιπλωμένο με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και κλιματιστικά σε μικρή μοντέρνα πολυκατοικία κοντά στην Πανεπιστημιούπολη Ιδανικό για φοιτητές. Τηλ. 99585045 Τάσος Νικολάου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμερίσματα 2 & 3 υπν. στον Λυκαβηττό, επιπλωμένα ή μη, εντοιχισμένη κουζίνα, θέρμανση, κλιματισμός, ηλιακός χώρος στάθμευσης, κλειστό σύστημα παρακολούθησης. Τηλ. 99682782.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ η πωλείται μοντέρνο διαμέρισμα, υπερούχρονο, ανεξάρτητο, 170τ.μ., στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστο χώρο στάθμευσης. Τιμή €400. Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλ. 99490942, 99566540.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 1 υπν. (54 τ.μ.) στη Μακεδονίτσα, πίσω από τον Τύμβο. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή κοντά στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και διαθέτει χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. Ενοίκιο €400. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99693859.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. στην Ακρόπολη (Ιφγενείας, δίπλα από δημοτικό σχολείο) σε άριστη κατάσταση. Πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα (πλυντήριο ρούχων και πιάτων, στεγνωτήριο ρούχων, κουζίνα, φούρνος, ψυγείο). Μερικά έπιπλα, με κεντρική θέρμανση και 2 air conditions. Τιμή €430. Για περισσότερες πληροφορίες στο 99582156.

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Τηλ. 22673403, 99908143.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80μ², 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή 2009, Πλήρως επιπλωμένο. Κεντρική θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται οροφολογικό διαμέρισμα στο Καϊμακί. Απο-

τελείται από τρία υπνοδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπηνωρος στην Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαίριας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99828326.

Ενοικιάζεται ρετρε 180τ.μ. με απόρροιατη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια, 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: 650 ευρώ (συζητησιμή). Ιακώβος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136. Λάρνακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακιά. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ
Πωλείται οικιστικό τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπα, μεταξύ Παλαίου και Νέου δρόμου Νότιος-Λεμεσού. Τιμή: € 150.000. Τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ εξαιρετικό οικόπεδο 661 τμ στην περιοχή Colymbia-Γερμασόγεια. Εφάπτεται πεζόδρομου και μεγάλου διαμορφωμένου χώρου πρασίνου. Με τίτλο κι όλες τις παροχές. ΣΔ 100%. Μέχρι τρεις ορόφους. Τιμή 370.000 ευρώ (συζητησιμή). Τηλ 97742121.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην περιοχή της Αγίας Φύλας, 776τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% ΣΔ, 3 ορόφοι. Τιμή 290.000 ευρώ. Τηλ 99787862. Email: e.zoidou@gmail.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στο χωριό Ποταμί, 580 τ.μ. με τίτλο ιδιοκτησίας, 90% Συντελεστή Δόμησης, σε εξαιρετική περιοχή με νέες κατοικίες. Τιμή 130.000 ευρώ. Τηλ. 99574611.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ ΚΑΤΑΝΗΛΟ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ. Το οικιστικό τεμάχιο βρίσκεται στην περιοχή Φοινικαριά. Ολικό εμβαδο 5,686 με Σ.Δ 20%. Τηλ.: 96885030 ιδιοκτήτης.

Πωλείται σε νεόκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιοπούλη στο Δάλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζόδρομο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ
Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικιστικό τεμάχιο, στην Αλάμπα, πίσω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: € 265.000. Τηλ. 99622427

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται Golf IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμ 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 134turbo, χρώματος ασήμ, γραμμένο και επιβεβαιωμένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητησιμή! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDD μοντέλο 2001 silver, ΜΟΤ 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

Πωλείται αμάξ Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 άλογα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο ΜΟΤ, σύστημα triptronic, leather, με αρκετά extra. Τιμή 5.800 ευρώ. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

ΔΙΑΦΟΡΑ
Πωλείται περριπτερο money gram dvd club. Πωλείται επικερπής επηεήρηση στον ίδιο χώρο λειτουργεί υπηρεσία money gram, υπάρχει ενσωματωμένο dvd club και τέραατο περριπτερο. Επίσης στον ίδιο χώρο λειτουργεί και κατάσταση αθλητικών παπουτσιών. Πλούσιο stock. Πωλείται λόγω άλλων ασχολιών των ιδιοκτητών. Τηλ. 99843498.

Πωλείται επικερπής επηεήρηση (Πάρκο Κραεταστάρτο) με όλο του εξοπλισμό, λόγω άλλων ασχολιών του ιδιοκτητή. Υπαθβρία παιχνιδούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γύμων, βαρτισεων κ.α). Τηλ: 99843498.

Ενοικιάζεται φρουσκιωτά κάατρα σε διάφορα μεγέθη για εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους για διάφορες εκδηλώσεις! Τηλ.: 99484639

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωμάτιων με A/C κοινή πισίνα, 2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τόφα των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Πάφο. Τιμή: 130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολοσι επίπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

Πωλούνται 2 ηλεκτρογεννήτριες HONDA μοντέλο GX390 - απόδοσης 7 ΚWΑ, ελαφρώς μεταχειρισμένες, κατάλληλες για τουριστικά νερού ή άλλη ασοχλία. Τιμή έκαστης: ευρώ 1.200. Για ραντεβού: 99634136 Λάρνακα.

Πωλούνται
Πωλούνται 2 διπλάνα καταστήματα στη Λαϊκή Γειτονιά, παράλληλα Ονασαγόρου. Επίσης μεγάλο διαμέρισμα πάνω από τα καταστήματα με πισινή αυλή. Πληροφορίες στο τηλ. 96809113

Πωλείται
Πωλείται μεγάλο διαμέρισμα 260 τ.μ. στο Λυκαβητό, 1ος όροφος, 4όροφος κυρίως, μεγάλη σαλτοραπεζαρία με ξύλινη επένδυση και bar, hall με βιβλιοθήκη ξύλινη, 3 μεγάλα υπνοδωμάτια, τζαμαρία, αποθηκούλα, ανεξάρτητη κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά. Πληροφορίες στο τηλ. 96809113

ΕΘΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
Ιπποκράτους 63, 106 80 Αθήνα

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Η Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών προκηρύσσει διαγωνισμό ανέκδοτου διηγήματος για νέους μέχρι 35 ετών με ελεύθερο θέμα έως 2.500 λέξεις. Τα έργα πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα με ψευδώνυμο και σε κλειστό φάκελο τα στοιχεία του συγγραφέα. Αντίθετα 3 Πρωθεςμία υποβολής από 1ης Σεπτεμβρίου 2014 έως 30 Οκτωβρίου 2014. Διεύθυνση αποστολής: Εθνική Εταιρεία των Ελλήνων Λογοτεχνών Ιπποκράτους 63, 106 80 Αθήνα.

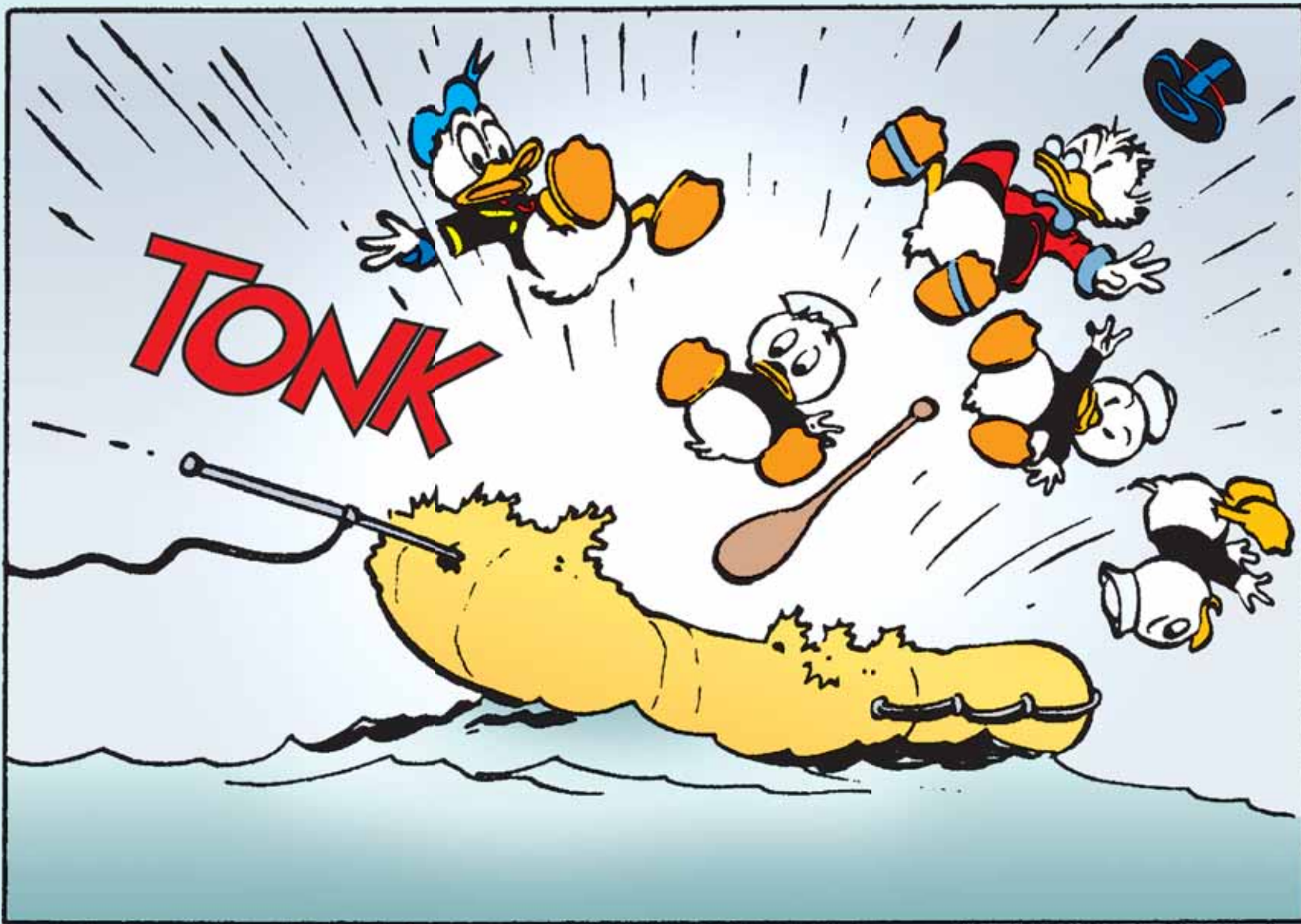
ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
Υπερσύγχρονο, ανεξάρτητο διαμέρισμα 170τ.μ. στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστο πισίνα. Μεγάλο μέτωπο, βεράντα 32τ.μ., κυρίως υπνοδωμάτιο με γκαρνταρόμπα και χώρο υγιείας walk-through, υπνοδωμάτιο en-suite, με πλήρη ποιστικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα.

Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@grandad.com.cy ή τηλέφωνο 99 621 380.

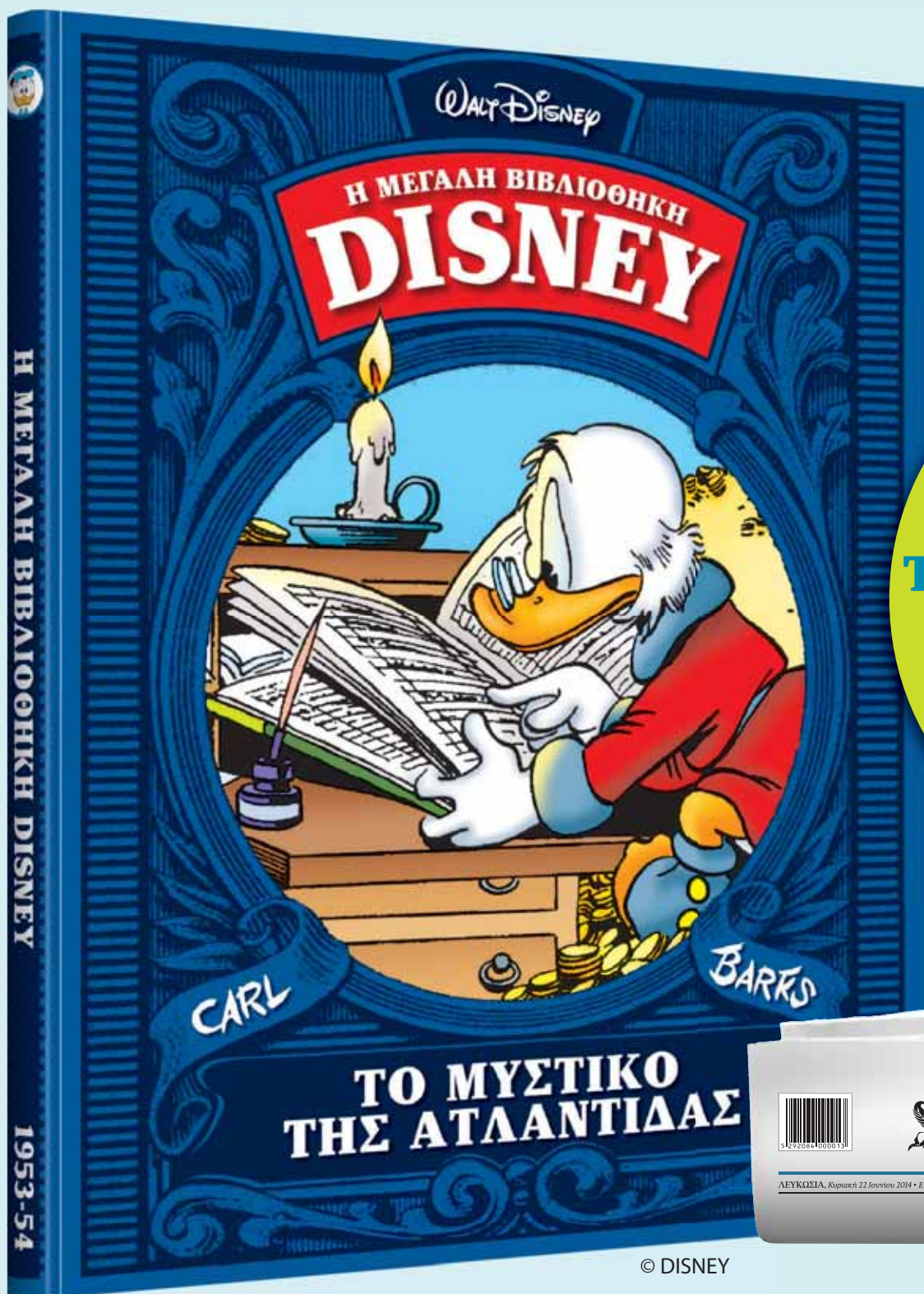
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Γονέων Καθυστερημένων Ατόμων (ΠΑ.ΣΥ.ΓΟ.Κ.Α.) πληροφορεί τους συνεργάτες και τα αγαπητά του μέλη ότι τα γραφεία του Συνδέσμου θα είναι κλειστά από την 1/8/14-5/8/14 και από τις 11/8/14-22/8/14 λόγω των καλοκαιρινών διακοπών.

Σας ευχόμαστε καλό καλοκαίρι.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ DISNEY

ΟΙ ΠΙΟ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΛ ΜΠΑΡΚΣ!

**Ο 7^{ΟΣ} ΤΟΜΟΣ
«ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ
ΤΗΣ ΑΤΛΑΝΤΙΔΑΣ»
κυκλοφορεί
την Κυριακή
10 Αυγούστου**

© DISNEY

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Παρασκευή 22 Ιουνίου 2014 • Έτος 6^ο • Αρ. φύλλου 298

Κτηριακή Πολιτική και Οικονομική Επιμερίδα

www.kathimerini.com.cy €1,50 (ανά φύλλο) €2,00 (δυνατό) €3,00 (δυνατό)

www.kathimerini.com.cy